COLECȚIA SFINX

49

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

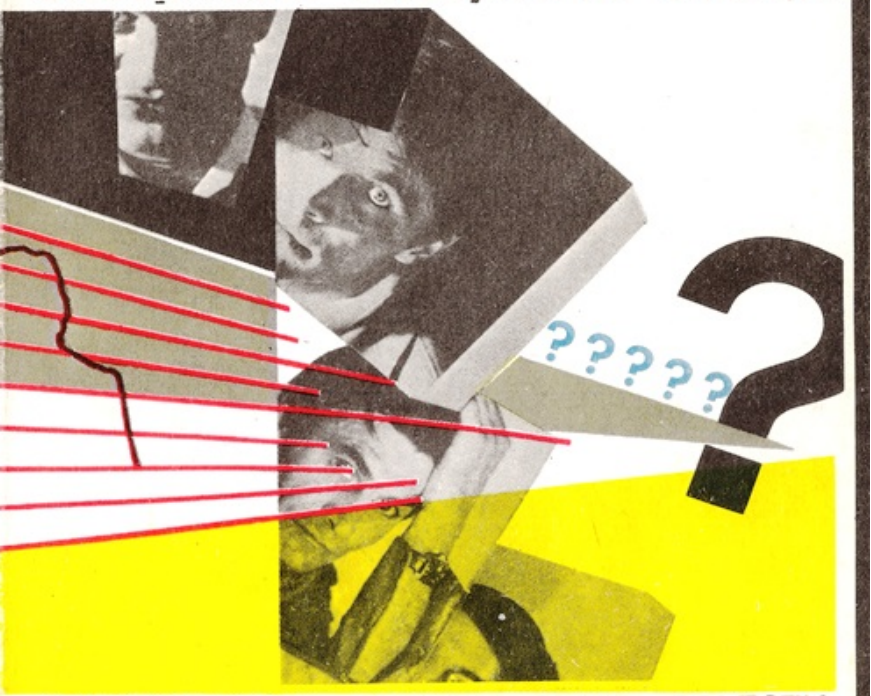

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

TRAIAN TANDIN

Dilemele căpitanului Roman

EDITURA MILITARĂ

TRAIAN TANDIN

Dilemele căpitanului Roman

EDITURA MILITARĂ — 1979

Coperta : AL. ANDREI

Presimțirea

Iarnă. Noapte. Era un frig de crăpau pietrele, însă căpitanul Roman tot mai stătea la pîndă într-un loc de parcare, unde presupunea că vor apărea hoții. Frigul îl îndîrjise și mai mult. Se iviră zorile, dar hoții nu apărură...

„Probabil că se relaxează, au dormit toată noaptea ca să prindă forțe, iar eu..."

...Sosind la birou, căpitanul se prezentă la șeful său :

— Să trăiți !

— Noroc ! Ia loc, îl invită șeful. Cum a fost azi-noapte?

— Frig, tovarășe colonel !

— Altceva ?

— Nimic, în afară de frig.

— Mda. Să-ți spun de ce te-am chemat. Am primit cu poșta de azi-dimineață o anonimă spirituală. Te privește în mod direct, precizează colonelul, deschizînd coperta unei mape.

— Scriptorul și-a lăsat amprentele pe ea ? privi Roman spre mapa de pe birou.

— Nu, anonimul a avut grijă să-și șteargă amprentele.

„Anonimul, deci nu scriptorul !" sesiză căpitanul.

— Cu alte cuvinte, depeșa nu e scrisă !

— Da, ai sesizat bine, zîmbi șeful. Este alcătuită din litere decupate din ziare. Autorul ei vrea să fie prudent, să nu facă nici o greșeală ! Citind-o am remarcat că a făcut totuși cîteva greșeli de... gramatică. Dar nu numai atît... Te rog, citește !

Căpitanul Roman luă hîrtia și o citi cu mult interes.

„Tovarășe căpitan Roman. Se vorbește multe lucruri elogioase la adresa d-stră. Hoți zice că aveți fler de mare copoi și că cunoașteți bine *viața din metrou*. Spune că nu vă dați bătut pînă nu-i prindeți și îi înfundați bine ca pe sticlele cu vin de Drăgășani de care îi place și lui băiatu..." Ajungînd aici, ofițerul rîse scurt. Anonimul voise să pară spiritual, dar din textul agramat se putea înțelege că va veni și rîndul lui să fie „înfundat". Citi mai departe : „De data asta trebuie să recunoașteți că v-ați dat bătut ca turcii la Călugăreni. Ați pierdut bătăliile și la Podul Inalt sau Podu Basarab, la Griviția sau pe Calea Griviței, la Giurgiu sau pe Șoseaua Giurgiului, precum și la Poarta Albă sau Balta Albă. Ați pierdut fiindcă noi sîntem patru apostoli neduși la biserică și lucrăm în viteză, depășind limita legală în localități. Avantajul călărețului... Acum vă lăsăm, că la următoarea bătălie vă vom felicita tot în scris. P.S. Nu vă obosiți să căutați amprente că n-avem."

— Ei, cum ți se par cei „patru apostoli" ? zîmbi colonelul.

— Cei „patru apostoli" au fost trei, Luca și Matei, dar am tras cu tunul și-am văzut doar unul ! glumi Roman cu subînțeles.

— Drăguț, rîse șeful. Rimează bine.

— Rima ar mai putea continua...

— Hai, încă una și gata ! îngădui șeful.

— Scriind anonima, cu multe s-a trădat, deci cu toată stima, îl și văd... înfundat. !

— Foarte drăguț ! rîse el din nou. Ai talent... Dacă am început de luneа cu momentele vesele, înseamnă că o să ne meargă bine toată săptămîna. Dar să revenim. Spune-mi, te rog, mai ai nevoie de locotenentul Mușat și plutonierul Drăgan în această acțiune ? S-a ivit un alt caz, un furt de butelie, și nu prea am pe cine să trimit.

— Acum, după ce-am citit anonima, cred că pot renunța la ajutorul celor doi. Voi organiza pîndele folosindu-mă numai de agenții de ordine din cursul nopții. De fapt, însuși „apostolul" mi-a dat o mai clară orientare asupra zonelor în care să-mi concentrez atenția. Locurile „bătăliilor pierdute", enumerate de el, sînt exact locurile unde au avut loc furturi din mașini. Dacă le unim între

ele, se va forma un triunghi cu centrul în jurul Pieții Unirii. Asta-mi spune foarte mult...

— Ca și încercarea lui de a ne convinge că avem de-a face cu mai mulți infractori, cu un grup, din moment ce au acționat într-o singură noapte pe o rază așa de întinsă.

— Fără îndoială. El s-a trădat singur, în însuși cuprinsul anonimei, că posedă un autoturism, de care se folosește la comiterea furturilor. Și nu este unica greșeală... Am mai dedus că locuiește în București, în perimetrul triunghiului acela, cunoaște expresiile argotice de ultimă oră, ceea ce mă îmbie să presupun că trăiește în lumea celor certați cu legea sau are legătură cu ea...

— Trăiește și are legătură cu ea ! accentuă colonelul. Să ne gîndim numai la valorificarea obiectelor furate, unde are nevoie neapărat de o a doua sau chiar a treia „mînă".

— Da, aprobă căpitanul. E posibil să nu fi suferit nici o condamnare, să nu fi fost amprentat niciodată, după cum se înțelege din post-scriptum. Mai știm despre el că este căsătorit sau a fost căsătorit, are un copil sau locuiește împreună cu un copil în clasa I. Dovada : multe dintre literele lipite provin dintr-un alfabetar ! De aici se poate emite și supoziția că nu prea posedă ziare sau cărți, colecția sa fiind foarte săracă în acest sens.

— ...Și mai bogată, poate... în sticle de „Drăgășani" ! surise colonelul. Oricum, „apostolul" ne-a oferit date prețioase despre el, cea mai importantă fiind aceea că lucrează singur, ajutîndu-se de un autoturism, și, deci, că nu ne confruntăm cu mai mulți infractori diferiți, așa cum am presupus pînă acum. Ai dezlegare, în numele meu, să folosești în pînde agenții de ordine din zonele respective, iar dacă va fi nevoie, și pe sectoriști. Mai rămîne, așadar, să vă confruntați și cu frigul și cu voi înșivă, deoarece știu că o pîndă îți macină nervii.

— Cred că mai urmează să ne confruntăm și cu o eventuală greșeală a infractorului ! mai adăugă Roman. A făcut prea multe greșeli cu anonima, și crede prea mult în „izbînzile" sale, încercînd să ne persifleze și pe noi. Această atitudine îl va duce în pragul unei noi greșeli. De-aici i se va trage capitularea, presimt !

— De regulă cam așa se întîmplă cu cei care își iau „aripi" ca el, dar noi trebuie să fim prudenți, să amplasăm bine posturile și să nu așteptăm numai o greșeală de-a sa.

— Am înțeles, dar eu sînt de părere că tocmai prudența despre care vorbiți dumneavoastră îl va împinge la greșeală!

— Tot ce se poate, dar nu cumva profunzimea presimțirii tale izvorăște dintr-un pic de pizmă? îl privi șeful pe sub sprîncene.

— Nu, tovarășe colonel! reacționă căpitanul. N-am nimic cu „spirituala" anonimă, care-mi este adresată în mod direct. Dimpotrivă! Mi-ar face plăcere ca în fiecare caz de care mă ocup să primesc „știri" de la omul necunoscut pe care lupt să îl descopăr. Cel puțin m-ar hrăni cu convingerea că este sănătos, că are umor... Dacă s-ar putea, le-aș da și adresa de-acasă numai să-mi scrie...

— Bine, îi strînse mîna colonelul. Atunci aștept să-ți văd „presimțirea" în carne și oase!

— Să trăiți!

...Trecuse de miezul nopții, iar frigul devenise tot mai aprig. Zgîrciți în mișcări, pentru a nu se desconspira, colaboratorii aflați la pîndă erau gata să intervină ori de cîte ori se apropia sau se depărta vreo mașină. Aflat undeva, în mijlocul dispozitivului, căpitanul Roman ținea legătura cu ei prin stația de emisie-recepție. Un semnal, și s-ar fi îndreptat imediat într-acolo, dar „apostolul" întîrzia...

Frigul îi intrase în oase și căpitanului, dar acum parcă îl suporta mai ușor ca în alte nopți. „Să fie, oare, presimțirea ?..." Mai sorbi o gură de ceai din termosul pe care i-l dăduse Elena și își mai aranjă puțin fularul în jurul gîtului. „Bine, că nu ninge sau viscolește. Asta ne-ar mai fi lipsit!" Deodată, aparatul începu să hîrîie. Se prevestea emiterea unui mesaj. Recepționă. „Aici, postul numărul patru! auzi vocea agitată a unui subofițer. Infractorul și-a făcut apariția în zona mea, dar a reușit să fugă! Este cu o Dacia 1300, albastră!"

Căpitanul se îndreptă glonț spre postul numărul patru. „Dacă nu l-am prins acum, așa o să-mi petrec nopțile pînă la pensie!" își zise.

— Eram prea departe de el ! zise subofiţerul respirînd repede. A vrut să spargă o maşină tocmai acolo, la al doilea stîlp. Am fugit spre el, dar a avut timp să facă cîteva manevre desperate cu maşina şi s-o ia pe străduţa întunecoasă din laterală.

— I-aţi observat numărul ?

— Nu. Distanţa şi întunericul nu mi-au permis.

— Formidabil ! exclamă Roman supărat, îndesîndu-şi căciula pe cap. Şi unde zici că a întors maşina ?

— Uitaţi acolo, lîngă troianul de zăpadă afînată, din marginea drumului !

Roman studie bine locul, urmele de roţi.

— A dat-o şi înapoi, se vede ! murmură el.

— Da, şi încă de două ori ! zise subofiţerul. Ultima dată a intrat bine de tot cu spatele în zăpadă. Mă bucuram că aici va rămîne. A reuşit totuşi s-o urnească...

— Formidabil ! exclamă iarăşi căpitanul, dar mult mai tare decît prima oară.

Subofiţerul îl privi derutat. De astă dată, exclamaţia era de bucurie.

— Ha, ha ! rîse subofiţerul cînd îşi dădu seama despre ce era vorba.

— I-am spus eu tovarăşului colonel că hoţul va face o greşeală ! zîmbi Roman. Hai, acum, la miliţie să identificăm „presimţirea" şi apoi să facem cunoştinţă cu ea în carne şi oase !

*

...Splaiul Independenţei. Autoturismul miliţiei opri în spatele unei Dacii 1300, albastre, parcată pe trotuar, lîngă o poartă.

— Asta e maşina, rosti subofiţerul. 5-B-19... Da, e garată chiar în faţa curţii lui.

Afară se luminase. Intrară în curte şi după ce studiară casa dintr-o privire, bătură la o uşă. În prag, apăru un bărbat în pijama şi cu ochii roşii de nesomn.

— Cine este ?

— Miliţia ! îi arătă legitimaţia căpitanul.

— Aveţi mandat ? zise gazda cu tupeu, ridicîndu-şi mîneca pijamalei şi privind la ceas.

— Avem, bineînțeles ! Poate că vă deranjează că v-am sculat odată cu găinile, dar am ținut cont că v-ați culcat odată cu ele !... replică Roman caustic. De fapt, ne puteți și confirma, din moment ce cronometrați timpul atît de bine, încît nici noaptea nu vă lipsiți de ceasul de la mînă... Ce oră e acum ?...

Bărbatul privi derutat la ofițer, apoi își consultă ceasul.

— E șase și patru minte ! zise el crispat.

— Deci, sîntem cu patru minute după ora legală de începerea unei percheziții ! ținu căpitanul să-i arate cu cine a intrat în joc. Atunci să-ncepem ! îi făcu semn gazdei că-l urmează.

— Vă rog să mă scuzați, dar n-am vrut să vă jignesc, se dădu bărbatul într-o parte. A fost numai o glumă...

— La mine n-a fost glumă ! Iată autorizația de percheziție.

— Bine, dar s-ar putea să fie, totuși, o greșeală, încercă gazda cu un aer inocent. Eu mă numesc Păun Alexandru. Poate căutați pe altcineva ?...

— Nu caut pe nimeni în afară de dumneata ! Numele, prenumele și adresa sînt scrise clar în autorizația de percheziție.

— Așa este... dar mai sînt și alții cu numele de Păun, forță gazda.

Poate că au fost ! îi aruncă o privire căpitanul.

— ? !

— Da, pentru că înafară de dumneata și de acarul Păun, eu nu cunosc pe altcineva cu acest nume. Numai că Păun a fost ceea ce știm cu toții, iar dumneata... ești alt Păun !

— Mă rog, dacă eu sînt persoana care vă interesează, aș putea să știu ce urmăriți cu această percheziție ? zise el, îndreptîndu-și bluza pijamalei.

— Da, sigur că da. Urmărim un... alfabetar !

— Vorbiți ca la clasa-ntîi ? căută Păun să nu se trădeze nici măcar cu un gest.

— Probabil, ca și el !... arătă căpitanul ghetele unui copil ce stăteau orînduite în antreu.

— A nepotu-meu !

— Și el știe că-i lipsesc litere din alfabetar ?

— Nu știu, zău, tovarășe căpitan, dar aveți, așa, un fel de a vă exprima, că omul nu mai știe cînd glumiți sau cînd vorbiți serios, zîmbi știrb Păun. Ce naiba...

— Deci nu ești convins că mă interesează un alfabetar, că mi-a plăcut anonima, chestiile cu turcii...

Păun căpătase o paloare ciudată. „Dracu' m-a pus...? Nu, trebuie să fiu tare! se îndreptă el de spate. O găsi literele lipsă, că-i isteț, se vede, dar nu va da peste *marfă*, că e dusă! Apoi, n-are cum să facă dovada că în seara asta am fost la furat, deoarece nu m-a prins !..."

La percheziție nu se constată nimic altceva, decît lipsa acelor litere din alfabetar, ce fuseseră aplicate pe anonimă, precum și prezența în cămară a numeroase sticle goale... de „Drăgășani" !

— E suficient ce-am găsit, zise Roman.

— Cum adică, vreți să mă *înfundați* cu probe lipsă ? Ha, Ha ! zîse Păun plin de sine.

— Probele „lipsă" vor fi completate cu faimoasa urmă de la locul faptei ! veni rîndul lui Roman să triumfe.

— Ce urmă dom'ne ? N-aveți nimic ! îi privi infractorul de sus.

— Ba e prea clară, deși e-ntoarsă ! interveni subofițerul care tăcuse pînă atunci. Numa' s-o vezi !...

— Da, numai s-o vezi !... întări și căpitanul.

Hoțul fu luat în mașina miliției și dus, spre convingere, la locul de unde reușise să fugă cu cîteva ceasuri mai înainte. El rămase consternat, cînd dădu cu ochii de urma care îl învinuia ca o oglindă, căci și oglinda are darul de a prezenta imaginea inversă a realității...

Recunoscu faptele și făcu declarații complete în legătură cu tăinuitorii și plasatorii cărora le încredințase obiectele furate spre valorificare.

...Căpitanul Roman bătu la ușa șefului său.

— Intră ! auzi vocea groasă a colonelului.

— Să trăiți ! salută el vesel.

— Iar vreo rimă ? presimți colonelul.

— Dacă-mi permiteți ?...

— Bine, dar să fie ultima.

— Cei „patru apostoli" au fost trei, Luca și Matei, dar am tras din tun, și-a rămas Păun... Păun Alexandru ! O „presimțire" în carne și oase !...

— Bravo ! Felicitări ! îi strînse mîna colonelul. Ai fost la înălțimea... presimțirilor mele. Și alor dumitale, bineînțeles ! completă imediat.

Căpitanul rîse...

— Și mai las-o încolo de rimă ! se „încruntă" șeful.

— Dar, dacă mai primesc o anonimă ?...

Lăsîndu-l pe Păun cu jurămintele sale, că nu va mai scrie niciodată o anonimă de „spirit" pe adresa miliției, dumneavoastră v-ați dat seama, stimați cititori, care a fost urma pe care a lăsat-o la locul faptei și pe baza căreia a fost identificat ?

Greșeala locotenentului

Într-o zi geroasă, între stațiile C.F.R. Poiana Țapului și Bușteni, pe linia ferată, se găsi cadavrul unui bărbat. Aparținea unui muncitor din Sinaia, un navetist, care lucrase în Bușteni, la Fabrica de hîrtie. Lîngă cadavru, zăceau răvășite mai multe obiecte : o mapă din vinilin, un pieptene, un abonament C.F.R., un ceas de mînă spart, o oglindă, o batistă, un portmoneu cu acte, un stilou și un portchei.

Căpitanul Roman fu chemat la fața locului și preluă conducerea cercetărilor. Era însoțit de locotenentul Mușat.

Examinară cadavrul, împreună cu medicul legist.

— Ce părere aveți pînă aici ? întrebă acesta.

Ofițerul tăcu, mulțumindu-se doar să-l privească enigmatic pe sub sprîncene.

— Atunci, îl putem ridica ?

— Pentru ce ?... se prefăcu nedumerit căpitanul.

— Pentru a-l transporta la morgă. Numai dumneavoastră puteți înțelege !

— Autopsia ?... întrebă pe acelaşi ton ofiţerul.

Medicul legist se arătă puţin stînjenit. Nu ştia prea bine ce rost avea această întrebare, din moment ce însăşi miliţia îl solicitase la faţa locului.

— Nu doriţi să autopsiez cadavrul ?

— Vi s-ar părea curios dacă v-aş spune că nu ?...

— Dar este vorba de o moarte violentă ! protestă medicul legist.

— Cu atît mai mult ! îl puse pe jar căpitanul Roman, presimţind că manevra îi va reuşi.

— Tovarăşe căpitan, nu vreau să mă dezamăgiţi, vă rog. Lăsaţi-o încolo de treabă ! îşi căută medicul, nervos, pachetul de ţigări.

— Pentru un anume motiv şi eu aş putea fi dezamăgit, ţinti mai aproape ofiţerul. Niciodată n-am fost împotriva medicinei legale. Ea vine întotdeauna în ajutorul nostru.

— Atunci, care-i motivul ?

— Pentru a rezolva un caz trebuie, în primul rînd, să nu fac nici cea mai mică greşeală, şi asta, cu atît mai mult, la cercetarea la faţa locului.

— Şi în meseria mea cea mai mică greşeală poate costa, trase medicul adînc din ţigară. Sînt de acord cu asta. Totuşi, nu-mi dau seama unde vreţi să ajungeţi.

— Vreau să vă cer un ajutor imediat, privi atent căpitanul la ţigara medicului.

— Doriţi cumva o ţigară ?

— Nu. Mulţumesc. Am ţigări, dar niciodată nu fumez la faţa locului. Privirea mea a vrut numai să vă sensibilizeze... Unde veţi arunca mucul de ţigară ? Încă n-am cercetat terenul din jurul cadavrului, şi s-ar putea să am „şansa" să interpretez acest muc de ţigară drept o urmă materială care ar putea avea vreo legătură cu cazul de faţă... Şi să vedeţi, atunci, unde poate duce cea mai mică „greşeală"...

— Mda... Mea culpa ! Medicul legist strivi mucul de ţigară în celofanul de la pachetul de ţigări. Atunci, cu ce vă pot ajuta imediat ?

— Cu autopsia !

— Cu... Aha... Deci să fac autopsia pe loc.

— Da. Ştiu că la morgă aveţi cu totul alte condiţii şi că acolo v-ar fi convenit mai mult. Eu nu vă pot obliga să

faceți autopsia aici, dar sînt sigur că mă veți înțelege. Sînt anumite situații cînd noi avem nevoie urgentă de diagnosticul medico-legal. Dumneavoastră, venind cu acest diagnostic în întîmpinarea operativității cercetărilor, ne oferiți astfel și posibilitatea de a nu face nici cea mai mică greșeală la cercetarea la fața locului. Și, implicit, ne ajutați la stabilirea diagnosticului juridic al faptei.

— Și eu care eram tentat să cred că nu suportați cadavre, clătină medicul ușor din cap. Totuși, nu m-ați lămurit suficient. Nu mi-ați justificat pe deplin graba dumneavoastră în aflarea diagnosticului medico-legal.

— Depinde de argumente !

— Anume ?

— Nu știu de care preferați : argumente judiciare sau argumente medico-legale ?

„Interesant milițian, gîndi medicul în sinea sa. Ce argumente medico-legale mi-ar putea aduce ? ! Curios !"

— Prefer argumente medico-legale ! alese el.

— Perfect. Cum vă explicați, spre exemplu, fractura oaselor craniului, în raport cu secționarea antebrațului stîng și a gambei stîngi ? Dorese o explicație provizorie, evident.

— Prin alunecarea victimei sub roata trenului.

— Alunecarea presupune și o cădere ?

— Nu-i exclus.

— Scara trenului, de pildă ?

— Nu-i exclus.

— Sau omul n-a fost în tren !

Medicul își dădu seama că, răspunzînd și acum cu acel : „Nu-i exclus", intră sigur într-o contradicție de... exclusivitate.

— Tovarășe căpitan, eu nu mă pot pronunța decît după autopsie, răbufni el. Explicarea mecanismului producerii leziunilor depinde și de ce veți stabili dumneavoastră în anchetă.

— Așadar, un argument judiciar ! privi căpitanul triumfător spre strănepotul lui Esculap.

— Nu. Și medico-legal !

— Atunci, înțelegem amîndoi că argumentele medico-legale se împletesc perfect cu cele judiciare.

— Gata, m-ați convins ! gesticulă medicul. Își scoase mănușile.

...Autopsia se termină. Medicul legist vru să-și aprindă o țigară, însă privi imediat la căpitan ; nu putea citi nimic pe fața acestuia. Vîrî pachetul de țigări în buzunar. Căpitanul Roman se uita undeva, în vîrful muntelui care domina priveliștea. Parcă nu-l mai interesau, acum, cauzele morții omului de la picioarele sale.

— Caraimanul ! privi și medicul într-acolo. M-a frapat că, în timpul autopsiei, ați tăcut tot timpul.

— Și tăcerea este un răspuns, rosti profesional căpitanul.

— Asta înseamnă că n-aveți să-mi puneți nici o întrebare, îl încercă medicul pe ofițer, mutîndu-și din nou privirea spre coama muntelui. Atunci să recapitulăm. Moartea acestui om s-a datorat fracturii oaselor craniului, cu hemoragie intracraniană și externă consecutivă. Toate leziunile pledează pentru o cădere din tren. Apoi, trenul i-a prins mîna stîngă și piciorul stîng...

— Ce părere aveți despre hematomul din regiunea occipitală ?

— Aici e ceva cît se poate de curios ! În timpul autopsiei, am surprins deja întrebarea de pe chipul dumneavoastră. În contextul mecanismului de producere a leziunilor, acest hematom rămîne undeva pe dinafară. Nu-i pot găsi locul. Ar fi posibil... Nu... Nu mă pot pronunța... Rămîne să-l explicați dumneavoastră, prin argumente judiciare. Pînă aici sper că v-am ferit de cea mai mică greșeală. Restul... depinde de dumneavoastră.

Ofițerul și medicul legist își strînseră mîinile. Se despărțiră. În mintea căpitanului Roman încolțise o întrebare, încă de la autopsie, odată cu ivirea acelui hematom : este vorba despre o cădere *accidentală* din tren, sau... ? ! Împreună cu locotenentul, cercetă amănunțit terenul din jurul cadavrului. Căpitanul dădu peste o sticlă de o jumătate de litru. Era spartă. O studie atent : nu purta nici o urmă digitală. Mirosea a coniac.

— O fi aruncat-o careva din tren, zise locotenentul. Nu vedeți ce muzeu de resturi menajere este pe aici ? Parcă n-ar fi cutii de gunoi în fiecare compartiment. Ce oameni, domnule !...

— Sticla aceasta prezintă, însă, interes pentru noi.

— Sînt ceva urme pe ea ?

— Nu. Miroase doar a coniac.

— Vreţi să spuneţi că urmele digitale au fost şterse ?

— Nu. Am fi găsit urme digitale pe sticlă, numai dacă cel care a aruncat-o şi-ar fi scos mănuşile. Este frig, nu glumă !...

— Just.

— Ori, din moment ce nu şi le-a scos, înseamnă că el a aruncat sticla din tren, fiind undeva pe culoar, sau lîngă uşă.

— Sigur. Dacă ar fi stat în compartiment, la căldură, şi-ar fi scos mănuşile.

— Evident. Dar mai putem trage nişte concluzii care s-ar întinde şi ele pe „aţa" cazului nostru. Cam subţiri, ca şi „aţa", adevărat, însă, puse cap la cap, se-noadă.

— Sincer să fiu, nu-mi pot da seama ce alte legături s-ar putea face. Vă ascult.

— Mai bine priveşte sticla. De cît timp crezi că stă aici?

— A fost aruncată de puţin timp. Da... Sigur că da. Nu-i brumată, asta este.

— În plus, ea se află la numai douăzeci de metri de victimă, şi pe aceeaşi parte a terasamentului liniei ferate. Gîndindu-ne la o legătură criminală între victimă şi sticlă, am putea spune că, dacă trenul venea de la Poiana Ţapului spre Buşteni, întîi a fost aruncată sticla şi apoi victima. Acum invers : dacă trenul venea de la Buşteni spre Poiana Ţapului, întîi a fost aruncată victima şi apoi sticla.

— Însă numai cu o condiţie.

— Să nu ţinem cont de locul unde se află victima, spuse rapid locotenentul.

— Da, aprobă căpitanul. Victima se află la mijlocul distanţei între Buşteni şi Poiana Ţapului, pe partea terasamentului unde sînt situate şi cele două gări. Ajungînd aici, trenul dezvoltă viteza maximă admisă, ceea ce înseamnă că victima şi sticla au fost aruncate aproape în acelaşi timp.

— La viteza maximă a trenului, douăzeci de metri reprezintă doar cîteva fracţiuni de secundă, aprecie tînărul ofiţer.

— Perfect. Şi acum, să revenim la o idee iniţială, cea cu mănuşa. Am dedus că cel care a aruncat sticla purta mănuşi, de aceea n-am găsit urme digitale pe ea.

— Şi că a aruncat-o de pe culoar sau de lîngă uşă, în nici un caz dintr-un compartiment.

— Da. Interpretînd, acum, acest aspect, în lumina fracţiunilor de secundă despre care am vorbit, rezultă că, în orice sens al mersului trenului, au existat cel puţin două persoane pe culoarul vagonului. Una dintre ele a fost, fără îndoială, victima. În momentul căderii din tren, ea trebuia să fie în mod obligatoriu lîngă uşă, iar persoana care a aruncat sticla, undeva, pe culoar. Dar trenurile fiind destul de solicitate în această perioadă — sîntem doar în ajunul sărbătorilor de iarnă ! — cred că pe culoar erau mai multe persoane.

— Şi care-i legătura ?

— Puţină răbdare. Persoanele de pe culoar trebuiau să vadă cînd bărbatul acesta a căzut din tren, ca să nu mai vorbim de cel care a aruncat sticla, aproape în acelaşi moment. Şi, totuşi, nimeni dintre cei aflaţi în tren, pe culoar, n-a anunţat miliţia. Cadavrul a fost găsit de ceferiştii care făceau revizia liniilor. După cum observi, linia dinspre Zamora este în reparaţie, deci se circulă în ambele sensuri numai pe cealaltă linie. Atunci, de ce călătorii de pe culoar n-au anunţat accidentul ?

— Tovarăşe căpitan, nu vreau să fiu insinuant, dar întrebarea sună şi astfel : de ce *persoana care a aruncat sticla* n-a anunţat accidentul ?

— Bun. Aşa merge şi mai bine.

— Fiindcă n-a avut interes, eu aşa cred.

— Ba, nu. Fiindcă a avut interes !

— Ce interes a avut ? !... Şi dacă lucrurile au stat aşa, de ce n-au anunţat ceilalţi de pe culoar care au văzut accidentul ?

— Fiindcă n-au văzut accidentul !

— Cum adică ?

— Erau cu faţa spre Zamora şi nu spre Caraiman.

— ?!

— Gîndeşte-te că de la un vagon la altul, se trece şerpuind.

— Staţi !... Înseamnă că victima se afla după culoar, lîngă uşa de la toaletă, probabil la ultimul vagon.

— Perfect !

— Întrucît victima a căzut din tren pe partea dinspre Caraiman, atunci ar fi trebuit ca celălalt să fi aruncat sticla dinspre Zamora.

— Acum, este clar ?

— Hm !... Crimă ! Sticla a aruncat-o pe uşa în care stătea victima.

— După ce-a lovit-o în cap şi i-a făcut vînt din tren ! preciză căpitanul.

— Formidabil ! De la o sticlă aruncată *la întîmplare*, am ajuns să ne dăm seama de o crimă.

— Nu numai de la sticlă, zîmbi căpitanul. Şi de la conţinutul ei.

— Ce vreţi să spuneţi ?

— Am văzut că ai examinat şi dumneata îmbrăcămintea victimei.

— Da. Şi ?...

— Ai comis o greşeală.

— Care ? rămase perplex locotenentul.

— Bei coniac ? îl întoarse căpitanul.

— Da... Ca fiecare, acolo. Chiar cu dumneavoastră am băut odată unu' mic.

— Cu atît mai mult.

— Nu înţeleg unde am greşit.

— Hai să ne gîndim puţin la fler, la miros...

— Aaa..., înţelese aluzia locotenentul, dîndu-şi seama imediat de greşeală. Este adevărat că am examinat hainele cadavrului şi că le-am ţinut în mîini, aşa, mai la distanţă. Dar să ştiţi că nu mă sfiesc să le duc şi la nas, se scuză tînărul miliţian. Cunosc destul de bine inconvenientele meseriei.

— Bine. Ştiu că nu eşti din ăia care dau înapoi, îl privi prietenos căpitanul pe tînărul său colaborator, însă de data asta, ai greşit... N-am vrut să-ţi spun greşeala de la început, ca să-ţi dai seama cît ne-ar fi costat acum. Gulerul paltonului victimei, la spate, miroase a coniac.

— Deci, în momentul în care victima a fost lovită în cap, restul de coniac din sticlă i s-a scurs pe gulerul palto-

nului. Mi se pare chiar normal să fie așa, se gîndi locotenentul. De aceea s-a spart sticla !

— Da. Acuma, sînt convins că ți-ai dat seama cît ne-ar fi costat, dacă nu găseam „arma rece" și dacă n-am fi cunoscut amănuntul cu coniacul de pe gulerul paltonului victimei.

— ...Și tot astfel dacă dumneavoastră n-ați fi interpretat în mod just hematomul din capul victimei ! Mi-a plăcut cum l-ați determinat pe medicul legist să facă autopsia aici. Îmi dau seama perfect de greșeala mea, dar de ce-ați folosit pluralul : „...dacă găseam... dacă n-am fi cunoscut...", din moment ce meritul este al dumneavoastră ?

— Deoarece trebuie să învățăm amîndoi din greșeli, fiindcă amîndoi sîntem o echipă. În echipă, ne ocupăm de acest caz, iar mîine va trebui să rezolvi singur anumite spețe ; fiindcă sîntem un tot.

Tînărul ofițer simți o mare bucurie în suflet că se afla lîngă acest om, că forma cu el „o echipă", că erau „un tot".

...Criminalul a fost prins. El se urcase împreună cu victima într-un tren personal Brașov-București, tren care plecase din gara Bușteni la ora 14,21.

La anchetă, făptașul a încercat să scape, invocînd faptul că victima n-a călătorit în același tren cu el, ci probabil cu următorul, cu personalul de la ora 15,26. Motivul : victima ieșise din schimb, de la Fabrica de hîrtie Bușteni, abia la ora 14,30, dovadă fiind însuși pontajul de la poartă.

Părea să fie o situație neașteptată, însă căpitanul Roman îi șopti locotenentului :

— Are tupeu, nu glumă. Profită de faptul că noi nu l-am putut stabili pe cel căruia victima i-a încredințat fișa sa de pontaj, rugîndu-l să i-o perforeze în locul său la poartă, la ieșirea din schimb. Dar n-avem de ce să ne alarmăm. Știind ora la care s-a comis crima, dovedim, implicit, și cu ce tren a călătorit victima. Și acum, ca să-ți îndreptăți greșeala, spune-mi la ce oră s-a comis omorul ?

— La ora 14,24 ! răspunse prompt locotenentul.

— Cum ai calculat ?

— Adăugînd la ora 14,21 — ora la care victima și autorul au plecat din gara Bușteni — cele trei minute cît face trenul din această gară pînă la locul faptei.

— Bravo, ţi-ai reparat prima greşeală. De data aceasta, ai fost atent. Să mergem să ducem proba la tribunal...

Dumneavoastră ştiţi, stimaţi cititori, cum şi-a dat seama locotenentul Muşat de ora comiterii omorului şi care a fost proba pe care ofiţerii au dus-o la tribunal şi care a infirmat evident „apărarea" criminalului ?

„Marele Şarpe"

— Prindeţi hoţul ! Prindeţi hoţul ! strigă, deodată, în plină stradă, o femeie. A vrut să-mi smulgă poşeta !...

Auzind strigătele femeii, un bărbat în vîrstă, şi potrivit de statură o luă la fugă după infractor. Hoţul se dovedi însă mai sprinten decît urmăritorul său şi reuşi să scape...

În goana sa, îi căzu basca din buzunarul paltonului. Basca fu ridicată de cetăţeanul care voise să-l prindă şi predată la miliţie căpitanului Roman.

Ofiţerul o examină cu grijă şi, după ce recoltă cîteva fire de păr de pe ea, o puse în cuier. Îl rugă apoi pe locotenentul Muşat s-o invite pe reclamantă în birou.

— Vai, tovarăşe căpitan, spuse femeia agitată, nu mi-aş fi închipuit că pot exista indivizi în stare de asemenea lucruri. Noroc că am fost atentă şi am ţinut strîns de toartele poşetei, că altfel n-o mai vedeam...

— Spuneţi-mi, vă rog, veni Roman mai aproape de ea, hoţul a apărut din spatele dumneavoastră sau din faţă ?

— Are vreo importanţă ? îl privi atentă femeia.

— Sigur că da, îi răspunse căpitanul. Pentru că aceşti hoţi au o anumită psihologie.

— Psihologie ? se miră femeia.

— Exact. De exemplu, în cazul nostru, hoţul n-ar fi îndrăznit să vă smulgă poşeta dacă în jurul dumneavoastră mai erau şi alte persoane, deoarece acestea îl puteau urmări.

— Mda, medită interlocutoarea. Cred că aveţi dreptate, sînt lucruri la care eu nu m-am gîndit niciodată. Legat de întrebarea dumneavoastră, pot să vă spun că individul n-a venit din faţa mea, ci din spate.

— ...Cu paşi mari, sau mărunţi ?

— Şi mari şi mărunţi, răspunse interlocutoarea ridicînd ager din sprîncene.

Roman nu se lansă cu o nouă întrebare. Presimţi că femeia „detectase" foarte bine comportamentul individului şi că urmau noi explicaţii.

— Fugea, tovarăşe căpitan, asta am vrut să spun, continuă femeia sigură de ea. Numai că venind din spate, fugea cu paşi mai mărunţi ca, apoi, după ce a încercat să-mi smulgă poşeta, s-o i-a la fugă în paşi de galop. Vă mulţumeşte răspunsul meu, vă poate ajuta cu ceva ?

— Da, spuse căpitanul, mă ajută mult. Datorită lui mi-am putut da seama că nu am de-aface cu un individ care a vrut să vă smulgă poşeta, aşa, la întîmplare, dintr-o pornire de moment, ci cu unul care şi-a gîndit fapta. El face parte probabil din „clientelă".

— Bine, dar dacă venea din faţa mea, la aceeaşi concluzie ajungeaţi ? nu-şi stăpîni femeia curiozitatea.

— Poate că da, poate că nu, îi zîmbi Roman. Aş fi tentat să cred că nu ajungeam, totuşi, la aceeaşi concluzie.

— De ce ?...

— Pentru că venind din faţă, i-aţi fi reţinut figura şi, bineînţeles, l-aţi fi putut recunoaşte ulterior.

— Aa, da, interesant !... aprecie interlocutoarea. Adevărat, eu l-am văzut numai din spate şi nu cred că am reţinut la el mare lucru, ca să vă pot fi de folos. De fapt, eram şi foarte emoţionată...

— Şi, totuşi, eu sînt convins că aţi reţinut mai multe amănunte decît credeţi dumneavoastră, spuse Roman pe un ton profesional. În pofida emoţiilor generate de astfel

de întîmplări, femeile sînt mult mai perspicace decît bărbaţii. De aceea vă rog să-mi descrieţi cum arăta persoana respectivă. Bineînţeles, din spate...

Femeia făcu o scurtă pauză ca să-şi adune gîndurile, apoi relată :

— Era un bărbat înalt, spătos, aşa, la vreo treizeci şi cinci de ani, blond şi fugea cam într-o parte.

— Îmbrăcămintea ?

— Era îmbrăcat cu un palton maron şi pantaloni gri.

— Pe cap avea ceva ?

— Nu, căci altfel poate nu sesizam că avea părul blond.

— Dar în picioare ?

— Vedeţi, la picioare n-am mai avut timp să mă uit şi de aceea nu pot să vă descriu ce fel de pantofi purta sau măcar culoarea lor. Am reţinut cam puţine elemente despre el, aşa-i ?

— Dimpotrivă, zîmbi căpitanul, mi-aţi oferit mai multe amănunte decît mă aşteptam.

— Adevărat ? nu-i veni să creadă reclamantei. Care ar fi argumentele ?

— În primul rînd dumneavoastră aţi reţinut amănunte mult mai complete şi semnificative decît a reţinut Viorel Comşa. Apoi, unul dintre aceste amănunte este deosebit de interesant.

— Cine este... Viorel Comşa ?

— Este martorul care l-a urmărit pe infractor.

— Şi care este acel amănunt interesant ? nu mai avu ea răbdare.

Roman o privi scurt, apoi zise :

— Faptul că individul şchioapătă !...

— Şchioapătă ?!...

— Da. Aţi putea să-mi spuneţi pe ce parte ?

— Aa, abia acum înţeleg de unde aţi ajuns la această concluzie ! se lumină chipul femeii. Da, îmi aduc bine aminte : mergea clătinat spre dreapta. Hm, interesant, meditä ea, deci piciorul lui drept este mai scurt !...

— Aşadar, v-aţi convins de afirmaţia mea că femeile sînt mult mai perspicace...

— Da, m-am convins..., surîse femeia, dar finețea interpretării psihologice vă revine dumneavoastră !

— A, deci, bărbaților ! făcu Roman o glumă.

— O, nu ! tresări interlocutoarea. Chiar dumneavoastră ați demonstrat contrariul... Eu m-am referit la meritul ofițerilor de miliție !

— Atunci vă mulțumesc !...

După plecarea reclamantei, căpitanul Roman îl trimise pe locotenentul Mușat cu o mașină în strada Ghiocei nr. 7. Aici locuia singurul suspect cunoscut de ofițer, care avea un defect la piciorul drept, era blond și în general corespundea tuturor semnalmentelor. Pînă la sosirea locotenentului, ofițerul se întreținu cu martorul Viorel Comșa. Îi spuse acestuia că intenționează să-l demaște pe suspect printr-un joc.

— Rolul dumneavoastră, îi explică Roman, se rezumă numai la simplul fapt de a asista la desfășurarea scenelor.

— Și de ce m-ați ales tocmai pe mine ? întrebă Comșa.

— Pentru că suspectul, dînd cu ochii de dumneavoastră, s-ar putea să vă recunoască în persoana urmăritorului său, ceea ce l-ar deranja psihic, situație ideală pentru jocul nostru. În al doilea rînd, avem nevoie de un martor asistent în adevăratul sens al cuvîntului, pentru a nu-i da posibilitatea să nege ulterior cele petrecute.

— ...Și apoi s-ar putea să-l recunosc și eu !... adăugă Comșa căruia îi plăcu explicația.

— S-ar putea, zîmbi Roman. Nefiind însă un lucru cert, n-am pomenit de el pînă acum.

— Interesantă tactică dar, sincer să fiu, nu văd mijlocul ei de finalizare. Bănuiesc că suspectul este și el foarte abil, mai ales că, după cîte am reținut, e „umblat" prin lumea interlopă.

— Nu vă grăbiți, o să aveți ocazia să savurați acest joc și să-l demascăm pe suspect dacă, într-adevăr, el este autorul faptei.

— Abia aștept, spuse Comșa cu vădită nerăbdare în glas.

...Ușa biroului se deschise larg și în prag apăru o veche „cunoștință" a căpitanului : Valentin Duca !

— 'Trăiți ! intră Valentin aruncîndu-și paltonul în cuier, ca la el acasă. Fără poteră nu se putea ?... făcu el aluzie la locotenentul Mușat care îl seconda.

— Nu, nu se putea, se ridică Roman în picioare. Ar trebui chiar să te bucuri că n-ai fost prins în „laț" de dumnealui ! și arătă solemn spre Viorel Comșa.

— Eu să fiu prins... de dumnealui ! De ce ? se prefăcu Valentin privindu-l iscoditor pe martorul asistent.

— Pentru ce-ai vrut să faci, bineînțeles, dar dacă dînsul n-a reușit să te prindă acum o oră, are totuși satisfacția că te-am prins noi acum.

— Pe mine ? Ha !... Pe mine nu mă mai prinde nimeni cu nimic, pentru că *nu mai trag cu praștia !* zise el în argoul hoților. Mă „prind" însă că ați înscenat ceva și că vreți să-mi legați de gît vreun sac cu povești, dar la mine nu se lovește cu „zumbai, zumbai bidineaua !"

— Nu-i nici o poveste, nici o bidinea... cum vorbești dumneata, se revoltă Viorel Comșa care îl recunoscuse. Păcat că n-am reușit eu să te prind, că... m-ai fi cunoscut mai de aproape, fii sigur ! Deși te-ai încrezut în fuga dumitale, uite că oamenii legii nu dorm, domnule...

— Valentin Duca ! interveni căpitanul Roman, satisfăcut de noua conjunctură.

— Încîntat de cunoștință ! spuse Comșa pe același ton acuzator. N-am să uit acest nume pînă la terminarea procesului.

— Ce proces, dom'ne ? Ce fugă ? Ce-i cu toată *udătura* asta ? Ce vreți să-mi puneți în cîrcă ?

— Nimic din ceea ce nu-ți aparține ! își intră Roman în rolul său. Ne cunoaștem de mai mult timp și știi bine că eu dau cezarului ce-i al cezarului !

— Da, dom' șef, vă cunosc și vă respect pentru „academia" dumneavoastră, dar de data asta, zău, ați dat-o în bară !

— Cu tine ? Poate numai... în bara acuzării din instanță!

— Nu, dom' șef, că asta ar însemna să mă trimiteți acolo... și ar fi o lovitură în „bară" pentru mine... Hî, hai că vreți să mă-ntoarceți !

— E și normal, replică Roman pe un ton sever. „Întoarcerea" este un proces sigur și ireversibil pentru cei

ca tine. De aceea te voi „întoarce" și eu la locul de unde ai plecat ultima dată, așa cum tu ai vrut să „întorci" poșeta femeii aceleia, de pe stradă.

Ofițerul sesiză că Valentin era în mare derută și trecu la atacul decisiv.

— Și acum, ca s-o scurtăm, spuse Roman consultîndu-și ceasul, îți dau o oră la dispoziție ca să reflectezi singur că recunoașterea faptei îți va ușura situația. Ia-ți paltonul și pleacă ! Ne întîlnim aici la orele 17,10. Liber !...

Valentin Duca se ridică de pe scaun consternat. Privea perplex la ofițer, nu știa ce să creadă...

— Liber ! îl auzi din nou pe căpitan.

Fără a fi în stare să mai reacționeze în vreun fel, suspectul se întoarse cu spatele, se duse la cuier... și apoi, ieși.

— Cum, tovarășe căpitan, i-ați dat drumul ? întrebă derutat martorul Viorel Comșa.

— Da, dragă, dar nu definitiv..., privi Roman șiret la locotenent.

— Nu înțeleg !...

— Va veni înapoi cu ofițerul de serviciu !

— De ce cu... ? !

— Deoarece jocul psihologic a luat sfîrșit.

— Cum a luat sfîrșit, că eu nu am înțeles nimic ! ridică Comșa din umeri.

— Ai să vezi imediat, îi spuse căpitanul în timp ce în ușă se auziră cîteva bătăi firave.

— Intră Valentine !... strigă Roman.

În chenarul ușii se ivi trupul mătăhălos al infractorului. Încrucișîndu-și privirea cu a căpitanului, pe chipul său apăru un zîmbet chinuit.

— M-ați *lucrat* fin, dom' căpitan ! strecură Valentin, scoțîndu-și basca din cap. N-am încotro, trebuie să recunosc că obiectu' îmi aparține. Eu sînt omul care am vrut să-i smulg poșeta femeii aceleia. Hm, m-ați lucrat fin, dom' căpitan ! nu-și putu lua gîndul Valentin de la jocul psihologic.

Dumneavoastră, ați sesizat, stimați cititori, care a fost momentul cheie al jocului psihologic ?

„Profesor doctor"

Era pe la ora prînzului, cînd miliția a fost sesizată telefonic de Spitalul nr. 9 București, secția neurochirurgie, că fusese operată o pacientă a cărei identitate rămăsese necunoscută. Se impunea identificarea ei.

— Ce vîrstă are pacienta ? întrebă căpitanul Roman.

— Sub treizeci de ani, i se răspunse.

— Bine, am să vin acolo.

— Vă așteptăm.

Ofițerul îl chemă pe locotenentul Mușat dintr-un birou alăturat și îi relată despre telefonul primit de la spital.

— Pînă vin eu de acolo, îi spuse Roman, te rog informează-te asupra cazurilor de dispariții reclamate, ca să putem compara, apoi, datele cu cele pe care le voi obține eu despre tînăra în cauză.

— Am înțeles !

Căpitanul plecă la spital. Fu întîmpinat de medicul primar care o operase pe tînără. Făcură cunoștință.

— Spuneți-mi, vă rog, ce ați dori să știți în legătură cu acest caz și eu vă stau la dispoziție, îl invită medicul.

— Aș dori să știu... totul ! zîmbi Roman.

— Bine, înțelese medicul. Noi vă putem spune totul, mai puțin identitatea tinerei. Mai tîrziu, cînd dumneavoastră veți afla într-adevăr totul, ne va face plăcere să cunoaștem și noi identitatea ei.

Îi întinse ofițerului foaia de observație clinică și o radiografie craniană.

— Pacienta, începu el, a fost adusă de doi cetățeni, soț și soție, care au fost martorii nefericitei întîmplări. Tînăra, circulînd pe stradă, a leșinat la un moment dat și, în cădere, s-a lovit puternic cu capul de bordura trotuarului.

— Fractură tempo-parietală stîngă ! descifră Roman pe radiografie.

— Întocmai ! confirmă medicul. Văd că vă pricepeți și îmi face plăcere. Tînăra a trebuit să fie operată imediat, datorită hematomului extradural care se formase.

— Leziuni de contralovitură, nimic ?

. — Aveți cunoștințe frumoase în traumatologia cranio-cerebrală, aprecie medicul cu satisfacție.

— Meseria... strecură Roman.

— Meseria, ca meseria, dar și omul... privi medicul admirativ la căpitan. Da, au fost și leziuni de contralovitură, reveni el la fondul discuției, tocmai de aceea fata a trebuit să fie supusă unei intervenții chirurgicale foarte complicate. Și, dacă ne este permis să ne lăudăm, pot să vă spun că operația a reușit foarte bine.

— Știu că acestea sînt operații foarte grele. Felicitări !

— Vă mulțumesc. Meseria... veni rîndul medicului să fie modest. Totuși trebuie să vă spun că pacienta încă nu este restabilită — și, ca urmare, dintre cuvintele pronunțate de ea, foarte puține sînt coerente și cu un conținut logic.

— Bine, dar asta înseamnă că o discuție cu ea nu numai că ar obosi-o, ci chiar i-ar dăuna.

— Da, dar m-am consultat cu ceilalți medici și cu un coleg psihiatru și am ajuns la concluzia că se poate sta de vorbă cu ea, bineînțeles puțin și cu o concentrare minimă de probleme.

— Vă înțeleg, zise căpitanul. Înseamnă că este tocmai ocazia favorabilă de a încerca să-i aflăm identitatea prin întrebări puține, scurte și fără a o obliga la eforturi de gîndire.

— Sigur că da, de-asta am și recurs la ajutorul dumneavoastră. Sînteți specialist, vă pricepeți... Noi am tot așteptat să vină cineva din familie, să dea cineva un semn de viață, dar nu s-a prezentat nimeni. Probabil că familia nu bănuiește că ea este la noi.

— Același lucru îl cred și eu mai ales că, după cîte am înțeles, tînăra este de condiție socială bună. A fost un accident neprevăzut, pe care familia nu l-a putut intui și, în consecință, o caută prin alte părți. E posibil să fi reclamat cazul și la miliție, dar poate că nici noi n-am prevăzut o asemenea „pistă".

— Presupun că vă confruntați cu multe cazuri de așa-zise dispariții, cîte nu se întîmplă într-o metropolă, însă tînăra noastră trebuie identificată cît mai repede posibil. Vă dați seama ce efect are asupra vindecării bolii ei

ambianța părinților, a persoanelor îndrăgite, acel climat de siguranță de care are nevoie.

— Știu, aprobă Roman. Voi face tot ce-mi stă în putință.... Înainte, însă, de a sta de vorbă cu tînăra, aș dori să aflu dacă colegul dumneavoastră, psihiatrul, a examinat-o cît de cît.

— Da, sigur că da, altfel nu și-ar fi exprimat acordul că se poate încerca o discuție cu ea. V-ar interesa ceva deosebit ?

— M-ar interesa să aflu dacă dînsul a făcut vreo apreciere în legătură cu cuvintele pronunțate de pacientă și, evident, cu conținutul logic al acestora. Mai exact, aș dori să știu dacă ele sînt pronunțate întotdeauna la începutul frazei sau sînt amestecate cu altele.

— Numai la începutul frazei ! spuse sigur medicul. Am discutat îndelung această problemă...

— Atunci, înseamnă că ne-au mai crescut șansele cu ceva, zîmbi ofițerul. Să mergem.

Îmbrăcat în halat de medic, căpitanul Roman intră în rezerva tinerei împreună cu însoțitorul său. Fata deschise ochii și tresări ușor. Ar fi vrut să-i salute cum se cuvenea, dar imobilitatea capului său nu-i permitea. Închise numai prelung din pleoape...

Vizitatorii îi mulțumiră pentru salut și începură s-o aline cu cuvinte calde. Apoi, medicul, cu care pacienta era destul de familiarizată, îi prezentă celuilalt cîteva simptome ale bolii, dealtfel destul de ușoare, după cum se înțelegea din discuție, precum și garanțiile vindecării ei. Roman aproba de fiecare dată, venind chiar cu supraargumente, care confereau un nou ton garanțiilor de vindecare a bolii.

— De fapt, este și tînără și are un organism foarte sănătos ! concluzionă el.

— Absolut ! confirmă medicul gazdă.

Ajuns la acest punct al discuției, Roman fu tentat s-o întrebe pe tînără ce vîrstă are, dar își aduse aminte că ea nu putuse răspunde medicilor la această întrebare. O abordă mai subtil.

— Vă plac copiii ? îi zîmbi el.

— Da... da, îngînă tînăra cu o privire mai vioaie. Jucării... balsamul roților... geme... pomii uscați...

Căpitanul înțelese că „jucării" fusese ultimul cuvînt coerent. Restul...

— Aveți copii ? o întrebă pe un ton cald.

— Nu... nu... munții îngălbeniți... apele ce curg la vale...

— Sînteți căsătorită ? o mîngîie ușor pe frunte.

— Nu... nu... n-am fost niciodată ! avură efect mîngîierile sale. Cămila în pustiu... iureșul furtunii...

— Sînteți o tînără frumoasă și o să vă faceți bine, continuă Roman s-o mîngîie. Și în fotografii sînteți frumoasă ?

— Da... scăpă ea o lacrimă. La mare... la munte... tablouri...

— Și în cea din buletin sînteți tot așa de frumoasă ?

— Da... la mare... munte... tablouri...

— Purtați codițe cînd ați făcut poza ?... o privi galeș ofițerul.

Tînăra zîmbi :

— Prima dată cu codițe... păr negru... strada noastră cu castani... grădina cu narcise... cerul înnourat... pereții prea albi...

— Și cînd ați făcut-o pe-a doua ?

— De doi ani !... se forță ea și închise pleoapele.

— Aa, cu păr negru bogat, ca acum... Deci tot frumoasă ! o măguli căpitanul, înțelegînd că discuția nu mai putea continua. Eu vă las și vă urez însănătoșire grabnică. La revedere !

Tînăra deschise pleoapele, zîmbi recunoscătoare, apoi le închise din nou. Vizitatorii se retraseră în liniște.

— Nu cred că ați aflat mare lucru, așa-i ? îl întrebă medicul pe ofițer.

— Ba nu, am aflat destul de mult, iar ideea dumneavoastră de a-mi înlesni o discuție cu ea s-a dovedit fructuoasă.

— Nu prea înțeleg ce ați aflat, doar am fost și eu martor la discuții, zise medicul cu o ușoară mirare în glas.

— Am aflat că are douăzeci și șase de ani, ceea ce înseamnă un pas foarte mare în acțiunea de identificare, dacă ținem seama că la ora actuală nu mai putem obține nimic mai mult de la ea.

— Bine, înțeleg că reprezintă mult să știți ce vîrstă are, că prin scădere ajungeți, apoi, la anul nașterii, dar nu-mi dau seama cum ați aflat-o ?

— Prin interpretarea răspunsurilor clare de la începutul fiecărui dialog.

— E greu... se dădu medicul bătut.

— Atunci să vă explic, își aprinse Roman o țigară. În prima poză pentru buletin...

— Purta codițe ! interveni interlocutorul.

— Ați sesizat foarte bine. Apoi...

După ce căpitanul îi explică în continuare, raționamentul său, totul era cît se poate de clar pentru medic.

— Vedeți, eu nu m-am gîndit să fac aceste calcule, deși sînt foarte simple, zise doctorul. Mă rog, perspicacitatea dumneavoastră ! Mai rămîne să am plăcerea de a primi un telefon prin care să mă anunțați despre identitatea tinerei.

...Intrînd în biroul său, căpitanul îl găsi pe Mușat gata de plecare.

— Încotro ?

— Pînă la ofițerul de serviciu !

— De ce ?...

— S-a prezentat cineva, care reclamă că i-a dispărut fiica.

— Cu ce te-am rugat eu, cum stăm ?

— Uitați, am adunat aici, într-o mapă, toate cazurile de dispariții, inclusiv comunicările primite în acest sens de la celelalte organe de miliție.

— Există printre ele vreun caz cu o tînără de douăzeci și șase de ani ?

— Douăzeci și șase de ani ? repetă locotenentul. N-am remarcat ! zise el după o pauză. S-ar putea...

— Douăzeci și șase de ani și locuiește pe o stradă cu castani ! murmură Roman mai mult pentru sine, deschizînd mapa din fața sa. Bine, îți mulțumesc ! Mergi să nu aștepte reclamantul.

Mușat ieși din birou, în timp ce căpitanul Roman se apucă să studieze cazurile. Trecură cîteva minute și ultima filă din mapă fu întoarsă cu fața în jos. Nu dăduse peste nici un caz cu o tînără de douăzeci și șase de ani. Își

aprinse o țigară și începu să se plimbe prin cameră, meditînd cum să procedeze, încotro s-o apuce ca să poată stabili identitatea tinerei. Gîndurile îi fură întreruptă, deodată, de zbîrnîitul prelung al telefonului. Ridică receptorul.

— Alo !

— Să trăiți ! recunoscu imediat vocea locotenentului.

— Ce s-antîmplat ?

— O stradă cu castani ați spus ?

— Da... Și probabil o curte cu narcise ! zise căpitanul aproape nemișcat.

— Tatăl fetei este aici, lîngă mine. Gabriela Oancea o cheamă pe fată !

— Nu-i spune nimic, deocamdată. Invită-l, te rog, la mine în birou. Trebuie mai întîi să-l pregătim pentru a primi o asemenea veste...

Cunoscînd, acum, că tînăra a fost salvată, că și-a găsit ambianța familială în care boala ei se va vindeca mai ușor, dumneavoastră puteți răspunde, stimați cititori enigmiști, la întrebarea : cum și-a dat seama căpitanul Roman de vîrsta Gabrielei Oancea ?

Atenție, martori !

Într-o dimineață, dispeceratul Miliției Capitalei este anunțat că pe bulevardul Ana Ipătescu fusese accidentată mortal o bătrînică, iar vinovatul fugise de la locul faptei. La cîteva minute de la sesizare, o echipă operativă a miliției, condusă de căpitanul Roman, se prezentă la locul tragicului eveniment.

Bulevardul Ana Ipătescu, un bulevard foarte larg, este împărțit în jumătate de un șir de ronduri de flori multicolore, care, de fapt, delimitează și cele două sensuri de

circulație. Victima zăcea în mijlocul părții carosabile a sensului de mers Piața Romană — Piața Victoriei.

Înainte de a începe cercetarea locului faptei, ofițerul ascultă depozițiile martorilor asistenți. Erau vreo zece.

— Eu am văzut primul accidentul. Eu i-am făcut atenți și pe ceilalți din troleibuz ! ieși mai în față un bărbat roșcovan. Cred că eu sînt cel mai în măsură să vă dau detaliile necesare.

— Dacă așa stau lucrurile... vă ascult.

— Toți cei care sîntem aici, începu martorul, călătoream cu troleibuzul 83. Cel de colo ! arătă el spre un troleibuz oprit pe cealaltă parte carosabilă a bulevardului, dar mult mai înainte de perpendiculara cu locul unde se aflau ei.

— Înțeleg. Deci dumneavoastră circulați în sens invers, spre Piața Romană...

— Da... Eu mă aflam pe platforma din spate a troleibuzului și chiar priveam emoționat la miresele care nu se mai sfîrșeau.

— „Emoționat ?" Ce fel de *mirese ?..:* nu-și stăpîni Roman curiozitatea.

— A, vă rog să mă iertați ! înțelese roșcovanul că dăduse naștere unei confuzii. Sînt horticultor de meserie și așa numesc eu florile : mirese ! Nu pot să nu le admir și să nu mă încînt ori de cîte ori le întîlnesc. A iubi florile înseamnă a iubi viața... începuse el să se desfășoare într-o pledoarie patetică, dar se opri imediat cînd ochii îi fugiră la tabloul sinistru din fața sa, la chipul încleștat și plin de sînge al femeii din mijlocul drumului și ale cărei mîini încremeniseră ca la o rugăciune spre rondul de flori. Parcă de la ele sperase într-o ultimă salvare a vieții sale... Îl încercă o lacrimă, apoi continuă cu privirea dusă în altă parte. Și cum admiram florile din mersul troleibuzului, văd deodată, pe cealaltă parte a bulevardului, o Dacie — 1300, roșie, în plină viteză, iar pe capota ei o femeie. O scenă groaznică !... Am strigat tare : „Accident ! Accident !..." făcîndu-i atenți și pe ceilalți călători din troleibuz. A purtat-o așa pe femeie cîțiva metri, apoi biata bătrînică a căzut de pe capotă, rămînînd nemișcată în mijlocul drumului. Bestia, nici măcar n-a oprit. Și-a continuat drumul cu aceeași viteză de bolid. Totul s-a petrecut fulgerător, aproape cît ai clipi din ochi !

— În ce parte a mașinii a căzut femeia de pe capotă ? întrebă ofițerul.

— În partea dreaptă ! răspunse prompt roșcovanul.

— Ați văzut și momentul cînd a luat contact cu asfaltul ?

— Nu, era imposibil. Din locul unde mă aflam eu n-am putut să văd acest moment, fiindcă a mascat-o mașina. Dacă ar fi căzut în stînga mașinii, în partea rondului de flori, atunci ar fi fost chiar la vederea mea.

— Da, aveți dreptate, îl aprobă căpitanul. Într-adevăr, n-ați putut vedea și acest moment... V-am pus totuși această întrebare ca să-mi dau seama pe ce bandă circula autoturismul. Acum îmi este clar : din moment ce victima a căzut de pe capotă în partea dreaptă a mașinii, ceea ce corespunde cu mijlocul șoselei, înseamnă că autovehiculul circula pe banda a doua.

— Da, sigur. Banda dinspre rondul de flori ! interveni martorul.

— Circulînd pe această bandă îmi explic mai bine și de ce autovehiculul avea viteză mare, mai ales că în această zonă nu se află nici o trecere de pietoni.

— Dar cred că depășise cu mult viteza legală. Se apropia de suta de kilometri pe oră !

— Pe ce vă bazați cînd faceți această apreciere ?

— Pe faptul că sînt și eu conducător auto, iar în al doilea rînd pentru că am o vedere foarte bună, dovadă că n-a mai sesizat nimeni înaintea mea accidentul, se fuduli puțin roșcovanul.

— Vă referiți, desigur, la călătorii din troleibuz.

— Absolut.

— Atunci o explicație există, analiză Roman. Dumneavoastră circulați cu troleibuzul într-un sens, iar accidentul s-a produs pe această parte a bulevardului unde se circulă în sens invers. Faptul că nu toți călătorii au perceput accidentul se datorește momentului producerii lui, respectiv cînd Dacia roșie nu se afla în plan paralel cu troleibuzul, ci ele se depărtau una de alta. În această situație, e și normal ca accidentul să fie văzut de călătorii de pe platforma din spate a troleibuzului, care priveau fie înapoia lui, fie spre partea de circulație din sens invers.

— ...Cam aveţi dreptate, trebui să recunoască roşcovanul.

— Are chiar foarte multă dreptate ! se auzi vocea unui tînăr, după înfăţişare student. Şi eu stăteam pe platforma din spate a troleibuzului, dar mă uitam înainte şi mă gîndeam la ale mele. Vedeţi, se adresă el roşcovanului, cu toată lumea din troleibuz privea ca dumneavoastră pe fereastră. Apoi... fiecare cu gîndurile lui.

— Dumneavoastră ce-aţi văzut ? i se adresă ofiţerul.

— Cînd dînsul a strigat : „Accident !", m-am uitat şi eu în această direcţie şi am văzut-o pe bătrînică pe capota Daciei roşii. Sinistru ! Femeia a scăpat de prima maşină, dar a doua i-a fost fatală !

— Despre ce maşină mai vorbiţi ?

— Pe prima bandă mai circula o maşină. Tot o Dacie — 1300, dar era albă, explică studentul. Avea şi ea viteză. Poate la fel de mare ca cea roşie.

— Cum aţi dedus acest lucru ? îl întrebă căpitanul şi pe el.

— Pentru că mergeau aproape paralel.

— Pe direcţia dumneavoastră de vedere, nu ? dori Roman o precizare.

— Evident.

— Eu n-am mai pomenit şi despre Dacia albă, deoarece nu i-am găsit un loc important, nu se lăsă roşcovanul mai prejos.

— Pentru mine totul este important, apăsă căpitanul pe ultimul cuvînt. De pildă, mă întreb de ce conducătorul acestei maşini n-a frînat sau n-a schiţat vreo manevră de ocolire cînd a avut totuşi pericolul în faţă.

— Pentru că la el pericolul a fost numai momentan. Pentru că bătrîna, continuînd traversarea ilegală a străzii, a ieşit de pe prima bandă şi a intrat pe a doua, fu de părere studentul.

— Nu ştiu, dar ar fi interesant de aflat, făcu Roman.

Mai departe, ofiţerul stătu de vorbă şi cu restul martorilor. Toţi fuseseră în troleibuz şi nu văzuseră secvenţe mai importante ale accidentului. În consecinţă, cei mai valoroşi martori rămăseseră roşcovanul şi studentul.

— Cine dintre dumneavoastră a văzut accidentul mai de aproape, de aici, de pe trotuar ? se adresă căpitanul mulțimii care se adunase.

Nimeni. Ar fi fost bine pentru el să găsească și un asemenea martor, care să poată explica „mai pe față" cum se întîmplase accidentul. Dar așa, în lipsa lui, trebuia să se rezume la ce aflase pînă atunci.

— A reținut cumva, cineva, numărul mașinii roșii ?

Din nou tăcere. Cetățenii se uitau curioși unul la altul, numai roșcovanul își menținea un aer triumfător. Venise momentul să-i convingă pe ceilalți pe deplin de superioritatea calităților sale vizuale.

— Numai eu... numai eu am reținut numărul mașinii, zise el cu vădită mîndrie. Scoase, apoi, o cutie de chibrituri din buzunar și citi notația de pe ea : 2-B-47... !

În rîndul mulțimii se auzi freamăt de voci.

„Bravo !" îi aruncă cineva. „Aveți ochi, nu jucărie !"

Căpitanul Roman îi mulțumi și el și notă numărul mașinii într-un carnețel. Împreună cu locotenentul Mușat și ofițerul de la tehnico-științific se apucă, apoi, să cerceteze locul faptei.

Spre surprinderea ofițerilor, în afară de cadavru, nu găsiră nici un fel de altă urmă materială, nici un indiciu tehnic care să-i fi putut ajuta în explicarea mai clară a mecanismului de producere a accidentului.

— Cum naiba, nici măcar o peliculă cît de mică de vopsea, nici măcar un ciob, nimic ? era oțărît Mușat.

— ...Nimic, ridică Roman din umeri.

— Măcar o urmă firavă de pneuri !

— Nu este. Autovehiculul n-a frînat deloc. Ghinionul nostru, trebuie să recunoaștem !

— Nu mi-am putut închipui pînă acum că se poate întîmpla un accident mortal de circulație fără să se găsească urme la fața locului.

— Uite că se mai întîmplă și minuni ! privi căpitanul la locotenent. Cu toate acestea, nu putem trece cu vederea că, în cazul de față, am avut și noroc. Sînt rare situațiile cînd un martor asistent, fie el puțin lăudăros, dar prevăzător, să-și concentreze atenția în acele secunde asupra numărului de circulație al autovehiculului vinovat.

Căpitanul Roman n-apucă bine să sfîrşească aceste cuvinte, că un autoturism Dacia — 1300, roşu, frînă puternic în apropierea locului accidentului. Zgomotul produs de pneuri determină privirile curioşilor să-şi îndrepte atenţia spre el.

— E maşina care a accidentat-o pe bătrînă ! strigă roşcovanul. 2-B-47... !

Din autoturism coborî o femeie elegantă, cu un chip crispat şi marcat evident de un efort neobişnuit.

— Bună ziua ! se adresă ea milițienilor.

— Bună ziua ! îi răspunse Roman.

— Accidentul s-a produs în faţa mea !... nu-şi putu dezlipi ca privirea de la figura moartei. Imbecilul ! În loc să frîneze, să facă ceva, a izbit-o în plin !

— Nu ştiu cum să vă spun, căută căpitanul privirea roşcovanului şi a studentului, dar noi avem informaţii că accidentul s-a produs... în faţa maşinii dumneavoastră !

— Cum, vreţi să spuneţi că eu am accidentat-o ? o trecu un fior rece pe femeie.

— Aşa au văzut doi martori.

— Cine sînt ? se-ntoarse ea spre mulţime.

— Eu şi cu dînsul, zise roşcovanul cu o voce mai moale.

— Şi aţi văzut dumneavoastră că am accidentat-o eu ? rosti femeia cu nervozitate.

— Da. Eram în troleibuz cînd am văzut scena.

— Ce scenă ?...

— Cînd bătrîna era pe capota maşinii dumneavoastră.

— Sînteţi plătiţi de vinovat să daţi asemenea declaraţii ? se enervă ea.

— Vai... dar cum vă permiteţi să ne jigniţi ?

— Cum vă permiteţi dumneavoastră, nu eu ! A învinui un om nevinovat de o faptă pe care n-a comis-o, este mai mult decît o jignire ! se dezlănţuiră nervii femeii. Vă pot da în judecată ! Adică eu mă sacrific să urmăresc bestia cu chip de om care a fugit de consecinţele faptei sale murdare, iar dumneavoastră mă învinuiţi că eu am comis accidentul ! Cum este posibil aşa ceva, tovarăşe căpitan ? Spuneţi şi dumneavoastră !

Ofiţerul îi explică femeii unde se afla troleibuzul în timpul survenirii accidentului şi ce-i relataseră toţi martorii asistenţi.

— Imposibil ! Imposibil ! începu ea să plîngă. Nu eu sînt vinovata, vă rog să mă credeţi ! Dacia albă, care circula pe prima bandă, a lovit-o pe bătrînă şi a ridicat-o pe capotă ! Văzînd că nu opreşte la locul accidentului, ci dimpotrivă accelerează, m-am lansat în urmărirea lui. A luat-o la dreapta, pe Clopotarii Vechi. Mergea ca un nebun... La un moment dat, la Piaţa Dorobanţi mi-a ieşit în cale un miliţian. I-am spus în grabă că urmăream un autoturism ce a comis un accident şi l-am rugat să se urce în maşină. Dînsul însă nu m-a crezut şi m-a refuzat. De fapt, autoturismul urmărit dispăruse...

— Aţi reuşit să-i reţineţi numărul ?

— Numai pe jumătate... îngînă femeia. Tot timpul am fost preocupată să nu comit eu vreun accident. La o asemenea viteză, trebuia să stăpînesc bine volanul, vă imaginaţi. Apoi sînt femeie, cu mai puţin sînge rece decît bărbaţii, iar maşina o conduc numai de doi ani.

— Dacă lucrurile s-au întîmplat aşa cum spuneţi dumneavoastră, înseamnă că aţi avut destul sînge rece, zise căpitanul.

— Dacă ar fi fost şi un martor care să fi văzut accidentul de aici, de pe trotuar, şi nu dintr-un troleibuz care circula în sens invers, cred că v-aţi fi convins cu adevărat că sînt nevinovată, întîi femeia că ofiţerul încă se îndoia de spusele ei.

— Mă rog, o să facem un apel prin presă şi poate o să găsim un martor. Şi ce anume aţi reţinut din numărul Daciei albe ?

— Că începea cu „10-B". Atît...

Şi, pentru moment, mai mult de „atît", căpitanul Roman n-a mai putut obţine nimic în legătură cu misterul ce învăluia acest caz. Cine avea dreptate ? Martorii din troleibuz sau posesoarea Daciei 1300, roşie ?...

Încercă marea cu degetul şi a doua zi, în ziare apăru un anunţ cu titlul „Cine poate da relaţii". Se arăta pe scurt locul, data şi ora accidentului, cu rugămintea ca persoanele care au fost martorii evenimentului sau pot da anumite relaţii, să telefoneze la miliţie. Se miza pe faptul că poate mai văzuseră şi alţi martori accidentul, dar fie din grabă, fie din alte motive, nu rămăseseră la faţa locului pentru a oferi explicaţii organelor de miliţie.

Încercarea se soldă cu rezultat negativ. La miliție nu se primi nici măcar un singur telefon. Ce era de făcut ?

Ofițerii hotărîră să verifice pista cu „10-B...", deși împotriva posesoarei Daciei roșii existau două depoziții acuzatoare, iar asupra ei planau și unele suspiciuni legate de întoarcerea sa la locul accidentului. Dacă ea era autoarea accidentului, atunci revenirea la locul faptei se explica prin faptul că își croise alibiul cu urmărirea, chipurile, a autovehiculului vinovat, iar pentru a fi mai bine crezută, interpelase și un subofițer de miliție. Din raportul subofițerului rezulta să fusese oprit, într-adevăr, de femeie, dar refuzase să dea curs cererii sale întrucît afirmațiile ei i se păruseră iluzorii de vreme ce nu văzuse nici un alt autovehicul în zonă. Pe cine să urmărească?

Operațiunea de triere a autovehiculelor Dacia — 1300, culoare albă, ale căror numere de circulație începeau cu „10—B", se desfășura destul de greoi, cînd miliția fu sesizată despre găsirea unui autoturism accidentat undeva pe un drum de țară, la ieșirea din București. Era o Dacie — 1300, culoare albă, cu numărul 10-B-7...

Căpitanul Roman se gîndi că ar putea fi vreo legătură între această mașină și accidentul mortal din bulevardul Ana Ipătescu și hotărî să se deplaseze personal la fața locului.

— Verifică cine este proprietarul autoturismului, și dacă e găsit, invită-l la miliție pînă vin eu ! îi ordonă locotenentului Mușat înainte de plecare.

...Autoturismul se lovise de un stîlp de înaltă tensiune din marginea drumului și îl încălecase puțin.

— Curios ! exclamă căpitanul. Numai bara din față este ușor îndoită, în rest nici un fel de avarii !

— Și nu există urme de frînare — derapare, deși terenul se pretează foarte bine la asemenea manevre în caz de evitarea unui accident, adăugă mirat însoțitorul său.

— Dar nu numai atît, examină Roman ușile autovehiculului. Privește, sînt încuiate ! Oare așa ne-a învățat practica ?...

Volanul și broasca contactului, de asemenea nu erau afectate cu nimic, ceea ce arăta că se folosiseră cheile originale ale autoturismului. Concluzia finală : acolo

n-avusese loc un accident propriu-zis, ci o înscenare! Persoana care regizase pretinsul accident avusese mare grijă ca mașina să nu sufere avarii mari, ceea ce ar fi complicat reparația ei ulterioară, și încuiase bine ușile ca nu cumva să poată fi prădată de vreun „binevoitor" pînă va fi găsită de organele de miliție.

Ofițerul ardea de nerăbdare să dea ochi cu proprietarul mașinii. Îl găsi cu Mușat într-un birou.

— Mașina i-a fost furată ieri dimineață! raportă locotenentul. A anunțat furtul la Circumscripția 14 miliție, unde domiciliază.

— Cînd l-ați anunțat?

— Ieri dimineață, evident, spuse reclamantul.

— La ce oră? îi ceru scurt Roman.

— Cam așa... pe la zece. Atunci am constatat furtul...

— Eram sigur! triumfă căpitanul. Accidentul de pe bulevardul Ana Ipătescu s-a produs la ora opt. Atît v-a trebuit, două ore, ca să înscenați furtul, accidentarea mașinii și apoi să ajungeți la Circumscripția 14 miliție, unde să „reclamați" cazul. Mai bine descărcați-vă conștiința și relatați-ne cum ați comis accidentul de pe Bulevardul Ana Ipătescu!

— Dar eu n-am... n-am... n-am comis nici un accident, se pierdu „reclamantul".

— Inutil! ripostă căpitanul. Femeia din Dacia 1300, roșie, care v-a urmărit, a reținut perfect numărul de circulație! se folosi el de un truc.

— ...Și-atunci de ce nu m-ați luat de ieri? abia mai respiră omul, plecîndu-și capul în pămînt.

— Pentru că n-am avut răgazul să aflăm unde vă este mașina, ce-ați făcut cu ea! continuă Roman cu aceeași siguranță.

— Dați-mi, vă rog o coală de hîrtie...

...Eleganta proprietară a Daciei roșii veni la miliție mai mult decît îngîndurată.

— Știu că iar trebuie s-o iau de la capăt, că trebuie să vă relatez noi amănunte... se așeză ca posomorîtă pe scaun.

— Nici poveste de așa ceva, îi zîmbi căpitanul. V-am chemat ca să vă mulțumesc pentru atitudinea dumneavoastră civică și plină de curaj de a urmări Dacia-1300, — culoare albă, cu numărul de circulație 10-B-7...

Femeia tresări și, deodată, chipul i se umplu de bucurie.

— Deci l-ați găsit ! se ridică ea exuberantă în picioare.

— Da. Conducătorul ei este vinovatul !

— Vai ce bine... Mi-ați luat o mare piatră de pe inimă ! În tot acest timp, n-am putut mînca, n-am putut dormi, gîndindu-mă că am să fiu învinuită de omorîrea bietei bătrîne. Stupidă întîmplare !

— Trebuia să sperați că adevărul se va descoperi pînă la urmă.

— Nici un moment n-am renunțat la această speranță, dar gîndurile rele mă chinuiau groaznic. Îmi dădeam seama că dumneavoastră nu erați convins de explicațiile mele, mai ales că mă acuzau doi martori, și nu știam ce să fac ca să vă pot convinge. După ce-am discutat cu dumneavoastră la telefon și mi-ați spus că după anunțul de la „Faptul Divers", încă n-a apărut martorul așteptat, vă rog să mă credeți că mă bătea gîndul să aranjez cu cineva care să vină la miliție și să declare că a văzut accidentul de pe trotuar așa cum vi l-am relatat eu și cum, de fapt, s-a și petrecut în realitate. Așa eram de îngrozită...

— Vă cred.

— Doi martori dintr-un troleibuz erau să mă bage în belea ! Nu-i așa că dacă nu-l găsești pe adevăratul vinovat, eram bănuită în continuare ?

— Nu ! primi un răspuns categoric și la care nu se aștepta.

— De ce ?... întrebă derutată.

— Pentru că în urma experimentului pe care l-am făcut, mi-am dat seama că, într-adevăr, nu sînteți vinovată.

— Și martorii ?...

— Ei au fost de bună credință și au declarat așa cum au văzut.

— Adică cei doi martori chiar au văzut femeia pe capota mașinii mele ?... Nu prea înțeleg...

— Da, numai că această imagine s-a datorat unei iluzii de moment. Dacă ei ar fi văzut de la început toate fazele accidentului, ar fi fost altfel, dar așa...

— Ce fel de iluzie ? n-avu răbdare femeia.

— O iluzie...

Căpitanul Roman îi explică în continuare despre ce iluzie era vorba și îi arătă planșa fotografică executată cu

ocazia experimentului judiciar de care pomenise. Fotografiile color erau foarte concludente.

— Mda, murmură femeia după ce căpitanul închise dosarul. Martorii au fost de bună credinţă. Ce să faci, momentul !... Apoi zîmbind : Bănuiesc că după o asemenea întîmplare... cu iluzii, mîine am să citesc la „Faptul Divers" un articol de urmare, cu titlul : „Atenţie, martori!"

Sugestia femeii s-a dovedit binevenită şi articolul de urmare a apărut a doua zi. Dar nu pentru a se savura spectaculosul întîmplării, ci pentru a atrage atenţia cetăţenilor asupra răspunderii cu care trebuie privită calitatea de martor... ocular !

Dumneavoastră v-aţi dat seama, stimaţi cititori, despre ce iluzie optică a fost vorba ?

„Fîntîna hoţilor"

„Cursa de pasageri Bucureşti—Timişoara a aterizat ! Cursa de pasageri Bucureşti—Timişoara a aterizat !" anunţă la difuzoarele aeroportului o voce caldă, de femeie.

Pe scara avionului coborî un bărbat cu un aer jovial. Îşi făcu loc printre ceilalţi pasageri şi se îndreptă cu paşi repezi spre ieşirea aerogării. Fu întîmpinat de doi ofiţeri de miliţie, care îi zîmbiră...

Dacia 1300 demară puternic şi apoi se lansă într-o cursă solitară pe şosea. Sirena maşinii nu se mai auzi, iar „licuriciul" ei se pierdu în întuneric...

Aşa a început, la 24 august, misiunea pe meleagurile bănăţene a căpitanului Roman.

Miliţia.

— Bine ați venit la noi ! îl întîmpină căpitanul Cernat, șeful miliției din localitate. V-am chemat, fiindcă avem nevoie de ajutor. Nu este o spargere tocmai „curată"...

Ce se întîmplase ? În dimineața acelei zile, casa de bani a casieriei centrale de la autogara unei localități fusese găsită descuiată. Dispăruse o sumă mare de bani.

Pentru a-și atinge scopul, infractorul forțase o ușă din sala de așteptare a autogării, apoi mai multe uși și gratiile de la casieria centrală.

Căpitanul Roman se apropie de casa de fier și o examină cu multă atenție. Ea nu prezenta nici un fel de urme. Ofițerul caută privirea colegului său, Cernat.

— ...Ce v-am spus, nu-i o spargere „curată" ! dădu acesta din cap, înțelegînd ce-ar fi vrut să zică și Roman.

— Manevre și iar manevre !... rosti Roman cu un surîs semnificativ în colțul buzelor. S-a chinuit degeaba să ne deruteze spărgînd atîtea uși...

— Oricum, n-avea de ales alt traseu.

— Da, sînt de acord. Dar din moment ce a reușit să-și procure o cheie de la casa de bani sau copia ei, i-ar fi fost cu siguranță foarte ușor să le procure pe cele de la restul de uși...

— Adevărat.

— Spune-mi, te rog, întrebă Roman, pînă unde a condus ciinele de urmărire ?

— Pînă la gară.

— Aha, e demn de reținut ! Și cîți bani au fost în casă?

— De ordinul zecilor de mii.

— Oho, asta e prea demn de reținut ! își aprinse țigara puțin uimit.

— Ieri, fiind sărbătoare, continuă Cernat, cota vînzărilor de bilete de călătorie pe autobuzele I.T.A. a atins valori maxime.

— De unde se poate deduce că infractorul a știut că sînt mulți bani în casierie ! zise Roman ca și cum ar fi vrut să încheie ideea colegului său.

— Mai mult ca sigur, îl aprobă șeful miliției din localitate.

— Bun. Atunci vom admite ca ipoteză de lucru faptul că furtul a fost comis de o persoană care a avut posibili-

tatea să procure cheia de la casa de bani sau să confecționeze una falsă ; o persoană care, într-un fel sau altul, e „de-al casei", cum se zice. Acum, pentru început, aș vrea să stau de vorbă cu casierul.

— ...Casierița ! îi informă Cernat. E într-un birou, alături. Încă mai plînge...

Roman o calmă cu vorbe calde pe tînăra casieriță, apoi o întrebă ce a făcut în ziua precedentă.

— Am venit la serviciu ca de obicei, începu ea relatarea. Aici, am încasat banii de la casierii colectori și de la taxatorii de pe autobuze, după care mi-am făcut borderoul. L-au luat colegii dumneavoastră !

— Știu ! o privi blînd căpitanul. Vă rog, povestiți-mi mai departe.

— După ce mi-am făcut borderoul și am numărat banii încă o dată, am închis bine casa de fier, apoi ușa casieriei, grilajul, și am plecat spre locuința mea. Acasă, m-am spălat, am servit masa și m-am culcat. Azi-dimineață, am fost trezită din somn de o colegă de serviciu, care mi-a adus cea mai... nenorocită... veste... din viața mea...

— Tovarășă Elisabeta, așa știu că vă cheamă, nu mai plîngeți. Plînsul nu ajută cu nimic într-o astfel de situație. Vă rog să vă adunați gîndurile, fiindcă doresc să-mi răspundeți la cîteva întrebări.

— Bine, nu mai plîng..., se șterse ea cu batista la ochi. Dorea din toată inima să colaboreze cu ofițerul, să-l ajute ca să prindă hoțul.

— Spuneți-mi la ce oră ați început serviciul și la ce oră l-ați părăsit ?

— L-am început la orele 13,00 și l-am părăsit la orele 21.00, răspunse ea strict la obiect.

— Bun. Vă amintiți dacă nu cumva ați părăsit încăperea casieriei în acest timp, fie chiar și pentru cîteva clipe?

— Știu la ce vă referiți. Dacă nu cumva, din neatenție, am lăsat nesupravegheate cheile de la casa de bani, asta ați vrut să mă întrebați. Nu, niciodată n-am părăsit casieria fără să încui bine și să iau cheile la mine ! zise ea ferm. Știam cît mă poate costa o asemenea neglijență...

— Și totuși s-a folosit o cheie pe „măsura" casei de bani... strecură Roman.

— Se poate, dar eu n-am nici o vină, vă rog să mă credeți ! o încercară iarăși lacrimile.

— Vă rog să-mi răspundeți la o altă întrebare, ocoli căpitanul orice cuvînt de consolare. Aveți prietene ?

— Sigur că da, răspunse Elisabeta. Am și eu o prietenă, Viorica o cheamă, și lucrează tot la autogara noastră. E contabilă...

— Căsătorită ?

— Da, cu tovarășul dispecer șef. Au și doi copii mari. E cotată ca una dintre cele mai bune salariate.

— Bine, zîmbi căpitanul. Am înțeles, deci, că aveți o prietenă. Dar un prieten ?

Elisabeta nu se aștepta la o asemenea întrebare. Se foi stînjenită pe scaun.

— Dacă credeți că este necesar să aflați și acest lucru... Da, am ! zise ea puțin apăsat. Este un băiat foarte bun, cuminte și intenționăm să ne căsătorim.

— Foarte frumos, aprobă Roman. Și unde lucrează prietenul dumneavoastră ?

— La autobaza noastră, este tehnician auto.

— Locuiți împreună ?

— De cîteva luni, ocoli ea privirea căpitanului.

— Cum se numește ?

— Sebastian Grigoriu ! pronunță ea, privindu-l, acum, fo față pe ofițer. E un băiat cinstit, să nu vă imaginați cumva că...

— Eu nu am niciodată idei preconcepute, simți Roman că se impunea o asemenea precizare. Ori de cîte ori cercetez un caz, convingerile mele le „probez" întotdeauna și ele nu îmbracă niciodată... decît haina adevărului !

— Da, înțeleg, roși puțin Elisabeta. Sper că nu v-am supărat cu ceva.

— Nu. Dimpotrivă, poate că eu am să vă mai supăr puțin întrebîndu-vă unde a fost ieri prietenul dumneavoastră.

— A fost de serviciu ! răspunse simplu casierița. A fost ofițer de serviciu pe autobază. A ieșit la orele 23,00, după care a venit imediat acasă.

— Bine, vă mulțumesc. Dacă o să mai am nevoie de anumite relații de la dumneavoastră, am să vă chem eu.

Roman rămase singur cu căpitanul Cernat.

— Ei, cum ți s-a părut casieriţa ?

— Se pare că-i o fată sinceră, dar cam prea sigură de ea !

— Asta nu-i bine...

— Categoric. E tînără, n-are încă suficientă experienţă de viaţă şi se poate înşela. Unde mai pui că este şi îndrăgostită !...

— Îndrăgostită ? Aha, demn de reţinut !

— Demn de reţinut, desigur ! zîmbi Roman. Trimite, te rog, un ofiţer iscusit care să afle cîte ceva despre Sebastian Grigoriu.

Gata, am plecat. Ţi-l trimit pe paznicul care a fost de serviciu azi-noapte.

*

Paznicul Ioan Belciu păşi în birou cu teamă.

— Să trăiţi ! îl salută el pe căpitan, rotindu-şi privirea prin încăpere.

— Bună ziua! Luaţi loc ! îl invită Roman. Nu mai este nimeni în cameră, sînt singur. Vă temeţi de ceva ?

— Nu... zise moale Belciu, dar am auzit că sînteţi de la Bucureşti...

— Şi asta vă determină să aveţi reţineri ?

— Nu... dar ştiţi dumneavoastră, unii oameni sînt mai aşa, cu frica lui Dumnezeu, ca mine.

— Dacă sînteţi un om corect, de ce să vă fie frică ? îl încurajă căpitanul. Hai să discutăm deschis despre necazul acesta cu casa de bani. Cînd crezi dumneata că a putut intra hoţul în autogară ?

— Dracu să mă ia dacă îmi dau seama ! se lamentă Belciu. Aici e mare ciudăţenie. Toată noaptea am stat în sala de aşteptare. Şi n-am fost singur. Am mai chemat trei oameni care pierduseră ultimul autobuz spre Leţcani şi trebuiau să aştepte pînă dimineaţa. Erau cam *prăfuiţi*...

— Dar cheia de la uşa de intrare în sala de aşteptare unde a fost ?

— La mine ! Am luat-o cu mine şi cînd am făcut controlul la autobază.

— Cît a durat controlul ?

— Cam o juma' de ceas ; între orele 21,30 și 22,00. Cînd am revenit, am descuiat ușa și i-am chemat pe ăia trei.

— Cînd a plecat casierița ați fost de față ?

— Da. Doar eu am încuiat ușa de la autogară în urma ei !

Dacă paznicul fusese tot timpul lîngă autogară, atunci cînd se comisese furtul ? La mijloc era ceva ciudat, foarte ciudat ! Ar fi putut, oare, chiar paznicul să facă o asemenea ispravă ?...

Fură identificați și invitați la miliție, cei trei cetățeni care stătuseră noaptea în autogară.

— Cît noi am stat acolo, n-am văzut nimic suspect, spuse unul dintre ei. De fapt, n-am fost nici prea atenți. Eram obosiți, ațipiserăm...

— Dar pînă să vă invite paznicul, unde ați stat ?

— Pe o bancă de pe peronul autogării.

— Și cît ați stat pe peron, n-ați observat pe cineva care să intre în autogară ?

— Nu... Nici nu puteam să vedem !

— De ce ?

— Păi, era tras un autocamion chiar în fața ușii.

Ioan Belciu nu relatase nimic despre acest autocamion. Căpitanul Roman trimise imediat după el.

— Era mașina de serviciu a autobazei, explică paznicul. Venise cu ea, în control, ofițerul de serviciu, tovarășul Grigoriu. După ce-am făcut controlul împreună, s-a urcat la volan și a plecat. N-am știut că vă interesează acest amănunt...

Acest „amănunt" era de mare valoare... De la autogară și pînă la autobază era o distanță de numai două sute de metri și care se parcurgea, în pas normal, în cîteva minute. Așadar, pentru două sute de metri, *nu era nevoie* de un autocamion cu care să pleci în control...

„*Ba era nevoie*, pentru a-și pune planul în executare ! răstălmăci imediat căpitanul Roman. Altfel, lovitura nu le-ar fi reușit. O lovitură de teatru !..."

— Într-adevăr, o lovitură de teatru ! rămase uimit Cernat. Sebastian Grigoriu și-a jucat bine rolul. El a tras „cortina" în fața „scenei", care nu trebuia văzută de nici un „spectator".

— „Scenă" la care, evident, nu mai aveau nevoie de teatru !... zîmbi Roman satisfăcut de progresele anchetei.

— Fără îndoială.

— Pentru a identifica coautorul care a fost „acoperit" de Grigoriu, trebuie să verificăm urgent prietenii și anturajul acestuia. Apropo ! A sosit ofițerul pe care l-ai trimis să-l verifice pe Grigoriu ?

— Nu, îl aștept.

— Trebuie să știu mai întîi ce-a aflat el !

În birou își făcu apariția și ofițerul așteptat. El raportă rezultatul investigațiilor sale. Sebastian Grigoriu nu era omul acela curat, pe care îl „vedea" Elisabeta. Era un tip aventurier și-i plăceau mult jocurile de noroc, însă, față de casieriță, își mascase viciile cu destulă abilitate.

— Anturajul ? îl întrebă Roman.

— Cel mai intim prieten al său este un oarecare Laurențiu Scarlat, sudor la autobaza I.T.A. Este necăsătorit și locuiește în comuna Dealul cu Flori, la cincisprezece kilometri de orașul nostru. Face naveta cu trenul.

— Ce-a făcut ieri, ați putut afla ceva ?

— Am aflat că ieri după-amiază a fost văzut în restaurantul „Ursul Negru". Cam atît...

— Vă mulțumesc ! spuse Roman. Ați făcut o treabă foarte bună, dar aș dori să o duceți pînă la capăt.

— În ce sens ? nu înțelese ofițerul.

— Scarlat trebuie adus imediat la miliție, explică Roman. Dar discret, fără să tulburăm apa !

— Da, vă înțeleg...

— M-aș fi dus eu sau tovarășul Cernat, dar am bate la ochi.

— Bine gîndit, spuse Cernat. Desigur că, după lovitură, ei au luat într-un fel legătura, însă acum stau cît mai departe unul de celălalt pentru a nu bate la ochi.

— Așa este, confirmă Roman. Trebuie să ne prevalăm de faptul că, după lovitură, ei n-au avut timp suficient să se pună de acord în toate privințele. „Balanța" este de partea noastră, mai ales dacă ne gîndim că trebuie să facem o breșă în alibiul lui Scarlat.

— Mda, îngînă Cernat. Comparativ cu alibiul lui Grigoriu, care e bine regizat, cel al lui Scarlat trebuie să aibe undeva o fisură. Scarlat s-a expus mai mult...

— Aşadar, recapitulă Roman, Scarlat trebuie adus la miliţie, fără ca Grigoriu să prindă de veste. În caz contrar, el ar schimba locul banilor şi am întîmpina mari greutăţi după aceea.

Ofiţerul însărcinat cu noua misiune plecă. Rămaşi în birou, Roman şi Cernat întocmiră un plan de finalizarea acţiunii. Repartizară oamenii care urmau să-şi ocupe „poziţiile" la semnalul lui Roman.

...Sosi şi clipa mult aşteptată.

— Intră, intră, amice Scarlat ! îi făcu semn căpitanul de cum îl văzu. Am venit tocmai de la Bucureşti să facem cunoştiinţă !

— Să trăiţi ! salută sudorul intimidat. Nu cred că v-aş putea fi de folos cu ceva...

— Aha, interesant spărgător ! făcu Roman la Cernat. Încă nici nu ştie ce urmează să discutăm şi, gata, nu ne poate fi de folos.

— Nu fiţi rău, se încruntă Cernat. Ştie, ştie foarte bine de ce este aici şi ce urmează să discutăm.

— Să mor, dom' şef, dacă ştiu ceva ! se jelui Scarlat. Aa, ridică el din sprîncene, dacă-i vorba despre furtul de la autogară, despre care vuieşte tot oraşul, poate aş mai putea să vă spun cîte ceva.

— Zău ? Atunci te-ascultăm.

— Păi, pot să vă spun şi eu ce vorbeşte lumea, asta am vrut să zic.

— Şi ce vorbeşte lumea ?...

— Că ar fi un hoţ de la Bucureşti, că de aceea aţi venit dumneavoastră.

— Interesant ! Continuă.

— Unii mai zic că complicele e de la noi de la I.T.A., că...

— Stop ! îl opri ofiţerul. Era momentul să-i exploateze propriile cuvinte. Mai repetă odată ce-ai spus !

— ...că complicele...

— *Complice,* deci, apăsă Roman. Şi nu ţi-ai auzit numele ?

— Eu ? !... Cum să-mi aud numele ?

— Te-ai trădat singur, amice Scarlat ! îl atacă promt căpitanul. Numai tu şi cu Grigoriu ştiţi din tot oraşul ăsta că spargerea a fost comisă de un autor şi un complice.

— Eu ? Nu eu, dom' şef, eu ieri am fost beat criţă !

— Unde-ai băut ? Spune repede tot ce-ai făcut ieri ! nu-l lăsă Roman să se reculeagă.

— Ieri, ieri... începu sudorul să se bîlbîie, am băut pînă pe la nouă seara, la „Ursul negru". La plecare, fiind făcut bine, am cumpărat un litru de coniac de la bar. Nu ştiu unde dracu' l-am băut şi cu cine, dar azi-noapte pe la trei m-am trezit pe o bancă, pe peron la Runculeţu.

— Cine te-a văzut ?

— Nu ştiu, dar cred că m-o fi văzut cineva !

— Spune mai departe ce-ai făcut.

— M-am ridicat de pe bancă, îşi umezi el buzele, şi m-am dus la fîntîna de pe peron. Am scos o găleată cu apă, am băut, apoi m-am dus la panoul cu mersul trenurilor să văd cînd am legătură la Dealul cu Flori. După aceea...

Scarlat încetă să-şi mai depene povestea şi fu bucuros că mai răsuflă puţin ; anchetatorul fusese făcut atent de căpitanul Cernat să se uite pe o hîrtie. Roman citi ce-i scrisese colegul său pe bileţel, apoi parcă explodă :

— Minţi ! Minţi ! Te-au trădat propriile tale minciuni ! Fîntîna de care ai pomenit, e „fîntîna hoţilor" !

— Cum ?... Ce fîn... hoţi..., simţi infractorul că i se înmoaie picioarele.

— Citeşte !... îi întinse hîrtia căpitanul.

Scarlat luă hîrtia cu frică şi o citi.

— Formidabil, ce tîmpit pot să fiu ! se bătu el cu palma peste frunte, lăsîndu-se moale pe scaun. Doar ştiam şi eu asta de doi ani...

Ce a urmat în continuare cred că este lesne de înţeles. El a recunoscut cu lux de amănunte, modul cum a comis spargerea, cum a fost „acoperit" de autocamionul lăsat de Grigoriu „întîmplător" în faţa uşii autogării. De fapt, prietenul casieriţei pusese la cale furtul, obţinînd foarte uşor un mulaj după cheia casei de bani. În final, Scarlat îi conduse pe ofiţeri la domiciliul său, unde, sub un pom din grădină, îngropase banii într-un borcan mare de murături.

— Şi cum ai intrat în autogară ? îl mai întrebă Roman.

— Fiind camuflat de camion, am împins de uşă. A cedat repede... După ce-am luat banii, am tras la loc atît uşa care

dădea în holul autogării, unde sînt casele de bilete, cît și ușa principală. Totul era planificat...

— Acum era limpede de ce paznicul, cît și martorii care rămăseseră noaptea în autogară nu remarcaseră nimic suspect la uși.

Sebastian Grigoriu fu arestat sub privirile scăldate în lacrimi ale Elisabetei. O scenă cum nu se putea mai dureroasă pentru ea...

— Pentru ce mi-ați pus cătușele ! Pentru ce m-ați arestat ? încercă Grigoriu să joace rolul inocentului.

— Pentru „regie" ! îi răspunse Roman cu dezgust.

— Ce regie ?...

— N-ai jucat destul teatru pînă acum ? și căpitanul făcu semn să fie introdus Scarlat.

— Eu ? ! Nu ține *cioaca !* răspunse el în argoul hoților cînd își văzu complicele. Poate că el..., că e *țambalagiu* de cînd îl știu !...

— Nu : amîndoi ! El a recunoscut totul, zise Roman, și dacă este vorba să interpretez o idee pe fondul cuvîntului „țambal", află că a învățat că „cînte" o melodie nouă: „Banii furați, n-aduc fericire !"

Grigoriu încercă să mai spună ceva, dar în fața sa apăru un borcan mare, cu mulți bani în el.

N-avu încotro : recunoscu totul...

Prin ce minciună — sesizată de Cernat și transmisă prin bilețel căpitanului Roman — s-a dat de gol Scarlat?

5 000 dolari pentru „șerifi"

— Încotro, mergem, șerifule ?

— La vînătoare !

— Asta știu, dar ai fixat vînatul ?

— Păi, tu ce crezi... În meseria noastră, dacă nu ai fler și inspirație, nu faci două parale. Apropo, ieri cîte parale am făcut ?

— 500 de „dolari" ! Cam puțin...

— Și cîți am tras în *țeapă* ?

— Patru ! N-a mers treaba cum am fi vrut.

— Ai dreptate. „Ultimul Mohican" ne-a dat și cam mult de furcă. Deși la un moment dat se cam lăsase *ceața*, am satisfacția că, pînă la urmă, tot l-am *fript*.

— Și, azi, pe cine *frigem* ?

— Ehei... e un vînat care ține bine...

— Deci e *gras* !

— Foc, nu alteeva. Azi ești inspector la I.C.R.A.L. !

— Inspector la I.C.R.A.L. nu-i o funcție prea mică pentru un *șerif* ca mine ?

— Nu dragă, p'ăsta nu mai așa îl *deschidem* la teșcherea ! Are boala lui, l-am „pipăit" eu.

— Nu trebuie să te supere noul titlu de inspector din moment ce între confrații de Văcărești ești recunoscut mare *șerif*. Ultima dată ai „împușcat" doar unsprezece luni pentru înșelăciune. Ești „grand". Acum, mă rog, ești și *șerif inspector*. Un titlu în plus, vezi ! Și încă ce frumos... Dar mai bine trage-ți pălăria pe ochi, inspectore, că am și ajuns.

— Sînt gata. Îl luăm fin sau prin surprindere ?

— Fin ! Fines...

...Petre Munteanu, auzi soneria. „O fi venit inspectorul !" se gîndi și se duse repede să deschidă ușa.

— Bine ați venit ! Bine ați venit ! Poftiți ! îi întîmpină el bucuros pe cei doi oaspeți.

— Dumnealui este inspectorul Cornel Voicu de la I.C.R.A.L.! făcu prezentările Radu Ionescu. E un băiat bun...

— Cred, dacă spuneți dumneavoastră ! zise gazda, oferindu-le două scaune.

— Eu nu prea am timp de stat, interveni „inspectorul". Să intrăm direct în problemă. Cîte apartamente doriți ?

— Patru ! răspunse sec amfitrionul. Știți, am patru copii mari și vreau să-i văd la casele lor, cum se zice.

— Mai exact la apartamentele lor, îi luă vorba „inspectorul", surîzînd fals.

— Da, așa-i, că la bloc vreau să-i văd. Și cam cît m-ar costa afacerea ?

— Nu-i chiar atît de ușor să aranjezi repartizarea a patru apartamente din fondul locativ. Vă dați seama, e un angrenaj complicat, se defectează repede, și trebuie „uns" bine, nu glumă.

— Înțeleg, d'asta am și apelat la dumneavoastră. Bănuiesc că aveți o poziție solidă, acolo la I.C.R.A.L.

— O poziție cheie ! interveni „șeriful" Ionescu, dar trebuie să „împingă" și el, că singur... nu-i de ajuns.

— Cred, îmi dau seama, atunci care-i prețul ?

— Deoarece îl cunoașteți pe prietenul meu, domnul Ionescu, am să vă mai scad prețul „oficial". Afacerea vă costă în total 6 000 lei, deci 1 500 lei pentru fiecare apartament !

— Așa de mult ?... se miră gazda.

— Nu-i mult. În numele prieteniei de care v-am vorbit, v-am scăzut deja cîte o mie de lei pentru fiecare apartament. Dacă nu vă convine...

— Ce să mai zic, am mare nevoie... spuse amfitrionul. Rămîne la prețul ăsta.

— Plus cheltuielile de deplasare ! adăugă Ionescu. Mie nu-mi trebuie nimic. E vorba de domnul inspector. V-ați dat seama că e băiat fin, face și măsurătorile !...

— Ce măsurători ? se miră din nou gazda.

— Cubajul ! rînji „inspectorul". Voi măsura camerele, ca să pot arăta la centru că aveți un spațiu de locuit necorespunzător, că sînteți mulți, că stați înghesuiți, etc., etc.,...

— Da, sigur, e bine așa, spuse Petre Munteanu încîntat că „inspectorul" se dovedea un om de treabă, un om de acțiune... Vă plătesc și cheltuielile de deplasare. Cît ?

— Nu prea mult ; 500 lei !

— Hm !... mă rog, dacă e bal, bal să fie. Pînă măsurați dumneavoastră camerele, mă duc să vă pregătesc și cîte o cafeluță.

„Inspectorul" se apucă de măsurat locuința cu pașii. Rămas în cameră cu „șeriful" Ionescu, îi șopti :

— Radule, habar n-am să fac cubaju ! Tu știi ?

— Da de unde dracu, doar n-am lucrat în silvicultură! Dacă știi tabla înmulțirii, tot e bine ! Înmulțește și tu acolo două cifre și termină cu istoria asta, că vine acuma cu cafeaua ! Și dă-te jos cu pantofii de pe fotoliul omului.

— Atunci e clar, mi-a venit în minte 2×4, înmulțirea mea preferată, de la școală !

Gazda sosi cu cafeluțele.

— Gata măsurătoarea ?

— A mers repede ! răspunse „inspectorul". Cam mic, 2×4 !

— Cum adică 2×4 ? Doar în total am șaisprezece metri pătrați !

— Lasă bre, nu te grăbi ! o întoarse Ionescu. Atîția i-a ieșit și dumnealui la cubaj. E vorba că stați prea mulți în acest spațiu mic, adică patru copii și încă două persoane, matale cu soția. Acumă-i clar ?

— Da, dar dînsu a zis 2×4 !

— Are dreptate amicul meu, n-ai înțeles ! spuse Voicu după ce sorbi din cafeluță. Cu înmulțirea-i altceva. Sînteți mulți, fraților, iar eu trebuie să vă înmulțesc greutățile cînd prezint situația la „centru", să le dublez, e limpede ?

— Acuma da, mai zic și eu ! se arătă gazda foarte mulțumită. Gata, vă pricepeți, mi-am dat seama !

— Păi, vezi, nea Petre ! întinse Ionescu mîinile teatral. Ce ți-am spus eu, e un om greu. Ai adus banii ?

— Da, uite-i aici ! spuse Munteanu, scoțînd un teanc de sute din buzunar. Totuși, ce garanție am că mi se rezolvă treaba ?

— Vai de mine ! se ridică „inspectorul" în picioare. Atunci plec...

— Nea Petrică, nu-l lăsa să plece, interveni Ionescu, că pierzi cel mai bun tren din viața dumitale și rămîi ca un peron în gară, ți-o spun eu !

— Vă rog să nu vă supărați, domnule inspector, îl rugă amfitrionul pe omul îmbrăcat cu un costum imaculat și cămașa albă, apretată. Vă rog să luați loc, ce naiba. Mă scuzați, dar am zis și eu așa, că nu vă cunoșteam.

— Atunci mă jignești pe mine, nea Petrică ! dădu Ionescu să plece. Înseamnă că n-ai încredere în mine, doar eu l-am adus, nu ? Hai inspectore, e în joc obrazul meu, ce ne tîrguim pe el !

— Stați fraților, n-o luați așa ! zise nea Petrică. Dom' inspector, vino'ncoa de la ușă. Ia loc, ce dracu" !

— Păi, se poate, nea Petrică ? Păi, se poate ?... se întoarse Ionescu la masă, arătînd cu degetul la obraz.

— Hai, dom' inspector, ia banii de aici și să batem palma ! se ridică gazda de pe scaun. Nu sînt toți, dar o să vă dau și restul. Pe cînd văd repartițiile ?

— O lună, cel mult două, răspunse „inspectorul", băgînd repede banii în buzunar, fără să-i numere.

— Da, dar înainte, vreau să văd apartamentele, ca să-mi fac și eu niște socoteli !

— Gata, nea Petrică ! se bătu „inspectorul" cu palma peste piept. Poimîine, ne întîlnim și le vezi ! Unde le vrei, în Balta-Albă sau în Drumul Taberii ?

— În Drumul Taberii, nici nu discut altfel. Și să nu fie la parter !

Oaspeții plecară, iar nea Petrică savură o țigară în fotoliul său, moale, făcînd inspecția celor patru apartamente, care îi apăreau aievea.

— Cu cît ți-a bătut palma, *inspectore* ? îl întrebă din mers — mai mult fugă decît mers — „șeriful" Ionescu pe celălalt „șerif" care număra banii.

— 4 000 „dolari" ! 500 pentru deplasare și 3 500 pentru apartamente ! Restul cred că nu-i mai vedem !...

Mulțumește-te cu cît ai, așa zice la Biblie, că el și așa nu-i mai are ! rîse Ionescu. Ce dacă nu mai vedem restul ? Ce, el vede apartamentele ?

Vedenii... ! izbucni în rîs și Voicu. Da' stai, de văzut tot le vede !

— Cum adică ?

— Nu știi schema ? Nu i le vom prezenta noi, poimîine?

— Aaa... da, uitasem. Vine și Tiță, băiatu — său, e bun de *fript* și el.

— Pînă atunci, hai în cartier să căutăm blocul.

Două zile mai tîrziu, „șerifii" își conduceau „clienții" la un bloc în construcție, din cartierul Drumul Taberii.

— Este că vă place ? zise „inspectorul".

— Bune, bune ! răspunse nea Petrică. Confort I, cadă, debarale, balcon, e la fix, gata !...

— Și toate la etajul I, completă Ionescu. O să fiți pe palier ca într-o familie !

— Da, da, așa-i ! radie nea Petrică. Mi-am văzut visu' cu ochii !... Și pe cînd repartițiile ?

— Fiţi fără grijă, o să le primiţi acasă. Mai durează că, vezi şi matale, blocul nu-i terminat.

— Bine taică, aşteptăm !...

...Şi au aşteptat mai bine de trei luni, pierzînd încă 1 000 de „dolari", pe care Tiţă îi dăduse pe sub mînă „inspectorului", ca să-i dea fără ştirea tatălui său, apartamentul acela mai bun de lîngă lift.

A urmat, apoi, cum probabil aţi bănuit, o reclamaţie la miliţie. Ea a fost repartizată spre rezolvare căpitanului Roman. Ofiţerul îl chemă pe nea Petrică la sediul miliţiei pentru a-i preciza amănunte referitoare la semnalmentele celor doi excroci şi în baza cărora urma să-şi desfăşoare acţiunea de identificare şi de prindere a lor. De fapt, Roman, încă de la birou îşi îndreptase bănuielile asupra a doi infractori cunoscuţi de el şi care mai folosiseră un mod de operare asemănător. Tocmai din aceste considerente, îşi procură fotografiile acestora şi le introduse într-un album cu alte fotografii. Petre Munteanu urma să-i confirme sau nu bănuielile ofiţerului.

Aşezat pe scaun în faţa căpitanului, nea Petrică lăsase capul în jos de ruşine.

— Chior, să fi fost, tovarăşe căpitan, şi nu m-ar fi putut „orbi" în aşa măsură. Ai dracului, mi s-au părut oameni onorabili !

— Onorabili, aţi spus ? accentuă cu subînţeles ofiţerul. Nu credeţi că cel mai bine era să alegeţi calea legală ? Atunci, am fi putut vorbi într-adevăr nu numai de oameni onorabili, şi spun asta fiindcă problema s-ar fi rezolvat în mod sigur, dar şi de calea cea mai onorabilă pe care o îmbrăţişează toţi cetăţenii noştri. Cei care procedează altfel, ajung în situaţia dumneavoastră, deci într-o postură nu tocmai... onorabilă !

— Aveţi dreptate, tovarăşe căpitan, spuse Petre Munteanu posomorît. Cine va face ca mine, ca mine să păţească...

Căpitanul Roman lăsă să se scurgă acele clipe chinuitoare pentru orice reclamant aflat în postura lui Petre Munteanu şi îl întrebă în legătură cu semnalmentele infractorilor. Obţinînd o descriere amănunţită a excrocilor, îşi întări convingerea că aceştia nu puteau fi decît foştii săi „clienţi". Îi prezentă păgubaşului albumul cu fotografii.

Răsfoind albumul, nea Petrică tresări, deodată, brusc şi arătă cu degetul două poze.

— Aceştia ! exclamă el, cu o mină de satisfacţie. Sînt arestaţi ?

— De ce întrebaţi dacă sînt arestaţi ? îl privi căpitanul pe sub sprîncene.

— Deoarece, bănuiesc că avînd fotografiile la dumneavoastră, i-aţi şi arestat.

Ofiţerul zîmbi şi apoi spuse :

— Nu, nu i-am arestat acum, ci altă dată. Pentru fapta prezentă... urmează.

— A, atunci înseamnă că-i uşor ! se lumină la chip nea Petrică.

— Nu-i totuşi chiar aşa, îşi aprinse Roman o ţigară. Vă imaginaţi cum am putea demonstra vinovăţia lor, respectiv faptul că au primit de la dumneavoastră şi de la Tiţă, cinci mii de lei ?

— Păi nu sîntem noi martori ? reacţionă nea Petrică.

— Bine, dar şi ei sînt martori.

— Cum adică ? holbă ochii păgubaşul.

— Sînt martori, unul, pentru altul, că n-au primit bani de la dumneavoastră, sau de la Tiţă.

— Păi cum vine asta ? Doi la doi ! Adică, eu şi cu Tiţă nu-i putem dovedi pe ei doi ?...

— E uşor a spune a dovedi, se lăsă ofiţerul moale pe scaun. Am vrut numai să vă arăt că nesocotiinţa dumneavoastră aduce anumite implicaţii şi greutăţi, inclusiv în dovedirea făptaşilor.

Lăsîndu-l pe nea Petrică în birou, căpitanul Roman se deplasă imediat la domiciliul escrocilor. Ei locuiau împreună.

— Oo, ce plăcere, să trăiţi, tovarăşe căpitan ! făcu o scurtă reverenţă „inspectorul". Aţi venit aşa, într-o scurtă vizită de „prietenie" sau alte treburi mai serioase vă abat pe aici ? În virtutea respectului pe care vi-l purtăm, sîntem gata să ajutăm miliţia cu tot ce putem. S-a dat vreo lovitură prin cartier, ceva ?...

— Da, dragă Voicule, cum ai ghicit ?

— E, păi avem şi noi flerul nostru, se lăudă acesta.

— Adevărat, aveţi flerul vostru şi cred că aţi înţeles din prima clipă că lovitura despre care este vorba, vă aparţine. Nu-i aşa, Ionescule ? adăugă ofiţerul privind sever la celălalt „şerif".

— Noi, nu, dom'... Ne-am lăsat...

— Atunci, am să vă las şi eu, dar după ce facem o mică percheziţie. Poftiţi autorizaţia !...

Escrocii se priviră o clipă cu teamă, apoi „inspectorul" spuse :

— Puteţi să căutaţi unde doriţi dumneavoastră, că la noi n-o să găsiţi nimic care să ne acuze cu ceva. Deşi nu lucrăm nicăieri, asta nu înseamnă că putem fi suspectaţi de ce se întîmplă prin cartier.

— Voi sînteţi autorii escrocheriei cu cele patru apartamente !

— Degeaba ne învinuiţi, ripostă Voicu cu aplomb. Acuma, bănuiesc despre ce este vorba. Ne-au rugat doi inşi să le facem rost de nişte apartamente, dar am refuzat categoric, fiindcă am rupt-o cu trecutul şi ne-am făcut oameni de treabă.

— Dacă, într-adevăr, v-aţi făcut oameni de treabă, din ce trăiţi ?

— Lucrăm cu ziua, pe unde apucăm ! răspunse mieros „inspectorul".

— Nu merge, făcu căpitanul. Asta ar însemna să vă ieşiţi din „stil". O cămaşă albă, cu guler apretat, nu poate fi murdărită cu praf de cărbuni, să zicem !

— Ba da, interveni Ionescu pe un ton subţire. Ne mai ajută şi norocul...

— Norocul ? Interesant.

— Da, că am cîştigat 15 000 lei la loz în plic !

— Mai avem şi acu' 5 000 lei din ei ! veni Voicu în ajutorul lui Ionescu. Sîntem oameni cumpătaţi, i-am pus la CEC, să-i avem acolo la nevoie...

— Şi cînd i-aţi cîştigat ? se uită Roman cînd la unul, cînd la celălalt.

— Păi, să fie... vreo trei luni de atunci, răspunse inspectorul". Am fost cu Ionescu într-o seară la restaurantul „Cişmigiu" şi a venit un cetăţean cu lozuri la masa noastră.

Făcuse vînzare serioasă, că era plin de bani. Am tras trei lozuri, din care ultimul a fost cu norocul cel mare. Nu vă imaginați ce bucurie a fost pe noi. Ne-a dat banii pe loc și am chefuit în continuare pînă la închidere. Norocul ține cu noi, dom' căpitan !

— Nu numai cu voi, dar și cu miliția !...

— Cum și cu... ? fu derutat „inspectorul".

— Am să-ți explic puțin mai tîrziu, surîse Roman triumfător. Pînă atunci, arătați-mi și mie ceculdespre care mi-ați vorbit.

Voicu se duse cu pași nesiguri la dulap și se întoarse înmînînd ofițerului un cec. Roman îl deschise și observă că data depunerii coincidea cu data cînd fusese escrocat Petre Munteanu.

Căpitanul închise carnetul C.E.C. ,și-l introduse în buzunar.

Ce... ce faceți cu cecul ? rămase surprins Ionescu de gestul ofițerului.

— Îl iau cu mine ! îi răspunse Roman, nu înainte de a-l consemna în procesul-verbal de percheziție. El constituie proba materială care vă acuză de escrocheria cu apartamentele.

— Nu cred, spuse Voicu cu tupeu. Știți bine că avem experiență în „meserie" și la noi nu ține cu *spoiala*.

— Nu credeți că ar fi cazul să verificați și ce-am spus noi, că banii i-am cîștigat la loz în plic ?

— Nu-i nevoie ! rîse căpitanul. Dovada este și făcută ! N-ați cîștigat nici un ban la loz în plic, iar cei cinci mii de lei de pe CEC sînt banii lui Petre Munteanu.

— Lăsați, nu ține, zise sarcastic infractorul. Să vedem dovada !...

Și ofițerul le-a făcut dovada, care dealtfel nu consta decît în explicarea unei situații neconforme cu realitatea. În fața ei, escrocii au fost nevoiți să se dea bătuți, recunoscîndu-și vinovăția.

Dumneavoastră știți, stimați cititori, cum și-a dat seama căpitanul Roman că infractorii nu cîștigaseră cei 15 000 lei, pretinși de ei, la loz în plic ?

Ninsese toată noaptea. Afară era un frig, că nu prea te încumetai să ieși din casă. Maria Răutu, privind pe fereastră în ograda vecinei sale, se întrebă mirată : „Ce naiba, ţaţa Joiţa doarme la ora asta ?"

...Poarta era dată la perete. Bătu la uşă, dar nu răspunse nimeni. Ştia că bătrîna era cam fricoasă şi, de cînd îi murise bărbatul, obişnuia să închidă bine uşa pe dinăuntru. Încercă încă o dată. Acelaşi „răspuns"... Apăsă pe clanţă şi împinse. Uşa era descuiată. Ajunsă în mijlocul casei, femeia rămase locului. Bătrîna stătea în pat, dar nu se putea mişca, iar pe faţă avea vînătăi.

— Ce ai păţit, ţaţă Joiţă ? o întrebă ea pe bătrînă.

Femeia încercă să se ridice în capul oaselor, dar nu reuşi. Vocea îi scăzuse. Vorbea rar, cu gesturi ostenite.

— Azi-noapte am fost prădată, maică. Era un tînăr mascat cu o basma neagră. Avea şi revolver. Mi-a luat toată agoniseala. Du-te la miliţie...

Maria Tudor se duse într-o fugă. Nu-i venea să creadă spusele bătrînei. Cum putea fi un bărbat atît de crud cu o femeie fără puteri ? De ce se mascase ? Şi de unde naiba revolver în zilele noastre ? Apoi, de o faptă ca asta, nu auzise niciodată în oraşul lor. „Ceva tot a fost", îşi spuse ea gîndindu-se la vînătăile femeii. La miliţie, povesti totul căpitanului Roman.

...O maşină de serviciu a miliţiei se îndreptă în viteză la locul evenimentului. Se verifică sesizarea. Bătrîna Joiţa Drina, nu minţise. Pe la orele 1—2 noaptea fusese trezită din somn de un necunoscut care, sub ameninţarea unui pistol, îi ceruse să-i dea banii pe care-i avea în casă.

— Zadarnic am încercat să-i arăt că nu am bani, relată victima. M-a lovit peste faţă şi mi-a pus revolverul în mînă pentru a mă convinge că are armă. M-a ameninţat că, dacă nu-i dau 3 000 lei, mă împuşcă. A zis că are nevoie de aceşti bani, să nu intre la închisoare. Ca să nu mai ţip, şi-a luat basmaua de pe faţă şi m-a legat cu ea la gură. N-am avut încotro şi i-am arătat locul din dulap, unde aveam, într-o batistă, 3 000 lei. Ce fel de bani ? Toţi

de cîte 100. Îi strînsesem din pensioară. Că să-i arăt locul unde sînt banii, m-a luat în braţe pînă la dulap, apoi, m-a adus în pat. La lumina lanternei de care s-a folosit, am văzut că era tînăr, părul bălănel, cu faţa rotundă şi obrăzul curat ! Altceva nu mai ştiu, eram speriată...

O întrebare domină discuţiile : pe unde a intrat în casă ? Se cercetează atent locuinţa victimei. Răspunsul nu întîrzie : prin acoperiş, de unde au fost dislocate cîteva ţigle !

— În altă parte, n-a mai umblat ? încercă Roman să mai obţină ceva de la bătrînă.

— A, da... După ce i-am dat banii a mai umblat prin cutia metalică, unde-mi ţin actele şi diverse însemnări, îşi mai aduse aminte femeia. Le-a cercetat pe toate. „Nu mai ai nimic însemnat pe undeva ? m-a întrebat el iscoditor. Ştiu c-ai lucrat la Sfat şi obişnuieşti să-ţi notezi tot !" I-am răspuns că poate căuta unde vrea şi nu va mai găsi nici un petic de hîrtie în casa mea.

...Aşa s-a născut dosarul de cercetare penală, pe a cărui copertă era scris : „Tîlhărie comisă în noaptea de 25/26 februarie 1974, victimă Joiţa Drina, autor..." Rubrica autor era goală.

— Această faptă este opera unui infractor foarte periculos, analiza căpitanul Roman cu locotenentul Muşat. Deşi victima este în etate şi a fost luată prin surprindere, ca a reţinut dialogul cu autorul şi unele semnalmente ale acestuia, de care noi trebuie să ţinem cont şi să le valorificăm judicios în cercetări. Este frapant că agresorul i-a cerut 3 000 lei, exact suma pe care Joiţa Drina o avea agonisită. Aspectul că agresorul a „aterizat" la punct fix în privinţa banilor şi că, la un moment dat, a renunţat la basmaua cu care era mascat, intercsîndu-l mai puţin că poate fi „pozat", ne conduce la concluzia că a avut un complice. El a stat afară. Urmele de paşi găsite în curte vin şi ele în sprijinul acestei afirmaţii. Complicele a cunoscut bine locuinţa, dar ca să nu riste a preferat să-l lase pe celălalt să intre, deoarece nu era cunoscut de victimă şi, mascat, avea, într-adevăr, şansa să fie de „nerecunoscut".

— În plus, Joiţa Drina nu s-a destăinuit nimănui că ar poseda ceva bani, zise Muşat. Duce o viaţă modestă şi, deci,

n-ar fi putut atrage atenţia unui infractor din afară. Mai mult, cu circa un an în urmă, îşi înmormîntase soţul. Banii cheltuiţi la funeralii îi ţinuse la un loc cu cei care ulterior i-au fost furaţi. N-ar fi exclus ca cineva să-i fi văzut.

— Complicele, deoarece autorul în nici un caz nu a ştiut unde erau ţinuţi banii şi, de aceea, a ameninţat-o să-i indice locul. Trebuie să acordăm atenţie şi persoanelor din anturajul victimei care au vizitat-o în ultimul timp. Apoi este foarte importantă şi motivaţia agresorului : „Am nevoie de aceşti bani ca să nu intru la închisoare". Ea poate ilustra că acesta, eventual şi complicele, sînt fără ocupaţie şi au avut nevoie de 3 000 lei pentru a scăpa dintr-un litigiu care, altfel, le-ar fi adus o condamnare penală. Se pare că nevoia de aceşti bani a fost destul de presantă de vreme ce scopul le-a scuzat asemenea mijloace. Deci, să avem în „obiectiv" persoanele fără ocupaţie, infractorii şi... judecătoriile !

Mai trebuia lămurită o problemă. De ce fusese nevoie de armă pentru a „supune" o victimă sleită de puteri ? Autorul se temuse ca nu cumva, în locuinţa victimei, să se afle şi o altă persoană ? Probabil aflase că bătrîna, după înmormîntarea soţului, obişnuia să mai cheme cîte un nepot, să doarmă noaptea la ea.

După „modus operandi", un caz similar nu mai fusese înregistrat, însă logica demonstrase că cel puţin complicele era din „partea locului".

În aceeaşi zi, se clarifică situaţia majorităţii suspecţilor intraţi în zona vizuală a grupei operative. Mai rămaseră în cercul de bănuiţi cinci persoane. O nouă selecţie. Cel mai suspect părea a fi tînărul blond, Mihai Iancu, cunoscut infractor care plecase din oraş cu 2—3 ani în urmă. Lucrase o vreme prin Bucureşti, iar de un an, se angaja pe la bîlciuri. Ultima dată lucrase cu Nicolae Botezan din orăşel lor, proprietarul unui „lanţ" — cum se spune prin părţile acelea.

— L-am angajat pe Mihai la mine. Aveam nevoie de un lăcătuş care să-mi repare motorul, lanţurile şi ce se mai strică pe la comedie, se destăinui Botezan. Lucram împreună şi dormeam în acelaşi vagon. Într-o zi mi-a luat 6 000 lei şi a dispărut. Văzînd că nu-i om de treabă să-mi

restituie banii, l-am dat în judecată. Ultima înfățișare am avut-o luna trecută, în ianuarie. Știam că n-are serviciu și-i vai de capul lui ! I-am pretins, ca să ne împăcăm, să-mi dea numai 3 000 lei, renunțînd la restul banilor. L-am avertizat serios, că altfel nu merge cu oameni din ăștia : „Dacă nu-mi dai banii, eu nu te mai iert, să te ierte legea, ai grijă !". Dar iacă, a trecut o lună și el n-a venit cu datoria. Ce să fac ? !...

...Ofițerii poposesc la locuința lui Mihai Iancu, situată în cartierul „Bataga", nu departe de cea a victimei.

— Ziua bună ! spuse căpitanul Roman mamei bănuitului care le ieșise în întîmpinare.

— Mulțam' ! Ziua bună și la dumneavoastră ! răspunse interlocutoarea. Ce vînt vă aduce pe la noi ?

— Mihai, băiatul, este acasă ?

— Da ce aveți cu el ?

— Mai nimic, vrem doar să stăm de vorbă într-o problemă.

— Nu-i acasă, a plecat dis-de-dimineață la Bacău, după niște acte pentru încadrare în serviciu.

— De ce, așa, cu noaptea-n cap ?

Era evident că întrebarea o neliniștea. După un scurt răgaz de gîndire, femeia răspunse :

— Păi, n-a dormit, destul, toată noaptea !

— Altcineva mai este acasă ?

— Sigur că da, bărbatu-meu !

— Nu vrei să-l chemi, puțin, pînă afară ?

— Cum să nu, dacă doriți...

Femeia se întoarse și plecă. Mersul i se schimbase. Pășea greu, cu capul plecat între umeri.

La întrebările ofițerilor, tatăl lui Mihai, răspunse fără ezitare :

— Nu taică, n-a venit acasă toată noaptea ! Dracu știe, pe unde umblă !

Suspiciunile asupra lui Mihai Iancu capătă contur. Se intensifică măsurile investigative de verificare a legăturilor sale și a locurilor unde își putea face apariția. Astfel, se stabilește că bănuitul are o prietenă cu care intenționează să se căsătorească.

La ceasul cînd ziua se transformă în noapte, ofițerii descind la locuința prietenei, unde Mihai Iancu este găsit,

în compania unor perechi, pregătindu-se să plece la un bal. Este adus la sediul miliției. Ridica nedumerit din umeri, privindu-i contrariat pe ofițeri.

— De ce sînt adus aici ? întrebă el.

— Chiar nu știi nimic ?

— Nimic dom' șăf, să mor !

— Scoate tot ce ai în buzunare, i se adresă ofițerul pe un ton mai ridicat.

Tînărul păli. Mîinile îi tremurau. Cu mișcări stîngace, își scotoci buzunarele și puse lucrurile pe masă : 40 lei și un pachet cu țigări.

— Asta-i tot ?

— Tot ! exclamă el cu fața crispată și plină de sudoare.

— Da' ce domn' șăf, doar nu am făcut nimic !

Nu are încotro și trebuie să se supună percheziției. În buzunarul de la spate, se găsi o bancnotă de 100 lei.

— Cu asta ce-i ? întrebă căpitanul.

— Nu știu !

— Ești chiar așa mare bancher că nu mai știi cîți bani ai în buzunare ?

— Nu sînt bancher, dom' șăf, știți bine ! Sînt fără ocupație, cum se zice la dumneavoastră, dar mă angajez, zău, mă angajez ! M-ați luat tare, de aia m-am cocofelit așa. Cum să nu știu de sută, se poate ? E de la Mariana, logodnica mea. I-am împrumutat ca să-i avem la bal, dar văd că am ajuns la altfel de bal ! Sînt nevinovat, pă cinstea mea !...

— Despre cinstea ta o să mai vorbim...

*

Tînăra se așează pe scaunul oferit de ofițerul din fața sa. Stînjenită de întrebări, răspundea numai după o pauză, ticluindu-și bine frazele.

— De la Bacău, Mihai mi-a adus o pereche de pantofi, altceva nimic. Și-a mai cumpărat, pentru el, o căciulă și o pereche de mănuși.

— De unde a avut bani ?

— Pentru pantofi îi dădusem 500 lei încă de cînd umbla prin București, probabil i-a păstrat !

— De atunci, l-ai mai împrumutat cu ceva bani ?
— Nu tovarăşe căpitan, cu nimic.
— Sigur ?
— Sigur !
— Dar el pe tine ?

La această întrebare, tînăra se gîndi ceva mai mult. Mîinile sale frămîntau toarta unei elegante poşete. Era ceva ? ! Răspunse cu un : „nu" sugrumat şi neconvingător.

Mihai Iancu este din nou anchetat.

— Mai repetă, te rog, versiunea cu provenienţa bancnotei de 100 lei, i se adresă Roman. Mariana este în camera de alături.

— Sînt banii mei ! exclamă el. Degeaba încercaţi dumneavoastră... M-am lăsat de „beţe", nu vreau să mai ajung la mititica !

— Te-ai lăsat ? Bine ! Atunci, despre procesul cu Nicolae Botezan ce ai de spus ? Suma de 3 000 lei nu-ţi sare în ochi ?

— Să-mi sară, dom' şăf, dacă mint ceva ! Cu Botezan e altă poveste, treburi „familiare", adică... plîngere prealabilă, judecătorie, împăcarea părţilor, ehei, ştie băiatu' !

— Atunci ce ştie băiatu despre cei 3 000 lei pe care i-a restituit reclamantului ?

— Eu ? N-am dat nici un sfanţ înapoi, de unde, dacă nu lucrez ?

Următoarele întrebări căzură ca un buchet de fulgere pentru Iancu.

— Atunci, de unde ai avut bani să te duci la Bacău şi să cumperi pantofii Marianei, căciula şi mănuşile pentru tine ? Ai tăi, n-au avut de unde. Şi restul de bani de ce i-ai dat ?

Ultimul fulger : „de ce i-ai dat" îl descumpăni de tot. Nu mai ştia ce să creadă... Ceru o ţigară, pentru a cîştiga timp. Nefiind refuzat, înţelese că anchetatorii erau „pe faţă". „Oare, ştiu tot ?" se întrebă el. Trase un fum, arătînd cu mîna la bancnota de 100 lei de pe birou.

— Am să vorbesc, dacă-mi cumpăraţi, din banii aceştia, ţigări şi ceva de mîncare, fiindcă ştiu ce mă aşteaptă. O să vi-i dea bătrînu' înapoi.

Căpitanul Roman sesiză că acesta era momentul psihologic.

— De acord, puse el hîrtia de 100 lei în dosar și-i dădu lui Mușat o bancnotă de 25 lei de pe masă. Du-te, te rog, și cumpără-i ceva țigări și mîncare. Apoi își încrucișă brațele și-l privi pe Iancu plin de înțeles. Aștept mărturisirea... Ți-ai dat seama...

Infractorul mărturisi...

*

Logodnica lui Mihai Iancu este din nou introdusă în birou.

— De ce nu ai recunoscut de la început ? o întrebă căpitanul.

— Despre ce-i vorba ? se prefăcu ea că nu înțelege.

— Despre bani !

— Dar, v-am spus, nu i-am dat nimic în afara celor 500 lei !

— Întoarce, te rog, tabla de șah, domnișoară. E vorba despre banii pe care i-a adus la dumneata. Nu are rost să negi. Mihai a recunoscut că a jefuit o bătrînă...

Auzind ultimele cuvinte, tînăra începu să plîngă, lăsîndu-și capul în mîini.

— N-am știut că este un tîlhar, se adresă ea, în cele din urmă, căpitanului. L-am crezut om cumsecade și am consimțit să ne căsătorim. În seara zilei de 25 februarie a plecat de la mine pe la nouă, spunînd că se duce acasă. A venit aseară, de la Bacău, cînd mi-a adus pantofii. Mai avea la el 1 000 lei pe care i-a lăsat acasă, să-i avem pentru nuntă. L-am acoperit în privința banilor, crezînd că-i nevinovat. Nu am știut despre ce este vorba...

Ofițerii rămaseră singuri.

— Declarația lui Iancu, zise Roman, nu corespunde realității. El recunoaște săvîrșirea tîlhăriei, dar nu arată nimic despre armă sau despre complice. Or, faptul că i-a cerut bătrînei să-i indice locul unde se găseau banii demonstrează, pe lîngă faptul că el a comis tîlhăria, că numai complicele a știut de la început de existența lor.

— Într-adevăr, așa stau lucrurile, confirmă locotenentul. Prada a fost împărțită în raport cu contribuția la săvîrșirea infracțiunii. Așa se și explică de ce Iancu a

primit partea leului deoarece, evident, a riscat mai mult și păstrează totodată și arma. Acesta este motivul pentru care face mărturisiri incomplete și nu-l demască pe complice...

*

— Nu înțeleg de ce trebuie să ne faceți percheziție, se adresă ofițerilor, mama lui Mihai. Sîntem oameni cinstiți, cu frica lui Dumnezeu ! Mihai nici nu-i acasă, doar v-am spus, este plecat la Iași.

— Lasă dragă, nu te mai amesteca, interveni tatăl băiatului. Știu dînșii ce caută. Altă dată, să mă asculți pe mine și să nu-i mai ici apărarea lui Mihai. Este fiul meu și-mi vine greu, dar, dacă e ceva necurat la mijloc, adevărul tot se află.

Percheziție. Părinții infractorului sînt stupefiați ! În șifonier, într-un buzunar al paltonului mamei, se găsi un pistol „Bereta" cu trei cartușe. Mai reținură atenția o basma neagră și o lanternă.

Ieșind în curte, ofițerii auziră în urmă ultimele cuvinte ale unui glas, mai mult mort decît viu :

— Vai ! nenorocitu', cu basmaua mea...

Dezarmat, în fața probelor de netăgăduit, infractorul începu să mărturisească :

— Eu am jefuit-o pe bătrînă. „Pontul" mi l-a vîndut Iosif Păcuraru, nepotul ei, care, nu de mult, i-a zugrăvit casa. M-a ajutat să mă urc pe acoperiș, după care a rămas să păzească, afară. De la el am primit și pistolul. I-am dat, din bani, 1 000 lei, iar restul i-am oprit eu. Am luat toată vina asupra mea, sperînd că nu veți descoperi pistolul.

*

Ușa biroului se deschise larg.

— Ooo... ce surpriză ! zise căpitanul Roman. Zugravul nostru ocazional !

Iosif nu scotea nici o vorbă. Privea la cei din jur, aproape pierdut. La percheziția corporală se găsi 400 lei.

— Acum cred că ştii de ce ne vizitezi, spuse ofiţerul fluturînd bancnotele.

— Da, să trăiţi, ştiu ! răspunse Iosif privindu-l fix, pe ofiţer. C'am jucat table pe lovele cu Constantin Rotescu, frizerul ! D'acolo am banii, jur !

— Bine. Să vedem, frizerul ce spune ?

În birou fu introdus un cetăţean care ţinea capul plecat în pămînt.

— Mi-e ruşine, dar ce să fac ? zise el. Am jucat, ieri, amîndoi, table pe bani, dar Iosif a pierdut !

După ce frizerul părăsi încăperea, anchetatorul scoase, dintr-un sertar, un pistol „Bereta" şi trei cartuşe. Apoi, adresîndu-se infractorului :

— Acum, poţi să juri că... pistolul nu-ţi aparţine ?

— N-are rost să mai mint, l-am găsit !

...Pe coperta dosarului de cercetare penală, în rubrica rămasă goală, o mînă energică completă : „Autor, Mihai Iancu. Complice, Iosif Păcuraru".

Cum vă explicaţi momentul psihologic ? Ce-a gîndit Mihai Iancu ?

Bomboana fondantă

O zi obişnuită de vară, după-amiaza. Terminînd programul, căpitanul Roman şi locotenentul Muşat părăsiră sediul organului de miliţie şi ieşiră în stradă.

— Ce program ţi-ai făcut pentru astă-seară ? îl întrebă Roman pe tînărul său coleg.

— Mă întîlnesc cu Monica, roşi puţin locotenentul, şi mergem la teatru. Vrem să ne mai descreţim frunţile puţin...

— Foarte bine. Şi ce vedeţi ?

— „Micul infern" !

— A, la Nottara ! Splendidă piesă. Splendidă... Va fi o seară foarte plăcută în care se va rîde mult.

— Dumneavoastră ?...

— Eu, ce să-ți spun, dragă Mușat... eu în seara aceasta stau acasă. Fac lecțiile cu Isabela, apoi la televizor. Am fi ieșit și noi undeva, dar sînt cam obosit. Am pierdut ceva nopți în ultimul timp, știi bine...

— Da, grupul de hoți din mașini condus de Gheba Mircea ne-a cam dat serios de lucru, dar pînă la urmă tot i-am prins.

— ...Păi se putea altfel ? se-ncruntă în glumă căpitanul.

— Nuu, doamne ferește ! rîse Mușat. Atîta i-ar fi trebuit șefului !...

Din vorbă-n vorbă, ajunseră în fața restaurantului „Perla", în stația de autobuze, unde drumurile lor urmau să se despartă.

Mușat vru să-și ia la revedere de la căpitan dar, privindu-i chipul, renunță. Roman devenise, deodată, gînditor, iar ochii săi căprui urmăreau cu agerime pe cineva din mulțimea adunată în stație.

— Ce este ? întrebă în șoaptă Mușat.

O veche cunoștință ! tresări Roman. Un hoț de buzunare foarte versat. Tu nu-l cunoști !

— Care este ?...

— Tipul acela cu cămașă verde și pantaloni negri !

Mușat îl căută cu privirea pe cel descris, dar nu reuși să-l repereze. Erau și foarte mulți oameni în stație.

— ...Cel care e cu *tira* pe mînă ! se scăpă căpitanul.

— Cu... ? !

— Iartă-mă, se scuză Roman, în argoul hoților de buzunare, *tiră* înseamnă obiectul de care ei se servesc pentru a-și masca mîna cu care operează.

— Da... mi-ați mai spus, își aduse aminte locotenentul. A, deci este cel cu puloverul pe mînă ! găsi el ținta de astă dată : un slăbănog gîrbovit.

— Exact ! îi confirmă Roman. Sincer să fiu, am cam uitat de el... De fapt, a fost și bolnav în ultima vreme.

— De unde știți ?

— Tot de la o veche cunoștință, cu care m-am întîlnit întîmplător pe stradă, într-o zi. Cîndva ei au făcut

ceea ce se cheamă o echipă, în sensul că operau împreună. Acum, ei spun că s-au lăsat de „treabă", că au intrat în rîndul oamenilor cinstiți.

— Cît de cinstit este celălalt, nu știu, dar în ceea ce privește pe cel din stație, îl putem verifica chiar în minutele următoare... Căci, o anume „intenție" de a intra în rîndul oamenilor cinstiți se „vede", doar e în fața noastră!.., făcu cu ochiul Mușat.

— Îți mulțumesc ! îi zîmbi Roman colegial. Cum l-am văzut cu puloverul pe mînă, mi-a dat imediat de gîndit. Apoi să nu uităm că el locuiește în Militari...

— ...Și că acum este ora cînd oamenii se întorc de la slujbă, iar aglomerația crește vertiginos, completă ideea tînărul ofițer.

— Evident, dădu Roman din cap.

— Cum îl cheamă ?

— Mircea Bebe, zis „Oase de babă" !

— Ce poreclă ! rîse scurt locotenentul. Chiar că numai ciolanele sînt de el !... Așa a arătat întotdeauna ?

— Cam așa. Se pare însă că, în ultimul timp, a slăbit și mai mult datorită bolii. A fost operat de ulcer.

— Hm, auzi : „Oase de babă !..." se amuză în continuare Mușat.

— Hai să facem un scurt plan de bătaie, zise căpitanul. Întrucît pe tine nu te cunoaște, te vei plasa imediat în spatele lui. Trebuie să te lupți în aglomerație pentru acest loc, căci altfel, dacă se interpune o altă persoană între tine și el, operațiunea de demascare poate fi ratată.

— Știu.

— Eu voi fi undeva în apropierea ta, ca să te ajut în momentul cînd îl vei prinde de mînă. Fii atent ca nu cumva să dea drumul la bani sau să facă altceva cu ei.

— Am înțeles, spuse locotenentul foarte atent. Sper să fiu la înălțime.

— Nu-ți va fi chiar așa de ușor, mai ales că vei avea emoții în momentul cînd, urmărind mîna de sub pulover, o vei vedea, deodată, cum iese plină cu bani.

— Îmi voi învinge și emoțiile și voi învinge și puterea hoțului ! zise Mușat încrezător în sine.

— Bine, îi zîmbi Roman prietenește. Și dacă întîrziem, cum rămîne cu „Micul infern" ?...

— Păi n-avem „Micul infern" aici ? își roti privirea locotenentul la oamenii care începuseră deja să se îmbulzească văzînd că sosește un autobuz „31 R". O să-i dau telefon Monicăi... și va înțelege „piesa" ! O să-i placă grozav cînd i-o voi povesti... Cealaltă, o vedem noi altă dată...

Profitînd de „micul infern" din stație și mai ales din autobuz, Mircea Bebe își alese victima în voie, o bătrînică cu plasa plină de cumpărături, și se urcă în mașină, în spatele ei. De jos, de pe scară, oamenii se împingeau de zor spre interiorul autobuzului, nelipsind micile altercații dintre călători. Era, așadar, un cadru cum nu se putea mai prielnic pentru infractor.

Dacă-l urmărea cineva ? „Nu, nu-i nici un *ginitor* pa' aici !" se-mbărbătă el. „Ce, n-am eu *luneta* formată, ce dracu' !... Ăsta micu', din spatele meu, trase cu coada ochiului la Mușat, e o *bomboană fondantă*, după cum îl arată *tapițeria* ! Ar fi fost bun și el de *înțepat* !..."

Autobuzul se puse în mișcare, în timp ce presingul celor din spate, al celor de pe scară, continua. Bătrînica din fața lui Bebe abia își mai trăgea sufletul și se apăra cu mîinile ca să nu fie presată. Buzunarul rochiei sale dezveli ochiului „expertului" iradierea mirifică a unei sute de lei. După cum banii erau făcuți sul, probabil că buzunarul ascundea mai multe sute de lei.

Un nou val din spate, o ușoară frînă a șoferului, o scurtă privire în jur și gata momentul prielnic ! Hoțul introduse fulgerător mîna în buzunarul femeii și apucă de bani. Curios, ei opuseră puțină rezistență, dar la o nouă manevră, puțin mai brutală și însoțită de un scurt pîrîit, își făcură loc, pe sub pulover, în mîna hoțului.

Bătrînica nici vorbă să-și dea seama ce se întîmplase, în schimb tînărul ofițer îl apucă repede de mînă pe hoț, fără ca acesta să reușească să bage banii în buzunar. Îl trase violent de mînă, spre spate, și strigă tare :

— Hoțul de buzunare ! Hoțul de buzunare !...

Cetățenii priviră în jur. Mușat îl ținea puternic pe infractor cu mîna în sus, care strîngea tare ceva în pumn.

...Căpitanul Roman făcea eforturi mari să se apropie de cei doi. Cînd îl văzu, hoțul avu o ezitare de moment, dar

își veni repede în fire și luă o decizie îndrăzneață, la care numai un infractor de talia lui se putea gîndi. Profitînd că locotenentul îl ținea cu amîndouă brațele de mîna dreaptă, el se folosi de mîna stîngă pentru a-și pune planul în aplicare. O ridică în sus prin fața capului și, cu o mișcare scurtă, luă mototolul de hîrtie din pumnul mîinii drepte și-l introduse repede în gură. Degeaba reușise Roman să ajungă lîngă hoț și încercase să-i deschidă gura ! El mestecase și înghițise bancnotele...

— Gumă de mestecat ! Gumă de mestecat, asta a fost ! icni Bebe cu un aer triumfal. Avea neapărat nevoie de apă, că începuse să se-nece ca puii de curcă ce se încumetă să înghită un cocoloș prea mare. Hîî !... Hîî !... hîî... Aoleu ! Ah ! !... se încovoie el, deodată, ținîndu-se cu mîinile de stomac. Apă, apă...

Autobuzul își devie traseul pînă la miliție. Bebe se dădu jos din mașină la fel de încovoiat.

— Gumă de mestecat ! Gumă de mestecat, asta a fost! repetă el să audă lumea. Da' se digeră ! Se digeră... se-mbărbătă el, mascîndu-și durerile. Încercă să se mai îndrepte puțin și observă că durerea îl mai lăsă. Se digeră, ce-am zis eu !... îi scînteiară ochii de bucurie. Îmi place al dracului guma de mestecat !... Dar nu termină bine fraza că se-ncovoie la loc. Ah ! Ah ! !... se ținu el și mai strîns cu mîinile de stomac.

— Nu prea se digeră !... îi zise Roman, după ce ascultă la ureche ce-i șopti păgubașa.

— De ce să nu se digere ?... Se digeră, lăsați ! făcu Bebe cu palma, îndreptîndu-se iarăși puțin.

— Nu se digeră, că au fost două !... Nu-i așa măicuță ? îi zîmbi femeii.

— Ce... două ? se strîmbă Bebe.

— Două sute !...

— Nu maică, ferească Dumnezeu ! nu sesiză nuanța bătrînica.

— Cum bunicuță, n-au fost două... ? spuse Roman.

— Da, două ! intră femeia fără să vrea în jocul căpitanului.

— Două sute de lei ! abordă Roman privirea nătîngă a lui Bebe.

— Da... două ! începu să priceapă jocul păgubaşa. Două şi două !...

— Degeaba încercaţi să mă duceţi cu preşu', dom' căpitan ! se dezmetici Bebe. Eu n-am luat nici un ban ! Apoi, nu vedeţi că babetu' nici nu ştie cîţi bani a avut la ea ? Aci zice două, aci zice patru !... Trimiteţi-o la culcare, că i-a pierdut, se vede clar !

— Să-ţi fie ruşine pentru vorba ta necuviincioasă, de maidan, nesocotitule ! răbufni bunicuţa. Cum să nu ştiu cîţi bani am avut în buzunar ? Am avut două sute de lei ! Două... şi două !... îi făcu ea cu ochiul ofiţerului.

— Care, bre, nu vezi că le-ncurci ? Ah ! ! ! îl străpunse din nou durerea în pîntece pe Bebe. Apoi, ridicîndu-şi privirea : Nu vă faceţi probleme în privinţa mea. Criza e de la ulcer ! Am fost operat recent şi se pare că rana nu s-a închis bine. M-a mai pus păcatul de-am înghiţit şi cocoloşul ăla de gumă de mestecat... Dar se digeră, este dom' căpitan ?... deveni el flegmatic. Se digeră, ca orice probă ce este împotriva mea...

— Două se digeră, dar două nu !

— Ce tot îi trageţi într-una cu „două şi două" ăsta ? nu putea pricepe Bebe despre ce era vorba.

— De fapt, ştii şi singur, că le-ai înghiţit ! îl puse Roman şi mai mult pe jăratec. Dar dacă ţii neapărat să afli numai de la cineva, atunci acela va fi un medic.

— Ce legătură are medicul cu mine ? Nu văd ! se enervă hoţul. Fiecare cu boala lui !...

— Bine zici, „fiecare cu boala lui", îl privi Roman cu dezgust. Tu cu boala furatului...

— Eu m-am referit la ulcerul meu ! Nu la...

— Ei, atunci află că şi din acest punct de vedere ţi se va înfunda, dacă nu vei accepta să fii operat, să le scoatem, aşa cred eu. De, nici... ulcerul nu merge de multe ori la apă ! Singur ţi-ai făcut-o !

— Cum ? Vreţi să fiu operat, ca să mi se scoată... mă rog, sutele ? recunoscu indirect Bebe.

— Numai două ! îl ameţi de tot căpitanul.

— Cum numai două ? Parcă aţi pomenit cifra patru mai înainte ? !...

— Cifra, da, însă sute sînt numai două !

— Da, maică, interveni și bătrîna. Două sute și două... ghici ce ?

— Nu mai înțeleg nimic ! simți hoțul o căldură în tot corpul. Doar nu cumva vreți să obțineți proba furtului prin operație ?

— Probele !... auzi glasul metalic al căpitanului. Probele chirurgicale și, implicit, ale furtului !

— E spre binele tău, maică, altfel o să mori !... o mai auzi și pe bătrînă.

Căldura aceea dinăuntru, cu vîrfuri de lănci înțepătoare în stomac, îl învăluise complet. Mircea Bebe leșină...

Fu transportat imediat la Spitalul de Urgență.

— Bănuiala dumneavoastră s-a adeverit ! îi spuse căpitanului un medic chirurg. Va fi operat imediat ! Radiografia este grăitoare în acest sens. Ele s-au prins bine de peretele stomacului chiar în locul operat, și la cele mai mici convulsii există riscul să-l perforeze. Incredibil, totuși, ce procedeu a ales, numai ca să nu-l prindeți cu mîța-n sac, cum se spune !

— Nu și-a dat seama că... Acesta era un obicei al femeii, ca să nu piardă banii în aglomerație...

Dumneavoastră bănuiți, stimați cititori, de ce a fost necesară intervenția chirurgicală ?

Raza de lumină

Ziua aceea de august era deosebit de toridă. Mai ales la ora prînzului, cînd la judiciar, rămăsese în birou, de „strajă" evenimentelor, un singur ofițer : căpitanul Roman. Tocmai se ștergea pe față de sudoare cînd zbîrnîi telefonul. Ridică receptorul și recunoscu vocea ofițerului de serviciu. Modulațiile ei prevesteau ceva grav:

— Tovarăşe căpitan, am fost anunţat despre furtul unei sume de o sută cincizeci de mii de lei !

— Cui i s-au furat banii ? Unde ? răsună glasul căpitanului.

— Unui casier, în piaţa gării. La o coadă, aşa se pare...

— Cine te-a anunţat ?

— Băieţii din gară, de la transporturi feroviare. Mi-au comunicat că păgubaşul se află acolo.

— Comunică-le că vin imediat, apoi sună-l acasă pe locotenentul Muşat şi spune-i să vină şi el la gară. Cere-i scuze din partea mea, pentru că i-am stricat ziua sa liberă.

— Am înţeles. Să trăiţi !

Căpitanul Roman ieşi agitat din biroul său. Într-o mînă ţinea o mapă, iar în cealaltă o pereche de cătuşe. Pe scări îl întîlni pe locotenentul Atomii de la economic.

— Culiţă, hai cu mine ! îi zise căpitanul. S-au furat o sută cincizeci de mii de lei şi n-am ajutoare.

— Merg, tovarăşe căpitan ! răspunse prompt tînărul ofiţer.

...În faţa postului de miliţie din spatele gării C.F.R., scîrţîiră roţile unui autoturism. Primul care coborî fu un bărbat zvelt şi cu ochii pătrunzători. Avea un aer elegant poate datorită nu numai uniformei de miliţie, ci şi şuviţelor încărunţite de la tîmple.

Intră în post urmat de un civil.

Şeful de post stătea de vorbă cu un bărbat lac de apă şi care-şi răsucea într-una pălăria în mîini. Agitaţia care-l măcina pe om, transfigurarea şi ochii ieşiţi din orbite dovedeau că era într-o stare de disperare. Cum îl zări pe căpitan, veni spre el brusc :

— Tovarăşe căpitan, m-am nenorocit ! M-am nenorocit !...

— Liniştiţi-vă, îi vorbi calm Roman. Mai întîi liniştiţi-vă.

— Cum să mă liniştesc ! Hoţii m-au nenorocit ! Sînt un om nenorocit !...

Cînd îşi mai veni în fire, Pompiliu Vlad, casier la un C.A.P., povesti ce se întîmplase.

— Am venit la oraş după banii C.A.P.-ului, reluă el începutul unei fraze, şi am ajuns la bancă pe la orele 11,30.

Am fost însoţit de contabila şefă, tovarăşa Aura Oprea. Ştiţi, aşa cer instrucţiunile, să am însoţitor.

— Ştiu, încuviinţă Roman din cap. Mai departe.

— Am luat banii şi, la ieşire, tovarăşa Oprea mi-a spus că are de făcut nişte cumpărături de la magazine, că pot să ajung şi singur cu banii la C.A.P., că trebuie s-o înţeleg şi pe ea. N-am insistat să mă însoţească şi a plecat după treburile ei. Eu m-am dus la gară. Deoarece pînă la orele 14,00, cînd pleca trenul, mai aveam de aşteptat, m-am dus pe la magazinul din Piaţa Gării să-mi fac şi eu unele cumpărături. Am intrat mai întîi la aprozar şi am cumpărat nişte roşii şi ardei, pe care le-am pus într-o plasă. În cealaltă mînă ţineam servieta cu bani. De la aprozar am plecat la pîine, dar aici nu ştiu ce naiba s-a întîmplat cu mine, că m-a îmboldit diavolul să las geanta cu bani pe pervazul geamului şi să mă aşez la coadă.

— Şi sacoşa cu zarzavaturi ? interveni Roman.

În încăpere se aşternu o linişte chinuitoare pentru casier. Lăsă capul în jos, ruşinat, şi strecură cu un aer nătîng :

— Sacoşa cu zarzavaturi am continuat s-o ţin în mînă...

Ofiţerul tăcu. Întoarse numai capul, ca să nu-l mai privească pe casier. Se scurseră aşa cîteva clipe. Nu mai avea rost ca Roman să-i ţină o „lecţie" casierului, însă greşeala acestuia, care însemna mai mult decît nepăsare, îi lăsase o greutate pe suflet. Mai departe intui ce se întîmplase. Ascultă, totuşi, atent, pentru a nu-i scăpa amănuntele care urmau să-i servească la identificarea şi prinderea hoţului.

— M-am aşezat la coadă, continuă casierul cu o voce scăzută, şi văzînd că treaba merge cam încet, am insistat să mi se vîndă pîine înaintea celorlalţi, motivînd că pierd trenul. În acest moment, o ţigancă mai scuturată care se aşezase între timp la coadă, a venit în faţă peste mine, bruscîndu-mă că n-am acest drept, că ea trebuie să cumpere prima, deoarece este gravidă. Avea, într-adevăr, o burtă foarte mare.

— Era, cumva, o ţigancă înaltă, robustă ? tresări căpitanul.

— Da, şi purta plete mărunte făcute colac în creştetul capului.

— Mda. Continuați, vă rog.

— În fine, după acest incident, la care s-au adăugat și vociferările celor din jur, mi-am adus aminte de servietă. Cînd m-am uitat, nu mai era pe pervazul ferestrei. Dispăruse... Disperat, am început să țip : „Prindeți hoțul ! Mi-a furat servieta cu bani ! Prindeți hoțul !"... Am fugit afară din magazin, dar nici picior de hoț. Nu-mi dau seama cum a putut să dispară atît de repede. Parcă a lucrat cu iuțeala fulgerului !...

— Nu chiar cu o asemenea iuțeală, dar cu mare abilitate da, zise Roman îngîndurat. Dacă dumneavoastră ați fi reținut cîte ceva din semnalmentele persoanelor care s-au așezat ultimele la coadă, ne-ați fi ajutat foarte mult în „luminarea" drumului către autori, dar așa...

— Dar de ce-ați pronunțat cuvîntul „autori" ? îl întrerupse casierul mirat. Credeți că sînt mai mulți ?

— Absolut. Este greu de închipuit ca o asemenea lovitură să fie opera numai a unui infractor. De unde a putut ști el de unul singur ce „avere" conținea servieta ? Ați putea găsi un răspuns plauzibil la această întrebare ?

— Nu, răspunse Pompiliu Vlad încurcat.

— Atunci, vă rog să-mi relatați mai pe larg, ce-ați făcut cînd ați ieșit de la bancă. De pildă, unde v-ați despărțit de însoțitoarea dumneavoastră ?

— În fața băncii... Ba nu, lîngă hotelul „Central" ! se corectă casierul.

— Ați mai umblat cumva la servietă ?

— Da. Înainte de a mă despărți de tovarășa Oprea, m-am mai uitat o dată în servietă și am controlat banii. Știți, instinctul...

— În momentul acela, ați observat pe cineva prin apropiere ?

Casierul privi cumva ciudat. Răspunse :

— Nuu. Trecea atîta lume...

Căpitanul Roman se frecă la ochi, apoi își continuă ideea :

— Dar pe drum, în urma dumneavoastră ?

— Nu, nu m-am uitat. Nu m-am gîndit că...

— Poate că în stația de autobuz ați sesizat ceva.

— În stația de autobuz ? !... se frămîntă Pompiliu Vlad. Nu, n-am sesizat ceva deosebit. Chiar m-am amuzat

de o țigancă care se trăgea mereu de păr. Cred că era nebună...

— Mai era cineva lîngă ea? se sensibiliză Roman dintr-o dată.

— Mai erau cîteva țigănci bine îmbrăcate, dar nu păreau să fie împreună cu cea nebună.

— S-au urcat și ele în autobuz?

— Da.

— Mulțumesc, zise căpitanul. Fără să vreți, mi-ați oferit „raza de lumină" de care aveam nevoie în acest întuneric

— Nu vă înțeleg... îl privi casierul foarte atent.

— Țiganca aceea, care se trăgea mereu de păr, nu era nebună. Ea a fost persoana care v-a văzut banii în servietă, cînd i-ați controlat în fața hotelului. Apoi v-a urmărit pînă și-a găsit complicele în stația de autobuz.

Pompiliu Vlad era uimit de ce auzise.

— Și de ce se trăgea de păr?... întrebă el nedumerit.

— Pentru că acesta este un gest tipic, hoților de buzunare, hoților de teapa celor care v-au sustras servieta. El are o semnificație deosebită, anume de a arăta și convinge că „fraierul", respectiv persoana care urmează a fi „operată"...

În continuare, ofițerul i-a explicat lui Pompiliu Vlad care era semnificația acestui gest.

Eu, însă, stimați cititori, nu vi-l explic pe moment, pentru a vă lăsa pe dumneavoastră să discerneți asupra tainelor lui, pentru a fi dumneavoastră pe „viu" în haina și postura unui ofițer de miliție judiciară, în postura căpitanului Roman. Cunoscînd, deci, datele problemei, puteți intui care era semnificația acestui gest?

Dacă nu, să-l urmărim mai departe pe căpitanul Roman sperînd că „raza de lumină" vă va apare pe parcursul evenimentelor ce se vor succeda.

— Aș dori să faceți un efort și să-mi descrieți cît de cît cum arăta țiganca care se trăgea de păr, își duse ofițerul scaunul mai aproape de casier.

Pompiliu Vlad se strîmbă puțin, semn că nu-i venea chiar așa de ușor, dar se concentră foarte repede.

— Prea mare lucru n-am reţinut, spuse el. Brunetă...' ar gura ei avea ceva aparte. Era mare şi... cînd rîdea îi ungea aproape pînă la urechi.

— N-avea cumva o cicatrice la buza superioară, chiar mijloc ?

— Ba da ! confirmă repede Pompiliu Vlad. Parcă semil pornea de la nas în jos.

— Înseamnă că „raza de lumină" se transformă într-un far", zise căpitanul satisfăcut, în timp ce în birou intră cotenentul Muşat.

— Să trăiţi ! strecură el, vrînd să se aşeze pe un scaun.

— Nu te aşeza, se ridică Roman. Plecăm imediat.

— Unde ? întrebă Muşat cu aerul cel mai nevinovat.

— La o „floare".

— Floare ?!...

— La Lulughia !

— Lulughia ? !... intră şi mai mult în dilemă tînărul ofiţer. Căpitanul zîmbi.

— Pe ţigăneşte Lulughia înseamnă floare, dar aceasta este şi porecla unei hoaţe de buzunare, Argentina Lălaie.

— O ştiu, îngînă Muşat, care începuse să-şi cunoască clientela" din oraş. Nu se lasă de meserie.

— E destul de versată şi nu ne va fi uşor, căci a intrat în cîrdăşie cu Jubelina. Alerta pe urmele nepăsării, făcu fluzie căpitanul la casier, abia acum începe !

Miliţienii se urcară în maşină, lăsînd în urma lor un om cu capul plecat. Datorită „instinctului" său de a controla în plină stradă o servietă cu bani, operaţiune inutilă dacă ne gîndim că făcuse acelaşi lucru înainte de a ieşi de la bancă, trei ofiţeri de miliţie, compuşi ad-hoc într-o echipă operativă, se înfrăţeau în gînduri şi în fapte pentru a readuce zecilor de oameni din cadrul unui C.A.P., banii care le aparţineau. Aceşti oameni n-aveau de unde şti că o neglijenţă incredibilă de a se abandona la o coadă, într-un centru de pîine, o servietă cu banii lor în ea, în favoarea unei plase cu roşii şi ardei !... le pusese în „avantaj" pe nişte răufăcătoare ce se cereau a fi dovedite numai prin iscusinţă şi inteligenţă. Şi poate că acest furt nu s-ar fi întîmplat dacă contabila şefă a C.A.P.-ului, Aura Oprea, şi-ar fi luat în serios rolul de însoţitoare şi n-ar fi profitat de această deplasare ca să-şi rezolve tre-

burile personale, dacă... Dar mai bine, în locul acestui „dacă", să-i lăsăm pe cei vinovați să-și facă autocritica, să-și primească „darurile" și să-l urmărim pe căpitanul Roman și echipa sa, cu frămîntările lor, în dificila, dar nobila lor misiune.

...Mașina miliției rula cu cea mai mare viteză, iar ofițerii își dezbăteau planul de acțiune „din mers".

— Nu credeți c-ar fi mai bine să mergem la Jubelina ? se adresă căpitanului locotenetul Atomii.

— Nu, Culiță, îi răspunse Roman. Între munca de judiciar și cea de economic sînt mici, mari diferențe, zîmbi Roman. Te rog să nu te superi.

— Vai de mine... făcu Atomii. Locotenentul Mușat tăcea. El trecuse de faza pionieratului.

— Ca să înțelegi mai bine, am să-ți explic în cîteva cuvinte anumite lucruri despre familia Lulughiei și a Jubelinei, despre „familia" hoților de buzunare.

— Vă ascult !

— Ambele familii fac parte din categoria țiganilor zavragii și cam toți majorii lor au trecut prin boxa acuzaților de la judecătorie. Ei se ocupă îndeobște cu furturile de ocazie, iar cei mai „calificați" cu furturile din buzunare. Mă refer la cei infractori, bineînțeles. Fiecare familie operează în echipă independentă și devine rivală celeilalte. De regulă, „rivalii" se asociază în foarte rare cazuri și numai atunci cînd se află în joc o miză mare, așa cum a fost și în cazul de față. În general, hoții de buzunare experimentați, pentru a nu risca „la pomană", cum zic ei, își vînează victimele în magazine, în mijloacele de transport în comun, în gări, autogări, piețe, restaurante, etc. și după ce se conving că acestea posedă destui bani, deci *fac obiectul,* le urmăresc pînă găsesc momentul propice să acționeze, acest moment alegîndu-l, desigur, tot într-un loc aglomerat. Cei mai elevați, însă, cei cu „guguștiucul bun", așa cum sînt recunoscute „inteligențele" dintre ei, cumpără ponturi din locuri mult mai rentabile, mă înțelegi.

— Da, așa cum a fost în cazul nostru, din fața băncii, descifră Atomii.

— Întocmai. Aici, pontul a fost ghicit de Lulughia, însă dîndu-și seama că afacerea este prea mare și tot atît de

riscantă, s-a colat cu Jubelina, rivala sa, de care avea absolut nevoie ca să joace la „înaintare".

— Chiar așa ?

— Da, dragă Culiță, Jubelina și-a conferit un mod propriu de operare datorită grăsimii sale exagerate, care-i dă aspectul de femeie gravidă. Întotdeauna cînd i se ivește ocazia, ea se folosește de această particularitate a corpului său, fie pentru a „scutura" singură buzunarele clienților, fie pentru a crea complicilor condiții de furt sau a-i scăpa dintr-o încurcătură.

— Mda. Acum îmi este clar ce rol a avut ea în centrul de pîine, spuse Atomii. Dacă descindem la ea, n-o să găsim deocamdată nimic. Pentru rolul de „înaintaș" pe care l-a jucat, o să-și primească partea mai tîrziu, cînd apele se vor mai limpezi. Pînă atunci, principala lor problemă este ascunderea banilor într-un loc sigur. Aveți dreptate, mergem la Lulughia !

— Acum, cînd te-ai convins ce interesantă este munca noastră, poate te hotărăști și tu să vii la judiciar, interveni Mușat nu fără oarecare răutate. Pînă atunci tăcuse chitic și-i studiase reacțiile colegului său.

— Să nu ziceți de două ori ! se-nvolbură Atomii.

— Nu zic, n-ai grijă, se lăsă Mușat leneș pe spătarul scaunului. Cînd ai să vezi și restul..., și îi arătă cu ochiul înspre căpitanul Roman, ai să zici tu singur a doua oară.

Căpitanul Roman zîmbea amuzat. De fapt, în sinea sa, îi dădea dreptate lui Mușat. Munca de ofițer de miliție la judiciar, lupta perpetuă cu necunoscutul, cu cele mai neprevăzute situații, era pentru Roman cea mai frumoasă muncă din lume. „Dovada ?..." Era chiar în fața sa !

— Oprește mașina ! Oprește ! îi ordonă, deodată, căpitanul șoferului. Pe cealaltă parte a trotuarului, în același sens cu ei, circula un țigan în vîrstă.

Roțile mașinii scrîșniră puternic. Șocat de zgomotul roților, țiganul se opri înfrigurat și aștepta.

— Bună, bulibașă ! se apropie Roman de el.

— Respectile mele, dom' șăf al șăfilor !

— Încotro ? Dar fără... (fără minciuni, lăsă să se-nțeleagă).

Luat așa, tam-nesam, bătrînul zise fără să se gîndească :

— La fiică-mea, la Lulughia.

— Atunci urcă !

— Da' dă şe ?...

— Fiindcă avem acelaşi drum, îi răspunse repede Roman. Sus !

Maşina miliţiei demară din nou. Coti la dreapta, la stînga, iar la dreapta, apoi se lansă pe drumul nepietruit al unei străzi cu case mici şi joase. Opri în faţa unei curţi, cu gardul dărăpănat şi fără poartă.

Coborînd din maşină, căpitanul văzu în curte două ţigănci care, observîndu-l, dispărură repede în spatele casei. Atitudinea lor suspectă îl determină pe ofiţer să se-ndrepte glonţ după ele. Lulughia tocmai îşi dezbrăcase taiorul de pe ea şi-l aruncase repede pe-o masă. Ca să înşele aparenţele, se spăla de zor pe mîini într-un butoi cu apă. Cealaltă ţigancă, Garofiţa, sora mai mică a Lulughiei, rămăsese ca o stană de piatră lîngă butoi. Era clar, voiseră să ascundă, să acopere ceva, dar timpul scurt nu le permisese.

— De mult ai obiceiul ăsta ? se adresă Roman Lulughiei.

— A, săru' mînuţili, dom' căpitan. Ma şpăl ! Ma şpăl !... şpăl !...

— Aha, te speli fiindcă ai mîinile „murdare"...

— Ma şpăl ! Ma şpăl ! repetă emoţionată Lulughia.

— Dar pe faţă de ce nu dai ?

— Ee...

Apărură şi ceilalţi doi ofiţeri.

— Controlaţi taiorul de pe masă ! le spuse Roman privind la Lulughia. Uitătura ţigăncii îi „confie" pe loc că haina era cu buclue.

Locotenenţii controlară taiorul. Dintr-un buzunar, ieşiră la iveală un teanc de bancnote de cîte o sută de lei. Căpitanul rulă bancnotele la un capăt, ca şi cum ar fi vrut să le numere. La contactul cu degetul, ele fîşîiră. Erau noi-nouţe.

— Vai, inema ! se auzi, deodată, glasul Lulughiei, care şi căzu la pămînt.

— Să vină doftoru' ! Fugiţi după doftor ! strigă ţiganul cel bătrîn la ortacii săi.

— Nu mişcă nimeni ! ordonă Roman băgînd mîna la haină, acolo unde ţiganii ştiau că trebuie să aibă pistolul.

Un pas în plus şi s-a zis ! Am pus mîna pe *şoşoi !* Ţiganii rămaseră la locurile lor ca încremeniţi. Îl ştiau de ce-i în stare. Băgaţi-o în butoiul cu apă şi îşi revine ! le spuse, apoi, tinerilor ofiţeri.

— Ba nu, ca acuşilea ma simtără mai în stare, prinse „viaţă" ţiganca. M-a luatără, aşa, nişte rîzgaieli pa inemă.

— Atunci, sus !

De frica butoiului cu apă, Lulughia se ridică fără a mai aştepta o nouă comandă. Era greu să-l păcăleşti pe „dom' şăf al şăfilor".

Se numărară banii : şapte zeci de bancnote aşezate în ordinea seriilor, de la 238001 la 238070. În total, 7 000 lei!

— Şi restul pînă la 150 000 lei ? se încruntă căpitanul la Lulughia.

— Cari rest, bre ?

— Deci nu ţi-ai dat seama că ordinea seriilor şi bancnotele noi-nouţe, „vorbesc" singure ?

— Şe sa vorbiască, bre ?

— Că sînt de la bancă, de la casier ! ridică tonul ofiţerul.

— Da, ăşa ie, bîne zîci, iubi-te-ar toati femeili, ca pă acolo, pă la-n bancă, i-am găşit. Irau pă ştradă.

Ca şi Lulughia, nici Garofiţa nu era dispusă să recunoască ceva. De multe ori, chiar cînd îi prinzi cu mîţa-n sac, infractorii nu mărturisesc faptele comise pînă nu „simt" că au căzut toţi în „laţ". Unul dacă scapă pentru ei e încă bine, că se va îngriji de „marfa" ascunsă şi, implicit, şi de ei.

Convinşi, acuma, că „familia" Lulughiei fusese angrenajul principal în acest furt, ofiţerii trecură la percheziţionarea locuinţei, dar nu mai găsiră nimic. Arestaţii fură aduşi la miliţie.

Puţin mai tîrziu, uşa biroului se deschise larg şi în prag apăru, însoţită de doi miliţieni, o femeie înaltă, robustă... Jubelina. Îi scrută dintr-o privire pe cei din încăpere şi înţelese repede că odată cu ea era prezentă acolo toată „trupa".

Fără să fie nevoie de a fi confruntată cu martori, recunoscu imediat altercaţia avută cu Pompiliu Vlad în centrul de pîine. Cît despre existenţa vreunei complicaţii...

— Văleu, da' nu știți că m-am lăsat dă... Gată, sîntără șinstită !

— Minți ! o privi sever Roman. Dacă ești cinstită, de ce te-ai dat drept gravidă ? Doar îți cunoști meteahna.

— Hă, hă ! rîse țiganca în colțul gurii. Aț' uitatără ca mea venitără și mie omu' dă la închisoare ? Și acu' dă, poate că sînt... Hă, hă, hă... !

Jubelina avea mult tupeu. Era arhicunoscută pentru asta. Dar era tot la fel de cunoscută că nu admitea să fie trasă pe sfoară atunci cînd opera în cîrdășie cu cineva. Deci, avea și ea un punct sensibil. Căpitanul Roman îi cunoștea însă mai multe...

— Poate că te aștepți să-ți revină o sumă mare, o invită el să ia loc pe scaun în biroul său.

Jubelina se așează ca și cum n-o interesa ce-i spunea ofițerul. Urechile-i erau, însă, pe recepție, că nu-și prea aducea aminte cînd o mai invitase „șariful" să ia loc pe scaun.

Roman continuă cu aerul său caracteristic care, de ce să nu fie sinceră, dintr-un anumit punct de vedere îi plăcea Jubelinei ; numai el reușise să-i pună *legăturile*, a se citi cătușele, lui Lică zis „Mînă scurtă", cel mai „blagoslovit" hoț pe care ea îl întîlnise vreodată.

— Și, iată, Jubelino, că a venit timpul cînd să te văd și „friptă" !

— Șarifule, făcu ea ochii mari, fără *șfori*...

— Nu, dragă Jubelino nu trag cu ochii la zar, o pătrunse căpitanul cu privirea. Ne cunoaștem de mult și știi că joc cinstit, dar de data asta Lulughia te-a „fript".

— Dovezi, dovezi, *că nu-s venită cu scoica la mal.*

— Îmi place de tine, vorbești ca din carte, atinse Roman o altă notă din portativul sensibilității ei.

— Dar șe, matali crezi că eu nu știam și d'astea ? se împopoțonă Jubelina.

— Bine, atunci să discutăm deschis. Ascultă : intrînd imediat pe „fir", am găsit la Lulughia, cu ocazia percheziției, 7 000 lei din „pradă". Asta înseamnă că Lulughia după ce-a înșfăcat „pomana", a ascuns *caimacul*. În fond, tu n-aveai de unde să știi cîți bani erau în servietă și ea a profitat de acest lucru. Necazul mare este că eu am

găsit doar 7 000 lei și nu cunosc ce alte sume a mai lăsat pe la celelalte rude ale ei.

— Șarifule, se foi ea pe scaun, juri pa *șoșoi* că joci cinstit ?

— Să jur nu pot, Jubelino, sînt omul legii... Dar cea mai bună garanție pentru tine este că ne cunoaștem de mulți ani și niciodată n-am spus un lucru numai de dragul ca să fie spus sau ca să obțin avantaje în anchetă. Întotdeauna am țintit acolo unde trebuie, dar fără „artificii".

— Asta, așa-i. Iești drept, ca cea mai dreaptă lege dintre legi.

— Atunci ?

— Vreau să știu cîți bani au fostără în geantă, spuse Jubelina.

— Dacă-mi ceri asta, înseamnă că tu nu ești dreaptă.

— Ba sînt dreaptă, nu te oțărî ! Pentru mine, ori că mă înșeală cineva cu cinci franci, ori cu zece mii, tot leatu' ăla ie. Întrebarea a fost numai așa, pentru sufletu' meu.

— Dacă-i așa, atunci îți spun, se așează Roman din nou pe scaun. Se așează și Jubelina. În servietă erau 150 000 lei!

— Numa-n atît ?

— Atît.

— Văleu, și io cari ma gîndeam la două, tri meleoane ! Căpitanul izbucni în rîs.

— Rîzi de mine ? sticli ochii Jubelina.

— O, nu... Cum crezi că încap trei milioane într-o servietă ?

— Pa, io așa m-am gînditără.

— Vai, Jubelino, mă faci să nu te recunosc. Se poate...

— Ec, am glumitără și io ! își îndreptă ea basmaua, scăpînd un surîs fals în colțul buzelor. Da' într-o oră, o s-aveți toți banii ! bătu ea mărunt din picior. Lasați-mă numa' sa intru între ei.

Căpitanul încuviință.

— Da' io cît o sa iau ? se-ntoarse ea, deodată, din prag.

— E, un an, doi, acolo, dar pun o vorbă bună la judecătorie, să fie cu... muncă corecțională !

— Văleu ! sări ca arsă Jubelina. Adicătelea io n-am muncitără la bărbat și muncesc acu' la stat ? !

— De, nu eu te-am „fript", ci Lulughia ! se abținu Roman să nu rîdă.

— Da' intră și ei la... Este ?

— Altfel cum, doar n-ați fost cu toții...

— Bine grăiești, își suflecă mînicile Jubelina, da' pune o vorbă la judecătorie, ca pă ei să-i dea ma-n jos ! și dispăru.

...Căpitanul Roman nu intră imediat în camera de alături, unde Jubelina împărțea judecata. Un anchetator, mai ales în chestiuni de „familie", trebuie să fie un foarte fin psiholog. Pătrunse în birou numai cînd spiritele se încălziseră tare.

Jubelina se plimba nervoasă dintr-un capăt la altul al camerei ; ceilalți abia îndrăzneau să-i arunce cîte o privire.

— Dom' șăf al șăfilor, îl întîmpină ea pe căpitan, mergeți cu Lulughia la marginea orașului și vă va arăta locu' unde a ascuns restul de bani, într-o movilă cu gunoi de grajd. Da dă azi înainte să le intre bine-n devlă acestor nătărăi, se-ncruntă ea la ortaci, că Jubelina e șinstită în judecata sa !

Jubelina n-apucă să-și continue fraza că o podidi plînsul. Căpitanul Roman era de-a dreptul uimit de comportarea ei. N-o văzuse niciodată plîngînd. Ce se-ntîmplase cu ea, ce voise să mai spună ?

O mîngîie ușor pe umăr și o îmbărbătă cu o voce blajină :

— Hai, zi-i !

— ...că de azi încolo, Jubelina nu va mai ciordi nemica și își va lua sărvici la șțat ! izbucni ea într-un plîns și mai neguros.

Dar, nu plîngea numai ea, plîngeau toți infractorii...

Așa a luat sfîrșit alerta a trei ofițeri de miliție pe urmele nepăsării. Și poate ea ar mai fi durat și astăzi, dacă „raza aceea de lumină" n-ar fi fost interpretată corect de căpitanul Roman, „rază" care avea să-l conducă nu numai la descoperirea făptașilor. Vă puteți da seama, acum, stimați cititori, care era semnificația acelui gest ?

O întîmplare nedorită

Liziera era mult mai răcoroasă decît şi-o imaginase căpitanul Roman în maşină. Adia un vînt uşor, care te-mbia la meditaţie, iar frunzele salcîmilor fluturau mărunt. Culoarea lor, de un verde pal, îi aduse în minte satul copilăriei sale, cu case purtate în cîrcă de un deal plin de copaci, poiene şi flori. Iar la poalele dealului şerpuia, printre tufe de răchită şi salcîmi, un pîrîu ca-n poveştile lui Creangă. Salcîmii aveau însă frunzele mai late decît cele din această lizieră. De ce oare ?

— Nu veniţi ? simţi căpitanul o mînă prietenească pe umăr.

— A, da. Cum să nu.

— Cred că sînteţi obosit. Ştiu că azi-noapte aţi fost de serviciu. Fără să vreau a venit rîndul meu să vă răpesc ziua dumneavoastră liberă.

— Nu-i nimic. Am făcut un duş rece şi mă simt ca un nou născut.

...La capătul lizierei de salcîmi, spre nord, îi aştepta şeful postului de miliţie Mogoşoaia. Văzîndu-i pe ofiţeri, plutonierul îşi îndreptă casceta. Căpitanul îi făcu semn să renunţe la formula de raport.

— Sînt căpitanul Roman ! îi întinse el mîna subofiţerului.

— Să trăiţi !

— Iar dumnealui este colegul meu, locotenentul Muşat.

— Să trăiţi ! dădu mîna şeful de post şi cu Muşat. Dar vă cunosc, ca dealtfel şi pe tovarăşul căpitan Roman.

— De unde ? îl privi curios căpitanul.

— Cum, chiar dumneavoastră aţi uitat ?...

Roman era vădit încurcat, iar Muşat era şi el nedumerit.

— Din cartea dumneavoastră „Enigmele căpitanului Roman" ! făcu vesel subofiţerul.

— Aa... se lumină Roman la faţă, apoi tăcu pentru că nu era în obiceiul lui să vorbească despre sine, nu-i plăcea să fie lăudat.

— Cartea dumneavoastră am „devorat-o" pur și simplu, ca dealtfel și ceilalți tovarăși ai noștri. Ne-am regăsit cu toții în ea...

— Mă rog... Asta mă bucură, zise căpitanul cu o anumită stîngăcie în glas. Să vedem însă dacă acum sîntem în stare să dezlegăm enigma care ne așteaptă.

Intrară în liziera de salcîmi. Lîngă o tufă, erau învelite într-un ziar mai multe obiecte de îmbrăcăminte. Pachetul se afla la zece metri de șanțul drumului care ducea în satul Buciumeni.

— Au fost găsite de un cetățean din comună care căuta ciuperci. Dincă îl cheamă, explică șeful de post. Un lucru este însă foarte curios. A observat un tînăr care se-ndrepta spre ele. Avea în mînă și o cazma. Cînd l-a zărit pe moș Dincă, individul a rupt-o la fugă cu cazma cu tot. A luat-o spre sat, spre Buciumeni. Sînt cam patru kilometri pînă acolo.

— A pus mîna cineva pe obiecte ? întrebă Roman.

— Nu. Moș Dincă spune că nu s-a atins. Cred că este cazul să le examinăm noi. Se observă clar că sînt pline de sînge.

— Nu trebuie să ne grăbim. Întîi va intra în joc Ringo. Dar unde este cîinele ? se-ntoarse Roman spre locotenent, sesizînd abia acum că Ringo nu era prezent la datorie.

— Este bolnav, raportă Mușat. E gripat !...

— Și ce-are face ! Eu de cîte ori n-am fost gripat și am venit totuși la datorie ! zise căpitanul cu o notă de răutate.

În realitate, nu-l caracterizau astfel de trăsături, însă „răutatea" sa de acum avea nuanța regretului de a nu putea folosi pe cel mai bun prieten al milițienilor, care îi scosese din multe încurcături. Apoi, după calculele lui Roman, prezența unui cîine de urmărire era foarte necesară în acest caz. Bunăoară, el ar fi luat cel puțin urma proaspătă a tînărului cu cazmaua și ar fi lămurit cine era acest personaj misterios.

— Să vină Ringo ! se decise Roman în cele din urmă. Anunță prin stație să sosească cît mai repede.

Locotenentul execută ordinul și apoi se întoarse lîngă căpitan.

— Vine...

— Mulțumesc. Pînă atunci, ca să nu stăm degeaba, ne putem permite numai să desfacem hainele ușor, cu penseta, și să le examinăm sumar, ferindu-ne să lăsăm noi vreo urmă de miros.

Desfăcură hainele cu grijă. Ieșiră la iveală un raglan bej, gen „Garbo", fără doi nasturi de jos. Era plin de pete de sînge uscat și era sfîșiat în două locuri. Pe spate avea mai multe striații. Căpitanul Roman le privi mai atent cu lupa.

— Urme de tîrîre ! se pronunță el.

— Curios... murmură șeful de post.

Examinară mai departe îmbrăcămintea. Erau numai lucruri fine : un pulover din mohair, de culoarea vișinei putrede, o fustă din tergal, de culoarea cafelei cu lapte, o bluză galbenă, din mătase, un furou alb, dantelat, un sutien cu dantelă neagră, un chilot și o pereche de ciorapi din nylon. Majoritatea erau sfîșiate și murdare de sînge.

— Dar pantofii ? întrebă copilărește Mușat, ca și cînd ar fi trebuit să-i găsească neapărat acolo.

— Nu sînt, nu vezi ? ridică Roman scurt din umeri. Poate tocmai pantofii or să ne aducă o rază de lumină în această afacere.

— Dacă-i găsim, zise plutonierul.

— Nu știu, șovăi căpitanul, însă ciorapii sînt murdari de pămînt la tălpi. Poate că femeia a mers în ciorapi pe undeva.

— Atunci trebuie să recoltăm probe de pămînt pentru analize de laborator, fu de părere locotenentul.

— Trebuie, da, îl aprobă Roman gînditor.

— Bine, dar aici este iarbă ! interveni subofițerul. Atunci de unde să recoltăm probe comparative ?

— Deocamdată nici eu nu știu. Ne aflăm în fața unei *împrejurări negative*, așa cum este denumită această situație în criminalistică, și pînă nu vom stabili locul producerii evenimentului, al infracțiunii, nu mă pot pronunța de unde să recoltăm probe de sol pentru comparație. Poate că acest loc este într-un alt punct al lizierei, sau poate că el este undeva mult mai departe. Esențialul este ca, pe baza datelor ce ni le oferă acest pachet de haine, să putem interpreta corect cu ce infracțiune ne confrun-

tăm şi numai după aceea vom încerca să „detectăm" şi locul unde ea s-a produs.

— Aveţi dreptate, îi plăcu lui Mușat. Din moment ce nu cunoaştem despre ce faptă este vorba, cum să ne orientăm în găsirea locului unde ea s-a comis ? Ar fi foarte greu, dacă nu chiar imposibil.

— ...Şi aşa este foarte greu, încuviinţă căpitanul. Nu ştiu care criminalist s-ar încumeta să tragă o concluzie certă asupra existenţei unei infracţiuni, doar pe baza examinării unor haine. Este un paradox atîta vreme cît eşti privat de victimă, de cadavru, şi, de ce nu, de locul consumării acţiunii delictuale. Noi, totuşi, să încercăm să ne adunăm gîndurile, experienţa şi să construim cel puţin raţionamente care să stea la baza acţiunilor ce le vom întreprinde. Vă ascult opiniile.

— În ce mă priveşte, începu locotenentul, judecînd după multitudinea petelor de sînge şi după aspectele de tăieturi pe care le prezintă hainele în anumite locuri, aş fi tentat să îmbrăţişez ipoteza omorului.

— Mobilul ? îi ceru Roman.

— Poate răbunare, poate gelozie... doar era femeie.

— Nu crezi că acest mobil este... prea mobil ? Cum putem promova o astfel de ipoteză cînd nici măcar nu cunoaştem femeia care a purtat aceste haine, relaţiile ei... Unde se află cadavrul ? Cine este el ?

— Cred că ar trebui să solicităm un detector de cadavre şi să sondăm toată liziera de salcîmi, fu de părere şeful de post. S-ar putea crede că tipul cu cazmaua poate fi asasinul şi a îngropat cadavrul în lizieră.

— „S-ar putea crede", îl imită Roman, însă această supoziţie nu răspunde la o întrebare logică : de ce presupusul asasin n-a îngropat hainele odată cu cadavrul ?

— Da, chiar... medită plutonierul. Pentru ce s-a complicat ? Pentru ce a fost nevoie să rişte a doua oară de pomană ?... Încîlcită treabă !...

— Eu sînt de părere, interveni Mușat, să începem verificările de la data de ieri, înscrisă pe ziar.

— De acord, spuse Roman, dar încotro ne îndreptăm cercetările, pe cine verificăm ?

Locotenentul ridică din umeri. Şeful de post nu arăta nici el mai dumirit.

— Înțeleg deci că ați cam renunțat la ipoteza omorului...

— Dacă n-avem cadavrul... dacă n-avem... era încurcat Mușat.

— Hai să promovăm atunci altă versiune, nu-și pierdu cumpătul căpitanul, deși, ipotetic vorbind, se poate admite și omorul, dar autorul nu poate fi cel cu lopata.

— Bine, dar care ar fi atunci rolul lui ? se-ntrebă subofițerul.

— Deocamdată, nedefinit... murmură Roman. Apoi, după o pauză : La urma urmei poate că n-a avut nici un rol. Un asasin n-ar fi lăsat pachetul cu haine aici, unde poate fi văzut din drum, ci l-ar fi dus cît mai departe, în mijlocul lizierei.

— Bine, dar reținem că mai înainte ați fost întrucîtva de acord cu ipoteza omorului.

— Am fost și sînt, dar cu rezerva că hainele victimei au ajuns aici întîmplător.

— Și-atunci tot „întîmplător" venea tînărul cu cazmaua să le-ngroape ? nu se putu abține Mușat. Tot „întîmplător" lipsesc și pantofii ? De ce nu i-a lăsat împreună cu hainele ?

Căpitanul Roman nu mai avu „puterea" să aducă vreun nou argument cu care să-și susțină ultima idee formulată. Și Mușat avea dreptate. În lipsa unor elemente clare care să poată fi luate în discuție, își făcea loc jocul necunoscutelor.

— Dar de ipoteza unui accident de circulație ce-ați zice ? mai încercă Roman. Se gîndea la cîteva semne mai palpabile : la nasturii lipsă de la raglan, la rupturile hainelor și la striațiile longitudinale de pe ele, semne care de regulă se întîlnesc în cadrul accidentelor de circulație.

— Bine, dar pe drum nu există nici o urmă de accident, ținu să precizeze subofițerul. Am controlat foarte atent.

— Poate că accidentul s-a comis în altă parte.

— Și-atunci ce caută hainele aici ? îl întrebă locotenentul.

— Poate că au fost aduse... presupuse Roman.

— Scîrțîie... făcu Mușat. Vedeți, ajungem din nou de unde am plecat, la problema băiatului cu cazmaua. De ce n-a îngropat hainele ieri și a încercat abia astăzi ? Dacă el n-ar fi implicat în afacere, ar mai fi avut interes să le îngroape ? Apoi, avem noi cadavrul ca să ne dăm seama că a fost victima unui accident ? N-avem. Ca atare, se poate interpreta că nasturii de la raglan s-au rupt în timpul unei eventuale lupte dintre victimă și agresor, iar striațiile de pe haine provin, să zicem, de la tîrîrea cadavrului în lizieră.

— Mda... trebui să admită căpitanul. Nu se poate veni în întîmpinare cu nici un fel de răspuns cert, iar deducțiile se împotmolesc și ele cînd sînt aproape să contureze un indiciu mai ca lumea.

În acele momente de cumpănă, speranța nemărturisită a milițienilor se îndreptă spre Ringo, care trebuia să sosească din moment în moment. Abia acum locotenentul Mușat și șeful de post își dădeau seama cîtă dreptate avusese căpitanul Roman cînd apelase la serviciile lui Ringo, chiar dacă animalul era gripat. Era o soluție, poate salvatoare, de care trebuia să se facă uz.

— Dacă Ringo ne va dezamăgi, veni căpitanul în întîmpinarea gîndurilor ce-i frămîntau și pe colegii săi, vom începe prin investigații în satul Buciumeni. Poate providența ne va ajuta să dăm peste un om și o lopată.

— Și peste ceva roșu și rotund ! adăugă șeful de post.

Căpitanul se uită uimit la subofițer.

— Vă rog să mă scuzați, tresări subofițerul, dîndu-și seama de uimirea celorlalți. Am uitat să vă raportez, e vina mea, că moș Dinică a spus despre tînăr că purta un costum de culoare închisă, iar în mînă ținea ceva roșu și rotund !

Mașina se opri și primul care coborî fu Ringo. Cînd îl văzură, milițienii îl înconjurară ca pe un copil și începură să-l dezmierde. Ringo era moleșit și marcat de suferință. Totuși, el se ridică în picioare și se mai înveseli puțin cînd Roman îl mîngîie afectuos. Era singurul milițian, în afară de conductorul său, căruia îi îngădula să-l mîngîie. Țineau mult unul la altul și nu numai pentru că Roman își găsea întotdeauna timp să se joace cu el, dar și pentru faptul că ei colaboraseră împreună în numeroase misiuni

grele, iar ofițerul se pricepea ca nimeni altul să-l felicite pe Ringo pentru succes, dar și să-l consoleze cînd avea ghinion.

— Hai, Ringo ! Hai !... îl îmbărbătă prietenul său.

Cîinele știa bine ce însemnau aceste cuvinte. Mai știa că se află în atenția tuturor, că de la el se va aștepta un rezultat care să le lumineze chipurile. Privi cu înțelegere la căpitan, apoi se lăsă condus de lesă de stăpînul său.

— Nu garantez pentru el, dar voi încerca, zise conductorul cîinelui, dîndu-i urma de miros de la hainele desfăcute.

— Hai, Ringo ! Hai !...

Cîinele mai întoarse o dată capul spre căpitan, apoi adulmecă urma de miros. O adulmecă bine și vru să plece în cursă cu tot elanul, dar se-nfrînă singur. Păreu dezamăgit. Ridică privirea la conductorul său. Subofițerul pricepu că este în impas și-i mai dădu o dată hainele să le mirosă. Ringo își luă din nou elan, dar nu se avîntă în vreo direcție. Înconjură numai hainele de cîteva ori, apoi se așeză pe burtă cu spatele la milițieni.

— V-am spus că nu garantez pentru el, zise conductorul dezamăgit. Gripa i-a afectat mirosul.

— ...Dar nu și flerul ! zise Roman radios, spre mirarea celor de față.

— Bine, dar la el flerul este egal cu mirosul... îngînă conductorul cîinelui.

— Absolut ! întări căpitanul. Deși gripat, el și-a făcut pe deplin datoria. Rușinos cum îl știm, s-a întors cu spatele la noi, pentru că nici el nu este sigur, dacă, în starea în care se află, ne-a fost de folos cu ceva. Bravo, Ringo !

Atît îi trebui cîinelui să audă, că se sculă vioi în picioare cu fața la milițieni.

— Bravo, Ringo ! îl mîngîie Roman pe după urechi. Bravo ! Ești cel mai bun cîine polițist ! Fără tine ne-am fi chinuit în van să descoperim cum au ajuns aceste haine aici.

Animalul era deosebit de bucuros și se așezase în fața căpitanului de parcă ar fi vrut să-i intre în suflet. Suferința-i dispăruse.

— Bravo ! îl mai mîngîie o dată. Ai văzut, ce ţi-am spus ! Am fost şi eu gripat de multe ori şi mi-a trecut ! La noi boala nu-şi face cuibar !...

Cîteva clipe, nimeni nu mai spuse nimic. Scena impresionase...

— Şi care-i rezolvarea, tovarăşe căpitan ? îndrăzni şeful de post.

— Foarte simplă, doar ai văzut ! Pachetul cu haine a ajuns în marginea liziere printr-o simplă întîmplare !

— Mda, aveţi dreptate, descifră şi subofiţerul atitudinea lui Ringo, de a da cîteva tîrcoale hainelor.

Dumneavoastră vă puteţi da seama, stimaţi prieteni ai căpitanului Roman, cum se „traduce" comportamentul cîinelui de a înconjura hainele de cîteva ori, fără a se lansa într-o aşteptată cursă de urmărire ? Insistaţi !... Ringo vă iubeşte şi vă vrea alături de el, dar pentru asta pretinde să fie înţeles...

— Am avut mare noroc că tînărul cu cazmaua n-a apucat să se atingă de haine, fu de părere Mureşan, căci Ringo i-ar fi luat urma.

De ce noroc, poate chiar nenoroc ! interpretă Roman mult mai matur. Cred că o dată cu el, limpezeam altfel lucrurile. Dar bine că avem idee cum au ajuns hainele aici.

— Să le fi adus vîntul ? spuse întrebător plutonierul.

— Nu este posibil, erau prea grele, aprecie căpitanul. Cred că este vorba despre un alt „vînt". Aţi înregistrat cumva vreun caz de dispariţie în ultimul timp ? Mă refer la o femeie, evident.

— De fapt cu abia azi dimineaţă am venit din concediu, dar după cîte ştiu sînt ani de zile de cînd noi n-am mai înregistrat o astfel de reclamaţie, răspunse subofiţerul.

— Dar vreun caz de moarte accidentală sau moarte patologică, aţi avut în ultimele zile ?

— Nu... Ba da ! făcu ochii mari plutonierul. Ajutorul meu mi-a spus, azi-dimineaţă, că ieri a decedat în Bucureşti una dintre farmacistele noastre. Locuieşte în Buciumeni.

Se pare că a fost victima unui accident. Nu cunosc exact împrejurările.

— Era tînără ? întrebă căpitanul.

— Douăzeci şi doi de ani.

— Elegantă ?

— Ultră... începu să facă legătura şi şeful de post.

— Căsătorită ?

— Dă, cu... Ah ! „Ceva roşu şi rotund" ! Cum dracu' de nu mi-am dat seama ! izbucni el. Soţul ei este impiegat de mişcare. Aşadar, cascheta...

— ...Noi putem pleca ? auziră în spatele lor pe conductorul lui Ringo.

— Da, bineînţeles, încuviinţă Roman. Noi vă mulţumim.

Totuşi, căpitanul nu se putu despărţi chiar în aceşti termeni de cîine.

— Bravo, Ringo ! Laba ! îi ceru el animalului. Bravo, Ringo !

...Mihai Cornea, impiegatul de mişcare din staţia C.F.R. Buftea, fu chemat de un cetăţean pînă la Consiliul Popular, în legătură cu formalităţile de înhumare ale soţiei sale. Fu invitat într-o cameră unde, spre surprinderea lui, dădu cu ochii de trei miliţieni.

— Să trăiţi ! îi salută el cu oarecare jenă.

— Luaţi loc ! îl invită căpitanul Roman. Şi vă rog din capul locului să nu vă faceţi nici o problemă. Am luat legătura cu miliţia Capitalei şi am aflat în ce condiţii a fost accidentată soţia dumneavoastră de maşina aceea blestemată. Deşi şoferul îşi va primi pedeapsa cuvenită, ştiu că pierderea pe care o suferim împreună este ireparabilă. Vă rugăm să primiţi condoleanţele noastre.

— Mulţumesc... îngînă Cornea cu ochii împăienjeniţi de lacrimi. O iubeam mult...

— Şi-acum să vă spun de ce v-am chemat, continuă căpitanul după o pauză. Vă rog să ne scuzaţi că ne-am folosit de stratagema cu actele de înhumare, cu Consiliul Popular, dar am considerat că aşa este mai bine, că nu trebuie să ştie nimeni că aţi fost chemat de lîngă mort la miliţie. Ştiţi, s-ar putea ca unii oameni să creadă verzi şi uscate şi atunci s-ar da naştere la fel şi fel de comentarii nedorite.

— Chiar au şi-nceput ! zise impiegatul iritat. Apoi, pe un ton mai liniştit : Aţi procedat foarte bine aşa şi eu vă mulţumesc pentru asta. Dacă ar fi auzit rudele ei că am fost chemat la miliţie, cred că mi-ar fi crăpat capul, nu altceva !

— Ce cuvinte sînt astea ? se-ncruntă Roman.

— Sînt ! se agită Cornea. Pentru că unii dintre ei au scos vorbe că eu aş fi omorît-o, că eu aş fi aruncat-o în faţa maşinii ! Degeaba le-am explicat că eu eram la serviciu în timpul acela, că pot să verifice dacă doresc, ei nu şi nu... o ţin tare pe-a lor, că eu i-am făcut de petrecanie. Fratele ei mai mare m-a ameninţat că tot îmi va lua gîtul, iar un unchi, pe nume Iordache, a lansat zvonul că miliţia tot mă va demasca pînă la urmă. Mă veţi demasca după hainele ei pe care mi-au rămas amprentele criminale.

— Mda... Şi ştiind că aţi pus mîna pe haine, intui mai departe căpitanul, că le-aţi împachetat într-un ziar, cînd vi le-a dat de la morgă, că...

— Da... lăcrimă impegatul, că la morgă i-am adus haine noi, iar cînd am venit cu mortul spre casă, cu camionul...

— E suficient, renunţă Roman la celelalte detalii. De fapt, noi pentru asta v-am chemat, cred că v-aţi dat seama. Cineva a găsit hainele în marginea lizierei şi chiar era gata să vă surprindă cînd urma să le îngropaţi, şi de aici a ieşit o întreagă tărăşenie care ne-ar fi dat bătaie de cap poate mult şi bine, dacă nu ne ajuta un foarte bun prieten al nostru. Întîmplarea cu hainele, de fapt o întîmplare banală, putea să alerteze zeci şi sute de miliţieni, zeci şi sute de oameni care se ofereau să ne ajute. O asemenea întîmplare n-aş mai dori-o nici unui poliţist, fie el chiar şi căpitanul Roman !

— Vă rog să mă iertaţi, numai eu sînt de vină, plecă impegatul capul în pămînt. Aş merita să...

— Vă rog ! îl opri căpitanul. Înţeleg că n-aţi bănuit ce implicaţii putea să creeze gestul dumneavoastră. Acum mergeţi acasă şi vă asigur că după înmormîntare o să chemăm noi la miliţie toate rudele neîncrezătoare şi o să le convingem despre adevăr.

— Vă mulțumesc, sînteți tare bun, după ce că v-a creat atîtea necazuri...

— Puteți merge.

— Plec imediat, se ridică impegatul, dar aș vrea să rog, dacă nu este secret, să-mi spuneți și mie cine e prietenul dumneavoastră care v-a scos din încurcături M-ați făcut tare curios.

— Nu-i nici un secret, zîmbi Roman. Acest prieten e un mare iubitor al oamenilor. El este un cîine polițist se numește Ringo.

Acum, în final, cînd puteți aprecia singuri, stimați pr teni ai lui Ringo și ai căpitanului Roman, ce contribu valoroasă a avut cîinele în dezlegarea itelor încîlcite acestui caz, vă puteți explica comportamentul lui de înconjura hainele de cîteva ori ? Ce a semnificat el și c a ajuns pachetul cu haine în marginea lizierei de salcîm

Hoțul de păsări

Într-un cartier din marginea orașului d păruseră de la un cetățean mai multe găini. Căpitar Roman și locotenentul Mușat se deplasară imediat locul faptei.

— Cred că v-am chemat degeaba, vă rog să mă iert îl întîmpină păgubașul. Găinile au fost luate de o vul

— Ce vă face să credeți asta ? îl întrebă Roman curi

— După ce-am dat telefon la miliție, am găsit păr vulpe în coteț și în apropierea lui.

— Vă rugăm să ne conduceți și pe noi acolo.

Ofițerii cercetară în amănunt cotețul de păsări împrejurimile.

În coteț, erau împrăștiate pe jos diverse pene și fu de pasăre, pete de sînge și douăsprezece ouă.

— Cîte găini v-au dispărut ?

— Toate, zise cetățeanul.

— ...Douăsprezece ?

— Numai zece, înțelese omul că ofițerul numărase ouăle. Toate zece erau ouătoare, însă două dintre ele se-nvredniceau de două ori pe zi. Soția mea n-a strîns ouăle aseară și a uitat să închidă ușa de la coteț. Așa-i cînd e să dea „norocul" peste tine...

Căpitanul Roman mai găsi în coteț și fire de păr de vulpe.

— A avut de lucru serios, cumătra ! strecură el privind la penele de pasăre și stropii de sînge din coteț, care duceau pînă în fundul grădinii.

— Da, așa sînt vulpile... zise gazda abătută. Ele nu se opresc la cît le trebuie, ci mai mult omoară !

— N-ați auzit nici un fel de zgomot peste noapte ?

— Nu, n-am auzit, ridică omul din umeri. Și nici cîine nu am.

— Dar cîinii vecinilor n-au lătrat ?

— Nu i-am auzit, de ce să mint.

Milițienii căutară urme și dincolo de fundul grădinii, însă nu mai găsiră nimic.

— Acum ce faceți, mai întocmiți acte ? se adresă gazda lui Mușat care aduna părul de vulpe într-un plic.

— Dumneavoastră ce părere aveți ? îl sondă locotenentul.

— Eu zic că nu, din moment ce le-a luat vulpea.

— Noi, totuși, facem acte pentru această „vulpe", îi făcu cu ochiul căpitanului. Trebuie să-i întindem o cursă și s-o prindem. Dacă mai dă „iama" și prin alte cotețe, nu?

— Bine, dar n-o puteți trimite în judecată dacă o prindeți ! nu pricepu omul aluzia tînărului ofițer. Așa ceva n-am auzit de cînd mă știu !...

— Depinde cîte picioare are vulpea..., ridică Roman din sprîncene.

— Cum adică ?

— Dacă are două picioare, sau chiar unul, — în cazul că e șchioapă —, noi o trimitem totuși în judecată.

— Zău dacă mă taie capul la ce vă referiți dumneavoastră ! Dumiriți-mă și pe mine, zise rugător păgubașul.

— Mă refer la un om șiret ca o vulpe, îi explică Roman.

— Adică la un hoţ, vreţi să spuneţi ! îşi schimbă omu privirea.

— Exact. La un hoţ, poate chiar mai şiret decît o vulpe din moment ce se şi foloseşte de blana ei.

— Cum aţi ajuns la această concluzie ?

— Relativ simplu, zîmbi căpitanul. Spre exemplu dincolo de fundul grădinii, fulgii de găină şi petele de sîng au dispărut cu desăvîrşire. Să admitem, hai, că fulgi i-a luat vîntul, dar sîngele ?...

Mai departe Roman îi înşiră şi alte argumente, ultimu dintre ele fiind de-a dreptul miraculos pentru păgubaş

— Şi cît e de simplu ! Hm !... zvîcni omul din cap, ne luîndu-şi gîndul de la argumentul hotărîtor. E ca povest cu oul lui Columb.

A doua zi dimineaţă, miliţia fu sesizată despre dispa riţia unor găini de la un alt cetăţean din cartier. Vino vata, desigur... tot o vulpe !

— Ale dracului jivine ! Şi crezusem c-am scăpat d ele, îşi puse păgubaşul mîinile în şold. Nu-i nici o săp tămînă de cînd am fost la vînătoare de vulpi în pădure

— În care pădure ? se interesă căpitanul.

— Cea din coasta dealului, din faţa dumneavoastră

— Recolta ?

— Şase vulpi. Aveau părul la fel cu cel pe care l-ar găsit în coteţ. Ale dracului, ce se pricep la furat... O vulpe sau vulpoi ? frecă omul, preocupat, între degete, u smoc de păr maro-roşcat.

— Vulpoi ! rîse căpitanul.

Încotro trebuia să-şi îndrepte căpitanul Roman cer cetările ? O idee i-o insuflase chiar al doilea păguba cînd se referise la vînătoarea de vulpi. Logica ofiţerulu era următoarea : ca să procure părul de vulpe, autor participase la respectiva vînătoare luînd contact cu vi natul pe care avusese grijă să-l „scarmene“ puţin. În cazu în care nu participase la vînătoare, el trebuia să fi vreun braconier ce întinsese capcane clandestine.

Căpitanul Roman verifică ce persoane locuiau în zon şi care se puteau preta la furturi de păsări. Identifică patr suspecţi. Unul dintre ei, Jan Zeicu, suferise în trecut condamnare pentru astfel de furturi, numai că atun operase simplu şi nicidecum ca o „vulpe“. Dacă el era omu

căutat, ofițerul trebuia să acționeze cu multă prudență, ținînd seama nu numai de iscusința hoțului, dar și de dificultățile de probațiune pe care le prezintă aceste cazuri.

Produsul infracțiunii, respectiv păsările, sînt tăiate, preparate și consumate, uneori găsindu-se doar penele care n-au cine știe ce valoare individuală de identificare și pot fi justificate numai printr-o simplă afirmație. Alteori ele sînt vîndute pe piață și-atunci...

Căpitanul stabili că toți cei patru suspecți luaseră parte la vînătoarea de vulpi în calitate de gonaci. Pe trofeele de vînătoare puseseră mîna mai multe persoane, fiind foarte greu de stabilit în exclusivitate numărul lor. Roman nici nu intenționa să facă investigații în acest sens printre participanții la vînătoare, deoarece ar fi aflat și autorul, ba poate fără să se știe s-ar fi putut sta de vorbă chiar cu el, și-atunci acțiunea ar fi fost ratată. Interesul era ca hoțul să creadă în continuare că i-a indus pe toți în eroare, inclusiv miliția, și că „vulpea" poate să-și facă mai departe de cap.

Animat de o intuiție de moment, ofițerul luă hotărîrea să-i facă o vizită lui Jan Zeicu. Îl luă cu el și pe locotenentul Mușat.

— O ! Ce onoare ! îl întîmpină Jan cu gesturi largi. Salut poliția de coastă ! Chiar îmi era dor să mai văd un polițist în curtea mea.

— Dacă-ți era chiar așa de dor... uite c-am venit, zîmbi Roman prefăcîndu-se că nu ia în seamă ironia.

— Vă rog să luați loc, îi invită gazda. Da' arătați bine, dom' căpitan, să mor eu ! Luați „Gerovital", cu ce naiba vă tratați, că eu pot să fac și „Boicil-forte" și tot nu mă mai îndrept de șale. Și-apoi mă pieptăn cu prosopul, după cum vedeți...

— Și cu toate acestea ești foarte sprinten și vioi, îl admiră ofițerul.

— Lăsați... Mă flatați.

— Deloc, zise căpitanul cu o mină serioasă. Numai un asemenea om poate să se-ncumete să alerge la o vînătoare.

— Aa, acum știu la ce vă referiți, se lumină el imediat la față, dar la vînătoarea aia mai mult am urlat decît am fugit.

— Zău ! Nici să faci mult ca lupul nu-i ușor, glumi căpitanul. Cere antrenament.

— Hai că-i bună, rîse gazda. Apropo, știți bancul cu Bulă și bunicul, de l-a păcălit p-ăl bătrîn să facă în fața copiilor ca lupu' ?

— Nu, răspunse Roman. E bun ?

— Grozav. Cică...

Zeicu povesti bancul, iar ofițerii se-amuzară. „Dacă marele șarpe rezistă și la bancuri cu Bulă, înseamnă că vizita lui este întîmplătoare, că nu vrea să-mi facă vreun „șanj", presupuse Zeicu. Cine știe după ce ghiocel mai umblă ?"

— Și cu ce treburi pe la mine, dom' Roman ? întrebă el după un timp.

— Cu nimic deosebit. Am trecut numai pe aici și i-am zis tînărului meu coleg să-ți facem o vizită.

— Bine ați făcut.

Cînd miliția calcă pragul casei unui om, nu înseamnă că ea a venit neapărat cu te-miri-ce probleme, adăugă ofițerul. Doar oameni sîntem și noi...

— Aveți dreptate. Atunci înseamnă că puteți servi și-un păhărel.

— De ce nu.

Zeicu aduse o sticlă cu vișinată și o turnă în trei păhărele.

— Trăiască poliția de coastă ! ură el și dădu paharul pe gît.

— Noroc !

— Să știți că într-adevăr am noroc, își dădu drumul la gură. Am un serviciu bun, salariul la fel... n-am de ce mă plînge. Acum îmi dau seama c-am fost un nătărău cînd mă ocupam de găinării. Mi-a plăcut al dracului carnea de corcoviță, mai ales cînd e prăjită bine și e mazilită prin usturoi. Dacă i-ai dilit și-o mămăliguță, mamă !... După aia poți să spargi avioane, nu alteeva ! Am bani să-mi satisfac hatîrul și de cîte două ori pe zi dacă-mi place. Știți ce este în spatele casei mele ? Nu știți, de unde să știți. Crescătorie de înaripate, dom' Roman! Am treizeci de corcoviță (găini), zece rațe și șapte gîște. Dacă doriți și aveți puțintică răbdare, trîntim la fix două orătănii într-o tigaie.

— Nu, mulțumesc. Ești drăguț. Am servit masa.

— Atunci un păhăruț tot mai merge.

— Merge... nu-l refuză căpitanul, dîndu-și seama că omul o rupsese cu trecutul.

— Ați fost băiat de etichetă cu mine, dom' Roman, umplu el din nou paharele. Dumneavoastră mi-ați făcut capu' mare să intru la serviciu și eu, băiat fin, v-am ascultat. Doamne, ce bine mi-a prins! Cînd v-am văzut că intrați pe poartă mi-am zis că iar vreți să-mi băgați mortu' în casă, dar acum m-am liniștit.

— Înseamnă că aveai totuși un motiv, de vreme ce te-ai temut, speculă ofițerul vorbele gazdei.

— Nu pentru mine mă temeam, să mor... convinse Zeicu prin candoarea sa, ci pentru jagardeaua aia de Cojocaru, care mi-e prieten într-un fel. Am crezut că i s-a lipit mîna de ceva, că tot îl cicălesc să intre la noi la fabrică, dar zice că-i mai bine așa... că-i trebuie timp pînă să se-nvețe să se scoale la cinci, odată cu găinile. Da' găini îi place, mușamaua naibii... aruncă Zeicu cu o ușoară revoltă.

— E, poate nu chiar așa de mult ca dumitale, „începă" căpitanul.

— Chiar așa nu, dar le prăpădește cînd le are pe masă. Înainte de vînătoare, a venit la mine și m-a rugat să-i dau din orătăniile mele, că botează copilul lui fii-su. Mi-a zis că-mi dă banii mai tîrziu. „Fugi bă... cațarolă! i-am zis. Eu am față de papleacă, de încărcător șef ca tine, că le cam suge, ăsta-i adevărul. Cînd oi lucra ca mine la fabrică, e altceva. Bați palma?" N-a vrut. Da nu mai pun un păhărel, dom' Roman?

— Pune... observă căpitanul că băutura îi dezlega bine limba gazdei. După cum mi-ai spus, înțeleg că nu prea ai argumente să-l convingi să-și ia serviciu.

— Nu prea am, da, recunoscu Zeicu. Și dacă ați ști de cîte ori am încercat... Se mai duce așa, cu ziua. A fost și cu mine la vînătoare să-mpuște un pol, doi, acolo. Eu m-am dus de plăcere, că am un prieten pădurar și m-a rugat că nu aveau oameni. I-am zis și-atunci de serviciu, dar nimic. Umblă numai după ciubucăreală... A jupuit și o vulpe împușcată și i-a luat blana s-o repare, doar, doar o scoate cîțiva lei pe ea.

— Ciubucar, da,... aprobă formal ofițerul. Dar de ce vulpea n-a fost predată odată cu celelalte ? Iartă-mă de întrebare... instinctul profesional.

— Vă-nțeleg, făcu Zeicu. Dar nu-i nici o hibă la mijloc. Au tras mai mulți vînători în ea și-au ciuruit-o ca pe-o țintă. Blana nu mai era bună de nimic.

— Aha...

— Știți la ce m-am gîndit eu, dom' căpitan, și vă rog să mă iertați de îndrăzneală, schimbă el tonul.

— Ascult.

— Acum,-fiindcă tot ați dat pe la mine și veni vorba de Cojocaru, n-ați vrea să intrați dumneavoastră pe fir și să-i faceți o vizită ? Numai miliția cred că l-ar putea convinge. Știți dumneavoastră, frica... Dar nu vă supărați că îndrăznesc, zău !

— Nu mă supăr, ba dimpotrivă, chiar îmi face plăcere să ajut un om, decît mîine, poimîine să-l am ca „musafir".

— Dar n-aș vrea să știe că...

— E limpede. Nu va afla niciodată că știm ceva de la dumneata.

— Sînteți om cu stilou, dom' Roman, și vă pricepeți la oameni, de aceea vă rog să-l faceți să sufle bine în goarnă...

— Bine. Ți-am promis că-i fac o vizită, dar te-aș întreba de ce nu renunți la jargoane cînd vorbești ? Ți-ar șade mai bine.

Zeicu lăsă capul în jos pentru moment, apoi zise :

— Acolo... la *facultate,* am învățat să vorbesc așa. Acum îmi vine greu să...

— Încearcă și vei reuși, îl încurajă căpitanul. Ai avut o ambiție de invidiat și nu cred că nu ți-a mai rămas nimic din ea. Batem palma ?

— Batem ! se angajă Zeicu. De-acum încolo am să încerc să vorbesc ca și cum aș avea o carte-n gură.

— Bine, rîse Roman.

Ofițerii plecară.

— Intuiția dumneavoastră s-a dovedit a fi de bun augur, zise Mușat. L-am fi suspectat degeaba pe Zeicu și am fi pierdut și timp.

— De... așa-i în meseria noastră, zîmbi căpitanul. Esențialul este că putem salva un om, apăsă el pe ultimile

cuvinte. De mîine ne vom ocupa de Cojocaru în sensul ca să-l avertizăm să-şi întrerupă „vicleniile" şi să-l ajutăm să se' încadreze într-un serviciu. E mai omeneşte aşa.

— De acord, se bucură locotenentul.

A doua zi, însă, ofiţerii trebuiră să descindă la locuinţa lui Cojocaru în altă calitate. Peste noapte se furaseră de la un alt cetăţean din cartier douăzeci şi doi de curcani, ceea ce însemna că „vulpea" prea îşi dăduse în petic şi nu putea rămîne... nebotezată.

Miliţienii intrară brusc în casă, tocmai în bucătărie unde Cojocaru şi soţia sa admirau preţioasele „trofee de vînătoare". Cînd văzu miliţienii în uniformă, femeia era gata să leşine : „Vai..."

— Curcanii !... continuă cu umor ideea căpitanul. Vulpea ne-a trimis aici. Am vorbit cu ea la telefon !

Cojocaru arăta ca un om pierdut, ca o curcă plouată.

— Mai bine mă duceam la fabrică... se sprijini el de perete.

Întorcîndu-vă cu gîndul la primul furt de păsări, aţi intuit în ce a constat argumentul „miraculos", care la urmă i se păruse păgubaşului atît de simplu ca povestea cu oul lui Columb (!) şi care demonstra indubitabil prezenţa la locul faptei a unui hoţ ?

... Pentru ultima dată

O locuinţă undeva, în marginea Bucureştiului. Iosif şi Paulina Avram, soţ şi soţie, sînt foarte fericiţi. S-au jurat că nu se vor mai certa niciodată, că, de acum înainte, vor pune punct oricărei neînţelegeri. Prilejul care li se oferise era minunat : Iosif cîştigase la loto douăzeci de mii de lei !

— Şi ce facem cu banii, iepuraş ? îşi aminti bărbatul de vorbele sale tandre din tinereţe.

— Ne cumpărăm... ne cumpărăm de toate, iubiţel ! îi răspunse Paulina. Ce plăcut e cînd oamenii îşi vorbesc frumos !... Vai, dar ai uitat să-ţi faci pantofii ! Se poate?... Adu-mi, te rog, peria şi crema că ţi-i fac eu imediat ! se oferi ea binevoitoare.

— Cu-o singură condiţie !

— Care ?... se miră Paulina.

— Să-ţi curăţ şi eu cizmele tale !...

— O, ce drăguţ ! îl sărută femeia. Parcă întineresc, nu altceva...

— Şi eu ! Îţi mai aduci aminte... arătă el cu capul spre o fotografie mare din perete. O mireasă şi un ginere le zîmbeau jovial...

— Cum să nu, spuse nostalgic Paulina. Lucrurile frumoase nu se uită niciodată... Dar, îmi promiţi că nu mai bei, aşa-i ? se ivi un fior pe chipul ei.

— Nu, nu le mai şprituiesc aşa, de să mă sărute alde Azorică de pe stradă. Am să mai beau şi eu un pahar, două, că nu pot să mă las definitiv, înţelegi, dar o să beau cu măsură, ca orice om cumpătat.

— Bine, deci ca un om cumpătat... nu cu *măsura !* îl dojeni Paulina.

— ...nu cu măsura !... rîse Iosif.

— Hai, atunci să ne îmbrăcăm mai repede, că, sinceră să fiu, nu mai am răbdare pînă nu mă văd ajunsă acolo, la C.E.C.

— Bine, dar la întoarcere venim cu taxiul ! zise Iosif ca un copil.

— Fie !... încuviinţă femeia.

Plecară la CEC. De acolo se opriră la un restaurant luxos, apoi prin diverse magazine, iar spre seară un taximetru îi aduse pînă în faţa porţii lor plină de parfumul amintirilor de odinioară. Totul era o feerie...

Deşi obosită, Paulina se apucă să desfacă pachetele cu cumpărături. Ardea de nerăbdare să mai probeze încă o dată rochiile, pantofii... „Altfel e la tine acasă, la oglindă!..."

zîmbi ea peste umăr, strîngîndu-şi mai tare cordonul noii rochiţe. „Îmi vine minunat cu bleu. E superbă !...“

— Eu mă duc pînă la vecinul Costache ! îl auzi ea pe Iosif.

În mînă ţinea o sticlă de coniac.

— P'asta cînd ai mai cumpărat-o ? se miră femeia.

— Ee, cînd ai fost tu pe la cabinele de probă... Doar era ditamai magazinul şi ţinea de toate...

— Bine, omule, dar n-ai băut destul ? Ai văzut, eu am fost înţelegătoare, am mers cu tine, te-am lăsat... Ştii bine ce mi-ai promis.

— Da, dar sticla asta nu-i pentru mine ! se clătină Iosif uşor. E pentru nea Costache, doar un vecin mai ca lumea avem şi noi. Ştie omul că am cîştigat la loterie şi trebuie să fiu atent cu ceva faţă de el, nu ? Înţelegi şi tu !...

— Înţeleg, dar tu să nu mai bei. Las-o naibii de otravă!...

— Gata, eu nu... zău ! o asigură Iosif, apoi ieşi.

„Ar fi un băiat bun, dacă n-ar mai bea ! rămase Paulina cu gîndurile ei. Băutura o să-l ducă de rîpă ! L-am luat şi cu binişorul, şi cu zorul, dar tot degeaba. Dacă nici doctorul nu l-a putut convinge, eu ce naiba să mai fac ? Trebuie să-i ascund băutura, măcar atîta... Nu se poate să nu fi cumpărat şi pentru el o sticlă. Cred că a ascuns-o în cămară, că de la poartă nu s-a dus în altă parte, ci a intrat odată cu mine în casă ! Of, doamne !...“

Iosif Avram nu plecă de la vecinul Costache pînă nu se goli ultimul strop de coniac din sticlă. Găsi cu mare greutate clanţa uşii sale şi se culcă îmbrăcat în patul din bucătărie.

A doua zi, dimineaţă, Paulina abia reuşi să-l trezească.

— Iar te-ai făcut cuc şi altă pasăre ! Halal de tine ! îl apostrofă ea.

— Zău, n-am vrut... bîlbîi Iosif mahmur. „Mamă, ce-ar merge acu' una mică !... se frecă el la ochi. Că, vorba aia, cui pe cui se scoate, ştiu eu... Măcar un deget, două, şi tot ar fi ceva, îşi umezi buzele cu limba, simţind o sete năpraznică. Ah, sînt salvat !... apăru, deodată, o umbră de bucurie pe chipul său ponosit. Era gata să uit de la mînă pîn' la gură !...“

— Hai, nu mai picoti ! îl zgîlţîi soţia supărată. Spală-t şi aranjază-ţi costumul de pe tine, că nu poţi merge aş la serviciu !

*

...Iosif ieşi din cămară, ţinîndu-se cu o mînă de stomac „A dracu' băutură, nu mai merge ! Şi-am luat numa o duşcă... Cred că plămînii îmi fac festa ! Beau prea mul zău ! Uite, măcar nici nu-mi aduc aminte cînd am bău din sticla de coniac, din cămară, că numai de un lat d palmă mai este în ea... Şi doar ieri după-masă le-am cum părat. Un litru pentru nea Costache şi o jumătate de litr pentru mine ! Oi fi băut din sticlă azi-noapte, cînd am ve nit de la vecin, numai aşa-mi explic ! Da, oricum, nu ma rezist la coniac ! Nu mai rezist la băutură ! Gata, sînt hotă rît să mă las de ea ! Sînt hotărît !..."

Se duse la bucătărie să prepare două cafele. După u timp veni şi Paulina.

— Te rog să mă ierţi ! îi spuse soţici neîndrăznind s-privească.

— Pentru a cîta oară ?...

Să zicem pentru ultima oară, ţi-ar place ?

— Mi-ar place, dar nu cred !

— Dar ce ţi-am cumpărat ieri, îţi place ? folosi el u şiretlic.

— Îmi place mult ! răspunse femeia ca o adolescentă

— Atunci mai lasă supărarea, că poate astăzi o să-ţ placă mult şi de mine, deoarece am luat hotărîrea să n mai beau !...

Paulina îl privi atentă. Ca niciodată, avu presimţire că hotărîrea lui Iosif va prinde viaţă, că va fi şi ea, în tr-adevăr, fericită.

Băură cafelele într-o ambianţă plăcută, iar un sfert d oră mai tîrziu, plecară de braţ la serviciu. În timp c călătoreau cu tramvaiul, deodată Iosif căzu jos şi începu să se zvîrcolească, ţinîndu-se strîns cu mîinile de stomac La gură îi apăru un fel de spută.

— E bolnav de epilepsie ?! strigă o femeie. Are criză !.

Văzîndu-l, Paulina simți că leșină. Cineva din spate o sprijini însă puternic de braț. Cînd își reveni se aplecă deasupra soțului. Zăcea nemișcat !

...Căpitanul Roman fu înștiințat că la morgă fusese adus cadavrul lui Iosif Avram, din București, a cărui moarte era suspectă. Se duse la morgă împreună cu locotenentul Mușat. Ofițerii aflară de la medicul legist care făcuse autopsia că moartea survenise în urma intoxicației cu parathion.

— Ați putea face niște precizări în legătură cu doza de parathion ingerată ? întrebă Roman.

— Știu de ce-mi puneți întrebarea, își aprinse o țigară medicul legist. Cetățeanul a decedat în tramvai și atunci se ridică problema cînd a ingerat toxicul sau, mă rog, în ce doză.

Căpitanul îl aprobă din cap.

— După cum știți și dumneavoastră, continuă medicul legist, în astfel de cazuri moartea intervine foarte repede, după prezența parathionului în organism. Contează și doza, evident... mai trase el un fum. Examenul toxicologic va stabili exact și doza, dar pînă atunci eu pot să vă spun că, în raport cu leziunile pulmonare ale lui Iosif Avram, ea a fost suficientă pentru a-i produce moartea, nu fulgerător, bineînțeles, ci într-un ritm pe care îl apreciez pînă la circa o oră sau poate chiar mai puțin !

Roman fu mulțumit de răspuns. Formulă o altă întrebare :

— Ce ați găsit în stomac ?

— Resturi de cafea, atît ! Vă mai pot spune doar că el emana un miros puternic de alcool. Am recoltat, de fapt, toate probele necesare pe care le-am trimis la laborator în vederea stabilirii alcoolemiei.

— Cine a însoțit cadavrul ? se mai interesă căpitanul.

— Soția decedatului ! Era cu el în tramvai...

— E cumva pe-aici ?

— Nu. S-a dus să se îngrijească de formalități. Era distrusă...

— Vă mulțumesc.

Ofițerii părăsiră morga și se urcară în mașină.

— Încotro ? îi întrebă șoferul. Roman tăcea.

— Cartierul Străulești, strada Lujerului ! zise Mușat.

Căpitanul încuviinţă şi el din cap, bătîndu-l uşor peste umăr pe locotenent. Zîmbi.

— Ai început să le pricepi bine, tinere !

Muşat roşi puţin.

— Păi, nu la locuinţa decedatului trebuie să găsim urmele ? zise el apoi, ca şi cum ar fi ştiut acest lucru pe dinafară.

...Strada Lujerului. Intrară într-o curte plină cu flori. În pragul uşii apăru o femeie plînsă. Era Paulina Avram. Ofiţerii se legitimară.

— Intraţi în casă ! îi invită femeia cu un gest moale.

Paulina le povesti despre viaţa pe care o dusese cu Iosif, despre patima lui pentru băutură, despre ce se întîmplase în ziua precedentă şi apoi dimineaţa, pînă în momentul decesului.

— Nu pot să-mi dau seama ce-a băut ca să conţină otravă ? ! zise ea plîngînd. V-am spus, n-a băut decît apă şi o cafea pe care a preparat-o tot el !...

Căpitanul Roman îl trimisese deja pe şofer cu ceştile de cafea la analiză. Noroc că nu fuseseră spălate. Muşat se ocupa cu investigaţiile prin vecini.

— Totuşi a mai băut ceva, altfel nu se explică ! încercă Roman s-o convingă pe femeie.

— Vă rog să controlaţi peste tot, poate găsiţi dumneavoastră ceva, că eu una nu pot să-mi dau seama ! spuse femeia căutîndu-şi batista.

Roman se ridică în picioare şi începu să caute acel ceva, care trebuia să poarte urmele toxicului. Intui, după răsuflarea femeii care îl urma, că era privit cu insistenţă, că i se studia fiecare gest.

— „Verde de Paris" aveţi în casă ? se-ntoarse el spre Paulina.

Femeia tresări, apoi pronunţă un „nu" înfrigurat.

După ce controlă în bucătărie, în sufrageric şi în dormitor, căpitanul se opri în faţa unei uşi.

— Aici ce aveţi ?

— Cămara ! răspunse femeia pe un ton nefiresc.

Pe rafturile cămării erau mai multe sticle. Roman le examină pe fiecare, mirosind conţinutul lor. Din cînd în cînd arunca cîte o privire discretă spre Paulina. Şi ea îl

iscodea. Apoi, era neliniştită, semn că ascundea ceva. Ofiţerul dădu, după un borcan, peste o sticlă de coniac „Vrancea", de o jumătate de litru. Era nefolosită, cu eticheta neatinsă.

— De cînd e aici ? o întrebă pe femeie.

— A, de vreo cinci, şase luni ! zîmbi ea fals. Aveam obiceiul să-i mai ascund băutura !

— Cînd i-aţi ascuns băutura ultima dată ?

— Sticla asta a fost cea din urmă ! o încercă o lacrimă pe Paulina.

— Şi cum vă explicaţi că de-atunci şi pînă acum nu s-a depus nici un fir de praf pe sticlă ? o ţintui Roman cu privirea.

Femeia nu se aşteptase la o asemenea întrebare, dar fiind inteligentă găsi repede o cale de scăpare.

— Dar bine, tovarăşe căpitan, zise ea cu o uşoară mirare în glas, o gospodină oare face curat şi şterge praful la un an o dată ?...

— A, da, mă scuzaţi ! făcu căpitanul, înţelegînd cu cine are de-aface.

Luă, totuşi, sticla şi o duse în bucătărie.

— Ce faceţi cu ea ? Bănuiţi ceva ?...

— Bănuiesc ceva, într-adevăr ! o săgetă Roman. Vreau să fac o probă !

— ...probă ? !

— Daţi-mi, vă rog, o sticlă curată de o jumătate de litru şi o pîlnie.

Paulina se miră şi mai mult. Aduse sticla şi pîlnia, timp în care intră pe uşă şi locotenentul Mureşat.

— Aţi găsit *cuiul* ? privi el curios la sticla de coniac de pe masă.

— Încă nu ştiu, îngînă Roman spre şi mai marea nedumerire a femeii. Să vedem ce ne iese la „laborator" ! apucă el pîlnia şi o introduse în gura sticlei goale.

Desfăcu, apoi, banderola de la gura sticlei de coniac şi înlătură hîrtia protectoare, de staniol. După ce-i scoase şi dopul, turnă coniacul în cealaltă sticlă.

— Ei, acum să vedem !... apropie sticlele căpitanul.

Roman se lăsă în jos, pînă la nivelul sticlelor şi le studie de aproape, ca un laborant. Îl interesa, de fapt,

numai o singură sticlă, cea în care fusese coniacul, însă mișcările sale erau de natură s-o deruteze și mai mult pe femeie.

— Da... e clar ! zise Roman ridicîndu-se. Uită-te și tu ! îi făcu semn locotenentului să-i ia locul. Paulina Avram susține că acest coniac a fost cumpărat de soțul său în urmă cu cinci, șase luni. La început am crezut-o, dar acum îmi este imposibil, deoarece analizele de „laborator" au trădat-o că a mințit. Privește, te rog, să vezi cît de limpede e totul !

Paulina se îngălbenise și privea cu emoție cînd la căpitan, cînd la sticlele de pe masă.

„Cum și-a dat seama că am mințit ? ! se chinuia ea. Dacă o fi numai o cursă ?..."

— Da... e clar ! repetă și Mușat care pricepuse despre ce era vorba. Coniacul a fost cumpărat mult mai devreme... chiar foarte devreme ! accentuă el ultimele cuvinte, privind cu coada ochiului la Paulina. Femeia nu-și mai găsea locul pe scaun și își freca mecanic mîinile la spate. Dar nu cumva ocolește adevărul, fiindcă e vorba chiar de sticla de o jumătate de litru, cu etichetă de coniac „Vrancea", în care vecinul Marin Costache le-a dat „Verde de Paris" acum o lună ?... lansă locotenentul. Căpitanul fu surprins de intervenția lui Mușat.

Tînărul ofițer nu apucase să-i raporteze rezultatul investigațiilor sale, deoarece sosise chiar în momentul în care Roman începuse experiențele de „laborator". Oricum, amănuntul aflat de locotenent era deosebit de interesant, iar intervenția sa deosebit de utilă în acel moment cheie al jocului psihologic.

Căpitanul Roman se apropie de Paulina și-i arătă sticla care-i dezvăluise minciuna.

— Vreau adevărul ! zise el pe un ton categoric.

După ce se uită la sticlă, la acel amănunt pe care nu-l știuse, femeia își lăsă capul în palme și dădu într-un plîns neguros.

— Nu l-am ucis eu ! Nu l-am ucis eu ! clătina din cap. Băutura l-a ucis ! Băutura...

Locotenentul Mușat îi dădu un pahar cu apă, apoi ofițerii așteptară pînă se mai liniști.

— Dumneavoastră m-aţi bănuit, fiindcă m-aţi găsit acasă şi nu eram deja plecată să mă ocup de formalităţile de înmormîntare, ştiu eu ! îşi şterse lacrimile Paulina. Da, am venit acasă repede, ca să ascund sticla de parathion, fiindcă am bănuit că numai de aici i s-a putut trage moartea.

Căpitanul vru s-o întrerupă, dar se abţinu fiindcă îşi dădu seama că nu ar fi fost momentul oportun. Femeia înţelese însă destul de bine ce intenţionase ofiţerul şi, după ce se mai şterse o dată cu batista la ochi, reluă pe un ton moale :

— Cred că ar fi bine să vă povestesc de la început în legătură cu „Verdele de Paris".

Roman o aprobă din cap.

— Acum o lună de zile, vecinul Costache ne-a adus nişte „Verde de Paris", de la I.A.S.-ul unde lucrează ca paznic, deoarece îşi făcuseră aparţia nişte gîndaci la bucătărie. Otrava a adus-o într-o sticlă de o jumătate de litru, cu etichetă de coniac pe ea. Sticla nu era plină, ci cam jumătate. Restul am completat cu apă. Iosif a dat cu soluţia prin bucătărie, ca să stîrpim gîndacii, dar i-a mai rămas din otravă. A pus sticla în cămară, gîndindu-se că poate mai avem nevoie de ea şi altă dată.

— Aţi făcut vreun semn pe sticlă, aţi luat, mă rog, vreo măsură ca să se deosebească de celelalte care nu conţineau otravă ? o întrerupse de astă dată căpitanul.

— Nu, eu una nu i-am făcut nici un semn, şi nici Iosif... începu să plîngă femeia din nou. De aici i se trage moartea !...

Căpitanul Roman îşi aprinse o ţigară în tăcere. Aşteptă.

— Da, de-aici i se trage moartea, că nu se mai sătura de băutură ! suspină Paulina. Aseară, după ce a plecat la vecinu' Costache, am bănuit că a cumpărat ceva băutură şi pentru el şi că a ascuns-o în cămară. M-am dus în cămară şi am găsit sticla de coniac pe care aţi golit-o dumneavoastră şi care... „Şi care m-a trădat că am mînţit!" dădu de înţeles mimica sa. Am ascuns-o printre sticle, undeva la fund, după un borcan, acolo unde aţi găsit-o dumneavoastră ! Azi-dimineaţă, după ce m-am chinuit să-l trezesc pe Iosif, l-am văzut, la un moment dat, că iese din cămară tuşind, de ziceai că se sfîrşeşte. Am bănuit

imediat că a găsit jumătatea de coniac pe care o pitisem și că a băut din ea. M-am dus în cămară și observînd că n-a găsit-o, deci că n-a umblat la ea, mi-am văzut de treburile mele. Abia în tramvai, cînd a căzut jos, mi-am dat seama că el a băut din sticla cu „Verde de Paris", care, fiind tot de jumătate și avînd etichetă de coniac, a confundat-o cu cea pe care i-o ascunsesem eu... Doamne, ce nenorocire ! o podidiră iarăși lacrimile. Mai bine nu-i ascundeam băutura !...

— Mai bine le ascundeați pe amîndouă, dar în primul rînd otrava ! spuse Mușat impresionat de ce auzise.

— Și unde ați aruncat sticla cu restul de „Verde de Paris " ? o întrebă căpitanul.

— În magazie, după niște lemne !

Roman se duse să caute sticla. Ieșind în curte, dădu cu ochii de șofer care venea într-un suflet.

— În afară de cafea n-a ieșit nimic la analiză, tovarășe căpitan ! zise șoferul.

— Știu !

— Atunci de ce m-ați mai trimis cu cafelele la analiză, de era să rămîn și fără pingele ?...

— Știu numai de cîteva minute, îl bătu Roman peste umăr, dar fără confirmarea ta, tot n-aș fi îndrăznit să știu !

— Aha... făcu șoferul. Deci e gata cazul !

— Gata !

În timp ce căpitanul Roman și șoferul găseau sticla cu urmele ucigașe, Mușat o întrebă în casă pe Paulina :

— Și de ce a trebuit să ne ascundeți adevărul ?

— Mi-a fost teamă să nu credeți că l-am omorît eu, ca să rămîn cu banii cîștigați la loto. Acuma ce să fac cu ei, dacă nu-l mai am pe el ! zise Paulina amărîtă. Nu știu de ce, dar ca un făcut, necazul a dat buzna peste mine tocmai cînd ceva, din interiorul meu, îmi spunea că Iosif n-o să mai bea, că o să-l iert pentru ultima dată...

Așa s-a încheiat povestea unei anchete și a unui bărbat cu năravuri, care a fost iertat de soție pentru ultima dată...

Revenind, după această tristă întîmplare, la ancheta propriu-zisă, căpitanul Roman vă pune următoarea întrebare :

Ce anume „ascundea" sticla de coniac golită, aspect pe baza căruia ofițerul și-a putut da seama foarte ușor că Paulina mințise cînd afirmase că aceasta se afla în cămară de cinci, șase luni ?

În gardă cu... Cassius Clay

— Blestemat să fie cine o mai intra cu salariul în restaurant ! își mușca buzele omul din fața căpitanului Roman. Nu era mai bine dacă mă duceam direct acasă ?

— Ba da, îl aprobă ofițerul, totuși de ce n-ați venit să reclamați cazul aseară ?

— Am vrut să-l dibuiesc singur, crezînd că-i vorba despre o răzbunare. Eram și cam „făcut"... Abia azi-dimineață, cînd m-am trezit, mi-am dat seama de realitate...

— Ce v-a luat ?

— Portofelul cu bani și aparatul de fotografiat ! Dar, la urma urmei, nu aparatul sau banii sînt importanți, ci actele din portofel, legitimația de serviciu, vă dați seama!...

— Vă înțeleg, spuse căpitanul, însă pentru mine prezintă importanță absolut tot ce și-a însușit infractorul. Cîți bani ați avut în portofel ?

— N-aș putea să vă spun exact, că am cheltuit foarte mult la restaurant și, apoi, am cumpărat și drăcia aia de aparat. Oricum, în jur de trei mii lei tot mi-a luat.

— Aș dori să fiți mai explicit, interveni ofițerul. Încercați să vă reamintiți suma aproximativă pe care ați cheltuit-o la restaurant și, apoi, faceți-mă să înțeleg de unde și în ce împrejurări ați cumpărat „drăcia aia".

— Vă rog să mă iertați, tovarășe căpitan, se scuză păgubașul, dar de atîta supărare...

— Se mai întîmplă, spuse Roman împăciuitor, dar pînă să-mi povestiți cum s-au petrecut lucrurile, vă rog

să-mi spuneţi dacă v-a văzut vreun doctor. Doresc să vă ştiu în siguranţă din punct de vedere medical.

— Vă mulţumesc pentru grija dumneavoastră. M-a văzut un doctor de la chirurgie. Deşi lovitura de pumn a fost foarte puternică, dumnealui mi-a garantat că nu se vor produce nici un fel de complicaţii.

— Asta mă bucură. Acum vă ascult relatarea propriu-zisă...

— Păi, să vă povestesc..., răsuflă greu reclamantul. Ieri, după ce am luat salariul, m-am dus cu cîţiva colegi la restaurantul „Mioriţa", la o bere. Numai că timpul a trecut repede şi dintr-o bere s-au făcut patru, apoi zece, apoi..., ce-mi mai reamintesc precis este că la urmă s-a lăsat cu şampanie. Prostie mare, tovarăşe căpitan, dădu Ionel Stoica din cap. Nu ştiu, dar cînd te prinde băutura, îţi ia dumnezeu minţile !... Dar să revin. Pe la orele 20,30, a poposit la masa noastră un tip bine îmbrăcat, cu o figură blajină, care m-a întrebat dacă nu mă interesează un aparat de fotografiat. A sesizat probabil că din tot grupul nostru eu eram cel mai bine dispus şi foarte generos la buzunar. Asta-i meteahna mea la băutură !... I-am răspuns că nu mă interesează aşa ceva, că habar n-am să fotografiez şi, în concluzie, l-aş cumpăra de pomană. El, însă, şi-a tras un scaun lîngă mine şi a început să-mi arate cum se mînuieşte aparatul. Urmărindu-l atent, mi s-a părut că este uşor să faci poze şi atunci m-am hotărît să-l cumpăr, pentru a-i face o surpriză soţiei mele.

— Şi cît aţi plătit pentru el ? îl întrerupse Roman.

— Trei sute de lei ! Nu era prea scump, cel puţin aşa m-au asigurat şi colegii mei.

— Cunoaşteţi marca aparatului ?

— Da, era un „Smena 2".

— Continuaţi.

— Ce aş vrea să mai adaug în legătură cu aparatul, spuse Stoica, este că omul care mi l-a vîndut nu părea a fi un bişniţar. El se pricepea foarte bine la tehnica foto şi s-a arătat foarte amabil, dovadă că ne-a făcut o fotografie la toţi cei de la masă, după care mi-a dat aparatul cu rolfilm cu tot.

— V-aţi notat cumva seria şi numărul aparatului ?

— Nu, răspunse interlocutorul. N-am bănuit ce urma să mi se întîmple...

— Mda. Cine a plătit consumația ?

— La masă, au plătit și alți colegi, dar partea cea mai mare din consumație am achitat-o eu. Cred că am dat în jur de 500—600 lei, asta în afară de banii pe aparatul foto. La închiderea localului, am plecat cu toții acasă, eu fiind lovit și jefuit pe aleea aceia, lîngă cabinele telefonice.

— Cum, au fost de față și colegii dumneavoastră ? întrebă Roman puțin mirat.

— Nu-mi aduc aminte ! răspunse Stoica. Sub nici o formă nu îmi pot aduce aminte !... Atunci, pe moment, așa cum dealtfel v-am spus la început, am crezut că-i vorba de o răzbunare din partea vreunui coleg. Abia dimineață, cînd m-am dezmeticit, mi-am dat seama că nu se putea lua în discuție așa ceva. La birou, mi-am întrebat colegii ce s-a întîmplat aseară, după ora închiderii. Numai unul dintre ei mi-a putut da un fir ; ceilalți nu-și mai aminteau nimic...

— Ce anume v-a spus colegul ?

— Mi-a spus că eu m-am dus pînă la toaletă și n-am mai revenit. M-au căutat, dar negăsindu-mă au crezut că am plecat.

— Vă puteți totuși aminti ceva din ce s-a întîmplat după ce ați fost la toaletă ?

— Nu, imposibil ! se foi Ionel Stoica pe scaun. Băutura și-a făcut de cap cu mine...

— Cîți inși ați fost la masă ? încercă Roman să reînnoade o idee.

— Patru, și cu mine cinci !

— Ceilalți colegi au stat cu toții pînă la sfîrșit ?

— Da, eu așa îmi aduc aminte, și, apoi, așa mi-au spus și ei azi-dimineață.

— Îmi puteți spune cine v-a servit la masă ?

— Da. Un ospătar tînăr, cu o mustață stufoasă și o picoliță blondă, cu o mini-jupă foarte, foarte scurtă.

— Hm, „mini-jupă foarte, foarte scurtă ?“ căută ofițerul privirea reclamantului.

— Da..., zise Stoica, avea picioare foarte frumoase și era, așa... mai mult decît amabilă, înțelegeți !...

— Mai erau şi alţi consumatori în local ?

— Da, mai erau, însă nu m-a interesat ce făcea fiecare

— Eu vă mulţumesc, spuse în final ofiţerul, şi voi fac tot ce-mi stă în putinţă ca să-l găsesc pe tîlhar. Mergeţi ş vă vedeţi de treabă, iar în cazul cînd voi avea nevoie d dumneavoastră, am să vă sun acasă sau la birou.

— Credeţi că o să mai intru în posesia actelor, to varăşe căpitan ? îndrăzni să întrebe Ionel Stoica ridicîn du-se de pe scaun.

— V-am spus, am să fac tot ce-mi stă în putinţă s le găsesc.

*

Restaurantul „Mioriţa".

— Da, sigur că da, am trimis să-l cheme pe ospătar se arătă deosebit de amabil responsabilul localului. Chia aţi avut noroc, că s-a schimbat tura, tovarăşe căpitan Picoliţa nu s-a prezentat însă la serviciu, nu ştiu ce s- fi întîmplat cu ea...

S-a mai întîmplat să lipsească şi altă dată ? s interesă ofiţerul.

— Daa... Nu este o salariată conştiincioasă. Nu-i prim dată cînd îmi ridică probleme.

— Anume ?

— ...Chestiuni nu tocmai plăcute.

— Chiar aşa ? deveni Roman şi mai atent.

— Mda, şi nu cred că nu ştiţi cîte ceva de la colegi dumneavoastră de la moravuri.

— Evident, evident, dar după cum vă puteţi imagina amănuntele, şi mai ales cele culese de la locul de „pro ducţie", mă interesează deosebit de mult.

— Atunci, ca ultime noutăţi, pot să vă spun că s- înhăitat cu un pletos, care mie personal mi-a făcut impresie dintre cele mai urîte.

— De ce, aţi avut vreo altercaţie, ceva ?

— Da, cam aşa s-ar putea traduce, însă, de fapt, el fost cel care mi-a adresat cuvinte murdare şi chiar a in tenţionat să mă lovească.

— Deci e şi agresiv ! îl incită ofiţerul.

— Da, nici nu începe vorbă ! Îmi arăta brațele îndoite; vezi doamne, că are mușchi și, ca să mă intimideze, se lăuda că l-ar doborî și pe Cassius Clay.

— Să fie oare chiar așa de puternic ?

— E, pe naiba !... Dar e în stare să lovească pe oricine, fiindcă are un temperament violent. Astfel de oameni cred eu că nu se dau înapoi de la fapte josnice.

— Chiar pînă acolo... „fapte josnice" ? mișcă Roman din sprîncene.

— Da. Ce, bișniță-i nimic ? ridică tonul gestionarul.

— Dacă-i așa, atunci aveți oarecare dreptate, înclină căpitanul ușor din cap. Și totuși de ce a intenționat să vă lovească ?

— Din cauza Mihaelei, a picoliței. Într-o seară, ea a plecat împreună cu un consumator care era în stare gravă de ebrietate. I-am atras atenția că nu-i frumos ce face... Peste puțin timp a apărut „boxerul" ei, care a sărit la mine foarte revoltat că mă leg de logodnica lui.

— Curios, în loc ca el să fie intrigat că fata contractase o legătură imorală, îi ia apărarea...

— Păi da !

— Și-apoi, faptul că el a apărut la puțin timp după aceea denotă că aștepta undeva în apropierea restaurantului.

— Bineînțeles, altfel nici nu se explică.

— Hm, „E ceva putred în Danemarca !"... Aveți adresa Mihaelei ?

— Da, v-o dau imediat. Responsabilul răsfoi un caiet cu adresele angajaților săi, apoi spuse : Strada Tutunului nr. 28 ! Vă interesează și numărul de telefon ?

— Dacă-l aveți...

— Da, 14.09...

În ușă bătu cineva, apoi intră. Era ospătarul care servise în raionul reclamantului.

— Dînsul este de la miliție, Gogule, spuse responsabilul. Vrea să te întrebe cîte ceva despre consumatorii de-aseară. Eu vă las, tovarășe căpitan, am o mulțime de treburi de rezolvat, se scuză el politicos și ieși.

— Ia loc ! îl invită Roman pe ospătar.

— Nu mulțumesc ! refuză acesta. Mai bine mă simt în picioare. Meseria...

Căpitanul îl puse în temă cu problemele care-l int resau.

— Da, eu i-am servit pe cei cinci cheflii, zise Gog Erau în vervă mare...

— S-a băut mult ?

— Mult... Dacă doriți vă fac o copie după nota de plat

— Nu-i rău, dar aș dori mai întîi să aflu cine a achitat·

— Primele zece sticle de bere le-au achitat „studeț ești", apoi tot ce-a urmat după aceea, începînd cu c niac și mîncare și terminînd cu șampanie și banane, plătit tipul care a cumpărat aparatul de fotografiat. A vîrlea cu sutarele ca la nuntă !...

— Știi cumva cine este persoana de la care a cumpăr aparatul de fotografiat ?

— Nu, nu l-am mai văzut pînă atunci, dar cred era fotograf, că avea mai multe aparate la el. Aseară fost într-o mică încurcătură.

— Ce fel de încurcătură ?

— ...Financiară ! clipi Gogu. A venit cu prietena l la restaurant și, la un moment dat, după ce făcuse deja consumație consistentă, și-a dat seama că uitase port felul acasă. Pentru a scăpa onorabil din încurcătură, fă ca prietena să bage de seamă, a găsit o cale de ieșire pr vinderea unuia dintre aparatele sale de fotografiat.

— Dacă n-a avut altă soluție, înseamnă că s-a descu cat bine, spuse Roman și întinse pachetul său cu țigi ospătarului. Fumezi ?

— Da, vă mulțumesc.

Își aprinseră țigările, apoi căpitanul spuse :

— Acum aș vrea să te întreb altceva. Prietenul Mihael a fost și el în local ?

Gogu îl privi bănuitor pe ofițer și, după ce trase u fum de țigară, zise scurt :

— 'Fost !

— Și a plecat cu Mihaela ?

— Cred. Bănuiesc... Eu i-am lăsat la masă cu tipul

— Care tip ? Cel cu...

— Da, cu tipul care a plătit consumația la masa chef ilor, confirmă ospătarul.

— Zău, dar cum au ajuns totuși împreună ?

— Păi, Mihaelei îi cam fug ochii..., rîse Gogu șmecherește, dar cred că Gioni s-a împrietenit cu tipul.

— Gioni e probabil prietenul ei, nu ?

— Da. Cînd tipul a mers la toaletă, cred că Gioni s-a dus după el, că i-am văzut după aceea împreună la o masă din grădină. Mihaela le-a adus o sticlă de șampanie.

— Deci, se pare că au plecat în trei !

— Cam așa am înțeles și eu, îi răspunse Gogu.

— Spune-mi, te rog, ce impresie ți-a făcut Gioni ?

— Un golan, răspunse ospătarul.

— Știi cumva cum îl mai cheamă ?

— Stați numai puțin, să-mi amintesc. Mihaela mi-a arătat odată o fotografie a lui Gioni în postură de boxer. Poză à la „Cassius Clay". Sub fotografie era scris numele lui adevărat. Mihaela se mîndrea cu această fotografie, lăudîndu-se față de mine că artistul ei practică boxul la „Metalul" București. Zicea că-i mare campion. Gata, mi-am amintit ! se lumină, deodată, ospătarul. Gheorghe Munteanu, scria cu majuscule sub fotografie.

— S-ar putea să fie boxer, își dădu cu părerea căpitanul, dar eu unul, deși urmăresc cu pasiune cronicile sportive, nu-mi amintesc să fi citit, sau să fi auzit despre un asemenea nume în lumea boxului.

— Nici eu, tovarășe căpitan ! De fapt, eu mai mult cu fotbalul sînt...

— Mă rog, pasiuni și pasiuni... Aș mai avea acum o singură întrebare, care se leagă și de perspicacitatea dumitale destul de dezvoltată după cîte am observat, îl măguli Roman. Întrebarea sună cam așa, spuse căpitanul, privindu-l atent : Ai sesizat în restaurant, fie înainte de ora închiderii, fie după aceea, vreun individ suspect care s-ar fi putut deda la vreo lovitură ? Mă refer la cei care își „cumpără" victimele din restaurante.

— Nu, zise ospătarul cu o undă de regret în glas.

— Nu-i nimic, eu îți mulțumesc și pentru atît !

Întors la miliție, Roman îl chemă pe locotenentul Mușat și, după ce-l puse în temă cu rezultatul cercetărilor sale de pînă atunci, îl trimise la secția de box a clubului sportiv „Metalul", pentru a face investigații în jurul lui „Cassius Clay" și a-i afla adresa.

— În acest timp, eu voi face verificări în jurul Mihaele raportă Roman șefului său. Voi trece mai întîi pe la br gada moravuri.

— Cred că aceasta este pista cea mai bună, îi spus șeful. Demascarea autorului, sau a autorilor țîlhăriei pr zintă greutăți fiindcă sîntem handicapați de eventual recunoaștere a infractorilor de către victimă. De acee șansele noastre depind în mare măsură de operativitate cu care vom acționa. Urmează-ți firul cercetărilor ; dac ai nevoie de ajutor, telefonează-mi. Eu îți doresc succes

— Vă mulțumesc.

Căpitanul Roman află de la brigada moravuri c Mihaela avea o reputație deocheată. Se plimbase cu sei viciul pe la mai multe localuri și existau date că ar prietena unor infractori cunoscuți, că se ocupă cu afaceri dubioase, ca servind drept momeală pentru atragerea vi tualelor victime. Chiar fusese implicată într-un asemene caz, însă miliția nu putuse furniza probe de vinovăți deoarece păgubitul își retractase depozițiile de învinuir de teamă să nu afle soția sa în ce împrejurări îi dispăr seră banii.

Roman se întîlni în biroul său cu locotenentul Mușa

— Hai, spune repede ce-ai constatat !

— Gheorghe Munteanu este un tip destul de periculo tovarășe căpitan, începu Mușat. A practicat, într-adevă boxul la acest club, însă a fost exclus de un an de zile, per tru abateri grave de la viața sportivă. Din dosarul să rezultă că n-a ajuns la cine știe ce performanțe.

— Acum lucrează undeva ?

— Se pare că nu. Gazda sa mi-a spus că dă foarte r pe acasă și că în ultimul timp l-a văzut împreună cu o fat blondă. Este vorba despre Mihaela, așa am dedus.

— Ascară a fost acasă ?

— Nu. Cred că este la ea.

— Da, este la ea ! certifică Roman.

— Sînteți sigur ?

— Absolut !... zîmbi Roman. Cu cîteva minute în urm am pus-o pe secretară să formeze numărul Mihaelei i-a răspuns un bărbat nu prea politicos, probabil trez din somn de acest telefon. Acum pregătește-te, că-i voi face o „vizită“ Mihaelei. Lui „Cassius Clay“, i-am pregăt

și un partener în caz de nevoie... pe ofițerul nostru, Paul Dobrescu, fostul boxer.

Garsoniera Mihaelei. Ofițerul Paul Dobrescu apăsă pe sonerie. După cîteva momente de așteptare, în prag apăru un tînăr spătos, îmbrăcat în chilot și maieu.

— Ce dorești ? întrebă tînărul frecîndu-se la ochi. Mirosea a băutură de la o poștă.

— Să citești ce scrie aicî ! îi întinse Dobrescu o hîrtie.

— Ce-i asta ? Cine ești matale ?... se holbă Gioni.

— Dacă nu mă cunoști, atunci să mă prezint : Paul Dobrescu ! zise ofițerul, schițînd cu rapiditate poziția de box. Iar asta-i provocarea !... îi flutură, apoi, hîrtia pe sub nas.

— Aa..., îl recunoscu Gioni pe fostul campion de box și pe care îl invidiase de atîtea ori pentru forța și tehnica sa. Ce provocare, bre, nea Paule !... zîmbi el strîmb...

— Citește !... îi întinse din nou hîrtia ofițerul.

Gioni privi derutat la Paul Dobrescu și încercă să facă un pas înapoi. Imposibil. În spatele său se și înființaseră doi inși. Luă hîrtia cu gesturi forțate și citi : „Autorizație de percheziție".

— Intrați, zise moale Gioni. Dar nu cu locuiesc la această adresă... Și ce-i cu matale, pe aici, bre, nea Paule ?... îi strecură el fostului campion în timp ce pășeau în încăpere.

— Să intrăm în „ring" și-apoi ai să vezi ! îi răspunse rece Dobrescu. Dînsu-i „arbitrul-judecător" !... și arătă spre căpitanul Roman.

Percheziție. Mihaela stătea într-un colț al camerei și urmărea mișcările milițienilor. Pe chipul ei se putea citi o mare îngrijorare, ce căpătă amplitudine atunci cînd Roman deschise sacoșa ei de piele, pe care o purta zilnic la serviciu. Din sacoșă ieși la iveală un aparat de fotografiat.

— Al dumitale este aparatul ? privi căpitanul la Mihaela.

— Nu, al lui ! arătă ea spre Gioni.

— Da, e al meu ! confirmă Gioni.

— De unde-l aveți ? nu-l scăpă Roman din ochi pe „Cassius Clay".

— De la magazin în nici un caz ! se lansă tînărul în tr-o explicație impertinentă.

— Asta știam și eu, surîse căpitanul cu subînțeles Să ascultăm poveștile...

— L-am cumpărat „la negru", asta-i tot ! zise Gior cu mîinile în buzunare. Mulțumit ?

— Cînd l-ați cumpărat ?

— Acu' vreo săptămînă, în pasaj la „Majestic". Ajung explicația ?...

Roman nu-i dădu nici o replică. Îi puse o altă întrebare

— La ce-ți folosește aparatul ?

— Ha, ha, hai că asta-i bună ! rînji Gioni. Și eu car mă așteptam la o întrebare marcantă...

— Chiar te aștepta-i, zău ? îl privi ironic căpitanu Atunci iată și întrebarea... marcantă, apăsă el pe ultimu cuvînt. Ce *marcă* are aparatul ?

În cameră se așternu liniștea. Gioni era într-o vădit încurcătură, iar aerul său șmecherese îi dispăruse subi Mihaela sesiză pericolul situației și încercă să-și scoat prietenul la „suprafață" printr-o stratagemă.

— Tovarășe căpitan, începu ea.

— Mai bine taci, că și așa nu știi ce marcă are aparatul i-o tăie Roman. De azi-noapte și pînă acum n-ați avu timp suficient ca să vă memorați marca aparatului...

— Ce insinuare ! găsi Gioni o cale de a ieși momenta din încurcătură. Hî ! Auzi, de azi-noapte...

— Răspunde la întrebare ! ridică tonul căpitanul.

— Nu cunosc marca, e bine ? făcu el pe iritatul. D fapt, nici nu m-a interesat. Esențial este că știu să foto grafiez !

— E, nu mai spune..., coborî tonul ofițerul. Atunci s vedem dacă știi să fotografiezi.

— Da, știu ! se îndreptă Gioni să ia aparatul de pe pa

— Pardon ! îl opri Roman. Fără aparat !... El poart urmele tîlhăriei, drăguțule. Și-apoi, n-ai pus odată „mîna pe el ? Lasă-l, că trebuie să-l mai restituim și cheflîului.

„Cassius Clay" se făcuse palid la față și făcea efortu disperate să-și mențină aerul de nevinovat.

— Cum vreți !... n-avu el puterea să găsească o replic mai convingătoare.

— Vei fotografia la „rece“ ! își mută Roman privirea la Mihaela, studiindu-i reacțiile. Îngălbenise și tremura.

— Și... cum să fotografiez la „rece“, dacă n-am aparat? spuse Gioni agasat.

— Foarte simplu, numai îți imaginezi că fotografiezi, se apropie căpitanul de el.

— Cum ?

— Spunîndu-mi ce diafragmă și ce timp de expunere vei folosi ca să faci o fotografie acum, în această încăpere.

În cameră se așternu din nou liniștea. Acum, ea era, însă, pentru „Cassius Clay“ mai chinuitoare ca oricînd.

— Cred că în jur de jumătate ! încercă Gioni un răspuns ambiguu, ca să-l poată potrivi la nevoie și să-l întoarcă în favoarea sa.

— Te referi la diafragmă, nu ? îl întrebă Roman.

— Da, bineînțeles, crezu „Cassius Clay“ că a ghicit-o și că balanța se înclină în favoarea sa.

— Deci jumătate, asta înseamnă cincizeci dintr-o unitate sau 0,5. Este ?

— Daa, confirmă larg Gioni. „Hai, c-a ținut !“ se-mbărbătă în sinea sa. Diafragma cincizeci !...

— Și timpul de expunere ?

— Favorabil, bineînțeles !... se lansă „Cassius Clay“, interpretînd figura de om învins a ofițerului.

— Lasă-te, mister *Clei !* Ești tare de „diafragmă“, se vede ! arătă el cu degetul la cap. În privința celuilalt factor, al timpului..., o să am grijă să te „expun“ cît mai repede completului de judecată, „favorabil“, bineînțeles. Dumneata pentru tîlhărie, iar Mihaela pentru complicitate la tîlhărie !

— Degeaba, n-aveți probe ! își dezvălui și Gioni adevărata sa „personalitate“. La mine nu ține cu vraja. Vreau probe, nu iordane !

— Dacă crezi că probele materiale nu sînt grăitoare, arătă Roman aparatul de fotografiat, atunci o să-ți aduc în „ajutor“ și probe testimoniale.

— Ce probe test..., lăsați-vă de teste, că nu merge, zău, gesticulă Gioni. Vreau probe, cu testele nu ține, nu-nghite băiatu' !

— O probă testimonială înseamnă o probă cu martori, fu nevoit să-i explice căpitanul.

— Ce martori ! răbufni „Cassius Clay". N-aveţi nici un martor împotriva mea !

— Ba am, drăguţule ! îl privi Roman de aproape. Şi nu unul... cinci !

— Dacă nu-i secret aş putea să-i ştiu şi eu ?

— Cum să fie secret, din moment ce ei vor apărea în faţa judecătorului, chiar dacă nu vor fi acolo ?

— Nu vedeţi că nu iese la vopsea ! zise Gioni cu un aer triumfător. Cum să apară cinci martori fără să fie de faţă ? Ha, ha, ha...

— Nu ştiu dacă ai să mai rîzi cînd i-oi vedea şi pe biroul meu ! schimbă tonul căpitanul. Ei te vor acuza de furtul aparatului de fotografiat, mai bine decît ar putea s-o facă Ionel Stoica, păgubaşul, care se află şi el printre ei.

— Aha, vă referiţi la tipul care mi-a făcut cinste cu un pahar de şampanie şi la cei patru prieteni ai lui cu care se afla la masă...

— Întocmai ! îl aprobă Roman. Ei reprezintă „ochiul" nevăzut !...

— N-aş crede, nu m-ar fi putut vedea ! replică „Cassius Clay".

— Ba da, pentru că ei reprezintă... „ochiul" nevăzut de dumneata ; apăsă vorba căpitanul. Cînd vom ajunge la miliţie, o să am plăcerea să ţi-i prezint pe cei cinci martori, fără ca ei să fie în birou... Acum să trecem să redactăm procesul verbal de percheziţie, mai adăugă Roman făcîndu-i semn lui Muşat să se apropie. Tu ia-o înainte şi pregăteşte martorii ! îi şopti locotenentului.

— Am înţeles, dar „fără ca ei să fie acolo" !... îl parafrază pe căpitan făcîndu-i cu ochiul.

...La miliţie, cum intră în birou, Gioni se lămuri că Roman avusese dreptate. Cinci martori acuzatori, printre care şi chefliul tîlhărit, îi stăteau în faţă şi-l acuzau de însuşirea aparatului... El recunoscu tîlhăria comisă şi indică locul unde ascunsese portofelul cu acte şi bani.

Aşa s-a încheiat o zi de lucru a căpitanului Roman, în timp ce un cetăţean pleca bucuros de la miliţie, murmurînd: „Cît oi trăi, n-am să mai intru cu salariul în restaurant !"...

Dumneavoastră știți, stimați cititori, care a fost proba celor cinci martori „nevăzuți" și care l-au acuzat categoric pe Gioni ca autor al tîlhăriei ?

O scrisoare pierdută...

La miliție se prezentă un tînăr foarte abătut. Căpitanul Roman înțelese că i se întîmplase ceva. Îl invită să ia loc.

— Ce necaz vă aduce la noi ? îl întrebă.

— Nu știu cum să încep, se foi invitatul pe scaun, dar mă simt tare rău pentru ce învinuiri mi s-au adus acum o jumătate de oră. Asemenea cuvinte nu mi s-au spus niciodată... Dar, mai bine, să iau firul întîmplării de la capăt.

— Vă rog.

Mă numesc Gheorghe Isac, am nouăsprezece ani și locuiesc în provincie, la Cîmpina. Am luat bacalaureatul anul acesta și m-am hotărît să dau examen de admitere la Facultatea de Drept. Mi-ar place mult să fiu jurist... Dar să revin la întîmplarea mea. După ce mi-am luat bacalaureatul, am plecat într-o scurtă vacanță, apoi m-am apucat să învăț serios pentru admitere la facultate. Nu trecuseră decît cîteva zile de cînd mă apucasem de învățat, cînd a venit la Cîmpina unchiul Loghin, fratele mamei mele, care locuiește aici, la București. Întrucît era detașat pentru două luni pe litoral, iar în apartamentul său nu mai rămînea nimeni, este necăsătorit, m-a rugat să locuiesc eu acolo, timp în care să mă pregătesc în voie. Singura condiție era să am grijă de apartament și să-i trimit la mare toată corespondența pe care o primea în București. Am dat curs rugăminții sale și am venit la București ; unchiul a plecat la Mamaia, lăsîndu-mi adresa unde-i puteam scrie și unde să-i trimit scrisorile.

La circa trei săptămîni de la plecarea sa, am văzut o scrisoare în cutia poştală. Voind s-o iau, mi-am dat seama că unchiul nu-mi lăsase cheia de la cutie. Am căutat-o în apartament, dar n-am găsit-o. Am rugat cîţiva vecini să-mi împrumute cheile de la cutiile lor de scrisori, însă nici una nu s-a potrivit. M-am hotărît atunci să-i scriu unchiului meu. Şi i-am scris, rugîndu-l să-mi spună locul unde a pus cheia de la cutia poştală. Astăzi a venit de la mare şi mi-a prezentat o scrisoare prin care mi-a demonstrat că îmi răspunsese. Îşi cerea scuze în scrisoare că uitase să-mi lase cheia, şi-mi preciza că ea se află în bibliotecă, în volumul lui Caragiale, intitulat „O scrisoare pierdută". Citind unde pusese cheia, am zîmbit. Un zîmbet care m-a costat scump... adăugă trist.

— În ce sens te-a costat scump ? îl întrebă căpitanul. Doar n-aveai nici o vină, din moment ce el uitase să-ţi spună locul unde ţinea cheia. Apoi este atît de simplu şi chiar hazliu...

— Aşa este, da, aţi sesizat „cheia" problemei, spuse Gheorghe Isac, dar unchiul nici măcar n-a vrut să mă asculte, deşi singur putea să-şi dea seama de gafă. Dar nu m-a lăsat să scot o vorbă, pur şi simplu. Cum a venit a început să mă facă cu ou şi cu oţet. Mi-a adus tot felul de învinuiri, dar cea mai dureroasă a fost că m-a făcut hoţ. Adică... complice la furt, ceea ce este tot una.

— „Complice la furt" ? La ce furt ? se miră ofiţerul.

— La furtul moştenirii sale !

— Nu înţeleg. Fii mai clar.

— Scrisoarea din cutia poştală, pe care nu i-am trimis-o la mare, conţinea testamentul bunicului, respectiv al tatălui unchiului meu. În una dintre clauze, bunicul condiţiona că dacă unchiul Loghin nu va plăti cinci mii de lei pînă la 15 august a.c., atunci partea lui de moştenire va reveni mamei mele. Şi astăzi sîntem în 20 august...

— Cui trebuia să-i plătească unchiul tău cinci mii de lei ?

— Unui prieten de-al bunicului, în contul unei datorii. Scrie acolo !

— Mda, şi pentru asta te-a învinuit de... complicitate la furt, zîmbi căpitanul.

— Da..., că m-aș fi înțeles cu mama să nu-i trimitem scrisoarea, ca să treacă termenul de 15 august. În realitate n-am nici o vină, v-ați dat seama, nu ?

— Ai avut totuși una, îl privi ofițerul cu subînțeles.

— Da, îmi dau seama, dădu Gheorghe din cap. Trebuia să mă gîndesc înainte de a pune mîna pe stilou...

— Vezi ? Un viitor jurist trebuie să stea bine cu logica. Dar, mă rog, n-ai prevăzut, și nici unchiul tău. Această situație poate fi însă demonstrată foarte ușor la tribunal — caz fortuit se numește, ai să înveți la facultate — și unchiul tău va fi repus în drepturile de moștenitor, după ce va achita suma de bani menționată în clauză de testator, adică de bunic.

— Tovarășe căpitan, aș avea o rugăminte, zise Gheorghe.

— Te ascult.

— N-ați dori să veniți cu mine, să-i explicați dumneavoastră unchiului meu aceste lucruri ? Mi-e frică să nu mă bată, atît e de nervos. Vă rog...

Căpitanul se gîndi puțin, apoi zise :

— Fie, dar trecem gestul în contul colaborării noastre viitoare ca juriști ! și-i făcu cu ochiul.

Dumneavoastră știți, stimați cititori, de ce Gheorghe Isac nu i-a putut totuși trimite unchiului său, la mare, scrisoarea cu pricina ?

Fluturele... de hîrtie

În birou sună telefonul. Căpitanul Roman ridică receptorul. Directorul maternității îl sesizează că, la orele 12,00, fusese adusă o femeie în vîrstă de 21 ani, în stare foarte gravă, stabilindu-i-se diagnosticul : avort toxico-septic.

— Vin imediat ! răspunse prompt ofițerul.

...Coborî treptele în grabă. Mașina de serviciu îl aștepta afară cu motorul deja pornit. Plecă. Autoturismul goni cu toată viteza, dar ajunseră prea tîrziu pentru a putea sta de vorbă cu tînăra. Intrase în comă. În pofida îngrijirilor, starea sa generală se înrăutăți și, la scurt timp, femeia decedă. Cît fusese în viață, Eugenia refuzase să dezvăluie medicilor ceva în legătură cu avortul și nu avizase părinții sau rudele apropiate.

De ce Eugenia ascunsese adevărul, riscînd un sfîrșit tragic ? Nu era ușor de răspuns la această întrebare. În căutarea adevărului, trebuia să se pătrundă peste vălul aparenței, dincolo de suprafața unei motivații puse pe seama unei vîrste tinere ori, poate, pe teama victimei de a nu ajunge în fața instanței de judecată.

Ofițerul își propuse să înceapă cercetările prin stabilirea cercului de cunoștințe ale victimei.

— Nu știu nimic, răspunse, printre lacrimi, mama Eugeniei. O vreau pe fata mea !...

Era zadarnic să continue discuția. Părinții, în fața crudei realități, nu-și puteau veni în fire.

...Camera Eugeniei. Lenjerie, haine, cărți, bibeloturi, însemnări... Reține atenția o agendă, o schiță și cîteva însemnări.

...O fată tînără, zveltă, fu invitată să ia loc. Tristă, se așeză, încet, pe scaun. Privirile i se pierd pe podea. Căpitanul, care își pusese mari speranțe în ascultarea acestei persoane, i se adresă pe un ton cald :

— Îmi pare rău de acest deznodămînt, n-ar fi trebuit să se întîmple. Eugenia nu a procedat bine ascunzînd secretul sarcinii și mai ales avortul. Putea fi salvată...

— N-am nici o vină, spuse fata, izbucnind în plîns. Deși sînt sora ei, nu mi-a mărturisit nimic și nici eu nu am observat vreo schimbare.

Este întrebată dacă cunoaște persoana cu numele de Cornel, care *figurează* în mai multe scrisori găsite la Eugenia.

— Îl cunosc, sigur că da. A fost, cu mult timp în urmă, prietenul sorei mele, însă, de cînd s-a bătut cu tata, au

întrerupt orice legătură. Acum are o altă prietenă. Am văzut-o odată, cînd am fost cu Eugenia și cu părinții la cinema...

— Cînd s-a întîmplat asta ?

— Acum o lună, răspunse fata. Eugenia a cumpărat biletele, ne-a făcut o surpriză... De fapt, demult nu mai fusesem toată familia la cinema.

— Și unde l-ați văzut pe Cornel cu noua sa prietenă ?

— Chiar la cinema, atunci. Erau cu două rînduri mai în față...

Din investigațiile care urmară, rezultă că sora Eugeniei nu minți se. Cu un an în urmă, Cornel vrusese să-l bată pe tatăl fetei, dar se alesese cu un maxilar fracturat. Conflictul fusese grav și inconciliabil. Familia îi interzisese Eugeniei să se mai întîlnească cu Cornel.

Investigațiile continuară. Fu identificată o colegă de liceu a Eugeniei, în care aceasta avea multă încredere.

— Nu mi-a confiat decît un singur lucru, declară fosta colegă, anume că, în urmă cu cîteva zile, fusese la Iași fără știrea părinților.

...Ajuns la Fabrica de Mobilă, ofițerul cercetă cu privirea angajații care ieșeau pe poarta fabricii. Îi reținu atenția un tînăr, cu un aer vesel și îmbrăcat într-un costum de culoare închisă.

— Sînt căpitanul Roman, de la miliție, i se adresă, arătîndu-i legitimația. Vă rog să urcați în mașină, domnule Cornel !

...Locuința lui Cornel. Percheziție. În coșul de gunoi se găsiră resturile unei rețete, în care se prescriau, pe numele unei oarecare Marina Dobrescu, din Iași, tetraciclină și B complex !

Cornel fu întrebat despre proveniența rețetei.

— Vă chinuiți degeaba, spuse el. Nu știu ce urmăriți, dar pot să vă asigur că la mine n-o să găsiți nimic, întrucît nu mă cert niciodată cu legea. Despre rețetă, ce să vă spun ? ! Am multe relații și sînt vizitat adesea de prieteni din Iași. Acolo am făcu facultatea. Nu-mi dau seama cum a rămas rețeta la mine. Nu m-a interesat și... am lăsat-o în coș. Poate a rămas de la vreun prieten...

— Pe rețetă este un nume de femeie, interveni ofițerul.

— Mă rog, prieten, prietenă, tot una !

Rețeta fu, apoi, expertizată în laboratorul criminalistic, identificîndu-se emitentul. Era vorba de doctorul Liviu Nan, de la circumscripția medicală nr. 108 adulți, policlinica spitalului Iași. „Să aibă, oare, rețeta vreo legătură cu acest caz ? Probabil că da, își spuse căpitanul. Asemenea medicamente se prescriu și în cazul evitării unor infecții. În triunghiul Cornel — Eugenia — doctorul Liviu Nan, există un factor comun : Iașul. Și nu este exclus ca triunghiul să aibă... patru laturi, atîta timp cît rolul acelei Mariana Dobrescu, titulara rețetei, nu este încă definit".

...Cornel, omul în care se întrevăzuse cheia enigmei, negă cu hotărîre :

— Nu știu nimic. Pe Eugenia n-am mai văzut-o, de atunci, de la scandal !

„Și, totuși, Cornel ține ceva zăvorît în conștiința sa", gîndi căpitanul Roman.

...Cornel fu introdus în birou. Deodată, privirea îi fugi la cuier, apoi, pe masă, la scrumieră...

Vorbele i se sugrumară. Mărturisi :

— Din momentul cînd m-ați întrebat dacă am citit data de pe rețetă, mi-am dat seama că dumneavoastră știți adevărul. Am bănuit că ați aflat despre drumul meu la Iași, din acea zi. Este adevărat că, după conflictul cu tatăl Eugeniei, am continuat să mă întîlnesc cu ea la mine acasă. Ne iubim. În martie, Eugenia a rămas însărcinată. Am căzut de acord să „scape" de copil. Am plecat împreună la Iași, pe banii ei, deoarece eu n-aveam de unde să-i dau. Ne-am întors a doua zi. Avortul i l-a provocat doctorul Liviu Nan, la domiciliul prietenului meu Dionisie Raicu, din Iași. Și medicul îl cunoaște, sînt prieteni. Apoi, medicul i-a prescris rețeta pe care ați găsit-o. Numele de pe rețetă este fals. Eu nu m-am amestecat cu nimic, am stat afară... Ce-mi pare bine, este că Eugenia trăiește. Orice s-ar întîmpla cu noi, tot ne vom căsători...

Ofițerul își dădu seama că Cornel era destul de versat și juca tare.

...Acceleratul de București sosi în gara C.F.R. Iași cu 15 minute întîrziere. Un bărbat de statură potrivită, zvelt și brunet, coborî. Era căpitanul Roman.

...Autoturismul miliției opri în fața unui bloc din cartierul Copou. Se identifică un martor. Ofițerul îi arătă o fotografie.

— O cunoașteți, ați mai văzut-o ?

— Eu știu ? ! Apoi, după o pauză : O cunosc, gata, mi-am amintit ! Acum cîteva zile a fost la Dionisie Raicu împreună cu un bărbos. Au coborît dintr-o Dacia-1300, albastră. Bărbosul ținea într-o mînă o geantă fainâ.

...Dionisie Raicu este invitat la miliție și cercetat.

— Nu știu nimic, sînt nevinovat !

— Zadarnic încercați să jucați rolul nevinovatului, spuse căpitanul. Ați fost văzut cu Eugenia în bloc...

Doctorul Liviu Nan răspunse cu amabilitate invitației ofițerului de a-l însoți pînă la miliție. Ajunși în birou, surpriză : Dionisie Raicu ! Tremurînd, doctorul se așează pe scaun.

— Eu am mărturisit totul, i se adresă Raicu. Așa că...

Și doctorul a mărturisit și el și o dată cu mărturisirea sa, dosarul părea încheiat. Mai era, însă, ceva. Acel „ceva" la care se gîndise căpitanul Roman după „mărturisirea" lui Cornel.

— Cîți bani ați primit pentru această... afacere ? îl întrebă pe medic.

— 3 000.

— Și de la cine i-ați primit ?

— Nu știu, banii erau pe fotoliu...

— De cînd îl cunoașteți pe Cornel ?

— L-am văzut prima oară atunci, cînd am provocat avortul prietenei sale.

Ofițerul scoase dintr-un dosar o bucată de hîrtie. I-o arătă doctorului, apoi, spuse :

— Minciună ! Îl acoperiți degeaba pe Cornel. El v-a dat banii. Vreți să-l scăpați, fiindcă vă cunoașteți mai de mult. Pe această schiță, găsită la Eugenia, unde este consemnată adresa dumneavoastră, s-au identificat amprentele lui Cornel și ale...

— Și ale mele, îngînă medicul abătut, recunoscînd schița pe care el o întocmise. Este adevărat, el mi-a dat banii. În ziua aceea, am primit trei mii, pe urmă încă două, dar nu din mîna lui...

Cornel fu introdus în birou.

— Cîți bani i-ai dat doctorului ? îl luă Roman.

— Nici un ban, doar v-am spus că n-am avut !

— Degeaba minți, uite, și doctorul recunoaște. I-ai lat trei mii și, apoi prin Raicu, încă două.

— Nu-i adevărat. El și cu Raicu sînt prieteni și vor să mă bage la apă ! De-atunci, de cînd am fost cu Eugenia, eu n-am mai dat prin Iași.

— Știu asta și mai știu că după aceea nici Raicu n-a fost la dumneata, dar nu contează. Privește ! îi arătă ofițerul un fluture de hîrtie. Merge, nu ?...

Cornel era dezarmat.

— Este adevărat că eu am organizat totul, mărturisi el. Mă uitasem, însă, într-un cod penal și voiam să nu mă dovediți cu banii, ca să nu fiu trimis în judecată drept complice.

— Ți-ai făcut iluzii, zise căpitanul. Oricum, tot la complicitate urmai să fii încadrat. În înțelesul dreptului penal, citez : „Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod săvîrșirea unei fapte prevăzute de legea penală". Deci, ai reținut : „...care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod..."

...Întors la București, căpitanul Roman se prezentă la șeful său.

Ai lucrat frumos, i se adresă comandantul. În lipsa ta, am răsfoit agenda Eugeniei. Conține multe nume. Ce te-a făcut, totuși, să te oprești, de la început, la Cornel ?

— Biletele de cinema. Aflasem că Eugenia fusese cu familia la cinema. M-a frapat amănuntul că ea cumpărase biletele, iar Cornel, cu noua sa prietenă, au stat „întîmplător" cu două rînduri mai în față. De aici, mi-am dat seama că totul fusese un aranjament. Eugenia, la gîndul că se va afla despre sarcină, dorise să-și asigure familia că Cornel nu are nici o vină, că toate relațiile dintre ei fuseseră întrerupte. L-a iubit mult...

Dumneavoastră știți, stimați cititori, ce reprezenta fluturele de hîrtie pe care căpitanul Roman i l-a arătat lui Cornel și care, bineînțeles, l-a demascat definitiv ?

În acea seară de duminică, la restaurantul „Modern" era veselie mare. O nuntă ca-n poveşti, judecînd după buna dispoziţie a tuturor, după feluritele soiuri de bucate scumpe care aproape că nu mai aveau loc pe masă.

— Vinurile sînt nemaipomenite... Patru feluri, uite şi matale ! îşi goli paharul un bărbat cu ochii roşii şi cu cravata într-o parte. Se cunoaşte că ginerica e şef la „Vinalcol" ! Mie ăsta roşu îmi place al dracului ! Şi-alunecă pe gît ca untdelemnul...

— Pe mine rozeul mă furnică-n tălpi ! ridică paharul şi vecinul său de masă. Să trăiască mirele, că-i *barosan* !...

La un alt colţ de masă.

— Da' cîntă bine, Lenuţico, lăutarii ăştia ! Îţi merge la inimă, zău...

— Aşa-i bărbate, zise femeia melancolică. Îmi aduce aminte de nunta noastră. Cum mai trec anii... Hai mai bine să dansăm şi noi.

— Bine, da' să aşteptăm un tangou că la astea moderne atîta te scuturi de te-apucă frigurile... *nu merge*...

— Da... ai dreptate. Ia uită-te cum dansează soţia contabilului şef ! Zici că scutură un pom...

Pretutindeni, atmosfera era dominată de voie bună, distracţie, chef, însă, ca la orice nuntă, n-au lipsit nici vorbele de invidie sau discuţiile mai „discrete".

— Ce noroc pe capul ei, dragă ! comenta o femeie grasă şi cu părul lins. I-a pus Dumnezeu mîna-n cap... Parcă nu merita, zău, să dea peste ea o asemenea *plăcintă* !

— Da, tu ! o susţinu vecina de masă. Barem de-ar fi frumoasă !

— Frumoasă nu, dar e tînără ! Asta cred că l-a tentat.

— Bine, dragă, dar, e prea mare diferenţa dintre ei, zău ! Asta n-o să-i facă prea mulţi purici la uşă...

— O fi, însă pînă atunci are ea grijă să pună mîna pe ceva bănişori şi pe niscaiva lucruri, că nu pare proastă. Numai de aici, de la nuntă, or să plece cu o poală de bani. Nu vezi ce de mai şefuleţi au acceptat să vină la nunta lui?

— De, s-or fi gîndit că au nevoie de el !

— Păi da, altfel cum !

— Auzi, dragă, dar de ce n-a venit la nuntă nici rudă de-a ei ?

— Poate că n-o avea ! O fi vreuna de-alea care a crescut la orfelinat !... zise femeia grasă cu un surîs batjocoritor în colțul buzelor.

— Bine, să zicem... Dar, nu tu prietenă, nu tu colege de serviciu ?

— O avea vreo reputație... înțelegi tu cum !

— Parcă n-aș crede, zău : un șef ca mirele, care se pricepe la vinuri, să nu se priceapă și la femei... S culeagă una, așa, de pe drumuri...

— Fugi tu, nu-i din lumea bună, asta e ! Nimeni de-aici nu știe de unde e și ce hram poartă. M-am interesat și eu, dar toți ridică din umeri.

— Zău ?...

— Da... Și-atunci ce să te mai mire că n-a venit nimeni din partea ei !...

Undeva, mai încolo, șușoteau doi bărbați.

— Să fie el, oare, chiar așa de... ! că nu are pînă acum nici casă proprietate personală, nici mașină ? zise cel mai tînăr.

— O fi, din moment ce omu' nu apare cu nimic pe *piață* ! Poate că pierde banii la cărți sau te miri ce vicii mai avea și el ! Lumea asta e mare, măi Mitică...

— Poate că strînge banii la ciorap. Pregătește el vreo lovitură, nea Sandule !

La masa mirelui și a miresei, veselia era în toi.

„Să-ți trăiască mireasa !", „Să-ți trăiască mirele !", „Să fiți fericiți și s-aveți o droaie de copii !", „Să vă vă într-o vilă elegantă și într-un Ford Taunus !" venea din stînga și din dreapta. „Sărutați-vă !", „Sărutați-vă !...

Neavînd încotro, ginerică își îmbrățișă mireasa și sărută teatral.

— „Încă o dată !", „Încă o dată !..."

Căsătoriții repetară figura și se așezară pe scaune în aplauzele celor din jur.

— Dar știi să săruți !... aprecie mirele care o sărutase atunci pentru prima oară.

— O dată în viaţă... cred şi eu ! strecură fata o aluzie. Doar e primul şi ultimul sărut !

— Mda... clătină el uşor din cap. De mîine, divorţul !

— De ce de mîine ? păru ea puţin surprinsă. Din noaptea asta ! Am şi bilet la tren !...

— Da... bineînţeles, încuviinţă mirele. Îţi dau partea promisă şi ne vedem la tribunal !

— Nu cred, doar ţi-am spus că eu nu vin nici la divorţ. Se va judeca în lipsă...

— Asta e clar, ştiu, dar m-am referit după divorţ, dacă te vor chema ăia...

— N-au de ce, doar ai atîţia martori la nuntă ! În ce priveşte acum, cred că-mi joc perfect rolul de mireasă şi ai putea să mai adaugi ceva la preţ !

— Bine, dar şi aşa nu-i destul de mult ; cincizeci !...

— Cum să fie ? Dacă după divorţ mă vor chema ăia ?... întoarse mireasa cărţile de partea ei. Apoi, după cum arată clientela, vei scoate bani frumoşi aici ! scrută ea sala cu o privire şireată. Despre banii ăştia n-am vorbit nimic !

— Bine... fie ! Îţi mai dau zece pe deasupra ! zise ginerele cu un gust amar, în timp ce mireasa triumfa.

Ţinînd tonul Periniţei la vioară, se apropie de ei şeful orchestrei. Se aplecă la urechea mirelui şi îi şopti :

— Începem lefterceala, conaşule ? Că au cam obosit fraţii de atîta dans. Or mai dansa şi după... Care-or mai avea chef ! adăugă, apoi, apăsat, făcînd cu ochiul.

— Începem ! făcu mirele nu prea vesel. Da' să nu cumva să *întoarceţi* din bani, că s-a zis cu *halviţa*.

— Vai de mine, conaşule ! Chiar aşa de naşparlii ne crezi ? N-am făcut în viaţa mea...

— Gata, la treabă, dacă vrei să vă pice gras !

Orchestra trase cîteva acorduri cu „Mulţi ani trăiască !..." şi capel-maistrul anunţă că urmează darul. Vocile din sală scăzură din amplitudine şi atenţia se îndreptă spre şeful de orchestră. Primul cu care se începu fu naşul.

— Din partea naşului, cincizeci de mii de lei ! strigă ţiganul, transpirînd cînd văzu atîta bănet. Mămicule, cincizeci de mii !... îşi trase o palmă scurtă.

În sală se așternu pentru cîteva clipe o liniște mormîntală, apoi rumoarea aproape că estompă tonurile melodiei muzicanților.

Această scenă se repetă apoi, cu cîteva diferențe, pînă ce fusese strigată ultima rudă mai apropiată a mirelui. Restul mesenilor n-au mai contat. Diferențele au constat numai în cifre.

Patruzeci de mii... douăzeci și cinci de mii... douăzeci de mii... cinsprezece... Într-adevăr, o nuntă ca-n povești !

Mireasa ? Ne... potrivire de caracter ! Spre dimineață, la cîteva ceasuri după dar, fusese văzută în gară, urcîndu-se într-un tren. Purta cu ea numai o simplă geantă de voiaj. Atît !...

Plecarea ei subită, chiar în noaptea nunții, a stîrnit multe comentarii în urma sa, dar a intervenit divorțul și totul a rămas în mintea oamenilor ca o întîmplare din viață. Fostul mire ? A trebuit să se consoleze, jurînd că nu va mai încerca niciodată să-și ia o nevastă mai tînără cu douăzeci de ani decît el. În căutarea unei soții pe măsură, și-a cumpărat o vilă ultraelegantă și o mașină „Ford Taunus", singurele lucruri care s-au adeverit ca preziceri la nunta aceea blestemată..

„Nuntă blestemată" ? Da, pentru că adeverirea acestor preziceri a atras după sine și un proces pe rol la judecătorie pentru dobîndirea de bunuri pe căi ilicite. Fostul mire s-a apărat însă ferm și a arătat că totul este o eroare, că banii au fost primiți în dar la nuntă, martorii fiind peste două sute de persoane...

*

În biroul căpitanului Roman zbîrnîi telefonul. Ofițerul ridică receptorul

— Alo ?

— Roman ?

— Da, eu.

— Noroc, căpitane ! Tudor la telefon. Tudor Valentin !

— O, respectele mele... Ce mai faci, prietene ? Nu te-am văzut cam de multișor.

— Am fost cam aglomerat, am avut multe procese în ultimul timp, explică judecătorul, dar acum vreau să te văd neapărat.

— Vreo problemă presantă ?

— Nu. Mai degrabă un caz deosebit ! Ai putea să-mi faci o vizită la judecătorie ?

Roman își consultă ceasul :

— Bine. Vin chiar acum.

Judecătorul Tudor Valentin îşi aştepta prietenul cu un dosar pe masă. Dosarul privea bunurile dobîndite în ultima vreme de un oarecare Iulian Voicu. Totuşi nu era un „oarecare", era un fost mire dintr-o nuntă ca-n poveşti...

Judecătorul îi relată căpitanului despre obiectul dosarului, despre justificarea lui Iulian Voicu că vila şi maşina le cumpărase cu banii primiţi în dar la nuntă.

— Mda, făcu Roman după ce Tudor termină de povestit. De ce vezi tu aici un caz deosebit ? îşi iscodi şiret prietenul.

— Pentru că ceva nu e în regulă, se agită judecătorul. Pentru că scîrţîie ceva...

— Ce să scîrţîie din moment ce omul are peste două sute de martori ? Unde ai mai pomenit tu proces în care cineva să-şi poată invoca în apărare atîţia martori !

— Dacă privim problema din acest unghi, s-ar părea că avem de-aface cu o justificare beton.

— Beton armat ! zîmbi Roman şăgalnic, plăcîndu-i modul de interpretare al judecătorului : „S-ar părea..."

— Ştiu că m-ai înţeles, degeaba te ascunzi după deget ! zîmbi Tudor. Hai, mai bine, să analizăm unde scîrţîie...

— Bine, dădu căpitanul împăciuitor din cap. Doresc, mai întîi, să ascult opiniile tale.

Judecătorul îşi aprinse o ţigară, trase un fum, apoi zise pe un ton calm :

— Bănuiesc că lucrul necurat pleacă chiar de la nuntă !

— ..Sau poate chiar înainte de nuntă, mai ştii ?... strecură căpitanul.

— Da, aşa este mai logic ! medită Tudor. M-au frapat din capul locului sumele fabuloase pe care Iulian Voicu le-a primit în dar. Eu unul încă n-am auzit pînă acum ca

la o nuntă să se dăruiască asemenea sume, ceea ce însă nu exclude să mai fi fost și altele. Pînă aici n-ar fi totuși nimic și aș înregistra aspectul ca atare, drept o curiozitate. Dar, ceva, care ține de convingerea intimă a judecătorului, a trezit în mine un resort. Resortul vigilenței l-aș denumi. De aceea, pe parcursul cercetării judecătorești, am fost prudent la ascultarea martorilor apărării propuși de Iulian Voicu. Bineînțeles, aceștia au fost, în primul rînd, rudele lui, care i-au dăruit sumele respective. Am putut constata, și asta ți-o mărturisesc nu ca prieten, ci ca psiholog pe banca dreptății, că nici unul dintre acești oameni nu mi-au confirmat cu fruntea sus dăruirea acelor sume. Aproape toți îmi ocoleau privirea, ba unii chiar au dat semne de nervozitate cînd am făcut afirmația că dacă voi ordona extinderea cercetării judecătorești, vor fi nevoiți și ei, la rîndul lor, să facă dovada provenienței sumelor de bani dăruite.

— Ești un fin psiholog ! îl întrerupse Roman admirativ. Deci nu întîmplător te bucuri de faima celui mai bun jude și de...

— ...Și de prietenia ta ! Asta ai vrut să spui, recunoaște ! făcu Tudor.

Păi...

— Mare vulpoi ești ! Și nu cred că tu n-ai sesizat ceva mai aparte, de vreme ce te-ai grăbit cu lauda. Hai, zii !... îl îndemnă judecătorul care-și cunoștea bine prietenul.

— Atunci, să zic... ridică Roman din sprîncene. Ascultînd declarația muzicantului, am sesizat un lucru în aparență fără importanță, dar care m-a pus serios pe gînduri.

Hai, zii ! nu mai avu răbdare Tudor.

— După ce el a relatat ce sumă a dat fiecare dintre rudele apropiate ale lui Iulian Voicu, mă refer, evident, la sumele acelea mari, a făcut de fiecare dată mențiunea că banii erau în teancuri legate cu elastic.

— Da... Ai dreptate... murmură judecătorul. Formidabil, Romane ! exclamă apoi. De aici, se poate deduce că acești bani au fost pregătiți mai dinainte în același fel ! Hm, cum mi-a scăpat...

— Da, dragă Tudore, asta bănuiesc și eu ! Roman se ridică și începu să se plimbe prin încăpere. Trebuie să-ți mai spun că, în afară de premise logice, bănuiala mea se

întemeiază însă și pe una practică. Eu știu unele lucruri despre martorul numărul unu, care ar fi trebuit să figureze în acest proces.

— Martorul numărul unu ? !... se frămîntă Tudor.

— Pardon, martoră ! rectifică Roman.

— Aa, te referi la mireasă... ,

— Da.

— N-am considerat necesar s-o citez, fiindcă și așa erau destui martori care mi-au confirmat povestea cu banii. Apoi, dacă ai remarcat, ea n-a fost prezentă nici la divorț. Procesul s-a judecat în lipsă.

— Da... am remarcat, zise căpitanul cu subînțeles. Am *remarcat* în special că a dispărut din viața lui Iulian Voicu imediat după strîngerea banilor !

— Nu chiar imediat, ci a doua zi, deschise judecătorul un alt dosar. Uite, Iulian Voicu a declarat la divorț că luni dimineața, după nuntă, s-a dus la C.E.C., împreună cu soția, unde au depus banii. Au revenit acasă și după aceea s-au certat pentru că el n-a vrut să pună banii și pe numele ei.

— Ai verificat dacă, într-adevăr, banii au fost depuși a doua zi după nuntă ?

— Da, și se confirmă. Am adresă de la C.E.C. Că au fost împreună sau nu, asta nu mi-o mai poate confirma nimeni...

— Cum să nu, poate confirma chiar ea !...

— Tot ce se poate..., înțelese Tudor, dar spune-mi mai repede ce știi despre ea, nu mă mai fierbe atîta.

— Adriana Bărbulescu este un nume „însemnat" ! explică Roman. Nu se dă înapoi de la nimic, chiar de la o căsătorie, după cît se pare... cînd e vorba să facă rost de bani.

— Aha... își mai aprinse Tudor o țigară. Tu pentru ce ai trimis-o în judecată ?

— Pentru prostituție, înșelăciune și trafic de influență! Îi umblă mintea...

— La rele !... completă judecătorul. Și cum crezi că o poți determina să recunoască ? Bănuiesc că nu cedează ușor, mai ales acum, în cazul acesta, cînd fondul problemei e mascat și de alți „martori".

— Cred că totuşi nu-mi va fi chiar aşa de greu.

— Zău ? se foi Tudor. Pe ce mizezi ?

— Pe faptul că îi cunosc bine trăsăturile morale, pe complexul de inferioritate pe care îl are faţă de mine. Este o fire care cedează foarte uşor atunci cînd o prinzi cu o minciună de proporţii.

— Aha, tipologia escrocilor.

— Exact.

— Totuşi îţi mai trebuie şi fler ! zîmbi judecătorul.

— ...Dacă sînt şi într-o zi bună... va merge, îi făcu cu ochiul Roman. Tu ocupă-te de formalităţi, ca să transferi, deocamdată, ancheta la miliţie. Restul lasă-l în seama mea.

— Bine, căpitane, atunci nu-mi mai rămîne decît să-ţi urez succes !

— Mulţumesc, dar succesul va fi împărţit !

— Cu cine ?

— Cu... resortul vigilenţei ! îi strînse mîna căpitanul.

Ziua în care Adriana Bărbulescu fusese chemată la miliţie se anunţa ca o zi bună pentru căpitanul Roman. Dormise bine, iar micuţa lui Isabela îi adusese un zece la aritmetică.

Tînăra intră în birou, arborînd un chip senin şi o eleganţă desăvîrşită.

— Să trăiţi ! îşi salută ea vechea cunoştinţă.

— Bună ziua ! răspunse Roman, bucurîndu-se în gînd că Adriana nu scăpase de complexul de inferioritate din moment ce folosise „Să trăiţi !" şi nu altă formulă.

— Dar nu mă invitaţi să iau loc ?

— Ba da, ia loc ! îi zise căpitanul pe un ton egal.

— Mulţumesc, se aşeză ea pe scaun, aşteptînd să i se spună pentru ce fusese chemată.

— Arăţi bine... eleganţă !... o privi Roman.

— Poate... murmură ea, mi-am luat serviciu, iar cu banii nu fac decît ceea ce se vede... Aşa sînt femeile...

— Ai adus şi buletinul ? schimbă el vorba.

— Nu, nu m-am gîndit că vă trebuie, doar ştiţi cum mă cheamă !...

— Sincer să fiu, nu ştiu. Sînt în dubiu. Ori Adriana Voicu, ori Adriana Bărbulescu !

— Adriana... Adriana Bărbulescu, se înroşi ea puţin. Văd că sînteţi la curent că am fost căsătorită.

— Sînt la *curent* nu numai cu faptul că ai fost căsătorită, ci cu tot ce s-a întîmplat la nuntă !

— A, o nereuşită, asta vreţi să spuneţi, mimă ea.

— Nu, dimpotrivă. O reuşită ! o atacă Roman.

— Ce vreţi să spuneţi ? se prefăcu Adriana.

— Spre exemplu, cuvîntul *cacialma,* ţi-ar spune ceva ?

— La... la poker, da, zise ea sfios.

— Nu la poker, la nuntă ! n-o slăbi căpitanul.

— Vai, dar cum vă puteţi imagina că... Vai... Această căsătorie a fost o experienţă tristă pentru mine. N-am ştiut că Iulian este o brută şi un avar. Cînd a văzut cîţi bani a luat la nuntă, nu l-a mai interesat decît persoana lui. Trăiesc numai cu satisfacţia că i-am tras două perechi de palme...

— Numai atît ?... zise Roman insinuant.

— Şi-un pumn ! se pricepu tînăra să-ntoarcă discuţia.

— Hm, drăguţ ! Ia povesteşte-mi cum s-a întîmplat.

— L-am cunoscut cu trei luni înainte de căsătorie, la o petrecere. Ne-am înţeles bine şi am trăit cu sentimentul că ne iubim. Apoi m-a cerut în căsătorie şi am acceptat. Despre problema banilor n-am discutat nimic pînă la nuntă. În noaptea nunţii, am fost foarte fericită şi am început să-mi fac tot felul de planuri, cînd am văzut ce de bani am primit în dar. El, însă, mocnea, aşa, şi nu promitea nimic. Dimineaţa, ne-am dus la C.E.C. să depunem banii. Încă nu deschisese. Ardeam de nerăbdare să văd cum depune banii şi pe numele meu. Am cumpărat de la chioşc un ziar „Scînteia", şi m-am aşezat pe o bancă din apropiere. Am început să citesc „Faptul divers", ştiţi rubrica asta îmi place în mod deosebit, aşteptînd de la el să-mi spună că va depune banii şi pe numele meu. Dar el tăcea. Am crezut că e obosit de la nuntă şi că n-are chef de vorbă, dar nici prin cap nu mi-a trecut că nu mă va pune şi pe mine pe carnetul C.E.C. Cînd am văzut că i-a pus numai pe numele lui îmi venea să-l omor. Am vrut să mă cert cu el chiar la C.E.C., dar mi-am dat seama că iese cu scandal şi rîde lumea de noi. Am ajuns acasă şi aici am început discuţia. Mi-a reproşat că a aflat cîte ceva despre trecutul meu, că n-am dreptul la nici un leu din banii de

la nuntă, că sînt dăruiți de rudele lui, că el a făcut toate cheltuielile, că eu sînt o... N-am mai rezistat și i-am tras două perechi de palme și un pumn zdravăn. Am plecat așa cum am venit...

— Nu chiar așa... cu un ziar ! rîse Roman.

— Da... bine ziceți, cu un ziar... se forță Adriana să rîdă și ea, deși nu înțelegea de ce era momentul ca ofițerul să rîdă.

A înțeles, totuși, în clipele următoare, cînd căpitanul Roman i-a explicat gafa pe care o făcuse și care o demascase că oricît de bine își „brodase" istorioara, minciuna are tot picioare scurte...

— Da, totul a fost o *cacialma !* fu ea nevoită să recunoască. El a avut banii dinainte, iar nunta a fost numai un pretext, ca să aibă acoperire că i-au fost dăruiți de rude. El a montat totul !

— Și cît ai primit pentru rolul de mireasă ? o întrebă Roman cu o voce mai scăzută.

Era cea mai jenantă întrebare posibilă pentru Adriana Bărbulescu. Tînăra lăsă capul în jos și strecură aproape imperceptibil :

— Șaizeci...

— ...

— Șaizeci de mii !... Dar să nu cumva să mă acuzați și de altceva, că nu știu de unde are banii...

— Vom afla noi de unde are banii !...

Dumneavoastră ați aflat, stimați cititori, care a fost gafa Adrianei ?

Tracul întunericului

Peste comuna Mărgineni domnea întunericul. Era la ora cînd sătenii își închideau televizoarele, aparatele de radio și se pregăteau de culcare. Undeva

într-o casă, doi tineri voinici nu erau cu gîndul la culcare. Ei aveau alte gînduri...

— Ai pregătit tot ce trebuie, toate instrumentele ? îl întrebă Marian pe prietenul său.

— Da, cred că n-am uitat nimic ! îi răspunse Doru. Ar fi bine totuși să facem o scurtă inventariere.

— Nu numai o inventariere a „sculelor", dar și o recapitulare a modului cum vom acționa. Trebuie să știm foarte precis ce operațiuni vom executa fiecare, ca să nu dăm greș.

— ...Cum s-ar zice, să măsori de zece ori și să tai odată !... făcu Doru pe spiritualul.

— Exact ! Lovitura pe care o dăm e babană și n-avem voie să greșim, căci altfel ne vom alege pe ușor cu zece *ani*.

— Cum, așa de mult se pedepsește un furt de bani ?

— Pentru un furt simplu, se ia mai puțin, îi explică Marian cu un aer de atotștiutor. Însă pentru un „tun" ca al nostru se dă mult, fiindcă e vorba de avutul obștesc. Cu un păgubaș te mai descurci cum te mai descurci, dar cu statul nu ține nimic !

— Atunci să fim foarte atenți... se cutremură Doru. Ferească sfîntul !...

— Păi da, de aceea am zis să recapitulăm totul din nou. Îți dai seama că vom avea emoții mari ?

— Eu am emoții de-acuma. Deși am studiat bine terenul, ne-am făcut schițe, nu pot să scap totuși de un trac !

— Ce trac ?...

— Tracul întunericului !

— Știu, îl aprobă Marian. Una este să operezi pe lumină și alta pe întuneric, dar cred că ți-ai dat seama că numai întunericul este împărăția hoților...

— Da... mi-am dat seama, dar de trac tot nu poți să scapi.

— Nu există hoț în lume care să nu aibe trac și emoții atunci cînd fură. În privința întunericului, n-avem încotro, trebuie să-l înfruntăm dacă vrem să ne umplem de lovele. Uite, chiar astăzi m-am gîndit să nu ne folosim de lanternă.

— De ce ? întrebă Doru mirat.

— Ca să derutăm cercetările.

— Nu înțeleg !

— Astăzi, am aflat că și-a făcut apariția în comună un căpitan de miliție de la judiciar, care caută hoțul ce a spart magazinul „Universal" din comuna vecină.

— Aoleu !... atunci renunțăm ! se îngălbeni Doru.

— Dimpotrivă, bibicule ! îl bătu Marian șmecherește pe umăr. Nici că se poate un moment mai potrivit !...

— De ce crezi asta ?

— Fiindcă milițienii vor rămîne convinși că același hoț a dat și lovitura noastră. Acum ți-a căzut fisa ? îi făcu cu ochiul Marian.

— Da, dar mi-e frică ! îl privi fix Doru. Cred că ar fi mai bine să renunțăm.

— Nu, bibicule ! Băiatu' e umblat și știe cînd trebuie să apese pe *clapă !* Nu vezi că și norocu' ne surîde ?

— Ce tot vorbești de noroc, se îmbufnă Doru. Ce noroc poate să mai fie, ăsta... tocmai un ofițer de judiciar !

— Este, bibicule ! Este... Se cunoaște că în „palmaresul" tău ai numai găinării și că, abia acum, vei da și tu ochii pentru prima oară, cu o lovitură mare. Dar, mă rog, dacă crezi că nu-ți va sta bine în buzunar treizeci, patruzeci de miare, atunci renunțăm, făcu Marian pe supăratul.

— Cum să-mi stea rău ! prinse Doru iarăși curaj, cînd auzi ce sumă i-ar reveni. Am o gaură în pungă, că nici prafu' nu se lipește de ea !

— Păi, atunci ?...

— Dăm „tunu", gata !... se lăsă Doru convins. Dar de ce ai zis să nu ne folosim de lanternă ?

— Fiindcă treaba-i cu șurub ! se ciocăni Marian cu degetul la cap. Căpitanul acela, parcă Roman am reținut eu că-l cheamă, s-a interesat printre altele cine a cumpărat în ultimul timp mai multe chibrituri de la magazin. Cred că bănuiești de ce, bibicule !

— Da, e limpede ! făcu Doru legătura. Înseamnă că *șutu'* s-a folosit la spargere de bețe de chibrit.

— Păi, vezi că știi să gîndești, barosane !... îl măguli Marian. Nu degeaba te iau în dreapta mea, în noaptea

asta. Ne vom folosi şi noi tot de beţe de chibrit, ca să-i convingem şi mai bine că au de-a face cu acelaşi hoţ. În plus, figura îmi convine şi din alt punct de vedere.

— Care ? fu curios Doru.

— Cînd ei vor da peste beţele de chibrit, vor ajunge desigur la concluzia că hoţul e un începător. Este ?

— Este ! fu de acord Doru.

— Atunci... adio bănuială de pe capul meu ! Şi de pe-al tău, bineînţeles ! se umflă în pene Marian, mîndru de isteţimea sa.

— Da, e bună, figura..., nu-şi stăpîni Doru admiraţia. Tu ca „meseriaş" eşti cunoscut de *gabori,* dar în situaţia asta, vorba ta : „Adio, bănuială !"...

— Îmi place de tine, că a început să-ţi umble mintea repede. Ştiam eu că ai *stofă.* Cu tracul ăla o să-ţi treacă, o să-l învingi tu. Hai acum să facem inventarul *sculelor* şi să recapitulăm pentru ultima dată ce vom face fiecare.

După ce trecură în revistă uneltele cu care urmau să comită spargerea şi după ce făcură toate „repetiţiile", cei doi amici se îmbrăcară.

— Acum, nu ne mai rămîne decît să ne urăm baftă, zise Marian.

— Baftă, Mariane !

— Baftă, Dorule !

Ridicîndu-şi gulerele paltoanelor, plecară animaţi de gîndul că cel mai tîrziu peste o oră, vor fi nişte oameni bogaţi.

*

C.A.P. Mărgineni. Conform planului, hoţii intrară în „dispozitiv". Sparseră prima uşă, a doua... Marcat de tracul întunericului, Doru se împiedică şi alunecă, în timp ce telefonul fără disc de pe birou căzu zgomotos pe podea...

— Boule ! strecură Marian enervat. Vrei să ne prindă !...

— N-am vrut... ! se ridică Doru vrînd să pună mîna pe telefon.

— Ia laba, lași amprente ! răcni „șeful". Lasă-l dracului de telefon !...

— N-am nici o vină că beţele tale de chibrit luminează mai puţin ca un licurici ! zise Doru iritat. Socoteala de-acasă nu se potrivește cu cea din tîrg...

— Îţi mai arde, acu', și de filozofie..., se-ncruntă Marian.

— Da, pentru că telefonul nu era prevăzut în plan, „înţeleptule" !...

La postul de miliţie era lumină. Căpitanul Roman și șeful de post discutau încă pe marginea cazului cercetat de ofiţer. Deodată, se auziră bătăi puternice în ușă.

— Intră ! strigă subofiţerul privind la căpitan.

În prag, apăru o femeie într-un halat albastru. Pe chipul ei se putea citi fiori de groază.

— La C.A.P. se dă o spargere ! izbucni ea gesticulînd. La C.A.P. se dă o spargere !...

— Cum ?... De unde știţi ? se ridică Roman în picioare.

— Vă explic imediat, dar grăbiţi-vă ! zise ea fără să răsufle.

Urmă o explicaţie scurtă și miliţienii părăsiră imediat postul de miliţie.

— Sînt bani mulţi acolo ! spuse în șoaptă șeful de post, în timp ce fugea umăr la umăr cu căpitanul. Sînt banii cooperatorilor aduși de la bancă...

— Îi vom prinde ! spuse hotărît ofiţerul. Principalul e să nu facem zgomot...

...Sediul C.A.P.-ului. Miliţienii înaintară tiptil. La un geam, în licărul firav al unei gene de lumină, zăriră umbrele a două siluete...

— Atenţie la pași ! zise Roman încet de tot la urechea șefului de post.

— Da... încuviinţă subofiţerul. Sînt ai noștri !...

Se scurseră cîteva clipe de tăcere oarbă.

— Aaa ! — gemu Mircea de bucurie. Am dat peste mărafeţi !

— Mamă, ce de mai sînt !...

Bucuria lor fu însă mai scurtă decît o secundă. Le-o-ntrerupse, deodată, clinchetul metalic al unui revolver armat.

— Sus mîinile ! inundă în încăpere o lumină orbitoare. La perete !...

...Aici se încheie povestea a doi spărgători, pătrunşi acum de înţelepciunea proverbului că „Socoteala de-acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg" !

Meditînd pe marginea acestei întîmplări, de astă dată trebuie să răspundeţi, stimaţi cititori, la întrebarea : cine era femeia care a anunţat miliţia şi de unde a ştiut ea despre săvîrşirea spargerii ?

Misterul ceştilor de cafea

— Unchiul meu a fost internat de urgenţă la spital. Nu-i lucru curat, începu Traian Niţă. Deşi are şaptezeci şi cinci de ani, se menţinea foarte bine, era vioi... Ieri, fiica lui vitregă, care locuieşte în aceeaşi curte cu el, a anunţat Salvarea, însă cu întîrziere de o zi...

— Cum vine asta ? îl întrerupse căpitanul Roman.

— Păi da, că lui i s-a făcut rău sîmbătă pe la amiază, iar ea a anunţat Salvarea abia ieri dimineaţă.

— Şi pînă a fi anunţată Salvarea, unde a stat bătrînul?

— În pat, la el în casă.

— În ce relaţii este cu fiica vitregă ?

— După moartea nevestei-si în '74, bătrînul nu s-a mai avut în relaţii bune cu Rodica, iar soţul ei l-a bătut.

— Unde locuieşte bătrînul ?

— În strada Pascal Cristian nr. 12. Are casa lui. Rudele vorbesc că ar avea ceva bani la ciorap...

...Spitalul de Urgență.

— Cînd a fost adus la spital era în comă, îi spuse căpitanului un medic internist. Nu ne putem pronunța încă asupra unui diagnostic.

— Urme de violență, ceva ?

— N-am remarcat.

— Cred că este bine să-l consulte totuși și medicul legist.

...Medicul legist Mircea Iacob sosi repede.

— Este ceva grav, Traiane ? îl întrebă medicul pe căpitan.

— Pînă acum, o enigmă medicală, răspunse zîmbind ofițerul. Nu știu dacă... și medico-legală !

Bătrînul nu avea nici o urmă de violență pe corp.

— I s-a recoltat urină pentru a fi examinată la laborator ? întrebă medicul legist.

— Da, răspunse internistul. N-am primit încă rezultatul.

— Și dacă la analiză nu va ieși nimic ? întrebă Roman.

— Atunci, va fi o enigmă... polițistă, aprecie doctorul Iacob.

...Strada Pascal Cristian nr. 12. Se făcuse tîrziu. Rodica Olteanu, o femeie uscățivă, trecută de cincizeci de ani, morocănoasă, era acasă.

— Nu știu ce-a pățit moșneagul, tovarășe căpitan, explică ea, dar la început am crezut că era beat. D-aia n-am anunțat repede Salvarea.

— De ce-ați crezut că era beat ?

— De cînd a murit a bătrînă, cheltuiește bani anapoda, iar cu noi este un zgîrcit. M-amenință că-și face testamentul pe numele lui fii-su, de la Timișoara. Dictează prin curte ca un moșier. S-a și bătut cu bărbatu-meu. D-aia nu prea ne-am mai băgat peste el. Sîmbătă, pe la ora nouă, am văzut intrînd la el o fată tînără, cu părul lung. Avea o rochie foarte scurtă... A stat vreo trei ore, abia pe la douăsprezece a plecat. Cînd m-am dus în casă, la moșneagu', l-am găsit dormind cu capul pe masă. Avea în față o ceașcă de cafea. Crezînd că-i beat, mai ales că băuse și cafea, l-am lăsat în pace. Mai pe seară, am in-

trat iarăşi la el. Căzuse pe covor. L-am ridicat şi l-am aşezat în pat. Mi-am zis că pînă a doua zi o să se trezească, dă-o încolo ! Dar a doua zi, cînd am văzut că se-ngroaşă gluma, am chemat Salvarea.

— Bătrînul obişnuia să bea cafea ?

— Nici vorbă. La vîrsta lui...

— În afară de dumneavoastră şi cei de la Salvare, a mai intrat cineva în casă la el ?

— Nimeni. Uitaţi, am cheia la mine. Poftiţi !

— Aţi mişcat ceva din casă ?

— N-am pus mîna, ferească Dumnezeu ! Nu vreau să creadă că i-am furat vreun ban.

— Are bani ?

— Destui !

— Cum arăta fata care a fost la el ?

— Nu ştiu să vă spun, c-am văzut-o numai din spate.

— Cheia rămîne la mine pînă mîine dimineaţă, cînd o să vin din nou. Pîmă atunci, uşa va rămîne sigilată.

A doua zi dimineaţă, căpitanul Roman şi locotenentul Muşat descindeau în locuinţa bătrînului Varga. Pe masa din cameră, mai multe obiecte : un cuţit, un portofel, o oglindă, o cană mare, din metal, pentru apă şi, în mijloc o ceaşcă de cafea, fără farfurioară. Nu era deranjat nimic în casă.

— Examinează, te rog, cu atenţie obiectele de pe masă, spuse Roman locotenentului. Nu cred că tînăra n-a lăsat nici o urmă...

Căpitanul privea obiectele din vitrina bufetului. Număra ceştile de cafea : „Una... trei... cinci. Şi cu cea de pe masă, şase. E bine. Dar..." Patru din cele cinci cesti de cafea din vitrină aveau sub ele cîte o farfurioară. A cincea ceaşcă avea două farfurioare.

— Ceaşca de cafea nu prezintă nici o urmă digitală, raportă Muşat.

— Nu-i nimic, zîmbi căpitanul. Caută, te rog, şi aici, arătă spre un obiect din vitrină. Cred că intuieşti care-i raţionamentul meu. De fapt... poate raţionamentul ei !

— Ştiu..., îi făcu locotenentul cu ochiul. Să vedem dacă raţionamentul iese la „vopsea".

Muşat se duse direct la obiectul în cauză, îl luă cu grijă şi se apucă de lucru. Sub pensulă apărură întîi cîteva cute,

apoi altele care le îngroşară pe primele, apoi... Răsuflară uşuraţi.

— Ce-mi poţi spune, deocamdată, despre această amprentă ? îl bătu Roman uşor pe umeri.

— Că provine de la degetul mare al unei mîini mici fine, răspunse tînărul ofiţer după ce o examină. Că domnişoara nu-i chiar aşa de proastă... Dar care o fi mobilul faptei ? murmură el.

— Nedeterminat. Deocamdată ! îl linişti căpitanul.

Bătrînul era tot în comă, iar analizele de laborator nu oferiseră nici un rezultat care să contribuie la progresul cercetărilor. Amprenta ridicată, datorită intuiţiei căpitanului Roman, nu aparţinea vreunei infractoare din evidenţe.

La miliţie, cînd veni la serviciu, ofiţerul găsi o bătrînă

— M-au furat, maică ! se jelui ea căpitanului.

— Cine ?

— Două hoaţe, una mai tînără şi alta mai în vîrstă maică. Ieri s-a întîmplat. Ziceau că sînt mamă şi fiică, că locuiesc în Giuleşti şi că vor să cumpere lucruri vechi Le-am zis că să mă mai gîndesc. Nu ştiu de ce, dar, au to insistat să bem o cafea. Le-am spus că nu beau, că sîn bătrînă, că nici nu am cafea în casă. Atunci, au scos di sacoşa lor o pungă cu cafea, dar tot n-am vrut să beau A rămas să vină a doua zi, că era deja seară şi eu trebuia să plec, pentru că noaptea dormeam la o cunoştinţă. Cînd am venit, a doua zi dimineaţă, acasă, geamul era deschis iar lucrurile răvăşite. Auzind că voi lipsi peste noapte de acasă, au tras foraibărul de la geam fără să observ eu ca să rămînă deschis şi să poată fi desfăcut pe dinafară din curte.

— Ce vă lipseşte din casă ?

— Multe, maică : 1 500 lei, 12 farfurii de porţelan alte farfurii, prosoape, ceşti... Le-am scris pe toate aici, în reclamaţie.

— Cum arătau cele două femei ?

— A mai în vîrstă era grasă şi arăta aşa, la vreo cincizeci de ani. A tînără avea părul lung, negru şi purta o fustă... mai mare ruşinea.

— Care dintre ele a vrut să vă pregătească o cafea ?

— Tînăra. Îi umbla gura mai al dracului ca la a bătrînă și tot timpul iscodea cu privirea.

...Verificările întreprinse de căpitan îl conduc pe urmele altor două cazuri asemănătoare. Vasilica Păun, în etate de optzeci de ani, fusese și ea vizitată de cele două femei. Se recomandaseră ca fiind din orașul Focșani. Profitînd că bătrîna era imobilizată la pat și nu putea vedea, îi furaseră 2 000 lei, bijuterii și multe alte obiecte. Maria Donose, în vîrstă de șaptezeci și doi de ani, acceptase ușor „prietenia" unei tinere, care solicitase o cameră de închiriat, spunînd că era din Tîrgoviște. Băuse și o cafea, preparată de viitoarea chiriașă din punga ce o avea în poșetă. Efectul : dormise, fără întrerupere, douăzeci și patru de ore. Cînd se trezise, îi lipseau din casă toți banii.

Pentru căpitanul Roman, nu mai încăpea acum nici o îndoială că aceeași tînără fusese și în casa lui Viorel Varga. Victimele erau alese numai din rîndul bătrînilor, care erau mai puțini rezistenți la substanța pe care era de presupus că ea o introducea în cafea. Poate că și de la Viorel Varga furase bani, însă numai bătrînul ar fi putut să confirme.

Verificările și investigațiile continuau, dar succesul întîrzia...

Grație eforturilor medicilor, bătrînul Virgil Varga a fost salvat. Încă o săptămînă de spitalizare și i se dădea drumul acasă...

— Era să mor, taică, spuse el ofițerului cu o voce scăzută. Nu știu ce mi-a pus criminala'aia în cafea, că m-a luat așa o durere de cap... Aveam niște bani în valiza de pe dulap, i-ați găsit ?

— Nu, clătină Roman din cap. Cîți bani ați avut ?

— Șase mii o sută... Vai de mine, m-a lăsat lefter !...

— O cunoașteți pe fată ?

— N-am mai văzut-o, taică, pînă atunci, fir-ar a dracului. M-a întrebat dacă Nina era acasă. Nina e nepoată-mea. I-am spus că nu este acasă și m-a rugat s-o las în casă pînă vine. Zicea că se cunoștea cu Nina. Ne-am dat în vorbă, apoi m-a servit cu o cafea. Avea ea, într-o pungă. La început n-am vrut, dar...

...Nina Olteanu nu avea, printre cunoștințele ei, o fată cu semnalmentele date de bătrîn. Și totuși, necunoscuta știuse destule amănunte despre Viorel Varga și despre cei care locuiau în aceeași curte. Mersese la sigur. Tot de la cineva din jurul acestei familii trebuia să le fi aflat.

— Aveți prietene ? o întrebă căpitanul pe Nina.

— Da. Pe Marcela Petrescu, stă la nr. 14. Sîntem de aceeași vîrstă.

Fu audiată și vecina Ninei.

— Am lucrat cu mai multe fete care ar semăna așa în mare, cu cea pe care a descris-o moșneagu'. Nu le știu decît numele mic, dar pe nici una n-o știu în stare de așa ceva.

Roman plecă. Obținuse semnalmentele unor tineri și prenumele acestora.

— Cu cine începem verificările ? îl întrebă locotenentul Mușat.

— Cu prima femeie, îi făcu căpitanul cu ochiul. Cu Eva !

Marcela pomenise în relatarea ei și despre o fostă prietenă, Eva, cu care lucrase pe un șantier de construcții din București. Căpitanului îi atrăsese atenția faptul că Eva avea o pasiune exagerată pentru fustele foarte scurte..

...Eva Dobre, douăzeci și șase de ani, fostă prietenă a Marcelei, nu mai avea serviciu de un timp și locuia la o gazdă, la o oarecare Cornelia Ștefănescu. Dar gazda nu era totuși o... oarecare, așa s-a stabilit din verificările care au urmat. Suferise cinci condamnări. Așadar, nu a fost greu să se găsească la miliție o fotografie a Corneliei, care să fie prezentată victimelor.

— Ea este, maică, aia grasă ! o recunoscu bătrîna.

...După percheziție, cele două femei sînt invitate la miliție și cercetate separat.

— Vă chinuiți degeaba cu mine, tovarășe căpitan, vorbi sigură de ea, Cornelia. Din '76 de cînd am „ieșit", am pus capăt. Ați văzut, nici la percheziție n-ați găsit nimic

— Și din ce trăiești, că nu ți-ai luat serviciu ?

— Din ce aduce soră-mea, Lucica. Cîștigă destul de bine. Eu mă-ngrijesc numai de gospodărie.

— Şi ce-ai să zici cînd ai să fii recunoscută de victime ?

— Care victime ? Pot să mă duc în casa oricui, dar cu asta nu-mi dovediţi că am furat ceva. De probe materiale, aţi auzit cumva pînă acum ?

— Dar dumneata ai auzit de mandat de arestare ? o privi căpitanul cu dispreţ, arătîndu-i un imprimat completat pe numele ei. Să coborîm !...

...Eva Dobre privea cu o curiozitate regizată la mîinile sale, care mai purtau încă urme de tuş negru.

— Am un copil de un an şi două luni şi numai eu ştiu cum mă chinuiesc ca să-l cresc, se lamentă ea.

— Şi soţul ?

— N-am soţ, n-am avut niciodată...

— Din ce trăieşti ? Cerşeşti ?

— Cum să cerşesc ! rîse ea ştirb.

— Furi ! Tîlhăreşti ! o atacă hotărît căpitanul Roman. Nu doreşti o cafea ?

— Acum, îi facem noi cafeaua, zise, intrînd pe uşă, locotenentul Muşat. Ţinea în mînă o fotografie a unei urme digitale şi fişa cu amprentele Evei Dobre. Amprenta găsită de noi în casa lui Viorel Varga îţi aparţine, doamnă „Cafeluţă" !

— Amprenta mea ? ! se strîmbă Eva. Hm !... Eu n-am fost nicăieri, domnule !

— Ai fost, şi ai pus şi mîna, interveni căpitanul.

— Pe ce să pun mîna ? întrebă derutată tînăra.

— Ghiceşte singură, o săgetă Roman. Ai încercat degeaba să ne induci în eroare. Nu ţi-ai dat seama că ai uitat să ştergi şi ultima amprentă !

Eva era mai galbenă decît fusta sa, de care trăgea zadarnic în jos, ca să-i mai acopere din coapse. Căpitanul Roman avea dreptate. Ea nu-şi dăduse seama unde îşi lăsase amprentele.

— Unde sînt banii şi obiectele ? o trezi vocea ofiţerului.

— Nu ştiu, începu ea să plîngă. Cornelia a luat tot. Mi-a spus să ştie ea ce face ca miliţia să n-aibă probe împotriva noastră, dacă ne descoperă. Ea nu punea mîna pe nimic, ca să n-o descoperiţi după urme.

— Știi că bătrînul era să moară din cauza dozei p care ai pus-o în cafea ?

— Nu știu. N-am dorit așa ceva ! izbucni ea în hohot de plîns. N-am dorit să omor pe nimeni !...

...Trei zile mai tîrziu, căpitanul Roman poposi din no la locuința Corneliei Ștefănescu. Sună la ușă. În pragu ușii, apăru Lucica, sora infractoarei.

— Bună ziua ! Dînșii sînt colegii mei, îi prezentă ofi țerul pe ceilalți milițieni care-l însoțeau. Am venit s facem din nou percheziție.

— Iar percheziție ?...

— Da. Am să vă explic după...

Intrînd în casă, Lucica Ștefănescu se așeză direct p colțul patului. Tremura.

— Ca să nu mai căutăm noi, spuneți-ne unde sînt, î zise căpitanul.

— În șifonier, răspunse femeia frecîndu-și mîinile î poală.

Se deschid ușile șifonierului. Ies la iveală tot felul d obiecte furate și... un teanc de bani.

— Data trecută nu erau aici, întoarse capul ofițeru

— Nu erau, încuviință Lucica, privind în podea. E n-am furat !

— Știu, numai ați... plimbat „marfa". Aveți idee cun se pedepsește asta ?...

...Cornelia Ștefănescu fu scoasă din arest și adusă î biroul căpitanului Roman. Cînd dădu cu ochii de „expo ziția" de pe birou, exclamă :

— Idioata ! S-a grăbit...

— Ba nu, eu m-am grăbit ! mimă ofițerul. Întotdeaun mi-au plăcut *probele materiale !* Acum, scuză-mă, dar n mai putem sta de vorbă că m-așteaptă locotenentul Mușa să bem o ceașcă cu cafea. În liniște...

Dumneavoastră v-ați dat seama, stimați cititori, care fost obiectul pe care Eva l-a luat în mînă ultima dată ș pe care și-a lăsat amprenta fără să vrea ? Cunoscînd, dac care este acest obiect, cred că este ușor de explicat c anume a vrut ea să sugereze prin aranjarea lui în acel loc

D-ale fotbalului...

Mișu, meșter mare în ale fotbalului și în zeamă de strugure sorbită, se chinuia în melancolie cu stacana de vin din fața sa. Degeaba era vinul bun dacă nu era și vorbit... Schimbase el cîteva vorbe de spirit cu ospătarul, dar omul nu putea sta tot timpul lîngă el, că avea destui clienți de servit. Și, apoi, după cum îl mirosise Mișu, nu prea se pricepea în știința balonului rotund. Mai sorbi o gură de vin și privi apatic la fîntîna arteziană din centrul grădinii, la jetul de apă ce ieșea din gura unui ulcior aplecat peste șoldul unei femei robuste.

„Frumoasă... Frumoasă statuie, observă el plictisit. Mamă, cîte ulcioare de-astea am băut și eu la viața mea ! Începu să se amuze singur. Cred că aș putea să-i iau locul..." privi el la statuie.

La masa vecină se așezară doi inși binedispuși. Se observa că mai băuseră ceva înainte, ca și Mișu, de fapt. Numai că ei erau doi și, în plus, discutau și despre fotbal. Comentau un gol antologic marcat spaniolilor de fostul nostru internațional Manolache.

— Bă, Cicule, da' ce șprint a avut omu'... Îți mai aduci aminte ?

— Da... A fost ceva de necrezut, nemaipomenit. Săndele ! A țîșnit ca o ghiulea !...

— Asta extremă, nu ca...

Mișu, care era cu urechea lipită de discuție, ar fi vrut în acel moment să-i contrazică, să le spună că Manolache era centru atacant, dar renunță pentru moment și ceru chelnerului trei stacane mari cu vin.

— De ce trei ?... se miră acesta.

— Două le duci la maeștrii !... făcu semn cu capul spre masa vecină.

— Gata, s-a marcat ! plecă ospătarul să aducă băutura.

„Maeștrii" discutau din ce în ce mai aprins.

— Da' ce orientare formidabilă a avut, cînd i-a ieșit portarul în întîmpinare, de i-a mîșorat unghiul !

— Uluitoare ! Uluitoare !... Bine că n-a fost Țîrcovnicu în locul lui. Ar fi tras o *luminare,* de ajungea pînă-n împărăția cerului !...

— Da... Ha, ha, ha !... Manolache, însă a fentat scurt...

— S-a făcut că fentează. Pardon ! îl întrerupse Gicu.

— Nu, a fentat în stînga !

— Ba nu, s-a arcuit în dreapta ! Apoi...

— A strecurat mingea printre picioarele portarului, asta știu eu !

— Adică... i-a trimis portarului o *felicitare la însoțitori !* nu mai rezistă Mișu și se-ntoarse spre masa lor.

— Da', matale ce te bagi ? Știi fotbal ? îl repezi Săndel.

— Ce-ai cu omu' ? interveni Gicu. Se vede că știe, n-ai auzit vocabularul ?

— Ce vorbești, mă ! se încruntă Săndel la prietenul său. Nici tu nu știi, din moment ce zici că a fentat în dreapta.

— Pardon ! S-a făcut că fentează ! ridică Gicu degetul în sus. Este, meștere, că am dreptate ? căută el complicitatea străinului.

— Nici unul n-aveți dreptate ! zise Mișu cu un aer academic. În primul rînd n-a fentat, apoi Manolache juca centru atacant.

— Du-te, bă, de-aici ! răbufni Gicu.

— Ce ți-am spus eu, e *fanache !* aruncă Săndel.

— Eu, *fanache ?...* se ridică Mișu în picioare, jignit profund în amorul propriu.

Erau gata, gata, să se ia la bătaie. Noroc că veni ospătarul cu trei stacane înalte și conflictul se aplană. Ba, chiar se și sărutară, după ce luară cănile de la gură.

— Cu cine avem onoarea, mareșale ! îl luă Săndel pe după gît, bucuros că tipul dădea de băut.

— Mișu Ciuculete ! se prezentă oaspetele cu emfază. Știu fotbal de cînd mă uitam în tuciul cu mămăligă...

— S-a văzut... îl curtă Gicu. Te rog să mă ierți că am vrut să te lovesc.

Mișu rîdea. Rîdea cu poftă, că avea o companie tare, plăcută. Exact ce-i lipsise lui mai înainte... Mai comandă un rînd și își provocă amicii la comentarea subiectului său favorit.

— Da' de Rică, ce părere aveți fraților ? Este că a rămas cel mai bun portar al tuturor timpurilor ?

— Știi ce legendă circulă pe spinarea lui ? rîse Săndel.

— Dacă-i vorba de spinare... cum să nu ! Golul din meciul cu „Steaua", din' 78 !

— Nu-i vorba de gol, e vorba de banc.

— Da... cum să nu știu ! zise Mișu țanțoș. Ăla cu cantonamentul ?

— Aha.

— Păi, vezi că sînt pe fază ! Cum să nu fiu ?... Ți-l zic ?

— Dă-i drumul, că-mi place.

— Cînd Tamango era în cantonament cu națională, ca să intre în formă maximă, i-a jurat antrenorului că nu va mai călca pragul restaurantului cît va mai sta acolo. După-amiaza, a ieșit în oraș și s-a ținut ferm de promisiune.

— Hai, că ăsta nu-l știam, îi plăcu lui Săndel. Deci, n-a mai călcat pragul restaurantului ?

— Nu... că a intrat prin vitrină !... se porni Mișu pe un rîs caracteristic.

Rîseră toți cu poftă și mai comandară un rînd.

— Hîc ! N-aveți dreptul să-l cîntați pe Ricuță decît de bine, din moment ce-ați recunoscut că e cel mai bun portar din holul și subsolul blocului pămîntesc... ripostă Mișu cu ochii mici, ca două pioneze. Hîc ! Asta e !...

— Ce vorbești, bă... Ciocalete ! se șifonă Gicu.

— Cum mi-ai zis ? ridică genele Mișu.

— Ciocalete ! se strîmbă Gicu, făcîndu-i în necaz.

— Fiți cuminți ! se dezmetici și Săndel. Zi-i omului pe numele de cum îl cheamă... Cum te cheamă, bre ? Cum ai zis mai înainte ? privi el nătîng la Mișu. A, stai că mi-am amintit ! Ciuca... de la ciuca bătăilor. Ciuca... Ciucalete ! Este ?...

— Eu... Ciocoflete, ai ? se zburli la amîndoi.

— Cocoflete ! îl întărîtă Gicu și mai tare.

— Cocoflit !... Îți arăt eu ție imediat ! se forță Mișu să se ridice în picioare.

Gicu se ridică și el după cîteva eforturi.

— Dacă vrei, pot să-ți spun și foarte simplu... „Flit !" Că așa le dau eu la ăștia, care se dau mare zmei în fotbal și zice că Manolache a fost extremă, în loc de centru ata-

cant. Ce, credeai c-am uitat ?... Mișu nu mai rezistă la atîtea afronturi și-l prinse pe Gicu de piept. Se-mbrînciră, așa, amîndoi pînă ajunseră lîngă fîntîna arteziană. Nu-și dădeau drumul ; cel care ar fi făcut-o s-ar fi dezechilibrat primul, fără îndoială. Totuși, Gicu, sesizînd pericolul apei, se smuci puternic și, după cîteva balansuri, reuși să rămînă în picioare, în timp ce Mișu, din recul, porni cu spatele glonț în apă.

„Noroc că m-a făcut mama deștept și știu să-not ! simțea Mișu cum îi curgeau în cap ulcioare de apă. Păi, vezi... Sigur că da... Ulciorul nu merge de multe ori la apă !... se-mbărbătă el cînd scăpă din raza jetului de apă. Ce mă făceam dacă nu știam să-not ca un delfin !

Se prinse cu mîinile de bordura fîntînii, fără să-și dea seama că apa îi ajungea numai pînă la glezne. Oricum, era ud leoarcă. Las' că-i arăt eu ! privi chiorîș în direcția lui Gicu.

Cineva, de la o masă din grădină, dădu telefon la miliție, fără ca să știe cei din jur. Mișu fu luat și dus la masă. Aici, chelnerul se așeză între ei și încercă să-mpace spiritele. Reuși foarte repede, deoarece Gicu și Săndel abia își mai țineau pleoapele cu mîna. Ca să-i împace definitiv, se duse să mai aducă vin, în timp ce Mișu își scoase pe masă tot ce avea în portofel și prin buzunare, ca să se usuce. Ospătarul aduse băutura și mai rămase puțin cu ei, să le țină companie. Gustă și binișor din stacana sa.

În grădină își făcu apariția un ofițer de miliție în uniformă. Era căpitanul Roman. Cineva dintre consumatori îl puse în temă cu ce se întîmplase, în vreme ce ospătarul se furișă de la masa beților ca să nu fie observat de ofițer. Totuși, lui Roman, cu ochiul său de polițist versat, nu-i putu scăpa această scenă.

— Bine, vă mulțumesc ! salută el pe omul care-i explicase tărășenia și se-ndreptă spre masa celor trei.

— Bună ziua ! își duse el scurt mîna la chipiu, dîndu-și seama pe loc că nu prea avea cu cine să se-nțeleagă.

— Psst ! Șase !... îi dădu cu cotul Săndel lui Gicu.

— O, să trăiți ! încercă Mișu să se ridice de pe scaun, dar renunță. Mă iertați că arăt așa...

— Sînteţi *plouaţi* rău ! îi privi căpitanul pe rînd.

— Noi nu... dînsul ! îi flutură Săndel, cu o privire sticloasă, haina udă a lui Mişu. Ia uitaţi cum plescăie !...

În lipsa unui cuvînt cu care să se apere, Mişu rîse tîmp.

— Fotbalul !...

— Cine v-a servit ? aspri tonul căpitanul, uitîndu-se la stacanele înalte de vin.

— Noi... răspunse Mişu, observînd cîteva bilete de tramvai neperforate, pe care uitase să le strîngă. Mă iertaţi ! îşi dădu seama imediat de gafă. Domnu' Mirciulică ne-a servit.

Ofiţerul îi făcu semn ospătarului să se-apropie. Acesta îşi aranjă papionul şi veni în cîteva clipe, înclinîndu-se respectuos.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan ! Bine aţi venit la noi !

— N-am venit de bună voie, sesiză Roman nuanţa, ci dumneata m-ai chemat.

— Eu ? !

— Nu dumneata mi-ai dat telefon ?

— Nu... Pot să bag mîna-n foc, zău !

— O s-o bagi în buzunar, căci o mie de lei va fi amenda pentru servirea consumatorilor în stare de ebrietate !

— O să plătesc, ce să fac... zise mieros chelnerul. De, dumneavoastră aveţi pîinea şi cuţitul în mînă ! Dacă aşa vreţi dumneavoastră...

— Nu-l amendaţi, că-i băiat bun... tovarăşe căpitan, interveni Gicu, clipind mărunt. Noi n-o să recunoaştem că am băut la masa lui şi gata, s-a aranjat treaba !

— Ar fi o soluţie, se amuză ofiţerul, dar ce facem cu stacana ?

— Care ?... nu înţelese Gicu jocul.

— A patra ! Chiar dacă nu-l acuz eu, îl acuză ea !...

— Lasă-te, îl opri Săndel. Nu vezi că s-a prins ? Esenţialul este că noi sîntem oameni cinstiţi, că n-am încălcat legea, asta e !

— Chiar şi oamenii cinstiţi pot încălca legea, îi răspunse-n replică Roman. De pildă, dumneavoastră !

— Noi ? ! ?

— Da. Veţi fi amendaţi cu o mie de lei conform Decretului 51/1976 !

— De ce ?...

— Pentru că vă aflați în stare de ebrietate într-un loc public!

— Aoleu! făcu Mișu. Și m-am ales și cu o baie!...

— Dacă-i așa, de ce pe noi ne-amendați la fel ca pe el? arătă Gicu spre chelner. Lui trebuie să-i dați dublu, fiindcă am servit băutura *servită* de el!

— Pînă să vă dau amenda, plătiți-vă mai repede consumația! o scurtă căpitanul.

Tăcură cu toții. Mișu își scoase portofelul și căută banii să achite nota de plată pe care o întocmea ospătarul.

— Unde dracu' sînt? căută el prin toate despărțiturile obiectului. Doar aici i-am pus! Răsturnă pe masă tot ce avea în portofel, dar banii nicăieri.

— Vă place în ce hal arată buletinul dumneavoastră? răsfoi Roman actul din care se mai scurseseră cîteva picături de apă.

— Fotbalul!... zise Mișu ca și cum asta ar fi însemnat totul. Ce să fac, o să plătesc amenda și-o să-l schimb! Dar unde-s banii? se scotoci el prin buzunare.

— Cît ați avut?

— Șapte sute! se pipăi el și pe deasupra hainei. I-oi fi pierdut cînd m-am îmbrîncit cu Gicu, sau cînd am căzut în apă.

— Sau la toaletă, presupuse ospătarul.

— Hai să-i căutăm. Vă rog... își mobiliză Mișu prietenii.

Gicu și Săndel, care se mai treziseră între timp, se ridicară de pe scaune și începură să caute banii printre mese. Mișu se duse la fîntîna arteziană, iar ospătarul la toaletă.

Nu trecu mult timp și ospătarul se întoarse vesel la masă, fluturînd șapte bancnote de o sută de lei.

— I-am găsit la toaletă. Noroc că n-a dat nimeni peste ei!

— Vai, ce bine că i-ați găsit! răsuflă Mișu ușurat. Era să mă fac de toată rușinea!

— Dar cînd ați fost la toaletă? îl întrebă Roman.

— După ce m-am transformat în delfin, mai avu Mișu resurse să glumească.

— Atunci ospătarul s-a făcut de toată rușinea! privi căpitanul tăios la chelner. De azi înainte poate să-i pună cruce acestei meserii!

— De ce ? priviră toți uimiți la căpitan.

— Fiindcă e un om necinstit. El a luat cei șapte sute de lei !

Privirile se mutară la chelner. Tăcea, tăcea și iar tăcea...

Dumneavoastră, stimați prieteni ai căpitanului Roman, știți cum și-a dat seama ofițerul că banii au fost sustrași de ospătar ?

•

Inelul de logodnă

— Alo ! Domnu' avocat Ghețu ?...

— Da, la telefon ! răspunse cel căutat. Cu cine am onoarea ?

— Cu Liviu Anghel, un client al dumneavoastră.

— Liviu Anghel ?... Nu-mi amintesc de acest nume.

— Mă scuzați, cred că mai corect trebuie spus... un viitor client.

— Aa, este cu totul altceva ! Vă stau la dispoziție...

— Aș dori să vă consult într-o problemă... Mai exact, să vă angajez ca apărătorul meu într-un proces de partaj. Știți, am aflat că vă bucurați de o relevanță juridică deosebită..., îl flată bărbatul de la celălalt capăt al firului.

„Relevanță juridică ! Drăguț... îi plăcu avocatului. Se pare că am de-aface cu un client onorabil !"

— Mă rog, meseria... murmură el cu plăcere.

— Meseria, adevărat, însă dumneavoastră o ridicați la rangul de artă și nu cred că există artă mai frumoasă ca aceea pusă în slujba oamenilor..., sesiză clientul că vorbele sale aveau efect.

— Da... Aceasta este, de fapt, valoarea supremă a artei... zise avocatul epatat, renunțînd, firește, să mai întrebe de unde avea Liviu Anghel numărul de telefon. Nu știu dacă

ceea ce fac eu este artă, dar pot să afirm cu convingere, și asta tocmai acum, cînd sînt în prag de pensie, că munca mea de-o viață am închinat-o oamenilor, că...

— Deci... tot artă ! profită de pauză viitorul client. Arta de a sluji oamenii !... Știu să apreciez munca dumneavoastră și sînt convins că o voi aprecia mult mai *substanțial*, mai ales la sfîrșitul procesului cînd, deschizînd portofelul, voi toasta clar : „Artă pentru artă !"...

— Și cînd am plăcerea să vă ascult doleanțele ?...

— Cînd sînteți dispus. Eu aș dori, dacă se poate, chiar astăzi. Chiar peste cîteva ore...

— Astăzi ?... privi avocatul la ceas. Mda, s-ar putea pe la unsprezece ! Am două ore disponibile, pînă intru la un proces. M-ați putea căuta la colegiu !

— E perfect și n-ar fi rău să plătiți și taxa pînă atunci! Știți, nu de altceva, dar e mai bine să fim în regulă...

— Gata, s-a înțeles ! Plătim *tot*, numai treabă să iasă, făcu viitorul client. *Plătim*, nu jucărie ! accentuă. Atunci, la ora unsprezece, la colegiul de avocați !

*

Afară era o zi frumoasă, iar Ghețu se simțea minunat după dușul făcut. Se privi în oglinda de la baie.

„A crescut cam repede !... își frecă el bărbia cu mîna. Și doar aseară m-am bărbierit... Nu se cade, totuși, să nu fiu ras proaspăt, își privi el obrajii din profil. Prestanța contează foarte mult !..."

Își umezi barba și începu să facă clăbuc cu pămătuful, cînd sună telefonul.

— Alo ! ridică el receptorul.

Nu-i răspunse nimeni. „Probabil, vreo atingere !" se gîndi și închise telefonul.

Termină cu bărbieritul și începu să se îmbrace. Se făcuse ora zece cînd era gata de plecare, dar sună iarăși telefonul.

— Alo ! Din nou, nu-i răspunse nimeni. Alo !..

„Ce naiba o avea telefonul ăsta ? se miră el. Deodată, îi străbătu o idee, care-i furnică pielea. Dacă cineva mă încearcă să vadă dacă sînt acasă ? ! ?" Hotărî să verifice și rămase nemișcat, cîteva minute, cu receptorul la ureche.

Dacă ar fi auzit un păcănit ușor, ceea ce ar fi coincis cu închiderea discretă a telefonului de către persoana necunoscută, ar fi intrat rău de tot la idei, mai ales că soția sa era la serviciu, iar casa urma să rămînă singură. Dar nu auzi nici un fel de zgomot și se liniști. „Înseamnă, totuși, că-i deranjat... conchise el. O să anunț la telefoane..."

Ieși grijuliu din apartament și încuie bine ușa în urma sa. Se întîlni cu vecina de apartament, care ieșise cu un lighean de rufe spălate. Le ducea, probabil sus, la uscătorie.

— Sărut mîinile, doamnă Preda ! Ce mai faceți ?...

— După cum vedeți... se jenă puțin femeia, dîndu-și seama că avea mînecile suflecate. Astăzi sînt liberă, stau acasă și fac puțină gospodărie...

— E necesară, fără ea nu se poate !... o măguli avocatul. Poate mai aruncați cîte o privire și pe la ușa mea ! Am telefonul deranjat și poate m-o căuta cineva...

— Bine, domnu' Ghețu. Am să mă uit, fiți fără grijă.

— Vă mulțumesc foarte mult. La revedere !

— La revedere.

Femeia își duse rufele la uscătorie și reveni în apartamentul său. Peste o jumătate de oră, porni iarăși spre uscătorie cu un alt lighean de rufe. Pe hol zări un tînăr înalt, pletos, cu o servietă neagră, care urca scările spre palierul lor. Nu-l mai văzuse pînă atunci. Privea cam iscoditor în jurul lui și încetini pasul cînd o văzu pe femeie. Gospodina își văzu de treaba ei și urcă cu rufele. Cînd reveni, nu mai dădu cu ochii de tînăr. Probabil că intrase undeva...

— Mămico ! Mata ai sunat adineauri la ușă ? o întîmpină fetița ei, Gabriela.

— Nu... făcu femeia puțin mirată.

— Parcă am avut impresia că a sunat cineva..., zise Gabriela cu un aer de nevinovăție. Nu m-am ridicat să mă uit, fiindcă-mi scriam la matematică și, apoi, știam că ești afară.

— Poate că n-a sunat la noi !

— Se poate...

— A, o fi sunat la domnu' Ghețu și el nu este acasă ! își aduse aminte gospodina.

— Atunci, la el a sunat... presupuse și fetița și se retrase în camera sa.

Puțin mai tîrziu, femeia ieși din apartament cu altă tranșă de rufe. Instinctiv, se uită la ușa avocatului...

„Doamne !..." scăpă ea, deodată, ligheanul din mînă. Dincolo de ușă se auzeau zgomote înăbușite. Se uită în dreapta și-n stînga, după ajutor, dar nu văzu pe nimeni. Apoi, știa că de pe palierul lor, nu era nici un vecin acasă. O fulgeră gîndul să urce cu un etaj mai sus și să sune la ușile locatarilor de acolo. Poate va găsi pe cineva... Acest gînd i se risipi, însă, repede cînd își dădu seama că hoțul, care auzise zgomotul ligheanului, va putea dispare între timp.

Ce era de făcut, căci timpul nu stătea în loc ? În apartamentul avocatului, un zgomot de pași veni pînă lîngă ușă. Femeia privi din nou disperată în jur, după ajutor. Nimeni... Inima-i pulsa puternic. Cuprinsă de fiori, pe care nu-i mai trăise niciodată, se-mbărbătă singură și luă cea mai îndrăzneață hotărîre : se dădu un pas înapoi și se avîntă cu toată puterea corpului în ușa ușor întredeschisă. Surprins de lovitura puternică a ușii, hoțul căzu și bîjbîi cîteva clipe în beznă... Cînd își reveni, îi trecu prin fața ochilor figura femeii aceleia, pe care o întîlnise cu rufele pe scări și care striga în gura mare :

— Săriți, hoții !... Hoții la domnu' Ghețu ! Hoții !...

Se ridică în picioare și încercă să tragă ușa spre el, ca să fugă din apartament. De dincolo, de pe holul palierului, femeia ținea tare de clanța ușii ca el să nu poată ieși afară și striga întruna după ajutor. Își încordă brațele, în care adună toată forța sa de bărbat, și smuci de ușă cu putere. Rezistența femeii fu învinsă și reuși să iasă din apartament. Femeia i se puse de-a curmezișul, dar schițînd că o lovește, ca se feri, iar el reuși să fugă călcînd în lighean și încurcîndu-se într-o rufă. Nu reuși, însă, să ajungă prea departe, că alunecă din cauza rufei umede și fu prins de locatarii de mai jos.

Pînă să vină miliția, se adună acolo lume multă. Sosi căpitanul Roman. Elena Preda, eroina acelei zile, primea emoționată felicitări de la locatari, în timp ce hoțul, ghemuit și legat strașnic de mîini, răsufla greu și privea speriat în jur, ca o fiară hăituită...

La apropierea căpitanului, cetăţenii făcură un culoar, care se închidea tot mai repede în urma sa, pe măsură ce înainta. Ajunse faţă în faţă cu hoţul şi cu eroina.

— Bravo, tovarăşă Preda ! îi strînse el mîna. Aţi fost la înălţime ! Primiţi felicitări din partea miliţiei !

— Şi din partea noastră ! se auziră voci.

— S-a comportat ca o poliţistă !

— Să ne trăieşti, maică !

— S-o daţi şi la ziar, tovarăşe căpitan !

— L-a doborît cu uşa ca pe o ridiche.

— A avut un curaj...

Obrajii Elenei Preda ardeau de emoţie, iar laudele o copleşeau.

— Mă bucur mult că stima este unanimă ! îi aprobă Roman pe cei din jur. A dat dovadă de bărbăţie şi curaj. Este un exemplu pe care nu trebuie să-l uităm nici unul dintre noi. Bravo, tovarăşă Preda ! o mai felicită încă o dată. Ei... acum vine rîndul tău... îşi mută ofiţerul privirea la hoţ. Nu-l cunoştea. Sus !... îi făcu semn să se ridice.

Infractorul încercă să se ridice, dar îi veni greu cu mîinile legate la spate. Doi locatari vrură să-l ajute, dar el refuză şi, în cele din urmă, reuşi să se ridice singur.

— De ce ţii pumnii strînşi ? sesiză Roman. Ai vrea să te răzbuni, să loveşti pe cineva ?

— Cum să... nu vedeţi că sînt legat ? zise el pe un ton pierdut. Şi chiar dacă n-aş fi legat, n-aş îndrăzni aşa ceva... Acum, s-a zis... Nu-mi mai rămîne nimic altceva, decît să-mi aştept pedeapsa, îl încercară cîteva lacrimi. O merit... O merit !...

— Atunci, sper că nu ţii nimic ascuns în pumni.

— Nu... întredeschise el pumnii, trăgînd lateral de mîini, ca să se observe mai bine.

— Bine, atunci întoarce-te, ca să te dezleg !

— Hoţul se întoarse cu spatele, ţinînd pumnii tot strînşi.

— Eşti şi căsătorit !... zise căpitanul, observînd verigheta de la mîna stîngă a tînărului.

— Da... încuviinţă moale acesta.

— Şi soţia ştie cu ce te ocupi ?

— Nu, de unde să ştie... De fapt, sîntem despărţiţi !

— Unde lucrezi ?

— Deocamdată, nicăieri...

— Bun, obținu Roman exact ce-i trebuia. Să merge sus !

— ...Unde ?...

— În apartamentul avocatului !

— Dar, de ce, din moment ce-am fost prins în flagra delict ?

— Pentru a-mi arăta ce-ai furat !

— Dar, n-am furat nimic ! N-am nici un obiect stră asupra mea ! ripostă tînărul.

— De unde să știu eu, pînă nu vine reclamantul ? studie Roman.

— Dar mă puteți controla, mă puteți percheziționa !

— Și dacă ai luat vreun obiect și l-ai ascuns — ori l-aruncat undeva ? Asta nu se numește tot furt ?... ! mergem ! De fapt, vom face și o reconstituire !

Tînărul ar fi vrut să riposteze din nou, să facă uz cunoștințele sale juridice, dar renunță dîndu-și seama are în fața sa un ofițer de miliție inteligent și precau

„Oare, să fi sesizat ceva ?" se frămîntă el gîndindu-la cuvîntul „ascuns" pronunțat de căpitan. „Ce bine ei acum, dacă nu sesiza... figura cu căsătoria !"

Locatarii le făcură culoar și tînărul urcă scările al turi de ofițer.

— Mare noroc ai avut că nu te-au ciomăgit oamen căsătoritule ! îi strecură Roman, interpretînd reacțiile c lor din jur.

Hoțul îngălbeni. Simți cum i se muiau picioarele fiecare treaptă urcată, dar făcu un efort considerabil, să țină tare. Trebuia să joace pînă la capăt ultima carte. E unica lui șansă...

Ajunseră în apartament și aici explică, în fața marto lor asistenți, fiecare mișcare pe care o făcuse pînă a surprins de Elena Preda. Deodată, sună telefonul. Ur dintre martori vru să răspundă la telefon.

— Lăsați-mă pe mine ! îl opri ofițerul.

Roman ridică receptorul.

— Alo ?

— Vă rog să mă scuzați ! auzi vocea groasă a ur bărbat. Am format 8742..., numărul de telefon de la mi de-acasă, dar după cît se pare e deranjat serios.

— Telefonul nu, dar casa da ! intui ofițerul cu cine stătea de vorbă. Sînt căpitanul Roman, de la miliție și vorbesc din apartamentul dumneavoastră, tovarășe avocat Gheţu ! Un hoţ v-a spart casa, dar a fost prins de vecina dumneavoastră, de tovarășa Preda. V-am căutat la colegiu, dar mi s-a spus că aţi plecat. Vă rog să veniţi repede. Vă aștept.

— Bine... Vin imediat... zise avocatul grăbit.

În zece minute el fu acasă. Își felicită vecina cu recunoștință apoi, la rugămintea ofițerului, se uită prin apartament să vadă dacă nu-i lipsește ceva.

— Deși a răvășit multe lucruri, nu-mi lipsește nimic... ridică din umeri avocatul. Ba nu ! tresări el brusc, uitîndu-se și pe birou. Lipsește inelul. Inelul de logodnă al soției ! Aici a fost !... indică el locul.

Tînărul încercă să reacționeze, dar Roman îl opri.

— Cum arăta inelul ? îl întrebă pe păgubaș.

— Era... cum să vă explic... Era gros ca verigheta lui, arătă omul spre mîna stîngă a tînărului, numai că la partea superioară avea o piatră albastră, foarte scumpă, de mărimea unei boabe de fasole.

— Eu nu l-am luat ! sări infractorul. N-am apucat să iau nimic din casă ! La mijloc este vorba despre un flagrant delict de tentativă de furt ! vru el să impresioneze prin cunoștințele sale juridice.

— Aa, care va să zică, dumneata ești Liviu Anghel... îi recunoscu vocea avocatul. Dumneata mi-ai dat întîlnire la colegiu și n-ai mai venit, escrocule !

— Ba, a venit... Dar acasă ! strecură Roman. Poate că n-a înțeles bine locul întîlnirii ?...

— Da, aveți dreptate... n-a înțeles ! mimă Gheţu. Și își mai dă și aere de erudit în ale dreptului...

— Deși... a călcat cu stîngul ! adăugă căpitanul cu umor.

— Dacă vă referiți la încadrarea faptei mele, n-am călcat cu stîngul, înțelese tînărul că ținta ironiilor privea mai ales cunoștințele sale juridice.

— Atunci, cu ce, cu *dreptul* ?... nu slăbi ironia ofițerul.

— Poate vă referiți la faptul că am rămas repetent la facultate, dar aici eu am dreptate : e tentativă de furt ! continuă el să-și joace cartea pînă la capăt.

— În faţa mea, ai rămas „repetent“ la toate, drăguţule! îl privi Roman semnificativ. Aşa ai învăţat tu la dreptul penal — o materie care te-a interesat mult după cum se vede —, că *luarea* unui bun mobil, recte un inel, din posesiunea sau detenţiunea altuia, constituie... tentativă ?

— Bine, dar... nu mai reuşi hoţul să reacţioneze.

— Scoate inelul de unde l-ai ascuns !

Avocatul privi mirat la ofiţer.

— O ascunzătoare simplă şi, totuşi, ingenioasă... îi explică Roman acestuia.

Tînărul nu se decise să scoată inelul, crezînd, totuşi, că ofiţerul fabulează.

— Hai mai repede, că doar n-ai o *mînă de aur*, s-a văzut ! îi spulberă căpitanul ultima speranţă. Predă-l tovarăşului avocat şi altă dată să-ţi piară pofta de a te mai ţine de trucuri cu oamenii legii ! Hoţii n-au decît o singură soartă : aceea de a fi prinşi ! mai zise Roman, în timp ce tînărul scoase inelul şi-l puse pe masă spre stupoarea celor prezenţi.

Ascunzătoarea a fost simplă şi, totuşi, ingenioasă, cum a sesizat căpitanul Roman. Aţi sesizat-o şi dumneavoastră, stimaţi cititori ?

Ringo

Într-o zi Ringo, faimosul cîine de urmărire al organului de miliţie, fu îmbarcat în maşina de serviciu. Se culcă ca de obicei lîngă picioarele stăpînului său. Privea atent cînd la chipul căpitanului Roman, cînd la chipul subofiţerului care îl ţinea de lesă. Dorea parcă să afle din conversaţia celor doi oameni unde vor merge şi care va fi misiunea lui.

— Ringo iar este nerăbdător ! se uită căpitanul cu blîndeţe la animal.

Ringo se sprijini pe picioarele din faţă cînd îşi auzi numele şi îşi mută repede privirea la subofiţer. Aştepta parcă comanda. Căpitanul Roman nu-i putea da nici o comandă, chiar dacă era mai mare în grad decît stăpînul său, că n-ar fi executat-o. Numai însoţitorul său de lesă avea un asemenea drept. Învăţase asta încă din primele zile de şcoală, la Sibiu, acolo, în curtea aceea imensă, unde îşi petrecuse cea mai bună parte a copilăriei sale. Cu căpitanul era numai prieten. Ofiţerul îl salutase la venire cu un „Ce mai faci, Ringo ?", iar el, în semn de răspuns, îşi lăsase urechile şi privirea în jos. Dar stăpînul său nu-i dădu nici o comandă, numai îl mîngîie uşor pe cap.

Maşina miliţiei opri la gară. De aici merseră printre linii pînă ajunseră lîngă un tren de marfă. În faţa unui vagon îi aşteptau doi ceferişti; unul mai în vîrstă şi unul foarte tînăr.

— Să trăiţi ! îi salutară ceferiştii pe miliţieni.

Miliţienii răspunseră la salut, apoi căpitanul Roman dădu mîna cu ei.

— Muşcă ? făcu un pas înapoi ceferistul mai în vîrstă, văzîndu-l pe Ringo.

— Nu vă fie teamă, îi spuse subofiţerul. Este dresat.

— Ştiu, dar dacă muşcă ? fu neîncrezător omul.

— Atacă numai la comandă, completă ofiţerul. Acum este nerăbdător să-şi înceapă misiunea... Ştie că el va fi primul care va primi sarcina să ia urma hoţului.

— Aaa... Mi se păruse cam nervos. Uitaţi, acesta este vagonul care a fost spart.

— Ce conţine ?

— Ţigări, cartuşe cu ţigări „Kent".

— Aţi verificat cîte cartuşe cu ţigări s-au furat ?

— Nu ne-am atins de nimic. Cunoaştem că în astfel de cazuri trebuie păstrate urmele pînă vine miliţia. De aceea, eu nici nu m-am mişcat de aici. Victor s-a dus la gară de v-a dat telefon.

— Noi vă mulţumim.

— Să-l prindeţi pe hoţ, asta-i mai important.

— Cine a descoperit primul vagonul violat ?

— Eu ! răspunse Victor, al doilea ceferist, tuşind puternic de cîteva ori.

Victor era un tinerel uscăţiv şi înalt, iar uniforma de ceferist îl prindea mai bine decît o uniformă militară.

— Cum v-aţi dat seama de furt ? privi căpitanul Roman la mîna dreaptă a tînărului. N-avea urme de nicotină.

— Păi, să vedeţi ! se cutremură el uşor, uitîndu-se cu coada ochiului la Ringo. M-a trimis tovarăşul Alexandru, şeful de tură, să controlez garniturile de marfă, staţionate pe liniile de rezervă.

— Da. Eu l-am trimis, încuviinţă şeful de tură. Această garnitură de vagoane pleacă peste două ore. Vă daţi seama ce s-ar fi întîmplat dacă nu se controlau vagoanele... ?

— Mda.

— Dumneavoastră cunoaşteţi, tovarăşe căpitan, cazul fostului şef de tură, Florescu, căruia i s-a desfăcut contractul de muncă.

— Îmi amintesc.

— Venea băut la serviciu şi nici vorbă să-şi vadă de treabă. Ştiţi bine cît aţi umblat după hoţii aceia, care furau din vagoane, anul trecut ! Furturile se constatau în diverse staţii, dar, în realitate, ele se comiteau la noi în gară. Neglijenţa lui Florescu, care dădea drumul la vagoanele de marfă fără a le controla, a pus pe drumuri toată miliţia.

— Da, aşa este, aveţi dreptate, încuviinţă căpitanul. Dar să vedem ce facem acum !

— Nu se poate să nu-l prindeţi, dădu din cap ceferistul, mai ales că Victor l-a şi văzut pe hoţ !

— Unde l-a văzut !

— La W.C.-ul de pe peron, din gară ! Dar mai bine să vă explice el.

— Daa, l-am văzut ! confirmă Victor imediat. Înainte de a mă apuca să controlez vagoanele, am intrat la W.C.-ul de pe peron. În timp ce mă spălam pe mîini, m-am uitat în oglindă şi am văzut în spatele meu un tînăr blond şi pletos. Într-o mînă ţinea o carte, iar în cealaltă o geantă mare de voiaj. Am putut deslui chiar şi titlul cărţii. „Eu am ucis moartea !", aşa scria pe ea. Observînd că mă uit la el prin oglindă, tînărul s-a întors cu spatele, după care a plecat. Terminînd cu spălatul, am plecat şi eu în urma lui. Geanta de voiaj fiind deschisă la gură, de în-

cărcată ce era, am putut observa în ea cîteva cartuşe cu ţigări „Kent". Am presupus că tipul e probabil vreun bişniţar, vreun aventurier, şi mi-am văzut de drum. Nu mi-am putut imagina că el tocmai furase ţigările...

— Cum era îmbrăcat ? îl privi atent căpitanul.

— Cu blugi şi o geacă neagră.

— Bine. Mulţumesc !

Ofiţerul şi conductorul lui Ringo se urcară în vagon. Cîinele fu lăsat jos, în apropierea uşii vagonului.

— Ai dracului hoţi, de unde au ştiut ei că în vagonul acesta sînt cartuşe cu ţigări „Kent" ? îl auziră pe şeful de tură.

— Nu ştiu, nea'Alexandre, eu n-am fumat niciodată o ţigară d'asta ! tuşi Victor puternic.

— Ba eu am o ţigară „Kent", uite-o aici, în buzunarul de la piept ! Mi-a dat-o Stelică, e de serviciu la gară, la bagaje de mînă. Şeful de tură n-apucă să-şi termine bine fraza că începu să tuşească sacadat. Şi eu sînt răcit ! spuse el după ce îşi suflă nasul. Gripă ! Şi Stelică tuşeşte !

— Auzi, nea' Alexandre, ia uite-te, bre, la cîinele ăsta cum priveşte la uşa vagonului, la stăpînul său. Pe noi nici nu ne bagă în seamă, ştie că sîntem oameni cinstiţi !

— Păi, da cum !

— Mamă, dacă te muşcă unu' d'ăsta... Ia uite ce colţi are !

— Nu muşcă, Victore, nu vezi cum stă culcat la comandă !

...În vagon, căpitanul Roman îl întrebă pe subofiţer :

— Ai auzit discuţia celor de-afară ?

— Da, răspunse subofiţerul fără nici o curiozitate.

— Şi ?...

— Vreţi să spuneţi că vi s-a părut ceva suspect ?

— Întocmai.

— Chestia cu ţigara „Kent" ?

— Mai mult. Plecaţi de la ce-a declarat fiecare. Analizaţi bine...

— Nu-mi dau seama ce aţi sesizat.

— Pe autorul furtului ! ridică Roman din sprîncene.

— Cine este ? rămase surprins subofiţerul.

— Nu vă spun, fiindcă aş risca să-l influenţaţi pe Ringo.

— Așa ceva nu s-a întîmplat niciodată !

— Vă cred. Totuși nu vă spun cine este hoțul. Autorul, odată „mirosit" de Ringo, va fi obligat să-și recunoască imediat vinovăția. În plus, cîinele poate ne va conduce și la locul unde este ascunsă „marfa". Vă rog să fiți atent la momentul cînd Ringo se va apropia de hoț.

— Va să zică o enigmă și pentru mine și pentru Ringo, murmură puțin stînjenit subofițerul. Dar o să vedeți că o să-l „mirosim" amîndoi ! se ambiționă el.

— Aștept ! îi zîmbi prietenește căpitanul.

Ca dumneavoastră să nu așteptați, stimați cititori, bănuiți cine era autorul furtului și care a fost minciuna sa demascatoare ? Nu cedați ușor. Perseverați !... Dacă nu reușiți, atunci să urmărim ce s-a întîmplat în continuare.

...În timp ce milițienii cercetau interiorul vagonului violat, Ringo devenise tot mai neliniștit. Știa că se apropia momentul cînd i se va da urma de miros. Inteligentul patruped nu-l scăpa din ochi nici pe stăpînul său, nici pe căpitan. Îl văzu pe căpitan că arătă ceva cu degetul în vagon. Stăpînul său se apropie, se aplecă asupra acelui „ceva" și aprobă din cap. Ringo presimți că acolo-i urma de miros și se ridică în picioare fără comandă, privind țintă la stăpînul său. Subofițerul se uită la cîine. Ringo se culcă la pămînt, ca să nu fie observat că se sculase fără comandă, dar se ridică din nou în picioare, pregătit să se avînte într-acolo dacă-l cheamă. Din nou se culcă, din nou se ridică. Urechile-i erau nemișcate. „La mine !" auzi. Deodată, se desprinse ca o săgeată dintr-un arc și din două salturi fu lîngă stăpîn. „Urma ! Urma !" i se comandă, arătîndu-i-se o cutie goală de carton. Mirosi cutia, învîrtindu-se de cîteva ori în jurul ei. Adulmecă îndelung urma de miros, apoi privi la stăpîn. Ochii îi sclipeau nerăbdători. „Urma ! Urma !" primi din nou comanda. Își plecă capul în jos și porni preocupat în cursă...

— Eu rămîn aici ! spuse căpitanul subofițerului, care desfășura coarda de conducere a cîinelui. Te urmează tovarășul Alexandru, arătă către șeful de tură. Dacă se ivește ceva pe parcurs, vine dînsul și mă anunță !

— Gata, mă duc ! sări bucuros ceferistul. N-am văzut niciodată un cîine polițist în acțiune !...

— Lăsați-mă să mă duc eu ! Vă rog ! interveni Victor. De cînd eram mic mi-au plăcut cîinii polițiști.

— Nu știu, o să vedem !... îl privi îndoielnic căpitanul. Trebuie să rămîi aici, fiindcă dumneata ai descoperit primul spargerea vagonului și am nevoie de cîteva relații suplimentare.

— Off !..., fu nemulțumit Victor, privind curios la cei care se îndepărtau.

— Nu fi supărat, o să-l vezi la întoarcere ! încercă să-l liniștească ofițerul, studiindu-i reacțiile.

— Cum adică ? ! urmări tînărul ceferist mișcările căpitanului.

— Păi, nu trebuie să se întoarcă ?

— Cu hoțul ?

— Nu știu. Dumneata ce zici ?

— Îl prinde, nu se poate ! gesticulă el teatral.

— Păi, vezi. Cu hoțul, pe urmele hoțului, esențial este că tot se-ntoarce !

— Cum, pe urmele hoțului ?

— Poate hoțul s-a întors și el la vagon !

— Hm !... Nu cred ! se prefăcu Victor. Ce era fraier !

— Nu știu, o să vedem ! îl săgetă căpitanul.

Tînărul ceferist era verde la față. Ar fi vrut să fugă, să fugă cît mai departe, numai să nu știe că Ringo se va întoarce. Dar nu putea să fugă, simțea că i se-nmuiaseră picioarele de la încheieturi. Și-apoi, căpitanul... Singura speranță era într-o eventuală greșeală a lui Ringo. „Dă doamne, să nu vină blestematul ăla de cîine ! Cine m-a pus ? !"...

...„Ringo" înainta repede pe urmă, în timp ce conductorul său făcea eforturi evidente ca să nu se mărească distanța dintre el și cîine și să nu întindă coarda de conducere. Ceferistul, om mai în vîrstă, era mult în urma lor, dar nu renunța la fugă. Gîfîia de oboseală. Cîinele se îndreptă spre gară. Ajunse pe peron, apoi se opri. „Ce-i, Ringo ? Urma ! Urma !" i se adresă subofițerul, pe undeva mulțumit că se mai odihnește și el puțin. Cîinele lăsă capul în jos și mișcă botul înainte. Însemna că nu pierduse urma de miros, dar avea nevoie de puțin timp ca să-și

reculeagă forțele. „Urma ! Urma !" reluă conductorul comanda, după o scurtă pauză. Cîinele porni din nou pe urmă și se opri în fața ușii pe care scria : „Bagaje de mînă". Subofițerul îi deschise ușa, gîndindu-se că poate Stelică este autorul furtului.

Văzînd cine intră pe ușă, Stelică îngălbeni. Cîinele se apropie de masă, urmărit îndeaproape de milițian. Stelică se sculă în picioare și, de frică, ridică mîinile în sus.

— Aoleu, tăticule ! N-am făcut nimic, neicușorule ! exclamă el, lăsîndu-se mult pe spate, de era gata să cadă peste scaun.

— Lăsați mîinile în jos ! îngroșă glasul subofițerul, privindu-l atent pe Ringo.

— Dacă sare la mine ? întrebă Stelică cu ochii aproape închiși. Ce mă fac ?

— Nu mișcați !

Ringo se învîrti în loc, lîngă masă. Subofițerul se uită la cîine, apoi pe masă. Zări telefonul. Intui imediat că hoțul dăduse un telefon de aici. „Aaa !... Victor !" exclamă el bucuros.

Privi la Ringo. Trebuia ajutat. „Urma, Ringo !" și-l trase puțin după cap : „Sus !" Fără altă comandă, cîinele se ridică în două labe, sprijinindu-se pe masă. Mirosi telefonul, scheunînd scurt. „Bravo, Bravo, Ringo !" îl încurajă milițianul, mîngîindu-l. „Urma ! Miros urma !" Cîinele adulmecă din nou urma pe podea și se-ndreptă spre ușă.

— Vă rog să ne scuzați !

— Aaa... Nu face nimic ! răsuflă Stelică ușurat.

Subofițerul se apropie de ușă, urmîndu-și cîinele.

— Tovarășe milițian, știți cine a dat telefon de aici ? spuse funcționarul bucuros că scăpase de prezența cîinelui.

— Știu ! răspunse milițianul.

— Stați, nu plecați ! desfăcu omul un pachet, pe care-l luă de pe pervazul ferestrei. Am aici niște costiță afumată, mi-a pus-o nevastă-mea la pachet. Vreau să i-o dați cîinelui. E deștept !...

— Vă mulțumesc, dar nu mănîncă.

— De ce ? E proaspătă !

— Nu-i vorba de asta.

— Atunci ?

— Nu mănîncă pînă nu-şi termină misiunea. Vă salut!

— Să trăiţi ! rămase mirat Stelică. „Ăsta da cîine, nu ca ai mei ! Tăticuţule, ce spaimă am tras !"...

Ringo şi conductorul său ieşiră pe peron. Se-ntîlniră cu şeful de tură care abia venea, trăgîndu-şi sufletul.

— Ce-a făcut cîinele, că n-am văzut ? vru el să se aşeze pe o bancă.

— Nu v-aşezaţi, că Ringo a pornit din nou în cursă... A intrat numai pînă la „bagaje de mînă" şi a ieşit afară.

— Şi acum unde se duce ?

— Nu ştiu, o să vedem! Dacă sînteţi obosit puteţi renunţa.

— Cum, să renunţ tocmai acum cînd o fi mai interesant? Am fugit cît pentru trei luni, dar sper că n-o să fug pentru tot anul !

Ringo traversă peronul staţiei şi se-ndreptă în aceeaşi direcţie din care venise. Subofiţerul nu voise să-i confieze şefului de tură că Ringo se va întoarce înapoi, la vagonul violat. Dorea să-i spună primul căpitanului Roman că Victor este autorul furtului şi că, aşadar, dezlegase enigma. Ştia acum unde mîntise infractorul.

— Dar ce face cîinele ăsta, ne duce de nas ? îl auzi miliţianul pe nea Alexandru. Nu vedeţi c-o ia înapoi ?...

Subofiţerul se întoarse şi ridică din umeri.

— Mamă care m-ai făcut !... mări pasul ceferistul într-o cursă oarbă.

Ringo era preocupat intens de urmă. Fugea chiar mai repede, acum, la întoarcere. Probabil presimţea succesul.

...Lîngă vagonul violat era linişte.

Vine ! Vine ! se sperie Victor. Aoleu, s-apropie ! Nu mă lăsaţi, tovarăşe căpitan ! se trase el în spatele ofiţerului. Nu mă lăsaţi ! Măiculiţă !...

Unde sînt ţigările ? se trase căpitanul într-o parte.

Le-am ascuns într-o magazie, spun tot ! şi se lipi de spatele ofiţerului. Nu mă lăsaţi !

Ringo accelerase ritmul, ca la ultima turnantă a unei curse, fiind pregătit să sară asupra hoţului. „Stai !" primi însă o comandă ciudată. N-avea încotro, trebuia s-o execute. „Culcat !"

Se conformă, privind nervos înainte. Gemea scurt.

— Dar eu nu ţi-am făcut semn să-l opreşti ! se apropie căpitanul de subofiţer.

— Eu l-am oprit, zise subofițerul. Am vrut să vă arăt înaintea lui Ringo că știu cine este hoțul. Chiar așteptați un răspuns, nu ?...

— Bravo ! îl felicită ofițerul.

Ringo înțelese că acest „Bravo !" nu era pentru el. Supărat, profitînd că nu era supravegheat, înaintă tiptil, pe burtă, spre omul care se ascunsese în spatele căpitanului.

— Sare !... strigă Victor ca scos din minți.

„Culcat !", auzi Ringo comanda în momentul în care își luase avînt să se arunce asupra intractorului. Subofițerul și căpitanul se apropiară de el :. „Bravo ! Bravo, Ringo ! Bravo !... Tu l-ai prins !" îl mîngîiară milițienii pe rînd. „Ești cel mai bun cîine polițist ! Bravo !..."

Ajunse, în sfîrșit, și Alexandru. Gîfîia de parcă zicea-i că se-neacă.

— Parc-am fost la maraton, al naibii cîine !... Dacă-mi dădea unul 5 000 lei și tot n-aș fi fugit atîta ! Aleargă ca la curse, tovarășe căpitan. Mi-a scos sufletul și hoțul tot nu l-a prins !

— Sînteți sigur ?

— Păi, nu vedeți că s-a culcat ? Ia uite-l ce liniștit stă, parcă nici n-a alergat atîta !

— A primit comandă să stea culcat !

— Dar hoțul ?

— Hoțul este în picioare !

— Cine, Victor ? întui el.

— Da, el !

— Tu erai, mă ! se repezi șeful de tură să-l pocnească pe tînăr. Milițienii îl opriră. Și eu care mi-am pus obrazul în joc ca să te bag la calea ferată... Lăsați-l să-l mănînce cîinele, tovarășe căpitan, că asta merită ! Așa ar trebui să le faceți la toți hoții !...

Alexandru se așează pe scara vagonului. Întîlni privirea cîinelui.

— Bravo, Ringo ! se adresă el cîinelui. Acum nu-mi pare rău că mi-ai scos sufletul cu atîta fugă. De la tine, un animal, am aflat că acest om este un netrebnic !

Acum știți, stimați cititori, care a fost minciuna demascatoare a tînărului ceferist ?

„Și noi..."

Cetățeanul Păstorel Moga din comuna Vintileanca, comună subordonată municipiului Brăila, ieși din serviciu și se avîntă în primul restaurant din oraș care îi făcu cu ochiul. Acolo, se întîlni cu încă doi amici și se așezară tare pe „treabă", că aveau poftă de băut, nu glumă !

Sticlele de vin se plimbau prin fața lor, ca sticlele de lapte pe banda rulantă. Numai că lor nu le plăcea laptele ! Și nici vinul cu sifon !

— „Cînd înjosești și sucul ei și via / Și cu sifon spurci vinul pe care va să-l bei, / Nu te gîndești tu oare, mișel între mișei, / Că pîngărești natura și compromiți beția ?" recita Păstorel Moga din catrenele lui Al. O. Teodoreanu, de-i distra pe toți cheflii din jurul său.

— Mai încet, le atrase atenția o tînără chelneriță.

Consumatorii începură să rîdă, iar prietenii îl îmbrățișară care mai de care.

— Ești mare, Păstorele ! De unde dracu știi tu atîtea chestii, mă ? îl întrebă Horia Adam, prietenul său din dreapta.

— Ehe, ce știți voi, am umblat mult prin Moldova ! se făli el. Apoi nu știu dacă ați auzit de adevăratul Păstorel. Mă înrudesc cu el la obiceiuri... Ăla a fost un om de damigeană, fraților !...

*

Cheflii se amuzau copios, însă băutura începuse să-i ajungă bine. Mihai, care se „făcuse" mai repede decît ceilalți, turnă în paharul său apă minerală și vru să-l toarne și lui Păstorel Moga :

— Ce faci, bă, amatorule ! îi dădu acesta peste mînă și iar lansă un catren : „Pentru subtilul amator / Care-și respectă al său gît, / E bună apa de izvor, / Dar ca uzaj extern. Atît !"

Mihai rîse și el, dar era cît pe aci să alunece de pe spătarul scăunului.

— Gata, nu vă mai dau de băut ! veni ospătarul la ei.

— De ce, nea Panghele ? se revoltă Păstorel, ridicîndu-și bărbia din piept. Ochii îi erau ca bobul de mazăre, iar la față arăta ca o roșie.

— V-ați îmbătat cu toții. Gata, ajunge ! Mergeți acasă.

— Nu mă duc ! scutură el violent din cap. Nu cunosc eu traiul de-acasă ?...

— Beți ce mai aveți în pahare și hai ! le-arătă ușa ospătarul.

— Haideți la mine ! hotărî Horia. Aici nu ne mai iubește nimeni !

— Hai să-i pilim troaca ! se dezmetici și Mihai cînd auzi că mai e rost de băutură.

Acasă la Horia, se-nceinseră și mai tare la băut. Afară se-ntunecase bine cînd Horia adormi într-un pat, cu un pahar gol în mînă.

Culcați-vă și dumneavoastră aici, insistă soția lui. E tîrziu și sînteți băuți rău. Numai de drum nu sînteți buni acuma.

Eu mă duc acasă !... refuză Păstorel Moga, ținîndu-se de tocul ușii cu amîndouă brațele. Mă vrea nevasta. Abia așteaptă să mă vadă... se dezlipi el de lîngă ușă, dar se-mpiedică de prag și căzu pe trepte în curte.

— Unde vă duceți în halul ăsta, doamne ! îl ajută femeia să se ridice. Haideți în casă... De ce nu-nțelegeți ?

— Nu, că am copii mici... se trase el și plecă pe trei cărări.

— Acolo-i magazia ! strigă Valerica. În partea asta e poarta !

*

A doua zi, cadavrul lui Păstorel Moga fu reperat pe Dunăre de echipajul unui vas aflat în drum spre Grecia, via Sulina. Leșul fu ancorat de vas și adus pînă în portul Brăila, unde comandantul navei anunță autoritățile portuare.

La fața locului se prezentară procurorul și doi ofițeri de la miliția portului. Procurorul stătu de vorbă cu comandantul navei și cîțiva membri ai echipajului, notîndu-și

în carneţelul său datele cu privire la locul şi împrejurările găsirii cadavrului. Apoi vasul îşi reluă cursa, urmînd ca procurorul să întocmească la birou procesul verbal de cercetare la faţa locului.

Fiind considerat un caz de moarte violentă, asupra căruia planau chiar suspiciuni de omor, datorită zgîrieturilor de pe faţă şi o parte din corpul victimei, cadavrul fu transportat la morga spitalului din localitate, în vederea efectuării necropsiei.

Două ore mai tîrziu, procurorul participă la cercetarea unui alt caz, însă, în drum spre casă, maşina lui fu angajată într-un tragic accident de circulaţie, soldat cu moartea omului legii.

Căpitanul Roman fu însărcinat să preia cercetările în cazul „Păstorel Moga", dar nu i se puse la dispoziţie mai nimic. Ofiţerul controlă împreună cu şeful defunctului procuror în fişetul acestuia de la birou, însă nici urmă de proces-verbal. Procurorul n-avusese timp cînd să-l întocmească, iar carneţelul său cu însemnări arsese cu ocazia accidentului. Cei doi miliţieni din port, care fuseseră la faţa locului, nu cunoşteau unde fusese găsit cadavrul de echipajul vasului, deoarece numai procurorul stătuse de vorbă cu marinarii.

Căpitanul se deplasă la morgă, dar în prealabil îi dădu un telefon medicului legist să-l aştepte la intrare.

Medicul legist fu punctual.

— Am terminat autopsia acum un sfert de oră, încă nu l-am cusut fiindcă am vrut să-l vezi şi dumneata.

— Scîrţîie ceva ? pricepu Roman.

— Deşi cauza morţii este asfixia mecanică prin înec, zgîrieturile şi echimozele de pe faţă ar putea să-ncurce lucrurile întrucîtva.

— Adică ?

— Să fiu mai explicit. Cadavrul prezintă pe partea stîngă a corpului o serie de escoriaţii liniare şi cîteva echimoze care au fost produse foarte probabil în căderea pe un plan înclinat şi zgrumţuros.

— Te gîndeşti cumva la digul de beton, de-a lungul Dunării ?

— Numai la el, aprobă medicul legist. Am mai avut cazuri de căderi în apă de pe dig şi leziunile au fost ase-

mănătoare cu ale lui Păstorel Moga. De fapt, și îmbrăcămintea lui prezintă pe această parte unele striații și chiar rupturi corespunzătoare leziunilor despre care ți-am vorbit. Aici nu am nici un fel de dubii. Mai sensibilă este însă interpretarea escoriiațiilor și echimozelor de pe față.

— De ce ?...

Pentru că ele nu se prea conjugă cu mecanismul de producere al leziunilor de pe corp, ceea ce mă face să mă gîndesc la un alt agent traumatic.

— Înțeleg. Vreau să văd și cu cadavrul.

Căpitanul Roman intră în sala de autopsie, și se convinse personal de afirmațiile medicului legist. Acesta avusese perfectă dreptate. Leziunile de pe fața lui Păstorel Moga și în special cele din zona gurii și a pometilor obrajilor, permiteau formularea că ele fuseseră produse prin lovire *de* un corp sau *de* un plan dur, însă nu în același moment cu cele de pe trup, dar nu excludea nici posibilitatea lovirii *cu* un corp dur, ceea ce era cu totul altceva. Ofițerul devenise circumspect, fiindcă în acest din urmă caz se presupunea existența unei mîini criminale, care probabil lovise victima pentru a cădea în apă.

Căpitanul mai fu frapat și de puternicul miros de alcool, care emana din stomacul cadavrului.

A băut mult ? se adresă el medicului.

— Foarte mult. Am experiența altor autopsii... I-am recoltat sînge ; în două ore ai rezultatul alcoolemiei.

— Bine, doctore, îți mulțumesc.

Urmară verificări în teren și nu-i fu greu căpitanului să afle ce făcuse Păstorel Moga după ce ieșise din serviciu.

— Au plecat cu toții la Horia Adam, îl informă ospătarul care-i servise la restaurant. Erau cu chef, iar Păstorel, glumeț cum îl știm cu toții, era pus pe șagă cu poezioarele lui.

Căpitanul Roman se deplasă la locuința lui Horia Adam. Aici, spre surprinderea sa, era foarte multă lume la poartă.

— Bine c-ați venit, că îi omoară ! îi zise o femeie. Da' de ce nu v-ați adus ajutoare ? Singur n-o să puteți face față. Noi, cînd am dat telefon la secție, ni s-a spus că o să trimită mai mulți milițieni.

În curte erau mai mulți bărbați și o femeie, înarmați cu pietre și ciomege. Unul dintre ei avea chiar și-un cuțit.

— Ce s-a-ntîmplat ? intră Roman repede între ei.

— Mi-au omorît bărbatul ! sări femeia bocind. Ei sînt criminalii ! Vru să se repeadă spre uşa casei, dar căpitanul o opri. S-au încuiat în casă, fiindcă le este frică să dea ochii cu noi. Criminalii ! Criminalii !... începu ea să zbiere. Ucideţi criminalii ! îi îndemnă pe cei înarmaţi să spargă uşa.

Cel cu cuţitul în mînă, care era şi cam băut, prinse curaj şi se avîntă cu toată puterea spre uşă. Roman fu însă mai sprinten decît el şi îi bară drumul. Îi luă cuţitul din mînă şi îl împinse la o parte.

— Cine va îndrăzni să intre înăuntru, n-o va putea face decît dacă va trece peste corpul meu ! strigă el. Oameni necugetaţi ce sînteţi ! Dacă cei din casă au vreo vină în moartea lui Păstorel, există lege care să-i tragă la răspundere.

— Legea sîntem noi şi noi îi vom pedepsi ! ieşi în faţă femeia, bătîndu-se bezmetică cu palma peste piept. Dacă sînt criminali şi au ucis, să răspundă tot prin moarte ! Pe ei, mă !...

— Nu face nimeni un pas mai mult, am zis ! spuse tăios ofiţerul. Vreau să ştiu şi eu pe ce vă bazaţi cînd îi faceţi criminali pe oamenii de dincolo.

— Pe sîngele lui Păstorel ! se aşează femeia în genunchi, cu gesturi dezordonate. Uite-i sîngele ! Uite-i sîngele !... arătă ea cîteva pete roşii lîngă treptele casei. Sări, Ioane ! Sări, Marine ! Omoriţi-i !... zbiera ea.

Sîngele de lîngă trepte şi chiar de pe trepte, trezi sete de răzbunare în sufletul rudelor decedatului şi ridicară ciomegele în sus, plini de ură, începînd înaintarea.

— Întîi mă veţi omorî pe mine, altfel nu ! strigă căpitanul Roman postîndu-se mai bine în dreptul uşii.

— Nu ne lăsaţi că ne omoară ! Sîntem nevinovaţi ! auzi glasurile celor din casă. Păstorel s-a îmbătat rău şi a alunecat pe trepte, julindu-se la faţă. Dacă eram criminali, am fi şters sîngele !...

— Nu cutezaţi la o asemenea nechibzuinţă ! încercă ofiţerul să oprească furia dezlănţuită. Dacă cei din casă ar fi fost criminali, ei ar fi şters petele de sînge ! preluă el vorbele auzite prin uşă.

Ca printr-un miracol, cel mai vînjos dintre furioşi se

opri brusc foarte aproape de ofițer și-și lăsă ciomagul în jos.

— Stați ! Are dreptate ! răsună glasul lui.

Ceilalți se opriră și ei și începură să se privească nedumeriți.

— Are dreptate, continuă vînjosul. Dacă ei erau criminalii, n-ar fi fost proști să nu șteargă sîngele tocmai din fața casei.

— Ba nu, ei sînt criminalii ! răcnea ca scoasă din minți soția lui Păstorel. Sînteți niște lași ! L-au aruncat în Dunăre aici, în fundul curții lor !

În acest moment intrară în curte patru milițieni, dar situația era salvată. Căpitanul Roman rămăsese ca o statuie în fața ușii, cu mîna pe trăgaciul pistolului. Era ud leoarcă...

— Am trăit poate cele mai grele clipe din viața mea, se destăinui el mai tîrziu unuia dintre milițieni. Nu știu cum ar fi procedat altul care ar fi fost în locul meu...

— Eu unul n-aș fi dorit să trec prin asemenea momente, recunoscu milițianul. Și noi sîntem oameni, și noi sîntem dominanți de emoții, și noi...

— Și noi, da... murmură ofițerul înțelegînd ca nimeni altul semnificația unor cuvinte mărunte : „Și noi..."

— Eu nu plec de aici pînă nu-i văd legați ! auzirăm bocetele soției lui Păstorel. Ei l-au omorît și l-au aruncat din grădină în Dunăre ! Criminalii !...

Căpitanul privi spre fundul curții. Prin spatele grădinii lui Horia Adam curgea Dunărea. Intră în casă și stătu de vorbă cu soții Adam. De la Horia nu află prea multe lucruri, în schimb Valerica îi oferi toate explicațiile de care avea nevoie. Pentru Roman era cît se poate de limpede că aceștia n-aveau nici o implicație în moartea lui Păstorel.

— Era atît de beat, mai spuse Valerica, încît a vrut să intre în magazie. Noroc că am strigat la el și a ieșit pe poartă.

— În ce direcție a luat-o ? o întrebă căpitanul.

— Nu știu, n-am stat să mă uit după el.

Căpitanul Roman intui imediat ce se întîmplase. Locuitorii comunei Vintileanca obișnuiau să circule ziua pe

digul Dunării, scurtînd astfel considerabil distanța dintre comună și oraș. Păstorel Moga, neascultînd de sfaturile Valericăi de a rămîne la ei peste noapte, plecase spre casă de-a lungul digului, sfidînd pericolul de a cădea în apă. Hazardarea lui îi fusese fatală, căci fiind întuneric și neputîndu-și controla mișcările datorită stării avansate de ebrietate în care se afla, după numai un kilometru de drum, se dezechilibrase și căzuse în valurile Dunării...

Pentru argumentarea acestei triste realități, ofițerul avea nevoie de o singură confirmare. Ieși din casă cu gîndul de a se duce la căpitănia portului.

— E, v-ați convins că ei sînt criminalii ? îi întîmpină soția lui Păstorel.

— Soțul dumneavoastră n-a murit de mînă criminală ! îi replică Roman și îi explică ce se întîmplase.

— Nu-i adevărat ! răbufni ea după ce ascultă povestea. Aici e sîngele lui ! L-au omorît în fața casei și l-au aruncat în Dunăre aici, în fundul curții lor ! Criminalii să fie judecați ! Criminalii !...

Fiți înțelegătoare, spuse blînd căpitanul. Așteptați-mă pînă mă întorc și am să vă aduc și dovada care să vă convingă.

Ofițerul se deplasă la căpitănia portului și ceru să i se facă legătura prin radio cu vasul. Obținu legătura ; la întrebările puse de el, căpitanul vasului îi preciză punctul în care fusese găsit cadavrul.

...Locuința lui Horia Adam.

— Poftiți, citiți asta ! îi dădu hîrtia soției lui Păstorel. După aceea, n-o să mai susțineți că a fost aruncat în Dunăre, din fundul curții acestor oameni !...

Femeia citi, i-o înapoie deznădăjduită, și se întoarse cu spatele, dezlănțuindu-se într-un plîns neguros : „Băutura ți-a luat viața, Păstorele !...

Dumneavoastră ați „detectat", stimați cititori, care a fost elementul cuprins în procesul verbal, rezultat din declarația căpitanului vasului, care a înlăturat definitiv suspiciunea că Păstorel a fost aruncat în Dunăre, din fundul curții familiei Adam ?

Doi infractori îi dădeau serios de lucru căpitanului Roman.

Ei se îndeletniceau cu spargerea caselor de bani, dar în nici un loc unde operaseră, nu reuşiseră să-şi atingă ţinta, să deschidă vreuna. De fapt, spargerea unei case de bani este aproape imposibilă — şi de aceea acţiunile lor rămîneau în faza de tentativă. Ofiţerul era însă convins că ei credeau totuşi în reuşită şi, deci, nu se vor opri...

O nouă tentativă de spargere.

— Grosolană ! se strîmbă Roman.

— Dar au mare curaj, remarcă Muşat.

— Asta-i adevărat. Riscă...

— Nu înţeleg de ce le-au intrat în cap casele de bani.

— Fiindcă speră la o lovitură mare, la bani mulţi.

— Bine, dar se pot înşela. Într-o casă de bani poate să nu existe nici un ban la un moment dat.

— Fără îndoială, dar ei nu prevăd o asemenea posibilitate. Pe ei îi orbeşte blindajul caselor de fier şi cu cît rezistenţa acestora este mai mare, cu atît mai mult au impresia că în spatele lor se ascund sume fabuloase.

— De unde ştiţi acest lucru ? îl interesă pe locotenent.

— De la un fost spărgător de case de bani, Sami Lengher zis Godzila. Ce-am mai alergat şi după el...

— Şi-acum unde este ?

— La o uzină. E cel mai bun lăcătuş de acolo. Am rămas prieteni. O să-l cunoşti peste... peste o jumătate de oră, privi el la ceas.

— Înţeleg... L-aţi chemat aici.

— Da. Este bine ca oamenii cinstiţi sa se consulte între ei. Mai ales dacă sînt şi specialişti într-o anumită problemă... făcu el cu ochiul. Pînă vine, noi să căutăm urme pe casa de bani. Cam ce praf ar merge la culoarea metalului ăsta ? deschise trusa criminalistică.

— Roşu de Sudan, fu de părere Muşat.

— Da, da. Dă cel mai bun contrast.

Căutară cu pensula urme digitale, dar nu găsiră nici una. Extinseră căutările şi pe celelalte obiecte din încăpere. Tot nimic.

La uşă bătu cineva.

— Intră, unchiule Sami ! se-auzi invitaţia lui Roman.

În prag apăru un bărbat mai mult decît voinic, care încadra aproape întreg chenarul uşii.

— Să trăiţi ! întinse el căpitanului o mînă uriaşă. Dînsul ? Cine ?... arătă spre locotenent. A, boboc...

— „Bobocul" judiciarului ! zîmbi Roman.

— Generaţiile, dom' şef, filozofă el cu o faţă blajină. Le *bungheşte* ?

— Oho !...

— E şi normal, dacă lucrează cu „marele şarpe"... îi făcu cu ochiul lui Muşat. Da'ce-aţi făcut dom' şef, de aţi roşit *ursoaica* în halul ăsta ? Aţi sărutat-o? privi el curios la casa de bani.

— Nu, dragă... Am căutat amprente.

— Aha !... Mare ocnă sînteţi ! tresări unchiul Sami. Şi mie îmi vindeaţi găluşte, v-amintiţi ? Roman rîse fin. Ziceaţi că mi-a rămas rujul de la surioara aia, pe care o aveam în Ferentari.

— Amintiri, dragă Sami. Şi tu erai mare...

— Da' cu dumneavoastră am căzut... de limonadă ! Da' mai bine că m-aţi gîdilat la timp şi mi-aţi luat contrabasu', că altfel nu se ştie dacă ajungeam omul care sînt astăzi. Apropo ! Salutări de la dom' director. Acu' trei zile mi-a dat o primă specială, c-am reuşit să salvez un cazan cu aburi, să nu sară-n aer. Altă viaţă, dom' şef !

— Ei, bravo ! Transmite-i şi salutările mele. Dar hai să ne ocupăm un pic şi de casa asta de bani, că ne-apucă sărbătorile aici, cum ai tu o vorbă.

— Treaba-i simplă, se-apropie „profesional" unchiul Sami de casa de bani. Doi brabeţi, ce nu li s-a uscat bine măzărichea pe faţă, d-ăştia sînt.

— Forţa ?

— Nexam ! Parcă abia au terminat de sărit coarda, zău... Cînd ai şi mănuşi în mîini, afacerea e mizerabilă. Atîta transpiră mîna cînd strîngi obiectul cu care loveşti, încît ai senzaţia că-ţi curge apă-n cap. Apoi ăştia dau ca ciocănarii, n-au stofă... Sînt loviţi în freză, nu vedeţi ce blindaj e aici ? Da' cînd s-a comis treaba ? Noaptea ?

— Noaptea, da.

— Lumina n-au aprins-o fiindcă s-ar fi văzut din stradă, potrivi el din ochi. Deci au avut lanterne... Hopa, Levănțică !

— Ai dat peste un mister ? privi și Roman în acel loc.

— Mare ! se bucură unchiul Sami. Bulgărele de aur care vă trebuie dumneavoastră. Unul dintre pîrlitori e chior ! Sau nu vede bine c-un ochi, cam același lucru.

— Cum ți-ai dat seama ?

— Din „practică"... rîse scurt unchiul Sami. Pe vremuri aveam și eu un complice, „Levănțică", nu v-amintiți ?

— Da, da, da... „Pandișpan", cum mai era el poreclit.

— Ala ! Ala ! Cînd eu țineam lanterna și venea rîndul lui să dea în *ursoaică,* lua avînt, dar lovea cu obiectu' mai mult pe lîngă ea. „Bă Vedetot, îi ziceam, bă beleaua dracului, de ce nu te-apuci tu mai bine să vinzi semințe prăjite ? Uite, na un pol de la mine pentru materie primă !" Mă supăram dar îmi trecea. Norocul lui era cu mine că aveam forță. Era amărît, săracu' îi plăcea pandișpanu', de stătea cîte trei zile cu burta-n sus. A murit intoxicat... Amintiri...

— Deci ești sigur că unul dintre spărgători are un defect de vedere.

— Doar v-am spus o dată, ce focu'. „Practica" e sfîntă.

După plecarea unchiului Sami, ofițerii își canalizară verificările potrivit amănuntului prețios furnizat de el.

A doua zi, căpitanul Roman primi o anonimă scrisă cu litere decupate din ziar. O citi :

„Vă salută solz de pește, fiindcă cioaca se lovește. Știu că umblați după noi, că ați căutat urme pe casa de bani, dar n-avem greșuri că lucrăm cu mănuși. Mergeți înapoi, unde ați fost ieri și vedeți că tot am reușit. De-acum încolo, adio uși blindate. Am intrat la trenă și nu ne mai prindeți nici cu trotineta. Sperăm că șeful matale e mulțumit cum devine treaba cu cercetările. Dați-i și lui să citească, să facă ochii mari. Dar să nu-i iasă din cești... Salutare, umbră veche. Din partea lui solz de pește, fiindcă cioaca se lovește."

Căpitanul îi dădu hîrtia și lui Mușat.

— Vede să lipească litere ! zise locotenentul după ce-o citi. A trecut și prin mîna șefului ?

— Nu. Nu vezi că n-are nici o rezoluție. Atît ar fi trebuit, s-o vadă șeful... Chestia cu ceștile...

— Au tupeu, nu jucărie.

— Aventurieri, nimic mai mult ! zise Roman cu dezgust. Se-nvîrt degeaba ca hienele în jurul caselor de bani. Să mergem.

Ajunși din nou unde fuseseră cu o zi în urmă, ofițerii constatară că infractorii rupseseră sigiliul, forțaseră ușa și atentaseră încă o dată la casa de bani. O loviseră zdravăn, dar încuietoarea tot nu cedase. Succesul lor se referea probabil la faptul că reușiseră să facă un orificiu în blindaj. Dar era un simplu orificiu. Atît !

La birou, căpitanul Roman fu anunțat că un coleg de la circulație îl căutase la telefon în legătură cu o problemă urgentă. Ofițerul se duse pînă la colegul său.

— M-ai căutat ?

— O, să trăiești, Romane ! Stai jos, bine că ai venit. Să-ți spun de ce te-am căutat. E în legătură cu instructajul pe care l-ai făcut tu ieri în vederea căutării individului suspect, cu defect la ochi. Mergînd în acțiune, am participat la filtrul control auto din bariera Vergului. La un moment dat, am oprit un camion și am cerut actele șoferului. În caroserie, erau doi tineri. Fiind vorba despre un transport clandestin, m-am urcat pe roată și am cerut și buletinele lor. Atunci am remarcat că unul dintre ei avea un defect la ochiul stîng. Pleoapa îi atîrna mult în jos. Cei doi s-au prefăcut că scot buletinele, dar au sărit din mașină și au luat-o la fugă. Am alergat degeaba după ei, uite, mi-am rupt și pantalonii... N-am reușit să pun mîna pe nici unul. Totuși, au lăsat în camion o servietă în care am găsit o pereche de mănuși maro, de care se folosesc conducătorii auto particulari. Aici sînt ! scoase pe masă o servietă. Poate-ți folosesc. Eu am făcut numai legătura.

— Mersi, îi mulțumi căpitanul și luă servieta. Poate că-i cu noroc. Să vedem ce spune laboratorul.

— Hm ! Ei sînt autorii tentativelor de spargere, zimbi un tehnician de la laboratorul criminalistic.

— Nu umbli cu... „prafuri" ? se-nfruntă Roman, apoi rîse.

— Eu ? Poate ei !... rîse şi tehnicianul şi întoarse degetele mănuşilor pe dos. Cîte amprente vrei să-ţi ridic ?

— Toate zece !

Aflat în posesia amprentelor dorite, căpitanul le căută corespondentul la Cazierul judiciar şi dădu peste „Solz de peşte". Bucuros, el se întoarse în biroul său fredonînd o melodie.

— Ssst !... îi făcu locotenentul. Şeful cel mare a auzit de anonimă şi s-a făcut foc. Ne-a chemat la dumnealui.

— Zău ? Şi de ce nu te-ai dus ? continuă să fredoneze melodia.

— Cum era să mă duc fără dumneavoastră !

— Da, ai dreptate. Anonima mi-a fost adresată personal şi... Unde-i hîrtia, că vreau să scriu ceva „confidenţial" pe ea.

— E-n dosar. Poftiţi ! îl privi Muşat fără să-ntrevadă vreun rost. Urmări apoi stiloul căpitanului. „P.S. Din partea lui Laurenţiu Costea, strada... nr... condamnat de două ori pentru furturi în dauna avutului particular şi obştesc."

— Acuma hai la şef, zise vesel căpitanul şi-i făcu semn că pot merge.

Intrară în biroul colonelului Chiriac.

— Am auzit că ţi s-a servit „micul dejun" într-o scrisoare, îl ironiză şeful pe Roman.

— ...Cu litere de tipar ! completă ofiţerul.

— Mare lovitură pentru tine...

— Lovitură, da ! îl întrerupse căpitanul înmînîndu-i anonima.

Aleea Grant. Într-o curte, un bărbat meşterea ceva la o bicicletă. Cînd Roman şi Muşat intrară, el o luă la fugă spre fundul grădinii, dar locotenentul îl ajunse repede. Infractorul vru să-l lovească pe ofiţer, însă Muşat, din două mişcări scurte, fu de gîtul lui.

— Uşor, uşor... strigă Roman. Poartă-te cu mănuşi... că-i rupi capul ca la peşte, fiindcă cioaca se loveşte !...

Pe ce s-a bazat confirmarea că mănuşile abandonate în caroseria autocamionului proveneau de la unul dintre infractorii ce atentaseră la casele de bani şi nu de la oricare alt infractor ?

Din locuința unui cetățean se furaseră mai multe lucruri, printre care, fapt demn de reținut, întreaga sa colecție de discuri de muzică ușoară. Hoțul, evident, ahtiat după astfel de muzică, se întîlnise pe scările blocului, la coborîre, cu femeia de serviciu. Aceasta îl descrise ca fiind un tînăr pistruiat și cu un semn de operație la arcada dreaptă.

— Nu se poate, acest tînăr eu l-am văzut undeva. Unde ?... Unde ?... se frămînta căpitanul Roman.

— Poate l-ați avut cîndva în anchetă, încercă să-l ajute locotenentul Mușat.

— Nu... Mi-aș fi adus aminte...

— Poate a fost depistat cu ocazia vreunei acțiuni milițienești.

— Mda. Se apropie ! pocni Roman din degete. Parcă mi l-a adus un agent de ordine... Dar cine ?... Unde-l găsise ?...

— L-o fi suspectat de ceva.

— Absolut. Dar cine mi l-a adus ?...

— Este mult de-atunci ?

— Trei, patru ani, dar cîte se perindă pe la noi...

— Atunci e greu, recunoscu Mușat. O fi fost amendat, cine știe...

— Bravo ! îl felicită căpitanul. A fost amendat pentru comportare jignitoare față de organul de miliție. Dar cine era agentul ?...

Roman își aprinse o țigară, apoi căută să se concentreze.

— Îmi mai aduc aminte, zise el după un timp, că l-am pus pe subofițer să facă un raport, iar pe tînăr... da, da, l-am fotografiat !

— E clar. Știu ce-am de făcut, se ridică locotenentul de pe scaun. Albumele...

— Iar eu la arhivă, după raportul agentului...

Se reîntîlniră după un sfert de oră în fața unor albume și dosare. Căpitanul Roman mai rugă încă doi colegi să-l ajute în depistarea fotografiei și a raportului,

o muncă ce se întindea destul de mult ca volum şi care se anunţa a fi destul de plicticoasă.

— Mare atenţie la cicatrice ! îi avertiză el. Mi-aduc aminte că îi intersecta sprînceana pe la jumătate.

Cîteva ore, patru oameni nu se desprinseră de la o masă. Multitudinea pozelor examinate le împestriţase vederea. N-au fost de folos nici lupele.

— Poate aţi greşit ? zise Muşat privind întrebător la căpitan.

Roman tăcu o clipă, chibzuind, apoi dădu negativ din cap.

— În nici un caz. Trebuie să fie aici.

Colegii căpitanului zăboviră puţin şi iar luară treaba de la început. Examinau fiecare chip, fiecare sprînceană. Îşi pierduseră aproape speranţa, dar Roman susţinea una şi bună : „E aici, trebuie să fie aici fotografia aceea afurisită..." „Şi fuma, fuma continuu...

Căpitanul Roman dădu lupa la o parte şi se lăsă pe spătarul scaunului. Căută să se relaxeze puţin.

„Dar unde-i raportul ?!" îl chinuiau gîndurile.

Deodată, uşa se deschise şi în cameră năvăli un băieţaş.

— B-bi-ci-cleta... atît reuşi să spună. În spatele lui apăru silueta unui subofiţer cu o banderolă roşie pe braţ.

Nu e uşor să te înţelegi cu un copil care şi-a pierdut un lucru scump, mai cu seamă atunci cînd plînge. Peste cîteva clipe, căpitanul Roman reuşi să lămurească lucrurile. În piaţa Operetei, copilul intrase într-un magazin de discuri, lăsîndu-şi bicicleta afară. Cînd se înapoiase... Băiatul izbucni din nou în plîns.

— Ce fel de bicicletă era ? întrebă Roman.

— „Pegas..." din aceea înaltă, de merg şi oamenii mari pe ea. A luat-o derbedeul ăla pistruiat, care a ieşit din magazin cu un disc sub braţ. Am fugit, dar...

— El e ! Gata, mi-am amintit ! arătă căpitanul brusc spre uşă.

Copilul se întoarse ca din instinct şi privi nedumerit la subofiţerul din pragul uşii care-l însoţise.

— Eu ?! Cum adică eu ! Ce eu ?!... făcu plutonierul.

— Scuză-mă, tovarăşe Burcea, zîmbi Roman. Dumneavoastră, cînd eraţi agent de ordine, aţi adus odată la mine

un tînăr pistruiat care avea o cicatrice la arcada... la sprînceana dreaptă.

— El e ! sări puștiul. El e !...

— Acum înțeleg... se liniști subofițerul, așezîndu-se pe un scaun. De-o săptămînă am fost mutat ca sectorist în zona Operetei. Dorind să cunosc și eu ce evenimente s-au petrecut în acest sector, care sînt locurile pretabile... cine sînt cei care ridică probleme, mă rog, știți dumneavoastră, am venit la judiciar și-am împrumutat de la tovarășa secretară ce-aveam nevoie. Cu această ocazie am dat și peste raportul cu pistruiatul pe care m-ați pus dumneavoastră să-l fac. L-am recunoscut imediat după fotografie...

— Și noi căutăm aici de-o săptămînă !... murmură căpitanul arătînd ce era pe masă. Dar nu-i nimic, se-nveseli el. Se mai întîmplă. Secretara noastră este în concediu medical. Așa-i cînd omul e bolnav... Are alte gînduri și mai uită să te pună în temă cu unele amănunte. Esențialul este că avem raportul, poza și știm unde locuiește.

— Da... Locuiește în strada...

— Bun, își notă Roman. Atunci, călare pe „bicicletă" ! îi făcu semn lui Mușat.

— Merg și eu ! strigă puștiul. Eu v-am spus cine-i hoțul !

— Da, adevărat... se opri căpitanul privindu-se cu ceilalți. Atunci, „micul detectiv" va sta în față...

Încadrat de milițieni, puștiul porni energic cu capul înainte. Strîngea tare din pumni și lua poziția boxerului.

Cum intrară în curtea unui imobil cu două etaje, băiatul își zări bicicleta rezemată de peretele clădirii.

— „Pegasul" meu ! „Pegasul" meu ! Are și patentul pe care mi l-a dat tata, desfăcu el gentuța de scule. Of ! Bicicleta mea !... Credeam că nu te mai văd... începu s-o mîngîie.

Puștiul fu lăsat în curte împreună cu un ofițer, iar căpitanul Roman și locotenentul Mușat intrară în clădire.

— Dacă celelalte lucruri le-a înstrăinat, discurile nu..., anticipă Roman urcînd scările.

— Și eu cred, îl aprobă tînărul ofițer, și precis se va apăra că sînt ale lui, că le-a cumpărat, chiar dacă unele le va avea în dublu exemplar.

— „Așa e viața...“ îi strecură căpitanul o aluzie, făcîndu-i cu ochiul.

— Noroc cu păgubașul, că e mare meloman... zîmbi Mușat.

Sunară la o ușă. Le răspunse chiar omul căutat.

— Bună ziua ! se legitimă Roman.

— Bu- bună... bîlbîi pistruiatul.

— Nu mă mai cunoști ? îl privi fin ofițerul punînd un picior peste prag. Am venit cu bicicleta... ! Nu mă mai cunoaște, e clar, privi derutant la locotenent.

— Așa e viața... strecură Mușat, făcîndu-i jocul.

Tînărul înlemnise.

— Am venit după Sergiu ! parcă vru să-l trezească Roman.

— Care... Sergiu ? zise el tremurat.

— Zagardan !

— Za... Zaga... ! Nu stă...

— Cum să nu. Stă la tine.

— La... la mine ?

— Da. Printre discuri !

— Aa... aruncă el un zîmbet forțat.

— ...Păi, vezi ! Deci să intrăm ! îi făcu semn s-o ia înainte. Dar să nu ai un comportament jignitor, cum s-a întîmplat... ți-aduci aminte, că acum nu mai e vorba de amendă !

— Vai... A fost o greșală pe care o regret și-acum, zise pistruiatul moale.

— Atunci, vom regreta împreună ! zise căpitanul zărind maldărul de discuri de pe pat. Dormi cu ele sub cap ?

— Nu... dar sînt un mare prieten al discurilor.

— Și Zagardan unde-i ?

— Cine ? sesiză imediat nuanța pistruiatul.

— Scuză-mă, mă gîndeam la *zgardă*..., lovi cu mîna la șold, auzindu-se clinchetul cătușelor. Te-ar prinde bine, ce zici ? schimbă tonul. De fapt, ești ca și prins. Așa e viața...

— Eu ?!... La ce vă referiți, nu înțeleg...

— La discurile acestea furate ! Și la celelalte, bineînțeles.

— Vai, dar cum îndrăzniți să mă acuzați de...

— Uite că-ndrăznesc, cum ai „îndrăznit" și dumneata. Viteazule !...

— Eu nu mai înțeleg nimic, se așează tînărul pe scaun, revoltat.

— Dar „muzica" o înțelegi ?

— Muzica, da.

— Atunci pune-ne o placă. Pe Zagardan îl vrem. Uite, uite acolo discul !

Pistruiatul luă discul solicitat și se-ndreptă cu el spre picup.

— Nu-i nimic c-a pus mîna pe el, zise Roman lui Mușat, ca să audă și tînărul. Au mai rămas destule urme ale păgubașului. Apoi avem urmele și pe celelalte discuri.

— Nu se poate așa ceva, e discul meu, sînt plăcile mele, zise el neconvingător.

— Zău ! Înseamnă că le cunoști bine.

— Absolut ! Fiecare meloman își cunoaște discurile sale.

— O, atunci e bine dacă recunoști treaba asta. Pune placa !

Pistruiatul se execută, iar Roman și locotenentul se cufundară în cîte un fotoliu, ca la audiția unui concert. Înainte ca ritmul melodiei să ia avînt, căpitanul îi dădu tînărului o coală de hîrtie scrisă la mașină.

— Pînă ascultăm noi, citește pasajul ăsta ! îi arătă ofițerul. E declarația păgubașului...

Gazda avu intenția să schițeze din nou o ripostă, dar melodia își luă avînt.

Camera se umplu de ritm, de rezonanța vocii lui Sergiu Zagardan, în timp ce pistruiatul, se tot îngălbenea pe măsură ce citea.

— Ssst !... S-ascultăm, că ți se potrivește, îi făcu semn Roman, observînd că terminase de citit.

După un acompaniament, vocea cîntărețului se auzi din nou : „Așa e viața. Are și ușor și greu... și greu... și greu...".

— „Așa e viața !..." completă căpitanul și opri picupul.

— M-ați halit ! fu nevoit să recunoască pistruiatul.

— Noi... ! Să vezi ce te-aşteaptă afară ! De, dacă ţi-a plăcut „muzica" !...

De ce credeţi că pistruiatul a recunoscut ? În ce a constat proba ?

Martorii din sobă

Era pe la începutul lunii august 1976, cînd miliţia aflase despre dispariţia Mioarei Voica, o ţărancă cu păr bălai şi cu gropiţe în obraji. Plecase la Mizil, la tîrg, dar nu se mai înapoiase.

— M-a rugat pe mine să am grijă de animalele şi de păsările ei, îşi îndreptă broboada bătrîna Safta Doichiţa. Sîntem vecine. A plecat sîmbătă cînd soarele dădea în clocot. Şi-a luat cîteva ouă şi o bucată de mămăligă într-o legătură şi dusă a fost...

— Ce voia să-şi cumpere de la tîrg ? o întrebă şeful de post.

— Sculuri de lînă, maică. Era o femeie foarte vrednică şi pricepută. Nimeni n-o întrecea la războiul de ţesut.

— Şi de ce ziceţi : „era" ? Credeţi că s-a întîmplat ceva grav cu ea ?

— Da. Tare mi-e frică să nu-i fi făcut seama alde Fănică Buga. De mult îi ţinea calea...

— Pentru ce ?

— Fiindcă n-a vrut să se ducă după el, la casa lui. E văduv...

— De ce a refuzat să-l ia de bărbat ?

— Este beţiv mare, maică. Şi apoi ea e muşcată de şarpe, cum se zice pe la noi. A ţinut un bărbat care tot ce cîştiga dădea pe băutură. Noroc că a lăsat-o în pace şi s-a dus la mumă-sa, la Pridvoare.

— Bine, dar din ce mi-ați spus pînă acum nu-i suficient ca să-l bănuiți pe Fănică Buga de ceva necurat. Poate că i-a ținut calea vrînd s-o înduplece totuși.

— Nu-i chiar așa, maică. Mioara mi-a spus mai acu' o lună că s-a întîlnit cu el în pădure. Era cam afumat. A alergat-o cu securea pînă la gîrlă, în marginea satului. A vrut s-o omoare. Diavolul însă nu l-a ajutat, fiindcă ea a fost mai sprintenă decît el. De-atunci îl ocolea ca pe mărăcini.

— Îi mai făcea curte cineva ?

— Nu mi-a spus, dar după cum o cunosc eu este femeie serioasă, maică.

— De ce-a plecat de acasă sîmbătă la amiază, din moment ce tîrgul se ținea duminică ?

— Are o soră, Ileana, care stă la Valea Caprei. La ea trebuia să înnopteze.

— Cîți bani a luat cu ea ?

— Trei hîrtii de cîte-o sută. Plus ce mai avea ea mărunțiș prin buzunar. Am văzut cînd i-a legat într-o batistă, iar batista a pus-o în sîn.

— Și de ce n-ați venit să-mi spuneți mai devreme despre dispariția ei ?

— Da' de unde era să știu eu, maică, că lumea-i așa de rea.

— Ce vreți să spuneți cu asta ?

— Păi, alde Victor Mihalache, frate-su vitreg, a venit în lipsa ei, a smuls lacătul de la ușă și i-a cotrobăit prin casă. Naiba știe ce-a căutat. Abia azi am aflat și eu și am venit repede să vă spun.

— Bine, dar pînă astăzi n-ați văzut că nu mai este lacătul pe ușă ?

— Nu m-am uitat, maică. Dacă am văzut peste gard că păsările sînt tot închise, am știut că nu venise acasă. Și atunci ce rost mai avea să mă duc să văd dacă lacătul este pe ușă ?...

— În ce relații este cu fratele său vitreg ?

— Rele de tot, maică. De cînd Mioara a moștenit un petic de pămînt, în Leiculești, să n-o mai vadă-n ochi. El susține că are dreptul la jumătate din pămîntul acela. Dar degeaba, că-l oprește testamentul, maică.

— Cine din Izvoru a mai fost duminică la tîrg, la Mizil ?

— Nu-i știu pe toți, dar de fratele ei vitreg sînt sigură.

Satul Izvoru era situat la poalele unor dealuri semețe. Casele se înșirau de-a lungul Nișcovului, un pîrîu întortocheat, cu maluri abrupte. Ca să ajungă de aici la Mizil, călătorul trebuia să străbată un drum destul de lung. Mai întîi urca două ceasuri printr-o pădure de fag și stejar pînă ajungea la „Vîrfuri". De aici se strecura printre dealuri pînă la Pridvoare. Încă o oră de mers pe jos și, privind la rodul pîrguit al viilor, ajungea la Valea Caprei, unde făcea ultimul popas. Apoi pașii îl coborau agale, pe lîngă lanurile de porumb, pînă la Mizil. În total cinci ore de mers pe jos.

Investigațiile făcute pe acest traseu nu duseră la nici un rezultat. Mioara Voica, de la ieșirea în marginea satului Izvoru către „Vîrfuri", nu mai fusese văzută de nimeni. Nu ajunsese la sora ei în Valea Caprei și nici la tîrg.

— Pe unde duce drumul la „Vîrfuri" ? îl întrebă pe șeful de post căpitanul Roman.

— Pe lîngă un cătun, denumit de localnici „Pietricica", răspunse subofițerul. Nu sînt mai mult de zece case. Și toate răsfirate.

— Ați făcut investigații în acest cătun ?

— Da, însă nimeni n-a văzut-o pe Mioara urcînd la „Vîrfuri", deși oamenii erau la coasă.

— Cine locuiește în prima casă ?

— Fănică Buga, despre care v-am raportat mai înainte. Afirmă că la ora prînzului dormea, fiindcă se-mbătase.

— Bea rachiu pe o asemenea căldură ? Ciudat ! Următoarea casă la ce distanță este față de cea a lui Buga ?

— La circa 300 de metri. Acolo locuiește un om liniștit : Gheorghe Stanciu.

— Acesta poate vedea din casă sau din grădină dacă cineva trece pe drum, prin fața curții lui Fănică Buga ?

— Nu, deoarece drumul face o curbă între casele lor, iar terenul din jur este plin de arbuști și lăstari. El poate vedea numai persoanele care trec prin fața casei sale.

— Lui Mihalache i-ați făcut vreo „vizită" ?

— Nu, încă n-am reușit, dar am aflat că duminică, după ce s-a întors de la tîrg, a afirmat în fața unui pahar cu vin,

că tot va pune el mîna pe „testamentul blestemat" și că îl va rupe ca să poată lua și el jumătate din terenul Mioarei. La plecare s-a exprimat față de consăteni : „Ce știți voi, treaba-i și aranjată !"

— Bine, atunci să mergem împreună la el.

Locuința lui Victor Mihalache. După ce fu prezentat de șeful de post, căpitanul Roman intră direct în temă.

— Ai găsit testamentul ? îi spuse pe un ton rece. Știu că erai dornic să-l pui pe foc !

— ...Nu, nu l-am găsit, răspunse Mihalache privind în pămînt. Eram cam băut. Mi-a părut rău pe urmă că am intrat în casă fără știrea ei. Acum, am făcut-o... sînt vinovat !

— Și dacă găseai testamentul și îl distrugeai, cu asta se rezolva tot ?...

— Nu... V-am spus că am fost cherchelit. Așa am judecat atunci... Băutura..

— Bine, dar treaba era aranjată ! îl săgetă Roman.

Mihalache păli. Zise nesigur :

— Nu era... Cum să fie aranjată ?

— Minți ! Singur ai spus, după ce te-ai întors de la tîrg.

— Da... am zis, se bîlbîi Mihalache surprins de intervenția ofițerului. Am zis, dar m-am referit la altceva. Aranjasem cu un avocat de la Buzău să o dau în judecată și să obțin jumătate din pămîntul de la Leiculești. I-am spus avocatului că n-are testament pentru teren. Plănuisem mai de mult să i-l fur.

— Nu ți-a fost teamă că vei fi învinuit de furtul testamentului ? Sau chiar numai de violare de domiciliu ?

— Așa a judecat atunci mintea mea neghioabă. Acum îmi pare rău...

— Simbătă la amiază ce-ai făcut ? îl privi sever căpitanul.

— Am fost pînă la Fănică Buga, la „Pietricica". Avea să-mi dea o coasă, spuse Mihalache. L-am găsit cu chef. M-a servit cu niște țuică, dar pe el l-a ajuns repede băutura și a adormit.

— După aceea ?

— Am plecat, ce era să fac. N-aveam cu cine să mă înțeleg.

— Unde ? apăsă Roman, dîndu-i de înțeles că îl va demasca din nou dacă va minți.

Victor păli. Chipul său trăda o emoție puternică.

— Mai bine vă spun adevărul : ca să nu intru în belea ! zise el ușurat. Am fost în pădure și am tăiat cîteva tulpini de fag. Voiam să-mi fac o magazie. Nu le-am adus acasă, fiindcă am auzit tălăngi în marginea satului. Oamenii își păzeau porumbul de porcii mistreți. Așa-i îndepărtează. Mi-am dat seama că mă pot întîlni cu vreunul dintre ei, că mă poate vedea careva și le-am ascuns în pădure cu gîndul să le iau altă dată. Putem merge în pădure să vi le arăt...

— Cu o seară în urmă ce-ai făcut ? vru căpitanul să se convingă pe deplin de sinceritatea omului.

— Vineri... Am băut un pahar de vin la mine cu alde Neacșu.

— Cine este „alde Neacșu" ?

— Este fostul soț al Mioarei ! L-a lăsat mai acu vreo trei ani...

— Cu ce ocazie v-a vizitat ?

— Încă mai ține la ea, o mai iubește ! zîmbi Mihalache. M-a rugat să pun o vorbă bună pe lîngă Mioara și să-l ierte. Ține mult să se-mpace cu ea. I-am spus că cu degeaba vorbesc cu ea, că nu vrea să mă asculte și că mai bine ar încerca chiar el. Știam că Mioara se va duce sîmbătă la tîrg și i-am dat sfat s-o aștepte la sora ei de la Valea Caprei, unde să-și susțină singur cauza.

...Fănică Buga cosea niște trifoi în spatele casei.

— Să trăiți ! Căldură mare ! se apropie el de milițieni, ștergîndu-se de sudoare cu pleoapele cămășii. Tot n-ați găsit-o pe Mioara ? se arătă îngrijorat.

— Încă nu, îi răspunse șeful de post. Să-ți fac cunoștință cu tovarășul căpitan Roman.

Buga se cutremură ușor, apoi întinse mîna ofițerului. Zise :

— Bine ați venit pe la noi. Să v-aduc niște scăunele să stăm aici sub pom la răcoare.

— N-ar fi rău, îl studie ofițerul.

Gazda aduse din casă trei scăunele.

— Serviți și un rachiu ?

— Nu, mulțumim. Nu-i timpul potrivit pentru așa ceva, îi răspunse ofițerul. Ați văzut ce-ați pățit sîmbătă la prînz dacă ați băut rachiu pe căldura asta.

— M-am cam făcut, e adevărat, ocoli el privirea căpitanului. M-am îndemnat cu alde Mihalache.

— S-a amețit și el ?

— Da parcă eu mai știu... M-a luat apa repede... Dar unde să fie Mioara, tovarășe căpitan ? schimbă el vorba. De vreme ce dumneavoastră ați făcut atîta cale pînă aici, înseamnă că nu-i lucru curat la mijloc.

— Așa este, îi confirmă ofițerul.

— Aș suferi mult, dacă aș auzi că s-a întîmplat ceva rău cu ea. Țin mult la Mioara, deși ea nici nu vrea s-audă de mine.

— E și normal să te respingă din moment ce vrei să ți-o apropii cu toporul ! Ca să nu mai vorbim de băutură ! Nu așa se cucerește o femeie.

Fănică Buga lăsă capul în piept.

— Eram furios cînd am fugit atunci după ea, încercă el să se justifice. Dar să nu vă închipuiți că am vrut s-o omor ! I-am spus în față și lui Neacșu !

— Cînd ?

— Vineri seara, cînd a trecut pe la mine. A aflat din sat despre poveste și a venit la mine foarte revoltat. Ziceam că are gînd de bătaie, nu altceva ! L-am liniștit încetul cu încetul. I-am spus că mă supărasem din pricina ei, că nu voia să mă ia de bărbat. Așa-mi venise mie atunci... M-a înțeles și, în cele din urmă, ne-am potolit amîndoi, căci și el era în aceeași situație ca și mine. Ne-am iscodit unul pe altul, cumpănind care din noi va avea totuși norocul s-o ia pe Mioara. „Care pe care !" cam așa ne-am despărțit.

Verificările continuară. Atît Mihalache, cît și Neacșu declaraseră adevărul. Totuși unde era Mioara ? Datele culese de milițieni accentuau ipoteza unei dispariții cu suspiciuni de omor. Faptul se comisese nu pe traseul dintre satul Izvoru și „Vîrfuri", ci probabil în altă parte, în altă zonă.

— Cred că Mioara n-a mers totuși pe drum și a luat-o pe o potecă, pe undeva ! presupuse căpitanul Roman.

— Ar fi ocolit mult, zise șeful de post.

— Mai bine ocolești, decît să trăiești cu teamă că mai poți fi alergată cu toporul ! Apoi, după cîte am aflat, știa și ea că fostul soț va căuta s-o întîlnească sîmbătă. Nu-i exclus să se fi ferit și de el !

— Dar dacă Neacșu a urmărit-o ?...

— Aceasta-i întrebarea care mă frămîntă și pe mine. De aceea, trebuie să fim foarte atenți la percheziție, să nu ne scape nici cel mai mic amănunt.

...Acasă la Valentin Neacșu, în Pridvoare.. Milițienii fură întîmpinați de un bărbat înalt, costeliv.

— Am auzit că vrei să te-mpaci cu Mioara ? îi spuse căpitanul Roman, după ce făcură cunoștință.

— Eu aș vrea, însă ea este hotărîtă să nu mă mai primească. Nu-i mai trebuiesc...

— Și de cînd n-ai mai văzut-o pe Mioara ? îl privi Roman atent.

— De vreo șase luni ! tresări el ușor. Dar nu cumva a pățit ceva ? încercă, deodată, să devină bănuitor, agitîndu-și privirea cînd la căpitan, cînd la subofițer.

Milițienii nu-i răspunseră.

— Vă rog, spuneți-mi !... zise rugător.

Iarăși nu primi răspuns.

— Dacă alde Buga i-a făcut felul, îl omor ! își încleștă pumnii în semn de răzbunare. Îl omor !

— Noi, știm numai că a dispărut ! Doar că a dispărut ! ridică din umeri căpitanul. Îl interesau reacțiile omului din fața sa.

— De cînd a dispărut ?

— De vineri ! lansă Roman.

— Mioara n-avea unde să stea atîtea zile, dădu Neacșu din cap. Miroase a putreziciune ! zise cu nervozitate în glas. Numai Fănică Buga a dus-o la mormînt. Îl omor ! Îl omor !...

— Liniștește-te, că mai avem de făcut și o percheziție !

— Percheziție ?! se potoli Neacșu dintr-o dată. Unde ? Aa, la mine !... De ce ?

— Pentru că vineri ai fost la ea !

— Nu la ea, în satul ei, începu să se-ngălbenească Valentin.

— Tot una !

Percheziție. În locuință se găsesc cîteva obiecte de îmbrăcăminte feminină făcute grămadă.

— Ce e cu ele ? întrebă Roman.

— Sînt ale Mioarei !, răspunse Neacșu vînăt la față. Au rămas aici de cînd ne-am despărțit. N-a mai venit să le ia.

— Și cele din sobă ? observă căpitanul în cenușă o bucată de pînză arsă.

Întrebarea căzu ca un trăznet pentru fostul soț al Mioarei. Un moment avu senzația că se înecă. Respiră scurt de cîteva ori și se sprijini cu spatele de marginea patului.

— Le-am ars ieri, zise cu un glas ciudat.

— De ce ? De ce nu și pe acestea ?

— Am fost nervos ! Am fost nervos !... nu găsi Neacșu o explicație mai convingătoare. Am vrut să-i ard toate hainele care i-au mai rămas la mine, dar am ars numai cîteva și m-am oprit... Am fost nervos !

Căpitanul Roman dădu ușița sobei la o parte și examină cu lupa conținutul cenușii.

— Ce ai ars aici ? îl privi sever pe Neacșu.

— O rochie și un sfeter de-al ei, răspunse acesta fără vlagă. Altceva nimic.

— De cînd erau ?

— De acum trei ani, de cînd a plecat de la mine, v-am spus. Pînă ieri nu m-am atins de ele.

— Minți ! îl atacă frontal căpitanul. Dumneata ai ucis-o pe Mioara ! Aici i-ai ars și buletinul de identitate, privește !

Neacșu căzu pe pat. Cînd își reveni, recunoscu că el o omorîse pe Mioara din gelozie. O urmărise prin pădure, pe poteci ocolite, pe unde mersese ea. În apropiere de Pridvoare, a ajuns-o din urmă și i-a propus să vină să-și ia lucrurile care îi mai rămăseseră la el. Mioara a acceptat. În locuință, Neacșu a insistat să se împace cu el, dar ea a fost de neînduplecat. La un moment dat, între ei a avut loc o luptă, soldată cu rănirea mortală a Mioarei. Cadavrul îl ascunsese în pădure...

Dumneavoastră știți, stimați cititori, cum și-a dat seama căpitanul Roman că Neacșu arsese în sobă și un buletin de identitate ?

Oaia neagră

Un cetățean se prezentă la căpitanul Roman și-i relată următoarele :

— Ieri-noapte, un hoț a spart casa vecinului meu care este cioban. Spune că i s-au furat bani și mai multe obiecte. Cu toate acestea, el n-a venit să reclame cazul la miliție, spunîndu-ne că o să-l găsească singur pe hoț. Ne bănuiește pe noi, vecinii, și a început să se informeze unde-am fost în noaptea cu pricina. A stat de vorbă cu mai mulți oameni, s-a interesat și prin copii și azi la ora unsprezece ne-a invitat la el să ne demonstreze cine este hoțul.

— Interesant, zîmbi căpitanul. În afară de dumneavoastră pe cine a mai invitat ?

— Încă trei vecini. Mă simt tare prost să apar în ochii sătenilor ca bănuit de furt și de aceea am venit la dumneavoastră.

— Cu alte cuvinte să preiau eu cercetările și să-l găsesc pe hoț fără ca ciobanul să facă demonstrația ce-o intenționează.

— Da. Sigur că da ! se grăbi omul să aprobe. Să nu ne facă de minune în fața oamenilor cu oaia lui.

— Despre ce oaie este vorba ?

— O oaie neagră ! O oaie pe care a adus-o de la stînă și despre care zice că ea va fi judecătorul !

„Înseamnă că-i foarte isteț ciobanul nostru", se amuză Roman în gîndul său, amintindu-și că auzise undeva despre acest truc foarte puțin cunoscut.

— Nu știu ce să vă zic... se prefăcu ofițerul cu intenția de a sonda sinceritatea cetățeanului. Poate că nu este cazul să intervin. Poate că păgubașul a ajuns să-l afle mai repede pe hoț decît aș fi făcut-o eu, demonstrația fiind numai o simplă formalitate. Așa stînd lucrurile, nu văd de ce v-ați simți ofensat dînd curs invitației sale. Dimpotrivă, ar trebui să vă duceți cu fruntea sus.

— De acord, mă duc, deși nu cred că se poate demasca un hoț cu o oaie... O oaie neagră !

— Poate că da.

— Atunci este bine să fiți și dumneavoastră de față. E altceva. Dacă hoțul fuge ? Dacă ?... Se pot întîmpla multe.

— Bine, atunci să mergem.

Cînd intrară în curtea ciobanului, ceilalți trei vecini sosiseră deja, iar în mijlocul bătăturii o oaie neagră rumega niște paie.

— Să trăiți ! îl salută gazda pe ofițer.

— Bună ziua. Ce se petrece aici ?

— Cred că v-a spus cîte ceva vecinul meu cu care ați venit.

— Cîte ceva am aflat, da, însă de ce nu ne-ați anunțat despre furt ?

— Legea îmi dă dreptul, zise ciobanul stăpîn pe el. Era urmărit foarte atent de vecinii bănuiți. Dar să nu credeți că nu veneam totuși la dumneavoastră, la miliție. Veneam chiar peste o jumătate de oră, dar nu singur, ci cu hoțul ! și aruncă o privire spre invitați. Dumneavoastră trebuie să-i faceți actele, eu numai vi-l dau în mînă !

Suspecții vociferau.

— Încă puțină răbdare, le făcu ciobanul cu mîna, și „judecătorul" îl va demasca imediat pe vinovat ! Am mai prins noi hoți cu ea. E dresată, cum sînt cîinii pe care-i are tovarășul căpitan la miliție.

— Atunci să vină un cîine polițist, nu o oaie ! gesticulă unul dintre bănuiți. Cîinele nu dă greș, însă oaia da, fiindcă ea n-are miros.

— Adevărat că oaia mea n-are mirosul atît de ager, acceptă ciobanul, dar este mai dresată decît un cîine polițist.

— Nu se poate ! spuse același suspect.

— Ba da. Are un dar deosebit pe care nu-l posedă nici un cîine polițist.

— Care ?...

— O să aveți ocazia să-l cunoașteți după ce veți lua contact cu ea.

— Cu celălalt „contact" cum stăm ? îi strecură zîmbind căpitanul Roman, fără să fie auzit de ceilalți. Ați dat oaia cu funingine ?

Ofițerul nu mai intervenise pînă atunci, deoarece înțelesese numai dintr-un simplu schimb de priviri cu pă-

gubaşul că acesta nu făcea nimic altceva decît pregătea terenul psihologic pentru ceea ce urma. Evident, şi căpitanul trebuia să dea o mînă de ajutor în acest sens.

— E aranjată toată treaba, îi şopti ciobanul. Trebuie numai să-i băgăm tare în viteză.

— Dumneavoastră ce părere aveţi, tovarăşe căpitan ? auzi vocea groasă a bănuitului vorbăreţ. Se poate ca o oaie să întreacă un ciine poliţist ? Eu unul n-am mai auzit aşa ceva de cînd mama m-a făcut !

— Eu zic că se poate, dacă ne gîndim că natura a dotat-o cu un talent ieşit din comun, îi puse Roman pe jar. Cred că nici un patruped din neamul ei nu se poate mîndri că a demascat doi „lupi" în haine omeneşti. Şi eu sînt curios să văd demonstraţia care, de fapt, va fi foarte simplă.

— Dar în ce constă talentul ei poliţist, că eu tot n-am priceput nimic ?

Într-o reacţie dactil-sonoră ! le încurcă şi mai mult minţile căpitanul.

„Doamne, despre ce-o fi vorba ? ! se frămîntau vecinii ciobanului. Ce dracu de animal o mai fi şi ăsta ? ! ?"

Oaia terminase de rumegat paiele şi stătea culcată în mijlocul bătăturii privind blajină cînd într-o parte, cînd în alta.

Să fiu mai explicit, că trebuie să-ncepem, îşi dădu seama Roman că hoţul „fierbea" şi se apropiase momentul decisiv al jocului. În curte se aşternu o linişte desăvîrşită. Numai ici, colo se auzea cîte un lătrat de ciine sau cotcodăcitul vreunei găini. Reacţia tactil-sonoră constă în următoarele : Dumneavoastră va trebui să mîngîiaţi oaia pe rînd, ceea ce înseamnă o senzaţie tactilă, iar ea va începe să behăie cînd va simţi mîna hoţului, deci o reacţie sonoră ! Simplu, nu ?...

În rîndul bănuiţilor, rumoare. „Diavolul negru !" priveau cu teamă la animal.

„Mamă, ce carte-am tras ! A ieşit dama !... se jelea în sinea sa hoţul. Isuse, salvează-mă că o oaie neagră îmi strică biografia ! Hm ! Auzi... să mă dea-n gît o oaie !... Ce dracu să fac ca să scap ? ! Ah, gata ! Ştiu !..."

— Începem, fraţilor ? îi fixă Roman pe rînd. Ştiu că vă este greu. Dacă doriţi, ne putem întoarce cu spatele cînd

executați operațiunea tactilă. Cine este pentru, cine este împotrivă ? Ca la ședință.

— Nu-i nevoie să vă întoarceți cu spatele, din moment ce sîntem nevinovați, spuse cetățeanul care venise să reclame cazul la miliție. Este c-am dreptate ? se adresă el colorlalți.

— Este, zise unul dintre ei, iar ceilalți încuviințară din cap.

Hoțu aprobase mai mult formal. „Isuse, se ruga el în gînd, ajută-mă să mă concentrez, să patinez la firul ierbii, c-am să dau de pomană la toți cerșetorii și-o să-ți aprind lumînări la biserică. Ajută-mă, că dacă nu, mă duce căpitanul... la altă *biserică*, și-acolo... adio lumînări !"

— Gata ! Cine-o mîngîie primul ?

— Eu ! zise omul care venise la miliție.

Se apropie de oaie și o mîngîie pe spate nu fără oarecare teamă. Oaia se sculă în picioare, dar nu reacționă.

— Următorul !

— Al doilea care se apropie fu vorbărețul.

— Merge s-o mîngîi și pe burtă ? glumi el.

— Merge ! n-avu nimic împotrivă ciobanul.

O mîngîie pe burtă, fără nici o teamă, și își reluă locul rizînd. Oaia, desigur, nu behăise.

„Mamă, ce m-a salvat ăsta dinaintea mea, se-nființă hoțul la rînd. E mai bine la burtă !"

Cu emoții puternice, se așeză în genunchi, într-o parte a oii și execută operațiunea care se cerea. Cînd se ridică, era galben ca lămîia, dar se-nveseli repede fiindcă oaia nu scoase nici cel mai mic sunet.

Urmă al patrulea suspect și din nou nu se-ntîmplă nimic.

— Vedeți că nici unul din noi nu este hoțul ? spuse vorbărețul triumfător. Oaia e tot oaie, fie ea și neagră !

— Nu știu dacă lucrurile stau chiar așa, zîmbi căpitanul. „Judecătorul" nostru a indicat sigur cine este „oaia neagră" !

— Cine ? Cine ?... murmurară cei testați, în afară de unul singur.

— Arătați mîinile !

Bănuiții întoarseră palmele și le priviră. Bărbatul cu pălărie înlemni.

— Tu eşti hoţul ! vrură să se repeadă ceilalţi asupra lui.
— ...Şi „oaia neagră“ ! completă Roman.

Care a fost trucul folosit de cioban pentru demascarea hoţului ? De ce mîinile îl acuzau pe suspectul cu pălărie că el este „oaia neagră“ ?

„Clientul“ în gri-petrol

Miezul nopţii. Supermagazinul „Cocor“, din Bucureşti. Pe bulevard, lume...

„Hm, ce interesant !... meditâ paznicul supermagazinului privind la trecători. Deşi ora este înaintată, totuşi oamenii aceştia parcă nici nu vor să audă de somn... Ee... unii cred că vin de la serviciu, alţii poate de la spectacole, de la distracţii... apoi mai sînt şi îndrăgostiţii !... Ce să-i faci, aşa e lumea... Dar mai bine să mai dau eu o tură în jurul muntelui !“

„Muntele“ era, desigur, colosul supermagazin.

Ajungînd într-o latură a supermagazinului, paznicul observă pe trotuarul de vizavi, în faţa portalului bisericii, în rînd cu „Vulturul de mare“, un tînăr care i se păru că privea înspre el.

„Cam ponosit îmbrăcat ! remarcă paznicul. Nu, nu se uită la mine, gîndi omul văzînd că tînărul s-a întors cu spatele. Să nu-mi zici mie nea Mătase, dacă ăsta nu e şi abţiguit. Ia uite, se clatină şi fluieră !...“

Nea Mătase trecu în revistă întreg perimetrul magazinului şi constată cu plăcere că totu-i în ordine ! Îşi scoase mîndru pieptul înainte şi îşi căută pachetul cu ţigări. De felul său era şi puţin cam fălos, dar *pe merit !* după cum îi plăcea lui să adauge cînd venea vorba. De cînd era paznic la „Cocor“, nu se întîmplase niciodată ceva... Vru să ia

o țigară din pachet, dar îl mototoli repede în pumn. Țigările se terminaseră.

„Unde naiba pot să găsesc eu un pachet cu țigări la ora asta ? se întrebă el oțărît. Nu, n-am de unde să cumpăr ! Lasă c-așa îmi trebuie dacă nu m-am îngrijit din vreme... N-o să mai fumez, ce-o să fie !..."

Porni din nou în rondul său obișnuit, repetînd imperativ în gînd că în noaptea aceea nu va mai fuma. Decizia sa se clătină, însă, repede, cînd prin fața ochilor îi trecu un cetățean ce trăgea adînc dintr-o țigară.

„Al dracului și viciul ăsta ! Nu mai am oare nici o țigară prin buzunar ? Poate o fi scăpat vreuna ! începu el să-și întoarcă buzunarele pe dos. Nimic, doar tutun... Ce dracu să fac, că-mi arde gura după un fum de țigară !... A, mă duc să împrumut cîteva țigări de la Năstăsică, c-așa s-ajută fumătorii între ei, ca să nu mai spun... navetiștii !"

Și oftînd așa după o țigară, mări pasul spre celălalt „munte" din apropiere : supermagazinul „Unirea"...

Peste circa o jumătate de oră, mai de taclale, mai de un fum adînc de țigară, reveni acolo unde îl chema datoria. Conform obișnuinței sale, începu să facă tura *de onoare*, cum tot lui îi mai plăcea să spună. Tînărul acela cu haine ponosite nu mai era pe trotuar. „S-o fi dus și el la mașina de noapte, l-o fi ajuns băutura !" presupuse paznicul. Continuă rondul și ajunse în spatele supermagazinului. Lacătele erau în ordine, ușile la fel, geamurile...

„Hm, ce curios se văd lucrurile noaptea ! își scoase nea Mătase o țigară din buzunar. Uite, acolo, parcă nici nu zici că există geam !" privi el spre conturul semiîntunecat al unei ferestre.

Își aprinse țigara, trase un fum din belșug și se mai mișcă cîțiva pași. Se-ntoarse cu fața înapoi și privirea îi lunecă din nou spre fereastra aceea.

„Da', de ce dracu' nu lucește geamul ? Doar m-am mutat din locul ăla..."

Imediat îl trecu un fior rece pe șira spinării... Se duse glonț la fereastră.

„Doamne, m-am nenorocit ! încremeni el cînd mîna îi scăpă în gol peste pervaz. Ce mă fac ! ? !..."

Pentru un moment fu tentat s-o ia la fugă pentru a găsi un milițian. Renunță însă la această idee, deoarece îl

fulgeră gîndul că hoțul putea fi în magazin. Își scoase fluierul și prin noapte răzbătură semnale stridente de ajutor.

Căutînd lacom cu privirea în jur, deodată, tresări înspăimîntat. În supermagazin se auzea ropot de pași...

Sosiră ajutoarele, printre care, în urma unui telefon dat la miliție, și căpitanul Roman...

Ofițerul preluă imediat conducerea cercetărilor și după un scurt plan de bătaie, își împărtăție ajutoarele pentru a-l căuta pe hoț în supermagazin. Deși la prima vedere aceasta părea o treabă simplă, lucrurile stăteau însă cu totul altfel. „De ce ?" Pentru că „Cocorul", unul dintre cele mai mari magazine din țară, se întinde pe sute de metri pătrați. În asemenea condiții, a-l găsi pe hoț se potrivește cu proverbul românesc de a căuta acul în carul cu fîn...

Scotocirea începu cu parterul, urmînd să se extindă progresiv, la nivelele superioare. După o oră, parterul fu terminat, fără ca hoțul să fie găsit. Se trecu apoi, la primul etaj unde erau cele mai felurite articole pentru femei.

— Parcă a intrat în pămînt ! îi zise căpitanului locotenentul Mușat care fusese chemat de acasă.

— ...Nu în pămînt, ci... ! arătă Roman cu degetul în sus. Mai avem destule etaje...

— Nu știu, dar o asemenea căutare îți pune al naibii nervii la încercare.

— Așa este, însă momentul de interes crește cu fiecare clipă, cu fiecare pas.

În continuare, trecură la nivelul următor, un raion uriaș cu articole pentru bărbați.

— Ei, acu-i, acu ! își roti privirea în jurul său, căpitanul. Intuiesc că articolele pentru bărbați, l-ar interesa poate mai mult decît altele. Ca și la etajul precedent, să controlăm foarte atent umerașele cu costumele de haine, pardesie, paltoane, unde s-ar putea ascunde cel mai bine.

Se apucară din nou de treabă. La un moment dat, Roman zări un umeraș gol, iar sub el un costum de haine căzut. Pentru un moment fu tentat să ridice costumul și să-l pună la loc pe umeraș, însă, își dădu seama că era un costum uzat și murdar.

— Ați găsit ceva ? sesiză Mușat o schimbare la căpitan.

— Da, hainele hoțului ! El s-a dezbrăcat de ele și și-a pus un costum de gală !...

Examinînd hainele, căpitanul Roman își dădu seama că hoțul era un tip suplu și cu umeri atletici. Costumul nou, pe care îl îmbrăcase, avea culoarea gri-petrol. Acest lucru îl deduse după costumele de aceeași culoare care încadrau umerașul gol.

...Supermagazinul fu controlat în întregime, dar fără nici un rezultat.

— Formidabil ! dădu Mușat semne de oboseală. Nu mi s-a întîmplat niciodată așa ceva. Auzi, hoțul să fie în magazin, iar tu să nu-l poți găsi...

— Mde ! făcu Roman. Cîte nu întîlnește un ofițer de judiciar în cariera sa... Însă e nevoie și de puțintică răbdare.

— Nu știu cît de puțintică răbdare trebuie să avem, dar, uitați, afară miește de ziuă !

— Nu-i nimic, poate să ne-apuce și revelionul aici ! glumi căpitanul. Dar revelionul n-o să ne apuce, fii sigur... Am credința că vom pleca în scurt timp la „casa" noastră, bineînțeles în trei, dacă vom analiza cu multă atenție locurile unde s-ar putea ascunde omul nostru. După cum se vede treaba, el nu este un hoț oarecare, ci unul destul de isteț.

— Nu plec de aici pînă nu-l găsesc, de-ar fi să stau și o sută de ani ! zise Mușat ambițional. De unde credeți că este mai bine să reluăm scotocirile ?

— De la început, respectiv de la parter ! îl privi Roman cu un aer firesc. După ce-am trecut în revistă tot magazinul, presupun acum că ascunzătoarea sa este cît mai probabil la parter.

— De ce nu la etajul întîi sau mai sus ? îl preocupă problema pe tînărul ofițer.

— Deoarece acolo și-ar fi micșorat sigur șansele de scăpare. N-ar fi avut de ales decît o săritură foarte riscantă pe fereastră !

Bine, dar poate el nu s-a gîndit la asta, ci numai la faptul de a nu fi găsit. Și atunci ?...

— Așa am judecat și eu la început, dar acum îmi dau seama că am greșit.

— De ce ?

— Fiindcă noțiunea de a nu fi găsit, presupune implicit și căutarea unei soluții de scăpare. Ori, în atari condiții, ce-a mai bună șansă i-o oferă parterul. El pîndește de

undeva clipa cînd se poate ivi o breşă în sistemul nostru defensiv, ca s-o poată întinde pe uşă...

— Mda, frumoasă logică ! admiră Muşat măiestria şefului său. Cu alte cuvinte, el nu s-a lăsat undeva la fund, ci dimpotrivă ne priveşte dintr-un loc al magazinului bine ales.

— Cam aşa...

— Ce interesant ! zîmbi locotenentul. Abia aştept să-i întîlnesc privirea !...

Cei doi ofiţeri, coborîră la parter, dar nu se mai apucară de scotocit, aşa cum făcuseră prima dată. Se postară fiecare în cîte o parte a imensei încăperi şi, de pe poziţii fixe, începură să cerceteze cu privirea fiecare loc, fiecare ungher din jurul lor. Atenţia le era încordată la maximum. Trecură aşa, într-o tăcere oarbă, aproape douăzeci de minute cînd, deodată, căpitanul Roman începu să rîdă.

— Să vezi şi să nu crezi !

Muşat se uită la căpitan de-a dreptul uimit. Nu ştia ce să creadă...

— Ce-ai rămas aşa ? îi făcu semn Roman. Vino să-l vezi pe „clientul" în gri-petrol !

Căpitanul se apropie de hoţ şi-l bătu pe umăr.

— Te prinde bine costumul, amice, numai că ai o faţă mult prea palidă pentru el ! Nu eşti de admirat !...

„Faţa palidă" se dădu jos de unde se afla. Era vlăguit şi lac de apă, iar glasul îi amuţise...

Din această relatare vă puteţi da seama unde se ascunsese hoţul şi în ce postură ?

Cămaşa de noapte

La 25 decembrie 19..., duminică seara, la orele 23,00, miliţia a fost sesizată că cetăţeanul Sabin Stancu a fost găsit mort la domiciliul său.

O echipă de ofiţeri, condusă de căpitanul Roman, la care s-a adăugat şi medicul legist, s-a deplasat imediat la faţa locului.

...Din holul apartamentului, situat la etajul şase, o uşă dădea la bucătărie. Aici a fost găsit, aşezat pe un scaun, în faţa aragazului, aplecat deasupra plitei, Sabin Stanciu. Era îmbrăcat în cămaşa de noapte şi încălţat cu papuci. Pe cadavru nu existu urme de lovire sau de tîrîre. În mijlocul frunţii se observa o leziune însîngerată a pielii, care se potrivea cu colţul aragazului. Deşi geamul de la bucătărie era deschis, în interior se simţea încă un miros puternic de gaz. Pe masă era o sticlă de vin, goală pe jumătate, şi două pahare care mai aveau puţin vin în ele. Tot acolo mai era şi o scrumieră plină cu mucuri de ţigări „Carpaţi".

Ofiţerul numără mucurile de ţigări din scrumieră. Unu, doi... patru... opt... zece... paisprezece ! „Există, deci, o corelaţie între ţigările fumate şi cele rămase în pachet..." îşi zise el.

În apartament, în afară de cel decedat, locuia fiica acestuia, Ana, împreună cu soţul ei Codruţ Melinte.

Ca spaţiu de locuit, apartamentul era compus din două camere decomandate. Uşa camerei decedatului era deschisă pe jumătate. Becurile lustrei şi ale lămpii de pe noptieră luminau camera. Patul era pregătit pentru culcare şi prezenta urme că cineva a fost aşezat în el ; pe scaun, la capătul patului, erau aranjate hainele defunctului. Nicăieri nu se observa vreo urmă de dezordine...

În timp ce medicul legist examina cadavrul, iar locotenentul Muşat uşa de la intrare în apartament, căpitanul Roman îl rugă pe ofiţerul de la tehnico-ştiinţific să acorde o atenţie deosebită hainelor de pe scaun.

— Cred că-ţi dai seama de ce, nu ? îl privi scurt Roman.

— Da, înclină din cap tehnicianul criminalist. Portofelul...

Portofelul defunctului era ieşit înafară din buzunarul hainei. După un scurt timp, locotenentul Muşat era lîngă căpitan.

— Cheia de la intrare în apartament lipseşte, zise el mai mult în şoaptă.

— ...Şi Codruţ ce spune ? îl privi Roman pe sub sprîncene.

— Spune că cheia nu era în ușă cînd el a intrat în apartament. Explicația mi se pare normală, dacă ne gîndim că altfel n-ar fi avut cum să intre în apartament și să descopere cadavrul...

— Mda.... murmură căpitanul. Mergi, te rog, și fă investigații prin vecini. Vezi ce poți afla. Mă interesează în mod special dacă locatarii de la etajul cinci, de sub acest apartament, au auzit ceva suspect, dacă au simțit ceva...

După ce plecă Mușat, ofițerul încercă să intre în camera alăturată din apartament.

— E încuiată ! tresări un bărbat bine făcut și cu ochii verzi, care pînă atunci stătuse pe hol consternat. Aceasta este camera mea și a soției mele !

— Aha, făcu Roman. Și de ce o țineți încuiată ?

— E o poveste mai lungă, spuse Melinte abătut. Nu ne prea înțelegeam cu bătrînul. În ultimul timp devenise ridicol...

— Și tot timpul țineați ușa încuiată ?

— Da, spuse el îngîndurat. Adică cînd nu eram acasă ! se grăbi apoi să completeze.

— Și de cînd n-ați mai fost acasă ? îl întrebă ofițerul.

— De azi-dimineață, de la ora opt !

— Bine, dar...

Știu la ce vă gîndiți ! interveni Codruț. Vă gîndiți la faptul că eu am descoperit cadavrul socrului meu. Da, eu l-am găsit primul. Azi, zise el, uitîndu-se imediat la ceas : da, încă nu este miezul nopții, azi pe la orele 21,00, am plecat cu o mașină de ocazie de la Mizil la București. Știți, soția mea și copilul sînt acolo, la părinții mei. Am petrecut Crăciunul împreună. Eu am venit fiindcă mîine trebuie să fiu la serviciu. Am ajuns în București pe la orele 22,45. Șoferul m-a lăsat chiar în apropierea blocului. Am răsucit cheia în ușă și am intrat. M-a izbit un miros puternic de gaze... M-am îndreptat direct la bucătărie. Doamne, ce tablou !... Simțind cum gazele îmi intră pe gură și pe nas, am deschis repede geamul și am încercat să-l mișc pe socrul meu... Imposibil ! Era de neclintit !... Îngrozit, am ieșit imediat din apartament și am sunat la ușa primului vecin, tovarășul Gherasim. Am revenit cu el în apartament, dar mie mi-a fost teamă să mai văd scena sinistră și am

rămas pe hol. Apoi l-am rugat pe el să mă ajute, să dăm telefon la miliție...

— Spuneți-mi, ați mișcat cadavrul din loc ?

— Nu ! răspunse Codruț înfrigurat. Am pus numai mîna pe el... Cînd l-am simțit rece, am crezut că înnebunesc ! Nu pot suporta asemenea scene.

— Dar vecinul, l-a mișcat ?

— Nu, nici el ! Amîndoi eram șocați...

— Vă înțeleg, dădu din cap căpitanul Roman. Sînt scene care în viață nu pot fi suportate de oricine... Apoi lăsă să se scurgă o pauză și reluă : Am înțeles, deci, că nu ați mai apucat să intrați în camera dumneavoastră.

— Da, spuse Codruț.

— Atunci, fiți vă rog amabil și descuiați ușa acum !

— Da, sigur că da. Dacă este nevoie...

Ușa lui Melinte era încuiată cu două yale. După ce căpitanul se convinse că ea nu prezenta nici o urmă de forțare, Codruț o deschise larg... Totul era în perfectă ordine, mai puțin patul. Se observa limpede că cineva dormise în el și că îl lăsase nefăcut.

— Eu am dormit aici ! spuse Codruț interceptînd privirea căpitanului. După ce m-am trezit azi-dimineață la ora opt, n-am mai făcut patul am plecat direct la Mizil...

Ofițerul privi la ceasul deșteptător de pe masă. El mergea. A treia limbă a deșteptătorului era fixată la ora cinci, iar butonul de oprirea soneriei era ridicat în sus.

— Ați dormit cam greu azi-dimineață, zîmbi fin căpitanul. Văd că ceasul l-ați pus să sune la ora cinci.

— A, da ! tresări Codruț, uimit probabil și de perspicacitatea ofițerului. Chipul său trăda însă și o reacție neobișnuită, pe care căpitanul, ca fin psiholog, o sesiză imediat. Am pus ceasul să sune la ora cinci, zise el, dar nu m-am putut trezi L-am auzit sunînd numai, așa, în vis. Băutura...

Roman tăcu. Interlocutorul se simți obligat să continue.

— Aseară am băut cam mult cu niște colegi de serviciu. Făcîndu-se tîrziu și fiind și cherchelit, am hotărît să plec a doua zi la Mizil, adică azi-dimineață.

— ...Soția nu v-a reproșat întîrzierea ?

— Cum să nu, dădu Melinte din cap. Nu știți dumneavoastră cum sînt femeile... Ba că pe ea am dus-o la țară de vineri, ca eu să-mi pot face de cap la București, ba că nu mă mai satur de băutură... În cele din urmă am calmat-o. De fapt, ca să-mi răscumpăr greșeala, de cum am sosit la Mizil și pînă la plecare, am stat numai cu ea, cu copilul și cu părinții.

— Ce să-i faci, așa e-n viață...

Ieșiră din încăpere. Căpitanul Roman sigilă camera sub privirile iscoditoare ale lui Melinte. Între timp sosi locotenentul Mușat. Îi raportă căpitanului rezultatul investigațiilor sale :

— Sabin Stanciu, 69 ani, văduv, a trăit în ultimul timp o viață zbuciumată. Apartamentul în care ne aflăm este al lui și l-a cumpărat cu bani gheață. Se pare că acestea au fost toate economiile lui. O iubea mult pe fiica sa, Ana, dar nu se putea împăca sub nici o formă cu Codruț. Acesta este un tip aventurier, brutal și bea din cale afară de mult. În plus, după ce că are așa de multe păcate, se consideră și stăpîn în această casă. L-a bătut de mai multe ori pe bătrîn învinuindu-l că este un hoț, că-i fură pînă și mîncarea de la gură. Totuși, cu am aflat că Stanciu era un om bun. Nici măcar în privința mîncării nu-i deranja cu ceva. El servea masa la o pensiune.

— Și Ana, n-a avut nici un cuvînt de spus în casa asta ? întrebă Roman.

— Nu, răspunse Mușat. Ea este o femeie fără personalitate și n-a avut tăria să-și apere tatăl în fața soțului său... Nici măcar atunci cînd Melinte l-a făcut hoț pe bătrîn și și-a „ferecat" camera. Dureros...

— Ce crezi, să fi existat totuși vreun motiv ca Melinte să-l creadă hoț pe bătrîn ? meditâ căpitanul. Îmi pun această întrebare fiindcă avem de clarificat cauzele morții unui om.

— Atîta timp cît Stanciu l-a primit în casă cu brațele deschise pe Codruț, n-am găsit o explicație deplină asupra acestei învinuiri.

— Și de ce mă rog termenul... *deplină ?* îl privi atent Roman.

— Fiindcă bătrînul a avut cîndva o condamnare. Se pare însă că-i „antică" și se referă la o neglijență în serviciu. N-am verificat încă la cazierul judiciar. Melinte a

lansat vorba printre vecini că socrul său este vizitat de fel şi fel de oameni dubioşi, foşti infractori, şi că nu se va mira dacă într-o zi va găsi casa goală sau dacă miliţia va poposi în „vizită“ pe la ei...

— Trebuie să verificăm neapărat dacă bătrînul a avut cumva astfel de relaţii, zise căpitanul. Acest aspect are o mare importanţă, inclusiv dacă se dovedeşte a fi un simplu zvon. Mă înţelegi, nu ?... îi căută el privirea locotenentului. Descifră, după chip, că tînărul ofiţer era „pe faţă“. Continuă : Dar, ia spune-mi, cu locatarii de dedesubt ai stat de vorbă ?

— Da, răspunse Muşat. Au o impresie foarte bună despre decedat, deşi Codruţ le-ar fi spus de cîteva ori că bătrînul ar intenţiona să se sinucidă.

— Stop ! îl opri Roman. Varianta despre sinucidere ţi-au relatat-o şi alţi vecini ?

— Nu, spuse locotenentul pe un ton coborît. Aveţi vreo bănuială ?

— Da, răspunse Roman, dar pentru confirmarea ei am nevoie şi de concluziile medicului legist. Dar, să revenim. Te-am rugat să verifici dacă au auzit ceva suspect. Încă nu mi-ai spus nimic despre asta.

— Acest lucru l-am lăsat la urmă. Şi nu întîmplător...?

— Atunci să ascultăm „banda“, fu curios Roman. Zii !

— Astăseară, locatarii de sub camera lui Stanciu, la orele 21,35, au auzit venind de sus un zgomot puternic, de parcă ceva s-ar fi prăbuşit pe podea. Au închis televizorul imediat, dar nemaiauzind nimic suspect l-au redeschis. Ora exactă am stabilit-o după programul de la televizor, chiar atunci se terminase filmul. Ce părere aveţi, ar putea avea vreo legătură cu... ? făcu el semn spre bucătărie.

— Se pare că da, zise căpitanul. După semnele post-mortem ale cadavrului, decesul n-a putut surveni decît cu cel mult o oră înainte. Apoi mai sînt şi alte „semne“... îl privi cu subînţeles pe locotenent.

— Nu cumva şi cămaşa de noapte ?... strecură Muşat pentru a-şi verifica o suspiciune.

— Şi, îi confirmă Roman. De fapt, cămaşa de noapte a fost primul „semn“.

— La fel și pentru mine, prinse curaj locotenentul, dar am învățat de la dumneavoastră să nu mă pripesc în „cîntărirea" suspiciunilor, pînă cînd cel puțin, logic, n-am făcut toate legăturile posibile pe coordonatele cazului.

— Adevărat, îl privi prietenește căpitanul, numai că de astă dată ne-am întîlnit de la prima vedere cu... ilogicul !... În ceea ce te privește, esențialul este că ai depistat acest nefiresc al situației. Îți mai trebuie ceva experiență și vei putea avea singur „curajul" să emiți prezumții îndrăznețe, dar bineînțeles... logice !

În cameră intră ofițerul de la tehnico-științific.

— Pe portofel sînt numai urmele decedatului, spuse el, și nu conține decît actele de identitate, cuponul de primirea pensiei... și zece lei !

— Și de ce-ai făcut pauza : „zece lei" ?

— Fiindcă pensia a ridicat-o astăzi ! ! accentuă locotenentul cu subînțeles.

— Ai căutat bine ?

— Fără îndoială.

— Hm !... începu Roman să se plimbe prin încăpere. Dar sticla și paharele au „vorbit" ? îl întrebă pe criminalist.

Nu ! răspunse cel întrebat. Urmele sînt șterse...

Alte urme semnificative ?...

— Nimic.

— Atunci s-ascultăm și părerea medicului legist și apoi ne vom retrage pentru deliberare...

— Luînd în considerație petele cadaverice — roșii ca cireașa — spuse medicul legist, moartea a fost cauzată de intoxicația cu gaz metan.

— Cam puțin, doctore ! se arătă neliniștit Roman.

— Îmi rezerv dreptul autopsiei ! replică prietenul căpitanului. Se cunoșteau de mult timp. Apoi, după ce-l scrută discret cu privirea : Mi se pare că pescuiești în ape tulburi, amice !

— Ar fi nedrept să nu recunosc că ai dreptate, se apropie Roman. Mă chinuiesc o sumedenie de întrebări sau mai exact răspunsurile la ele...

— Și care ar fi totuși întrebarea cheie ? îl sondă medicul legist.

Ofițerul își trecu ușor mîna prin păr, apoi spuse :

— Omor sau sinucidere ? ! Sau omor camuflat în sinucidere ?...

Urmaşul lui Hipocrate îl bătu peste umăr, admirativ :

— Gîndim pe aceeaşi „lungime de undă", căpitane. Cămaşa de noapte a defunctului mă face să acord autopsiei maximum de atenţie. Nu cred că n-ai remarcat amănuntul...

— L-am remarcat, spuse Roman gînditor. Din uşă, privirea îi fugi din nou la cadavru, la acel amănunt... Partea dreaptă de jos a cămăşii de noapte era prinsă între piciorul scaunului şi linoleum, pînza ei fiind perfect întinsă în prelungirea corpului mortului...

În aşteptarea rezultatului autopsiei, căpitanul Roman şi locotenentul Muşat au început investigaţii intense în jurul persoanei defunctului şi a familiei acestuia. Au stabilit că Sabin Stanciu şi-a încasat pensia duminică dimineaţa, iar după masă a făcut o vizită surorii sale, din cartierul Colentina. S-a înapoiat acasă în jurul orelor 21,15, fiind văzut de doi martori. Nemaiavînd ţigări, a încercat, pe drum, să cumpere un pachet de la restaurantul din colţul străzii sale. Aici nu a avut însă „Amiral", ţigările sale preferate, pe care nu le schimba niciodată, şi a renunţat. Nu făcuse nici un fel de cheltuieli în ziua aceea. Nu avusese legături cu persoane dubioase, fiind vizitat foarte rar de puţinii săi prieteni, dealtfel, oameni foarte onorabili. Condamnarea aceea era cu mult de domeniul trecutului şi privea, într-adevăr, o neglijenţă în serviciu pe cînd lucra ca distribuitor de mărfuri la un depozit. I se întîmplase atunci să fie nepreväzător, superficial, dar nu fusese niciodată hoţ !

În privinţa ginerelui său, centrul de greutate al comportamentului şi al ţinutei lui morale era cu totul altul. Beţiv, afemeiat, bătăuş, dar mai ales avar. Dorea cu tot dinadinsul să devină proprietarul apartamentului socrului, „să se simtă în largul său", cum se confiase el odată unui prieten. Sîmbătă seara a fost cu colegii săi la restaurant, îmbătîndu-se. A dormit acasă, s-a sculat la ora 8,00, iar la ora 9,30, a fost la Mizil. Acolo a chefuit toată ziua în special cu tatăl său, cu care a rămas la pahar pînă mai tîrziu, ceilalţi culcîndu-se. Întrebat la ce oră a plecat

Codruț de la Mizil, tatăl acestuia n-a putut da un răspuns cert, afirmînd că s-a îmbătat și nu-și mai aduce aminte.

Autopsia a relevat și cîteva aspecte importante. Deși cauza morții era cea pe care medicul legist o stabilise de la început, totuși leziunea din fruntea mortului ascundea o zonă de fractură, care fusese produsă cînd victima era în viață. Medicul legist a presupus că provenea de la o izbitură puternică a capului de un obiect dur, sau de la o lovitură dată în cap cu un asemenea corp.

Căpitanul Roman a meditat asupra acestei presupuneri și, gîndindu-se la cămașa de noapte a cadavrului, a exclus posibilitatea de producere a fracturii în cadrul primei variante. Din analiza tuturor datelor strînse pînă atunci, ofițerul a ajuns la concluzia că s-a comis o crimă. Sabin Stanciu a fost victima unui omor și criminalul, încă nedescoperit, a creat, prin aranjarea locului faptei, impresia că victima s-a sinucis. Ipoteza căpitanului s-a întemeiat pe mai multe indicii, pe care le-a consemnat într-un raport ce l-a prezentat șefului său.

Stimați cititori, întrerup aici relatarea cazului în intenția ca dumneavoastră să faceți o mică pauză de lectură și să reflectați asupra indiciilor care l-au condus pe căpitanul Roman la concluzia că s-a comis o crimă mascată în sinucidere. Dorința mea este stimulată atît de faptul că am păstrat fidelitatea realității unui caz întîmplat cîndva, cît mai ales de considerentul că vă v-a face plăcere să îmbrăcați pe „viu" haina personajului numărul unu din această afacere polițistă și apoi, să vă confruntați ideile cu el... Încercați !...

...Acum, cînd presupun că ați „detectat" indiciile despre care am vorbit, vă puteți verifica citind din raportul ofițerului prezentat șefului său.

1. Paharele cu vin de pe masa din bucătărie, scrumiera plină cu mucuri de țigări, urmăresc să arate că în bucătărie au stat mai mult timp două persoane. Acest lucru nu este plauzibil. Pe de o parte, în lipsa unui act delictual sau

ascuns, n-ar fi subzistat vreun interes de a se șterge urmele digitale de pe sticlă și pahare. Pe de altă parte, deși se poate crede că Sabin Stanciu a fumat și el țigări „Carpați", prin calculul „pătratului logic", se ajunge la demonstrația că el n-a fumat nici o țigară „Carpați". Confirmarea o reprezintă însăși conduita sa din seara „critică" : negăsind țigări „Amiral" a renunțat să cumpere alt sortiment.

Plecînd de la demonstrația că el n-a fumat nici o țigară „Carpați", dacă raportăm această demonstrație la intervalul de douăzeci de minute, cît s-a scurs de la sosirea sa în apartament pînă la auzirea de către locatarii de dedesubt a zgomotului ce l-au interpretat ca o prăbușire a cuiva pe podea, ajungem la concluzia că unul sau doi fumători, cît ar fi fost ei de „invederați", n-ar fi putut fuma paisprezece țigări într-un timp așa de scurt.

2. În camera lui Sabin Stanciu, becurile de la lustră și de pe noptieră erau aprinse. Patul era pregătit pentru culcare și prezenta urme că cineva a fost așezat în el. Coroborînd aceste aspecte cu faptul că bătrînul se afla în cămașa de noapte, se poate deduce că victima, înainte de moarte, a sosit singur acasă, seara, și deoarece s-a dezbrăcat și s-a culcat, nu mai aștepta nici o vizită.

3. Dispariția cheii din ușa apartamentului, prin interior, este de asemenea suspectă. În cazul unei sinucideri ea trebuia să fie în ușă sau în apartament, și nu se poate presupune că Sabin Stanciu ar fi avut interes s-o facă să dispară, atîta timp cît cadavrul său tot se descoperea pînă la urmă.

4. *Cămașa de noapte a mortului.* Faptul că partea dreaptă de jos a cămășii a rămas prinsă între piciorul scaunului pe care zăcea cadavrul și linoleum, dovedește că corpul lui Sabin Stanciu a fost așezat de sus în jos pe scaun și nu s-a mai putut mișca. Dacă s-ar fi așezat singur pe scaun, cămașa sa de noapte nu ar fi rămas prinsă între piciorul scaunului și linoleum. Făptuitorul nu a observat acest lucru întrucît a fost acoperit de corpul victimei.

5. În condițiile în care corpul lui Sabin Stanciu nu s-a mai putut mișca și deci se exclude lovirea sa de colțul

agazului, se desprinde concluzia că fractura din zona frontală a capului a fost produsă prin lovire directă cu un corp dur de către agresor, care apoi a înscenat sinuciderea.

6. Coroborînd această concluzie cu depoziţiile locatarilor de sub apartamentul lui Sabin Stanciu, care urmăreau emisiunea la televizor în momentul cînd au auzit că se prăbuşeşte ceva pe podeaua de deasupra lor, se ajunge la demonstraţia că victima a fost lovită în camera sa, după ce iniţial a fost trezită din somn. A urmat apoi înscenarea sinuciderii la bucătărie.

7. Pentru a deruta cercetările, respectiv pentru a le canaliza pe pista jafului, agresorul i-a luat victimei banii din portofel şi a lansat zvonul din timp că este vizitat de diverşi infractori.

8. Din considerentele de mai sus, se ajunge la concluzia că autorul a produs toate modificările de la locul faptei, pentru a înscena sinuciderea, iar în cazul că totuşi ne vom da seama că la mijloc este un omor, bănuielile să cadă asupra unor persoane străine sau din anturajul victimei, mai puţin însă cei cu care locuia în apartament.

9. În privinţa criminalului toate suspiciunile şi indiciile converg asupra lui Codruţ Melinte, împotriva căruia deţin şi o probă materială : ceasul deşteptător !

Acum, cînd desigur, stimaţi cititori, v-aţi confruntat ideile cu ale căpitanului Roman, poate că aţi fost surprinşi de ultima frază a raportului său. Mă refer la proba pe care o deţine împotriva lui Codruţ Meljnte, omul pe care cred că şi dumneavoastră l-aţi bănuit ca asasin. Să urmărim în continuare cum s-a desfăşurat demascarea lui.

— Ia loc, asasinule ! îl luă direct căpitanul Roman pe Codruţ.

— Cum... Eu asasin ! fu surprins Melinte de un asemenea atac. Vai, dar cum puteţi crede... Nu eu...

— Ba dumneata l-ai omorît pe Stanciu ! continuă ofiţerul cu aceeaşi vervă. Venind de la Mizil ai intrat în apartament, după care ai deschis uşa de la camera dumitale. Ai intenţionat probabil să te culci, dar...

— Nu-i adevărat ! interveni Codruț revoltat. V-am spus că după ce-am intrat în hol și-am dat peste cadavru la bucătărie, n-am mai pătruns în camera mea. Am fugit imediat să anunț pe primul vecin... De ce nu mă credeți ?...

— Pentru că minți, ridică tonul Roman. Dar dacă te crede și el, arătă spre ceasul deșteptător, atunci am să te cred și eu.

Privirea lui Melinte îi fugi imediat la ceasul deșteptător, de pe biroul căpitanului, și pe care nu-l observase pînă atunci. „Formidabil, cum am putut să scap acest amănunt !"... își reproșă el în gînd. „Oare, aș mai putea să întorc situația în favoarea mea ? Poate, dacă..."

— Cred că ceasul te „crede" numai dacă-l „deștepți", îi întrerupse Roman meditațiile printr-un calambur. N-ai vrea să-l „întorci" ca să te trezească la ora cinci dimineața, domnule Melinte ?

„E clar, s-a zis !" medită el, văzîndu-și sfîrșitul. „M-am trădat singur că am intrat mai întîi în camera mea..."

— Ce faci, nu vrei să răspunzi ? îl trezi căpitanul.

— Ba da..., spuse moale Melinte, lăsîndu-și capul în jos. Eu l-am ucis pe bătrîn. După ce s-a întîmplat figura cu ceasul, m-am dus în camera sa și l-am sculat. I-am cerut niște bani, fiindcă știam că luase pensia, însă el m-a refuzat. Fiind băut, eu m-am enervat, și, la un moment dat, i-am dat în cap cu scrumiera de metal de pe masă. El s-a prăbușit pe podea și a început să horcăie. Disperat, m-am gîndit atunci să înscenez că s-a sinucis prin asfixiere cu gaze de la bucătărie. După ce am regizat sinuciderea, m-am gîndit că vecinii de jos poate au auzit cînd socrul meu s-a prăbușit pe podea, situație în care miliția ar fi putut face legătura cu o crimă. Atunci mi-a venit ideea să sugerez că bătrînul a fost omorît pentru bani, de cineva cunoscut de el cu care băuse și fumase în bucătărie. Cam asta a fost tot...

Dumneavoastră vă dați seama, stimați cititori, cum l-a „acuzat" ceasul deșteptător pe Melinte, că înainte de comiterea omorului el a intrat mai întîi în camera sa ?

Oglinda... fermecată

Stațiunea balneo-climaterică era învăluită de întunericul serii. În holul impozantului complex balnear „Rusca", de șase sute de locuri, agitație.

— Bună seara ! se adresă portarului un bărbat brunet cu ochii migdalați.

— Se cuvenea ca eu să vă întîmpin cu acest salut, răspunse curtenitor portarul. Fiți binevenit la noi. Cu ce vă pot fi de folos ?

— O caut pe tovarășa Floarea Bardan. Lucrează aici la stațiune. Sînt în trecere pe la dumneavoastră și m-a ruga verișoara sa din Lunca Florilor să-i aduc acest pachet.

— Deci nu sînteți venit la cură.

— Nu. Am avut puțină treabă la Năsăud și am trăgo fugă pînă aici. Mai am la dispoziție o jumătate de oră Vă rog să mă ajutați dacă puteți.

— Cu plăcere. Tovarășa Bardan lucrează chiar la noi în complex, e gestionara barului din hol. Uitați acolo, în capătul acela ! Dar grăbiți-vă, că mai e puțin pînă la închidere.

— Vă mulțumesc, sînteți foarte amabil, spuse interlocutorul, întinzîndu-i o bancnotă de cinci lei.

— Nu vă deranjați, nu primesc. Salariul îmi ajunge

— Mă rog, ridică ușor din umeri binevoitorul, îndreptîndu-se apoi spre locul indicat.

La barul din holul complexului, mai erau cîțiva consumatori. Persoana căutată de bărbatul cu ochii migdalați fu găsită ușor. Se făcură prezentările, i se înmînă pachetul

— Să fim atenți, îi șopti barmanei noua „cunoștință" Portarul ne urmărește cu privirea.

— Da, da, aveți dreptate. E foarte bănuitor.

— Unde sînt banii ?

— În sertarul tejghelei, ca de obicei.

— E în regulă, acum vă rog să mă invitați înăuntru dar cu voce tare.

— Poftiți, poftiți înăuntru ! se auzi sonor invitația barmanei.

Cei doi dispărură cîteva clipe după tejghea.

— Vă rog să nu mă refuzați, se auzi din nou timbrul înalt al femeii. Măcar un coniac mic, nu se poate... V-ați deranjat destul pînă aici.

— Dar nu trebuie... Lăsați !

— Nu, nu, vă rog...

Oaspetele sesiză că portarul se apropia de ei. Privi la ceas și spuse :

— ...Apoi nu vreau să vă fac neplăceri. Este trecut de ora închiderii. Decretul...

— Nu refuzați, domnule, o femeie așa de drăguță, interveni portarul. La o adică zici și matale că l-ai comandat înainte de ora închiderii. Ce naiba, să te învăț eu !

— Nu trebuie să mă refuzați, zise și barmana aducînd pe tavă un pahar cu coniac. Dar dumneata nu bei unul mic, nea Maxim ?

— Aș bea, dar pe urmă am de furcă cu cei de la miliție. Vin mereu în control.

— Eu te-am invitat...

— Mulțumesc. Știu că ești fată bună. Mai bine ai grijă de musafir că a făcut ceva cale ca să-ți aducă pachetul.

— Așa este, confirmă femeia. Aș dori însă să te întreb ceva.

— Te ascult.

— Nu cunoști cumva vreun cojocar priceput ? Mi-a trimis verișoara mea Rodica, niște piei și vreau să-mi fac o scurtă frumoasă.

— Nu știu, dar o să mă interesez. Nu se poate să nu găsim noi un meșter bun pe aici. Acum eu vă las.

Nea Maxim se îndepărtă.

— Ce credeți, a sesizat ceva ? îl întrebă barmana ușor emoționată pe musafir.

— Nici vorbă. V-ați jucat rolul perfect.

Femeia zîmbi, apoi spuse :

— Mi-a plăcut figura cu... decretul, dar sinceră să fiu mă cam înroșisem.

— Mă rog, așa a fost jocul... zîmbi și musafirul. Poftiți banii pentru coniac, dar să nu-i amestecați cu ceilalți. Acum, trebuie să plec. Rămîne deci cum am stabilit. Bună seara !

— Staţi, nu vă ridicaţi ! îl opri femeia cu un gest mecanic. Oaspetele rămase puţin surprins. Vă rog să mă iertaţi, se scuză ea, dar sînt curioasă din fire şi după ce-am văzut ce le-aţi făcut la bani, mă tot chinuiesc să pricep cum îl veţi demasca pe nea Maxim, dacă într-adevăr el este hoţul.

— Cu ajutorul unei „oglinzi fermecate" ! îi răspunse omul care părea că nu glumeşte de loc.

— Îmi pare rău, dar nu vă înţeleg.

— Este vorba despre o „oglindă" în sens criminalistic, care va „citi" petele rele de pe mîinile şi sufletul hoţului.

— Tot nu vă înţeleg ! ridică barmana din umeri.

— Îmi pare rău, dar acum nu am timp să vă explic. O s-o vedeţi mîine. Este, într-adevăr, o „oglindă fermecată" ! Bună seara !

— Bună seara ! salută şi femeia pe al cărui chip rămăsese un mare semn de întrebare.

...A doua zi dimineaţă, barmana era prezentă în biroul şefului miliţiei staţiunii, căpitanul Apostol.

— Hoţul a intrat şi azi-noapte în birou şi a furat din bani ! se agită ea încercînd-o lacrimile. Semnele pe care le-am pus aseară au fost violate !

— Uşa ?

— Nici o urmă.

— Atunci rămînem la concluzia că s-a folosit de chei potrivite. Aţi umblat cumva la sertar ?

— Doar l-am deschis uşor...

În birou intră proaspăta cunoştinţă a Floarei Bardan.

— Bună dimineaţa ! salută acesta.

— Iar a intrat ! se grăbi femeia fără să răspundă la salut. E pentru a nu ştiu cîta oară cînd „ciupeşte" serios din bani. Aţi avut dreptate aseară cînd aţi spus că n-a sesizat nimic. Banditul ! Unde-i „oglinda fermecată" ?...

Barmana plîngea ca un copil.

— Nu mai plîngeţi, o rugă noul sosit. Mai avem numai un pas pînă la demascarea lui. Pînă îl aducem la miliţie, mergeţi la bar împreună cu un ofiţer de la noi, ca să ştim suma exactă pe care a furat-o de data aceasta. „Oglinda fermecată" o s-o vedeţi după aceea...

Femeia plecă. Nea Maxim fu trezit din somn și invitat la miliție.

— Ce naiba, dom' șef, m-ați trezit așa... se adresă el posomorît căpitanului Apostol. Știați c-am fost de serviciu !...

— Fără comentarii ! i-o scurtă ofițerul.

Portarul dădu nedumerit din umeri și scoase din șifonier un costum nou pe care să-l îmbrace.

— Nu cu costumul acesta ! îl privi căpitanul Apostol. Cu hainele de serviciu ! arătă spre uniforma de pe capătul patului.

Ajunseră la miliție. În biroul căpitanului Apostol, portarul întîlni un străin pe care-l văzu numai din spate deoarece privea pe fereastră. Străinul se întoarse cu fața la ei.

— Aaa... Acum îmi dau seama despre ce este vorba, zise portarul teatral, căutînd privirea căpitanului Apostol. L-ați prins cu speculă de piei de capră. Știu povestea...

— Este vorba despre altă... prinsoare, gesticulă fin șeful miliției stațiunii. Faceți cunoștință !

Derutat, nea Maxim, întinse mîna mai mult prostește.

— Căpitanul Roman ! continuă primul ofițer.

— Eu nu mă murdăresc ! refuză Roman să-i întindă mîna. El s-a murdărit !...

Portarul se făcu galben ca ceara.

— Eu nu m-am... mu... urdă... rit, bîlbîi el.

— Atunci de ce ești așa de galben ?

— Cum ?...

— La față și pe mîini ! Dacă nu crezi, uită-te în oglindă să vezi cum arăți la față. Pentru mîini avem noi altă oglindă. O oglindă fermecată !...

Căpitanul Roman conectă la priză un aparat dreptunghiular cu mîner, aproape plat, foarte ușor portabil. Apăsă pe un buton și după ce se aprinse o luminiță albastră, într-o ferestruică, îl așeză deasupra palmelor lui nea Maxim.

Portarul își trase mîinile :

— Vreți să mă *corentați !*

— Cum ți-ai putea imagina așa ceva ? Și un copil știe că o oglindă fermecată nu curentează. Ea arată numai fața „nevăzută" a lucrurile și îi demască pe cei răi.

— Dar eu n-am făcut nimic rău !

— Dacă-i așa, atunci întinde mîinile să vedem ce zice „oglinda fermecată".

Dezorientat, portarul întinse mîinile asemeni unui orb în întuneric.

— Deschide palmele ! auzi comanda ofițerului.

Le deschise încet, tremurînd. Închise apoi ochii ca în fața unei mari nenorociri.

— Privește !... îi făcu loc ofițerul să se uite prin ferestruica albastră. Ce mai zici acum, palmele sînt galbene ! Ce de pete ! Pata de pe suflet este însă mult mai mare !...

În birou intră un ofițer care întinse căpitanului Roman o hîrtie. Era monetarul barmanei. Peste noapte dispăruse din tejgheaua barului o mie de lei în bancnote de cîte o sută.

— Unde este femeia ? întrebă Roman.

— Afară.

— Invit-o înăuntru. Este nerăbdătoare să vadă o „oglindă fermecată" !

Barmana fu invitată în birou.

— Să mergem mai departe cu... oglinda, reluă Roman enigmatic sub privirile curioase ale femeii. De pildă la buzunare.

Plimbă „oglinda" deasupra buzunarului drept al pantalonului portarului.

— Vezi, și buzunarul s-a... murdărit ! Precis vom găsi și banii, poate chiar o mie de lei, cu cît te-ai „murdărit" !

Din buzunar ieșiră la iveală zece bancnote a o sută de lei.

— Vezi, și banii sînt... murdari ! Știi de ce ? Să-ți spun eu : fiindcă nu sînt ai dumitale !

Nea Maxim amuțise. Nu-l mai interesa nimeni. Privea doar la „oglinda fermecată" din mîna ofițerului ca la o nălucă.

Capcana pe care căpitanul Roman i-a întins-o portarului s-a dovedit deosebit de eficientă și de acuzatoare. Dezvăluindu-vă, acum, că ea a fost o capcană chimică, vă puteți explica, stimați cititori, ce reprezenta „oglinda fermecată" ?

Magazinul „Unirea" din București. Oră de aglomerație intensă. Etajul trei. La raionul de confecții femei, clientele consultă atent exponatele, le admiră, le cîntăresc din ochi, se autoservesc și, apoi se îndreaptă spre cabinele de probă...

— Vă vin splendid pantalonii ! spuse tinerei care se uita în oglindă, femeia de lîngă ea. Dar ar merge de minune și o bluză portocalie. Am văzut cîteva foarte frumoase...

— Serios ? zise fata măgulită, admirîndu-se în oglindă din mai multe poziții. Atunci mă duc să caut una. Sînteți drăguță să aveți grijă și de lucrurile mele, pînă mă întorc ?

— Cum să nu. Se poate ?...

Tînăra dispăru după perdeaua de catifea a cabinei de probă și reveni după cîteva minute.

— Am ales o bluză foarte drăguță, ce ziceți ? spuse ea femeii pe care o găsi foarte preocupată cu probarea unei rochii.

— O..., este superbă și de un efect amețitor ! Mă mir că n-am văzut-o și eu. Mă duc să caut una la fel...

Femeia, însă, n-a mai revenit. „Probabil că n-a mai găsit !" își spuse tînăra bucuroasă de achiziția ei. „Am avut noroc !..." Triumfătoare, se duse la casă să facă plata. Scoase portofelul din geantă. Dar...

— N-am bănuit că este o hoață ! spuse ea plîngînd locotenentului Mușat. Am avut încredere... Abia luasem salariul, mi-a furat toți banii !...

— Cum arăta ?

— Așa, la vreo treizeci și cinci de ani, foarte elegantă și cu fire de păr argintiu...

Relatarea Mihaelei Ioneci nu era prima semnalare a unui asemenea gen de furt comis în magazinul „Unirea". În ultimul timp, se mai primiseră și alte semnalări. Se putea trage concluzia că era vorba despre o hoață rafinată, cu o aparență atrăgătoare. Pentru reușita „acțiunilor", își alegea victimele în special din rîndul tinerelor credule și ușor de „plimbat" cu vorbe dulci. De fiecare dată, cînd ieșea să

facă „piața", era altfel îmbrăcată, pentru a nu fi recunoscută ușor. Avea o statură potrivită și părul...

— Poartă perucă, tovarășe căpitan ! raportă locotenentul Mușat. Este semnalată cînd cu părul lung, negru, cînd cu părul scurt, argintiu.

— Este justă aprecierea ! îl aprobă căpitanul Roman. Asta este și explicația de ce victimele o descriu diferit ca vîrstă, între douăzeci și cinci și patruzeci și cinci de ani. Infractoarea este foarte abilă și va trebui să procedezi cu mult tact la prinderea ei.

— Știu că nu va fi ușor, spuse locotenentul, mai ales că semnalmentele sînt cam „tulburi", dar mizez și pe coșulețul împletit, de paie, cu care își face apariția uneori.

— Evident, nu trebuie neglijat nici coșulețul de paie, dar succesul depinde în mare măsură de iscusința ta și de rapiditatea cu care vei acționa în magazin. Cît ar fi ea de inteligentă, cred că tot va face o greșeală. Nu există perfecțiune în acest gen de infracțiune, mai ales că acum a căpătat și curaj. Și, acum, la treabă. A sosit timpul să acționezi singur. Succes !

— Vă mulțumesc !

...O jumătate de oră mai tîrziu, locotenentul Mușat pleca din nou la „Unirea". Cînd ajunse acolo, ca de obicei, la raionul de confecții femei, era forfotă. Se apropie de una dintre supraveghetoare.

— Ceva nou ?

— Nimic, răspunse femeia. Așteptăm !...

— Vă rog să fiți foarte atentă. Ultima dată a fost văzută cu o perucă cu șuvițe de păr argintiu... Obișnuiește să poarte un coșuleț de paie, roșu, galben, verde... dar poate nu mai apare cu el... Mă duc să le anunț și pe colegele dumneavoastră. La nevoie, știți unde mă găsiți !

— Sigur că da, fiți fără grijă !...

Locotenentul se retrase într-un loc de unde putea supraveghea foarte bine ce se întîmplă în magazin.

*

...Trecuse mai bine de două săptămîni și nu se mai înregistrase nici o „mișcare". Nici vorbă de coșulețul de paie sau de vreo nouă reclamație.

Verificările asupra infractoarelor cunoscute nu dăduseră nici ele vreun rezultat, iar de la celelalte circumscripții de miliție din Capitală nu se primise nici o informație care să conducă la un fir.

...O după-amiază în magazinul „Unirea". La raionul confecții femei, foarte multe cumpărătoare.

— Tovarășe locotenent, veniți repede ! Cred că e ceva ! Doamna aceea în galben nu-și găsește portofelul !

Ofițerul o urmă pe supraveghetoare imediat.

— Nu știu ce să cred ? ! dădea mirată din umeri Veronica Radu. Nu-mi dau seama dacă eu l-am pierdut sau mi l-a furat cineva !

— În cabina de probă ați fost singură ? o întrebă locotenentul.

— Nu ! A mai fost o tînără care și-a probat un costum !

— Cum arăta ?

— Brunetă, cu părul lung, îmbrăcată cu o jachetă verde și o fustă de culoare închisă.

Ofițerul schimbă o privire cu supraveghetoarea, apoi spuse :

— Uitați-vă repede și spuneți-mi dacă tînăra mai este aici !

— Nu mai este ! răspunse sigură interlocutoarea. M-am uitat, înainte, că de zece minute stau și mă gîndesc dacă nu l-am uitat pe undeva, la cumpărături !

— Tînăra v-a întrebat ceva ?

— M-a întrebat ce părere am despre costumul ei. Îi plăcea foarte mult, însă era puțin cam mare.

Locotenentul Mușat se gîndi cîteva clipe, apoi o întrebă :

— Sînteți sigură că-i plăcea mult costumul ?

— Foarte sigură, doar sînt femeie și pot aprecia atîta lucru !

— Vă rog să mă așteptați puțin, zise tînărul ofițer și dispăru.

Ajunse într-un suflet la o secție din cadrul aceluiași magazin. Discută cu funcționara de acolo și primi asigurarea că toate clintele din după-amiaza respectivă urmau a fi servite a doua zi, după ora 19,00.

...În sîmbăta aceea, Bulevardul 1848 era înțesat de lume. Locotenentul Mușat pășea grăbit printre oameni. Încă nu

se înserase. Își consultă ceasul, din mers, apoi urcă treptele magazinului.

La secția cu pricina, se prezentă o tînără brunetă, elegantă cu părul lung. Privea cu oarecare nervozitate în jurul ei, era grăbită.

— O clipă, vă rog, numai o clipă ! zise politicoasă vînzătoarea și dispăru după rafturi.

Veronica Radu, care triase cu privirea, neobservată, femeile ce se prezentaseră la acea secție, îi șopti bucuroasă ofițerului :

— Ea este, tovarășe locotenent !

— Vă mulțumesc, spuse ofițerul. Mergeți la miliție și mă așteptați acolo.

Locotenentul se apropie de tînăra brunetă și-i spuse :

— Dac-ați ști de cînd doresc să facem cunoștință, doamnă... Cum vă numiți ?

— Pentru unul ca dumneata n-are importanță, crezu tînăra că are de-aface cu un curtezan de bulevard.

— Ba are mare importanță ! îi arătă „curtezanul" o legitimație. Sînt locotenentul Mușat de la miliție. Vă rog să mă urmați !...

...În poșeta femeii, fu găsită suma de o mie o sută treizeci de lei.

— De unde aveți banii ? o întrebă ofițerul.

— Asta-i bună ! răbufni tînăra. Doar ați văzut legitimația de serviciu. Sînt manichiuristă. N-am voie să am economiile mele ?

— Ba da, răspunse locotenentul, dar nu și pe ale altora !

— Ce vreți să spuneți ?

— Știți foarte bine ! O să vă ajute să vă amintiți persoana din camera de alături !...

Veronica Radu fu invitată în birou. În clipa aceea, zbîrnîi telefonul de pe birou. Mușat ridică receptorul.

— Da ! Eu sînt ! răspunse el. Surpriză ?... Vin imediat !

Îl chemase ofițerul de serviciu. Se duse în grabă. Acolo, o tînără de douăzeci de ani plîngea în hohote.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă locotenentul.

— Mi s-au furat toți banii ! răspunse fata printre suspine.

— Cînd ? Unde ?

— În seara asta, la magazinul „Unirea".

— La... „Unirea" ? La ce oră ?

— La 18,30 !

— Luați loc și explicați-mi cum s-a întîmplat !

— Mă numesc Sanda Poenaru. Sînt contabilă la C.A.P. „Drum Nou", județul Ilfov. Am venit la București după cumpărături. La raionul de confecții femei de la magazinul „Unirea", am luat o rochie și m-am dus cu ea la cabină, s-o probez. A mai intrat după mine o tînără, cu două rochii, tot pentru probă. Mi-a zis că rochia aleasă de mine este foarte frumoasă și că merge și ea să caute una la fel. A plecat. Cînd am căutat banii în geantă, nu mai erau. Am crezut că i-am uitat la rudele mele din Colentina și m-am dus să-i caut. Nu erau. Atunci, mi-am dat seama că i-a furat femeia care a fost cu mine în cabina de probă. Am avut o mie o sută treizeci de lei.

— Cît ?

— O mie o sută treizeci de lei ! Unsprezece bancnote a o sută de lei, una de zece lei și patru de cinci lei doar sînt contabilă !

— Asta, da, surpriză ! se adresă locotenentul ofițerului de serviciu. Apoi, către fată : O să primiți banii imediat !

— Cum, ați și prins-o ? se miră fata.

...Locotenentul Mușat reveni în birou, radios.

— Și cum spuneați, se adresă femeii din fața sa, banii sînt din economii ?

— Așa cum v-am spus ! răspunse interlocutoarea cu o mină disprețuitoare.

— Bine, atunci să vedem ce-o să spună Sanda Poenaru !

— N-am auzit de numele ăsta !

— De auzit, n-ați auzit, dar de cunoscut o cunoașteți, ia să vedeți !...

Infractoarea își dădu seama că nu mai avea nici un rost să nege.

La percheziția domiciliară care a urmat, s-au găsit, pe lîngă o bogată vestimentație, o perucă cu părul scurt, argintiu, și un coșuleț de paie în culori roșu, galben și verde...

...Locotenentul Mușat intră în birou. Ținea sub braț un dosar și era foarte mîndru.

— Oo, ai venit cu „botezul" ! intui căpitanul Roman reușita. Felicitări ! și-l bătu cu palma peste umăr. Felicitări !

— Tovarășe căpitan, spuse stîngaci Mușat, aș dori, dacă dumneavoastră ați fi de acord, să primesc felicitările la „Cina". Am multe să vă spun. Pentru mine, astăzi este o zi mare : prima acțiune „independentă"...

Dumneavoastră știți, stimați cititori, în ce a constat raționamentul locotenentului, care l-a condus pe urmele infractoarei ? La ce secție din cadrul magazinului s-a dus el ?

Răspunsuri

PRESIMȚIREA

Urma pe care Păun a lăsat-o la locul faptei nu era altceva decît însuși conturul numărului de circulație al autoturismului său și care, bineînțeles, s-a imprimat invers în zăpada afînată.

GREȘEALA LOCOTENENTULUI

Foarte simplu : ceasul victimei, care se spărsese exact la ora impactului cu terasamentul căii ferate, indica ora comiterii omorului — respectiv 14,24. Proba era, așadar, însuși ceasul victimei.

„MARELE ȘARPE"

Momentul cheie al jocului psihologic a fost atunci cînd Valentin Duca, derutat de comportarea ofițerului, care — ciudat ! — i-a dat drumul să plece, și-a luat din cuier paltonul și... basca, și a ieșit pe ușă. Gestul i-a fost fatal, „trădîndu-l" că basca îi aparține.

„PROFESOR DOCTOR"

Căpitanul Roman și-a dat seama că Gabriela Oancea avea douăzeci și șase de ani, printr-un simplu calcul ce a avut la bază interpretarea răspunsurilor clare date de ea la începutul fiecărui dialog. Astfel, el a putut afla că nu fusese căsătorită, n-avea copii, iar

al doilea buletin de identitate i se eliberase în urmă cu doi ani. Ştiind că primul buletin de identitate se eliberează la vîrsta de paisprezece ani, iar următorul se preschimbă după zece ani, dacă nu survin modificări în statutul stării civile al persoanei, ca de exemplu schimbarea numelui în urma căsătoriei, calculul făcut de căpitanul Roman a fost cît se poate de uşor.

ATENŢIE MARTORI !

În unghiul de vedere al martorilor din troleibuz, cele două Dacii-1300 s-au aflat, în momentul percepерii accidentului, într-un paralelism perfect, autoturismul de culoare roşie mascîndu-l pe cel de culoare albă (Dacă cineva ar fi văzut accidentul de undeva, de pe perpendiculara cu axul şoselei din acel loc, ar fi observat foarte uşor cum s-au petrecut lucrurile şi că Dacia albă era mai avansată decît cea roşie). Bătrînica a fost accidentată şi purtată cîteva secunde pe capotă de Dacia-1300, albă, însă datorită faptului că această maşină făcea un singur „corp" cu cea roşie, martorii au „văzut-o" pe victimă, pe capota unei singure maşini, desigur, a Daciei-1300, roşii (Cazul e real).

FÎNTÎNA HOŢILOR

Iată ce scria în continuare pe biletul căpitanului Cernat : „(Fîntîna din halta C.F.R. Runculeţul) ...este secată de doi ani !"

5 000 DOLARI PENTRU „ŞERIFI"

La loz în plic nu există cîştiguri în valoare de 15 000 lei. Cîştigurile, de la o mie de lei în sus, sînt următoarele : 2 000 lei, 5 000 lei, 10 000 lei, 20 000 lei, 30 000 lei, 40 000 lei şi 50 000 lei.

MOMENTUL PSIHOLOGIC

Mihai Iancu s-a temut că bătrîna Joiţa Drina, meticuloasă cum era, îşi notase seriile banilor, motiv pentru care îi cercetase toate însemnările. Găsindu-se, în buzunarul de la spate al pantalonilor săi, bancnota de 100 lei ce provenea din suma luată de la bătrînă, el s-a gîndit la o stratagemă prin care să se convingă dacă miliţienii cunoşteau seriile banilor. În acest sens, a cerut să i se cumpere cu bancnota respectivă ţigări şi mîncare. Căpitanul Roman a intuit pe loc jocul infractorului şi, dîndu-şi seama că acesta era momentul psihologic, a pus bancnota de 100 lei în dosar şi i-a dat locotenentului Muşat, pentru cumpărături, 25 lei de pe masă.

BOMBOANA FONDANTĂ

Intervenţia chirurgicală a fost necesară, deoarece hoţul a înghiţit, odată cu cele două bancnote de 100 lei, şi două ace de gămălie cu care bătrînica prinsese banii de buzunar ca să nu-i piardă.

RAZA DE LUMINĂ

Gestul „înaintaşei" avea menirea să-şi anunţe complicele că omul cu servieta, care urma a fi operat, poseda o groază de bani (...cît păr avea ea pe cap). Gestul face parte din „codul" hoţilor de buzunare.

O ÎNTÎMPLARE NEDORITĂ

Înconjurarea hainelor de către Ringo a semnificat că nu exista nici un fel de urmă de picior a persoanei căutate, deci pachetul ajunsese acolo pe altă cale.

De aici, căpitanul Roman a tras concluzia că pachetul fusese aruncat din drum, dintr-un autovehicul, care, în final, s-a dovedit a fi carul mortuar ce o transportase pe soţia lui Mihai Cornea în ultimul ei drum spre casă.

HOŢUL DE PĂSĂRI

Nici unul dintre cele douăsprezece ouă nu era spart.

...PENTRU ULTIMA DATĂ

Sticla de coniac, mai exact eticheta ei, „ascundea" data fabricaţiei lichidului, care nu putea fi văzută pe verso decît după golirea conţinutului. Această dată era mai apropiată în timp faţă de data vechimii indicată de Paulina.

ÎN GARDĂ CU... CASSIUS CLAY

Proba celor cinci martori „nevăzuţi" a fost fotografia făcută petrecăreţilor din restaurant de către cel care vînduse aparatul. Gioni nu avea de unde şti că aparatul are în el filmul cu pricina. Poza l-a trimis indubitabil pe banca acuzaţilor, dovedind că aparatul de fotografiat nu-i aparţinea.

O SCRISOARE PIERDUTĂ...

Pentru că n-a ştiut unde era cheia de la cutia poştală. Scrisoarea de răspuns, trimisă de unchiul său, în care îi indicase locul unde pusese cheia, ajunsese... tot în cutia de scrisori !

FLUTURELE...DE HÎRTIE

El reprezenta copia recipisei poştale în baza căreia Cornel îi expediase lui Dionisie restul de două mii lei, pentru a-i înmîna doctorului (cazul este real).

RESORTUL VIGILENŢEI

Ziarul „Scînteia" nu apare lunea.

TRACUL ÎNTUNERICULUI

Era telefonista de la centrală. Telefonul din încăperea unde se săvîrşea spargerea fiind fără disc, prin simpla ridicare a receptorului se conectează legătura cu centrala telefonică, şi numai prin ea se poate vorbi cu un alt abonat. Receptorul fiind căzut din furcă, centralista de serviciu a avut posibilitatea să asculte conversaţia dintre cei doi hoţi aflaţi în „exerciţiul funcţiunii".

MISTERUL CEŞTILOR DE CAFEA

Obiectul pe care Eva l-a luat în mînă ultima dată şi pe care şi-a lăsat amprenta fără să-şi dea seama a fost farfurioara de sub ceaşca de cafea de pe masă. Infractoarea a aşezat-o în vitrina bufetului, deasupra farfurioarei celei de-a cincea ceşti, voind astfel să sugereze că ceaşca de pe masă era folosită în mod frecvent de bătrîn şi că el îşi preparase cafeaua (cazul este real).

D-ALE FOTBALULUI...

Banii nu erau uzi, aşa cum ar fi fost firesc.

INELUL DE LOGODNĂ

Ascunzătoarea era... chiar degetul tînărului. Numai că el întorsese inelul cu piatra în jos, ca să nu se observe, dîndu-i aspectul de verighetă !

RINGO

Atunci cînd a afirmat că, fiind la W.C.-ul din gară şi privind prin oglindă, a citit titlul cărţii pe care tînărul blond şi pletos o avea la el : „Eu am ucis moartea !" Oglinda redînd imaginea inversă a lucrurilor, infractorul n-a putut citi titlul cărţii într-un timp aşa de scurt.

„ŞI NOI..."

Cadavrul lui Păstorel Moga fusese pescuit în Dunăre, de echipajul vasului, în dreptul unei mile care se afla în amonte de fundul curţii familiei Adam, şi nu în aval, după cum ar fi trebuit să fie găsit, dacă el ar fi fost aruncat în apă din acest loc.

POST-SCRIPTUM

Confirmarea s-a bazat pe faptul că mănuşile purtau urme de „roşu de Sudan", praful cu care ofiţerii căutaseră amprentele pe casa de bani şi care avusese, aşadar, o circulaţie strict limitată.

AŞA E VIAŢA

În declaraţia pe care căpitanul Roman i-a dat-o pistruiatului s-o citească, păgubaşul indicase într-un pasaj o caracteristică foarte particulară de identificare a discului său cu melodia „Aşa e viaţa" cîntată

de Sergiu Zagardan. Discul avea o defecțiune la un canal de imprimare. Proba a constat, deci, în însuși discul respectiv, defecțiunea fiind la pasajul „Are și ușor și greu... și greu... și greu..."

MARTORII DIN SOBĂ

Datorită „martorilor din sobă" : cele două capse metalice cu care se prinde fotografia pe fila 3 a buletinului de identitate și care nu putuseră arde.

OAIA NEAGRĂ

Ciobanul a folosit următorul truc. A dat cu funingine pe toată blana oii negre. Apoi, mizîndu-se pe efectul psihologic creat în urma explicării „calităților" de detectiv al patrupedului, s-a cerut suspecților să mîngîie oaia, ca urmînd să behăie cînd va fi atinsă de mîna hoțului. Așa ceva nu se putea întîmpla, dar jocul psihologic și-a atins țelul, în sensul că, de teamă a nu fi demascat de oaie, hoțul *s-a prefăcut* că o mîngîie, dovadă, în final, că era singurul dintre suspecți care nu avea mîinile murdare de funingine !

„CLIENTUL" ÎN GRI-PETROL

Hoțul se ascunsese în vitrina magazinului, în chip de manechin.

CĂMAȘA DE NOAPTE

Prin faptul că a treia limbă a deșteptătorului — cea destinată pentru sonerie — era fixată la ora cinci, iar... ceasul era întors la sonerie ! (El fusese pus și întors de asasin, în seara omorului, cu cîteva minute

înainte de a-i veni ideea criminală. Altfel, dacă afirmația sa, că ceasul sunase în dimineața acelei zile, ar fi fost reală, ceasul trebuia să nu fie întors, asasinul nebănuind că ofițerul va verifica acest lucru).

OGLINDA... FERMECATĂ

O lampă cu radiații ultraviolete. Ea a pus în evidență substanța chimică demascatoare, cu care fuseseră tratate bancnotele din sertar.

LOCOTENENTUL MUȘAT INTRĂ ÎN ACȚIUNE

Încredințat, după afirmația Veronicăi Radu, că hoaței îi plăcuse mult costumul pe care îl probase, dar că-i era puțin cam mare, locotenentul Mușat s-a gîndit că, după ce-l cumpărase, ea s-a dus la secția de retușuri a magazinului, ca să i-l ajusteze. Și, într-adevăr, așa a fost...

Cuprins

Presimțirea 3
Greșeala locotenentului 10
„Marele șarpe“ 18
„Profesor doctor“ 24
Atenție martori ! 29
„Fîntîna hoților“ 39
5 000 dolari pentru „șerifi“ 48
Momentul psihologic 57
Bomboana fondantă 65
Raza de lumină 71
O întîmplare nedorită 84
Hoțul de păsări 94
...Pentru ultima dată 101
În gardă cu... Cassius Clay 111
O scrisoare pierdută... 123
Fluturele... de hîrtie 125
Resortul vigilenței 131
Tracul întunericului 140
Misterul ceților de cafea 145
D-ale fotbalului... 153
Inelul de logodnă 159
Ringo 166
„Și noi...“ 175
Post-scriptum 182
Așa e viața... 187
Martorii din sobă 192
Oaia neagră 200
„Clientul“ în gri-petrol 204
Cămașa de noapte 208
Oglinda... fermecată 220
Locotenentul Mușat intră în acțiune . . 225

Răspunsuri 231

Redactor : maior ION ARAMĂ
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

Bun de tipar 31.10.1979. Apărut 1979.
Tiraj 54 870 exemplare. Coli de tipar 15. B 150.

Comanda nr. 90 459
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Lei 6,50

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA S

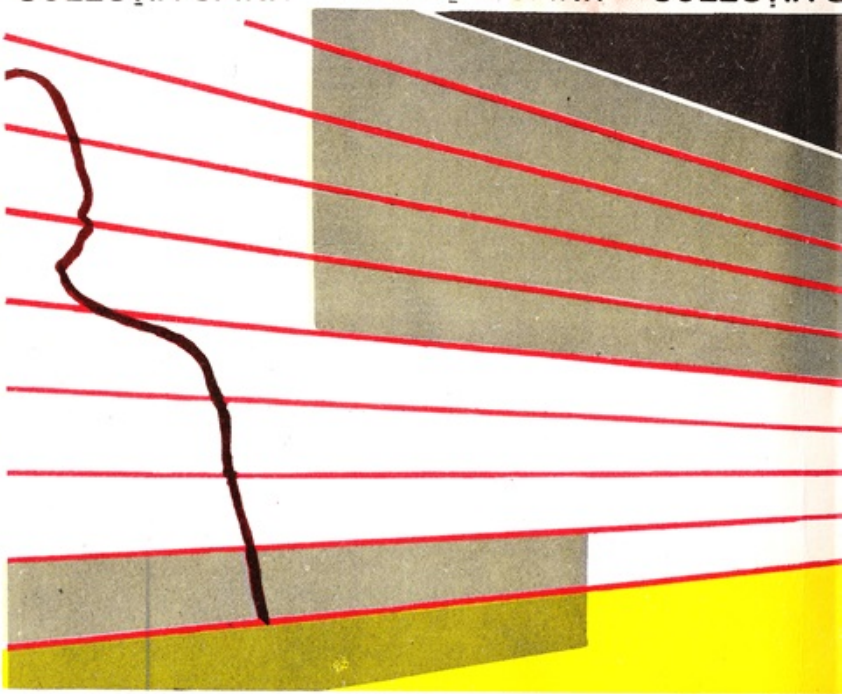

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECTIA S

Cei doi ofițeri coborîră la parter, dar nu se mai apucară de scotocit, așa cum făcuseră prima dată. Se postară fiecare în cîte o parte a imensei încăperi și, de pe poziții fixe, începură să cerceteze cu privirea fiecare loc, fiecare ungher din jurul lor. Atenția le era încordată la maximum. Trecură așa, într-o tăcere oarbă, aproape douăzeci de minute cînd, deodată, căpitanul Roman începu să rîdă : — Să vezi și să nu crezi ! Mușat se uită la căpitan de-a dreptul uimit. Nu știa ce să creadă...
— Ce-ai rămas așa ? îi făcu semn Roman. Vino să-l vezi pe „clientul" în gri-petrol !
Căpitanul se apropie de hoț și îl bătu pe umăr...